

ครั้งที่ ๒

(สมัยวิสามัญ)

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ เดือนมิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

สำนักกรรมการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจแล้ว วันที่ ๒๘ เดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สภารับรองในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร

ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญทั่วไป) วันพุธที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒

สารบัญ
รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑
ณ ตึกรัฐสภา

หน้า

ระเบียบวาระที่ ๑	กระทู้ถาม	ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๒	เรื่องที่ประธานจะแจ้งต่อที่ประชุม	ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๓	รับรองรายงานการประชุม	ไม่มี
ระเบียบวาระที่ ๔	เรื่องที่คณะกรรมการพิจารณาเสร็จแล้ว	ไม่มี
<u>เรื่องด่วน</u>	ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย การออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่ง คณะกรรมการ การเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ (ในระเบียบวาระเรื่องด่วนที่ ๒)	

ผู้อภิปราย

- นายประกอบ รัตนพันธ์	๒, ๑๗๖
- นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตนะ	๓, ๖๙
- นายบุญยอด สุขถิ่นไทย	๔
- นายประพันธ์ นัยโกวิท	๔, ๑๘๕, ๒๐๘
- นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ	๘
- นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ	๑๖
- นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	๓๐
- นายนริศ ชำนาญกิจ	๓๕, ๖๘, ๗๐
- นางผุสดี ตามไท	๓๕
- นายนิรมิต สุจาวี	๔๐

หน้า

- นายเอกพจน์ ปานแย้ม	๔๔, ๖๐, ๒๑๖
- นายศุภชัย ศรีห้ำ	๔๕
- นายนิสิต สินธุไพร	๔๙
- นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท	๕๖
- ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ	๗๒, ๒๐๖, ๒๑๓
- พันเอก วินัย สมพงษ์	๗๗
- นายสถาพร มณีรัตน์	๘๐
- นายฮอชาลี มาห์หมัด	๘๓
- นายประเสริฐ จันทรวงทอง	๘๘
- นายวงศ์ เดชกิจวิกรม	๙๑
- นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง	๑๐๓
- นายอภิชาติ การิกาญจน์	๑๑๔
- นายภราดร ปริศนานันทกุล	๑๑๙
- นายจตุพร พรหมพันธุ์	๑๒๓
- นายอรรถวิทย์ สุวรรณภักดี	๑๓๑
- นายทองดี มนิสสาร	๑๓๕
- นายเจือ ราชสีห์	๑๓๙
- นายคมเดช ไชยศิริมงคล	๑๔๑
- นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค	๑๔๖, ๑๖๐, ๒๐๒
- นายสุชาติ ไลยน้ำเงิน	๑๖๗
- นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์	๑๗๐
- นายอรรถพร พลบุตร	๑๗๙
- นายไมตรี สอยเหลืออง	๑๘๓
- นายสุวโรช พะลัง	๒๐๗
- นายสามารถ แก้วมีชัย	๒๑๕, ๒๑๙

หน้า

- นายชูศักดิ์ ศีรินิล	๒๑๕
- ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช	๒๑๕
- นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล	๒๑๖
- นางจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล	๒๑๗
- นางอุดมลักษณ์ เพ็ญทรัพย์	๒๑๗
- นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ์	๒๑๘

รายงานการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑

ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ

วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

ณ ตึกรัฐสภา

เริ่มประชุมเวลา ๐๙.๕๖ นาฬิกา

จำนวนสมาชิกที่มาประชุมทั้งหมดที่ลงชื่อไว้เมื่อเลิกประชุม ๔๓๘ คน

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านสมาชิกผู้มีเกียรติทุกท่าน บัดนี้มีสมาชิกมาลงชื่อ ๓๓๖ ท่าน เวลา ๐๙.๕๖.๓๒ นาฬิกา ก็ถือว่าครบองค์ประชุม เพราะสมาชิกมี ๔๗๐ ท่าน กึ่งหนึ่งก็ ๒๓๕ ท่าน เนื่องจากว่าร่างพระราชบัญญัติที่ค้างการพิจารณาเมื่อวานนี้เราจะต้องดำเนินการนะครับ กระผมขอดำเนินการเปิดประชุมเลยครับ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องดำเนินการให้เสร็จภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๕๑ ซึ่งจะครบกำหนดในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๑

ด้วยคณะกรรมการการเลือกตั้งได้มีหนังสือขออนุญาตให้ผู้แทนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าเป็นผู้แถลงและชี้แจง ผมได้พิจารณาแล้วเห็นว่าเพื่อประโยชน์ในการพิจารณา ผมจึงอนุญาตให้ผู้แทนของคณะกรรมการการเลือกตั้งเข้าร่วมแถลงและชี้แจงต่อที่ประชุมตามข้อบังคับ ข้อ ๒๔ (ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๒๔) ผมขอเชิญท่านประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการการเลือกตั้ง เชิญเข้าสู่ห้องประชุมเลยนะครับ คุณประวิง คชาชีวะ คุณสุทธิพล ทวีชัยการ คุณสมศักดิ์ สุริยมงคล คุณฉนิศร์ ศรีประเทศ คุณกฤษ เอื้อวงศ์ ผมอยากจะขอความกรุณาท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรตินะครับ ซึ่งเมื่อวานนี้ผมได้ขอความกรุณาแล้วว่าเราดใช้ข้อบังคับ ข้อ ๑๗ เพื่อเราต้องการที่จะเร่งร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ ส่วนการปรึกษาหารือนั้นตามข้อบังคับก็เขียนไว้ชัด ผมทราบแต่อยากให้สภานี้เดินหน้าด้วยการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จ

ผมขอดำเนินการเลยและขอร้องเพื่อนสมาชิกที่เคารพรักช่วยงดเรื่องปรึกษาหารือครับ
เรามาพิจารณาเรื่องกฎหมายก่อนขอความกรุณาด้วยครับ จะเป็นพระคุณอย่างสูง
ขอความกรุณาเถอะครับ

(นายประกอบ รัตนพันธ์ ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : อย่าเพิ่งลุกขึ้นประท้วงอะไรเลย
ขอดำเนินการต่อไปนะครับ ขอเชิญท่านประพันธ์แถลงครับ

นายประกอบ รัตนพันธ์ (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานครับ ไม่ใช่ประท้วงครับ
แต่เพียงหารือท่านประธานนิดเดียวครับ ท่านประธานครับ เมื่อวานผมขึ้นชมท่านประธาน
อย่างมากเลยครับ เพราะท่านประธานต้องการสร้างบรรทัดฐานใหม่ของสภาแห่งนี้โดยให้
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมาพร้อมเพรียงกันก่อนเริ่มการประชุม เมื่อวานท่านขอให้แสดงตน
ถ้าไม่ครบนี้ท่านไม่ยอม ผมขึ้นชมท่านมากครับ แต่วันนี้ไม่ทราบทำไมท่านไม่ทำเหมือน
เมื่อวานครับ ผมอยากให้เห็นท่านขอแสดงตน ถ้ายังไม่ครบนี้แสดงว่าที่ประชุมยังไม่พร้อม

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ถ้าอย่างนั้นผมจะดำเนินการ
ที่ท่านเสนอแนะครับ ช่วยแสดงตนด้วยครับ คิวบัตรออกจากกระเป่าแล้วเสียบลงไปในรู
แสดงตนนะครับ เชิญทุกท่านนะครับ เชิญครับ เจ้าหน้าที่เตรียมพร้อมนะครับ

นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ (ชัยภูมิ) : ท่านประธานครับ ขอความกรุณาท่านช่วย
กดออกหน่อยนะครับ

(ประธานสภาผู้แทนราษฎรมีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ช่วยเสียบบัตรแสดงตนนะครับ
ถ้าไม่ครบองค์ประชุมตามที่ท่านผู้มีเกียรติแห่งนครศรีธรรมราชท่านเรียนแล้วนะครับ
เราก็อาจจะต้องพักการประชุมนะครับ ผมจะปฏิบัติอย่างนี้เสมอต้นเสมอปลายนะครับ
ด้วยความขอบพระคุณที่เสนอแนะในทางที่ดีนะครับ เสร็จหรือยังครับ ให้เวลา ๑ นาทีครับ
เสียบเสร็จแล้วใช่ไหมครับ ช่วยกดปุ่มแสดงตนนะครับ เชิญกดได้ครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตน)

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ใครขัดข้องมีไหมครับ ท่านผู้ใด
ขัดข้องในเรื่องการเสียบบัตร ในเรื่องการกดปุ่มมีไหมครับ ไม่มีนะครับ ยังเหลืออีกกี่ท่าน
เชิญครับ เร็วครับ เพราะตอนนี้ ๑๐.๐๐ นาฬิกาแล้วครับ กดปุ่มแสดงตนยังเหลืออีกกี่ท่าน
ที่ยังไม่กดครับ เสร็จแล้วนะครับ ขอบปิดการแสดงตนนะครับ เชิญเจ้าหน้าที่รวมคะแนน
ท่านเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรด้วยครับ ยอดเท่าไรครับ ตอนนี้ นับแล้ว ๒๔๕ คน
เกินไป ๑๐ คน ดำเนินการตามกฎหมายได้ครับ

เชิญ กกด. ท่านประพันธ์ครับ

นายบุญยอด สุขถิ่นไทย (กรุงเทพมหานคร) : ท่านประธานครับ ขออนุญาต
ท่านประธานครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการการเลือกตั้ง) : กราบเรียนท่านประธาน
สภาผู้แทนราษฎร ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติ กระผม นายประพันธ์ นัยโกวิท
กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอเสนอชี้แจง
ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....
ต่อสภาผู้แทนราษฎร โดยมีหลักการและเหตุผลพร้อมสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติ
ดังกล่าวดังต่อไปนี้

หลักการ ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
เหตุผล เนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐
มาตรา ๑๖๕ บัญญัติให้การจัดการออกเสียงประชามติสามารถกระทำได้ในกรณี
ที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการเรื่องใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติ
หรือประชาชน -----

นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎร และประธานวุฒิสภาเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้มีการออกเสียงประชามติ หรือในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติโดยการออกเสียงประชามติ อาจจัดให้มีการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเป็นการให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีก็ได้ เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นการเฉพาะ ทั้งนี้ โดยให้หลักเกณฑ์และวิธีการออกเสียงประชามติเป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ประกอบกับมาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้ รัฐธรรมนูญนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้

โดยสาระสำคัญส่วนใหญ่ได้ปรับปรุงจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑

ประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ เรื่องหลักเกณฑ์ วิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๕๐ และพระราชบัญญัติว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำหรับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามตินี้ มีจำนวนทั้งสิ้น ๔๒ มาตรา โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) กำหนดให้การดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญต้องมีประกาศของนายกรัฐมนตรี ซึ่งต้องกำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ กำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงประชามติเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หรือเพื่อเป็นไปเพื่อให้มีคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี และกำหนดว่าการจัดให้มีการออกเสียงประชามติจะกระทำที่ราชอาณาจักรหรือจะกระทำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ

สำหรับการดำเนินการจัดทำประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ การประกาศให้มีการออกเสียงประชามติให้เป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ เช่น พระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๒ ทวิ

(๒) กำหนดให้วันออกเสียงต้องกระทำไม่ก่อนเก้าสิบวัน แต่ไม่ช้ากว่าหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศกำหนดวันออกเสียงในราชกิจจานุเบกษา

(๓) กำหนดให้การออกเสียงประชามติใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ

(๔) การออกเสียงประชามติเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามตินั้น

การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคล หรือบุคคลใด หากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จัดทำประชามติ แต่ถ้ามีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเกินกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง และปรากฏว่าผู้มีสิทธิออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบ ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบด้วยกับเรื่องที่จะจัดทำประชามติ

(๕) กำหนดให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียง และจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกัน ทั้งผู้เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ

(๖) กำหนดให้ผู้มีสิทธิออกเสียงต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และไม่มีลักษณะต้องห้ามมิให้ใช้สิทธิเลือกตั้งตามรัฐธรรมนูญ

(๗) กำหนดให้การลงคะแนนออกเสียงกระทำตั้งแต่เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา ถึง ๑๕.๐๐ นาฬิกา

(๘) กำหนดให้กรณีการออกเสียงทั่วราชอาณาจักร ผู้มีสิทธิออกเสียงซึ่งอยู่นอกเขตจังหวัดที่ตนมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน หรือมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านเป็นเวลาน้อยกว่าเก้าสิบวันนับถึงวันออกเสียง หรือผู้มีถิ่นที่อยู่นอกราชอาณาจักรสามารถใช้สิทธิออกเสียงในจังหวัดที่ตนอยู่ หรือในประเทศที่ตนมีถิ่นที่อยู่ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนด โดยต้องลงทะเบียนก่อนวันออกเสียงไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

(๙) กำหนดให้เมื่อปิดการลงคะแนนออกเสียงแล้วให้นับคะแนน ณ ที่ออกเสียงนั้น โดยเปิดเผยติดต่อกันจนแล้วเสร็จ และให้คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศผลการออกเสียง และจำนวนผู้มาใช้สิทธิในราชกิจจานุเบกษา

(๑๐) กำหนดให้มีการคัดค้านการออกเสียงประชามติได้ และเมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งได้รับคำร้องคัดค้านแล้วให้พิจารณาไต่สวน ถ้าเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นไม่สุจริตและเที่ยงธรรมให้สั่งให้ออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้น ทั้งนี้ ต้องไม่ช้ากว่าสามสิบวันนับแต่วันออกเสียง เว้นแต่การออกเสียงใหม่ในหน่วยออกเสียงนั้นจะไม่ทำให้ผลการออกเสียงรวมของทุกหน่วยเปลี่ยนแปลงไป

(๑๑) กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมาย กระทำการใด ๆ อันเป็นการให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม

(๑๒) กำหนดความผิดและโทษสำหรับผู้กระทำความผิด อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม รายละเอียดปรากฏตามร่างมาตรา ๓๖ ถึงมาตรา ๔๒ จึงขอกราบเรียนมาเพื่อเสนอให้สภาผู้แทนราษฎรได้โปรดพิจารณา ดำเนินการต่อไป ขอขอบพระคุณครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมขอเรียนให้ที่ประชุมทราบว่า มีผู้มีความประสงค์ที่จะอภิปรายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ พรรคพลังประชาชนมีรายชื่อดังต่อไปนี้ คุณสุขุมพงศ์ โง่นคำ คุณบุญจง วงศ์ไตรรัตน์ คุณนิรมิต สุจारी คุณนิสิต สิ้นธุ์ไพร คุณชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง คุณสถาพร มณีรัตน์ คุณประเสริฐ จันทรวงทอง ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ คุณจตุพร พรหมพันธุ์ ส่วนฝ่ายทางพรรคประชาธิปัตย์ มีท่านชินวรณ์ บุญยเกียรติ ท่านอรรถพร พลบุตร ท่านดอกเตอร์ผู้สดี ตามไท ดอกเตอร์ศุภชัย ศรีหล้า คุณรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท คุณนริศ ขำนุรักษ์ พันเอก วินัย สมพงษ์ คุณฮอชาลี มาเหรัมย์ นายแพทย์วงค์ เดชกิจวิกรม ดอกเตอร์อภิชาติ การิกาญจน์ คุณอรรถวิชัย สุวรรณภักดี คุณพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค คุณเจือ ราชสีห์ พรรคประชาธิปัตย์ ๑๓ ท่านนะครับ ส่วนพรรคอื่นยังไม่ได้รับรายชื่อ ก็แจ้งให้ที่ประชุมทราบ เชิญคุณสุขุมพงศ์ โง่นคำ เป็นรายแรก เชิญครับ

นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ (แบบสัดส่วน) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม นายสุขุมพงศ์ โง่นคำ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคพลังประชาชน จากจังหวัดกาฬสินธุ์ ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ -----

ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติในวันนี้ นับว่าเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ฉบับที่ ๒ ที่มีสิทธิเสนอกฎหมายที่ไม่ใช่รัฐบาล ซึ่งส่วนใหญ่แล้วก็จะเป็นองค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญ หรือศาลทั้งหลายที่เป็นผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับ สำหรับ กต. เองวันนี้ก็ถือว่าเป็นฉบับแรกที่ท่านได้เสนอกฎหมายต่อสภาแห่งนี้ กฎหมายที่ว่าด้วยประชามตินี้เป็นกฎหมายสำคัญที่รัฐธรรมนูญเกือบจะทุกฉบับได้บัญญัติเพื่อที่จะให้เป็นเครื่องมือของประเทศชาติ โดยเฉพาะคณะรัฐมนตรีหากเห็นว่าเรื่องใดมีความจำเป็นเป็นปัญหาของบ้านเมือง กระทบต่อประเทศชาติ กระทบต่อประชาชนซึ่งยากที่จะหาทางออกได้ ก็เป็นเครื่องมือให้รัฐบาลนำกฎหมายดังกล่าวนี้มาใช้เป็นประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดิน รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นี้ก็เช่นเดียวกัน ตลอดจนรัฐธรรมนูญในปี ๒๕๔๐ เองก็มีหลักการสำคัญเกือบจะเหมือนกัน ๙๐ เปอร์เซ็นต์ หลักในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มีเขียนไว้กว้าง ๆ อยู่ด้วยกัน ๔-๕ เรื่องครับ ท่านประธาน

เรื่องที่ ๑ ประชาชนผู้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งย่อมมีสิทธิออกเสียงในการประชามติ โดยมีเหตุอยู่ ๒ เหตุ เหตุที่ ๑ หากคณะรัฐมนตรีโดยนายกรัฐมนตรีเห็นว่าบ้านเมืองเกิดปัญหา กิจกรรมที่จะกระทบต่อประเทศชาติและประชาชนยากที่จะหาทางออกได้ โดยมติคณะรัฐมนตรี ซึ่งท่านนายกรัฐมนตรีอาจจะหาหรือท่านประธานได้ อาจจะหาหรือท่านประธานวุฒิสภาเพื่อที่จะมีความเห็นในการกำหนดประเด็นในการสอบถามประชาชนได้ อันนั้นเป็นเหตุที่ ๑ เหตุที่ ๒ ก็เป็นเหตุที่กำหนดไว้ในกฎหมาย กฎหมายบางฉบับอาจจะเห็นว่าการกระทำการใด ๆ ไม่ว่าจะ เป็นด้านเศรษฐกิจ สังคม หรือการเมือง กฎหมายเฉพาะก็กำหนดไว้เสียเลยว่าจะต้องให้มีการประชามติเสียก่อน

เรื่องที่ ๒ ที่มีไว้ในรัฐธรรมนูญก็คือ ประเภทในการออกประชามติ ประเภทในการออกประชามติในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันแยกเป็น ๒ อย่าง อย่างที่ ๑ การออกเสียงประชามติเป็นการหาข้อยุติให้ใช้เสียงข้างมากของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง อย่างที่ ๒ ในกรณีที่รัฐบาลต้องการมีคำปรึกษาหารือจากประชาชนก็อาจจะกำหนดให้มีการประชามติได้

เรื่องที่ ๓ คือวิธีการออกเสียงประชามติ ให้ง่าย ๆ ครับบอกว่า ถามประชาชน เพียงแต่ว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเท่านั้น และทำที่สุจริตรัฐบาลซึ่งเป็นผู้กำหนดประเด็น จะต้องเปิดโอกาสให้ผู้เห็นด้วย ผู้ที่เห็นชอบ หรือผู้ที่ไม่เห็นชอบได้แสดงความคิดเห็น อย่างเท่าเทียมกัน โดยมีคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดให้มีการประชามติ นี่คือหลัก ทั่วไปในปี ๒๕๕๐ ซึ่งปี ๒๕๔๐ ก็เหมือนกันครับท่านประธาน แต่ขออนุญาตท่านประธาน ในที่ประชุมนี้พูดถึงข้อแตกต่างสักนิดหนึ่งเพราะจะได้เป็นประเด็นในการอภิปราย ในรายละเอียดของกฎหมายฉบับนี้ ในปี ๒๕๔๐ มีสาระสำคัญที่ต่างจากปี ๒๕๕๐ อยู่ ๓-๔ เรื่อง ครับท่านประธาน

เรื่องที่ ๑ เหตุที่จะทำประชามติมีอยู่เรื่องเดียว กรณีที่รัฐบาลเห็นว่ามิจักการใด จะกระทบประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนเรื่องเดียวเท่านั้นที่จะทำประชามติได้ ในปี ๒๕๔๐ อันนี้ต่างกับปี ๒๕๕๐

เรื่องที่ ๒ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาไว้ว่าหลังจากที่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วว่าจะให้มีการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๕๐ ไม่ได้ กำหนดเวลาไว้ อาจจะเป็น ๔๕ วันอย่างน้อย ระยะเวลาอย่างมากไม่เกิน ๑๒๐ วัน หรือมาก หรือน้อยกว่านี้ก็ได้ แต่ในปี ๒๕๔๐ กำหนดไว้ชัดว่าต้องอย่างน้อย ๙๐ วัน อย่างมาก ไม่เกิน ๑๒๐ วัน อันนี้เป็นข้อต่างประการที่ ๒

เรื่องที่ ๓ จำนวนคะแนนเสียงที่มาใช้สิทธิ ในปี ๒๕๔๐ กำหนดว่ากรณี ที่ผู้มาใช้สิทธิไม่เกิน ๑ ใน ๕ ของผู้มีสิทธิให้ถือว่า ญาติ หรือชื่อถาม หรือมตินั้น ๆ ถือว่า ไม่เห็นชอบ -----

เป็นการบังคับในตัวว่าผู้ที่มาใช้สิทธิและคะแนนเสียงที่มาใช้สิทธิอย่างน้อยต้อง ๑ ใน ๕ ถึงจะถือว่าเห็นชอบ อันนี้คือหลักในปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดไว้ให้เป็นอำนาจของกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่จะไปกำหนด

เรื่องสุดท้ายปี ๒๕๔๐ กับปี ๒๕๕๐ ต่างกันคือ ปี ๒๕๕๐ กำหนดเฉพาะเรื่องวิธีการให้ข้อยุติและให้คำปรึกษาแก่รัฐบาลแต่ปี ๒๕๔๐ มีอยู่เรื่องเดียวคือการขอคำปรึกษาจากรัฐบาลเท่านั้น อันนี้ก็จะเห็นได้ว่าในปี ๒๕๕๐ นี้ได้เปิดกว้างที่จะให้รัฐบาลได้ทำประชามติมากขึ้น คะแนนเสียงที่จะกำหนดว่าญาติหรือประชามติใดจะได้รับความเห็นชอบ การกำหนดเสียงจะต้องเป็นไปตามกฎหมายลูกนี้ไม่ได้กำหนดไว้ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อได้มาดูเนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่ กกต. เสนอเข้ามาในวันนี้ กระผมเห็นว่า มีประเด็นที่จะตั้งเป็นข้อสังเกตเป็นข้อที่จะนำไปแก้ไขหรือข้อพิจารณาว่าจะรับหลักการร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่ในวันนี้

ประเด็นที่ ๑ เหตุผลที่ท่านเสนอมาในครั้งแรกนี้นะครับ ท่านเขียนไว้สั้น ๆ นิดเดียวว่าเหตุผลที่ต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ เพราะรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้เป็นหน้าที่ของคณะกรรมการการเลือกตั้งในการจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้ โดยจะต้องเสนอภายในเวลา ๑ ปีนับตั้งแต่วันที่รัฐธรรมนูญนี้ใช้บังคับ ท่านเขียนไว้สั้น ๆ แค่นี้เองครับ หลักทั่วไปในการตรากฎหมายนั้นเหตุผลในการตรากฎหมายจะต้องเขียนไว้ชัดเจน แต่ท่านเขียนไว้เพียงว่าที่จำเป็นจะต้องตรากฎหมายเพราะกฎหมายรัฐธรรมนูญบังคับให้ท่านเสนอกฎหมาย อันนี้เหตุผลไม่ถูกต้องและไม่ครบถ้วนตามแบบและวิธีการตรากฎหมายของประเทศไทย

ประเด็นที่ ๒ ที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานที่กระผมมีข้อสงสัยและเป็นประเด็นสำคัญ ขณะนี้เรามีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยกฎหมายประชามติในปี ๒๕๔๒ ซึ่งกฎหมายที่ออกเป็นกฎหมายที่ออกตามรัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ปัญหาที่มี

๑๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๖/๒

อยู่ว่ากฎหมายดังกล่าวนี้ยังใช้บังคับอยู่หรือไม่ ท่านประธานที่เคารพครับ หลักของการตรากฎหมายของประเทศเรา การจะใช้บังคับก็ต้องเขียนไว้ชัดเจน การยกเลิกก็ต้องมีการเขียนไว้ชัดเจน สภาพที่แล้วกระผมและท่านประธานได้มีโอกาสยกเลิกกฎหมายที่พ้นสมัยจากกาลสมัยในปัจจุบันถึงแม้ว่าบางฉบับมีตั้งแต่สมัยสมบูรณาญาสิทธิราชย์ก็ตาม หากไม่มีกฎหมายใดกำหนดไว้ชัดเจนหรือกำหนดยกเลิก กฎหมายนั้นยังคงมีอยู่ ซึ่งรัฐบาลชุดนั้นเห็นว่ามีความหมายหลายฉบับที่พ้นกาลสมัยไม่เป็นที่ใช้บังคับในปัจจุบันแล้ว พ้นกาลสมัยแล้วแต่ไม่สามารถยกเลิกได้เพราะไม่มีกฎหมายใด ๆ ไปกำหนดให้ยกเลิก กฎหมายดังกล่าวนั้นก็ยังมีอยู่ เพราะฉะนั้นถึงแม้ว่ามีหลายฝ่ายเห็นว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๒ ยกเลิกไปแล้วนั้นก็เห็นเป็นความเห็น แต่ในทางปฏิบัติในการยกเลิกกฎหมายจะต้องเขียนชัดเจนไว้ในกฎหมายที่มีระดับเดียวกัน เช่น พระราชกฤษฎีกาก็ต้องยกเลิกโดยพระราชกฤษฎีกา พระราชบัญญัติก็ต้องยกเลิกโดยพระราชบัญญัติ เพราะฉะนั้นกระผมเห็นว่าถึงแม้ความเห็นหลายส่วนอาจจะเห็นว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติจะไม่มีแล้ว แต่ในบทบัญญัติฉบับนี้ท่านก็ต้องระบุให้ยกเลิก ท่านประธานที่เคารพครับ ขออนุญาตทำความเข้าใจหนึ่งหลังจากที่มีการปฏิวัติรัฐประหาร คณะปฏิวัติรัฐประหารได้ยกเลิกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญโดยไม่ได้กำหนดไว้หลายฉบับ และให้คงไว้ใช้หลายฉบับ กฎหมายที่คณะปฏิวัติรัฐประหารให้คงใช้มีอยู่ ๓-๔ ฉบับที่กระผมจำได้ เช่น กฎหมายว่าด้วย กต. ป.ป.ช. กฎหมายว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน และที่กฎหมายไม่ได้ให้ใช้บังคับต่อไปซึ่งถือว่ายกเลิกก็มีอยู่หลายฉบับ เช่น กฎหมายว่าด้วยประชามติและกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. -----

นอกจากนั้นคณะปฏิวัติรัฐประหารก็อธิบายโดยสำนักงานคณะปฏิวัติรัฐประหารว่า กฎหมายดังกล่าวที่ยังคงใช้บังคับอยู่มีอะไรบ้าง เช่น กฎหมาย ป.ป.ช. กฎหมาย กกต. กฎหมายผู้ตรวจการแผ่นดิน กฎหมายผู้ตรวจเงินแผ่นดิน อันนี้ยังให้คงอยู่ เขาก็เขียนอธิบายไว้เสร็จสรรพ และนอกจากนั้นยังอธิบายต่อไปครบท่านประธานว่า กฎหมายเลือกตั้งยกเลิกไปแล้วนะ กฎหมายประชามติยกเลิกไปแล้วนะ เราในฐานะที่เป็นประชาชนที่ถูกเขาปฏิวัติรัฐประหารเราก็เชื่อว่ากฎหมายเลือกตั้งยกเลิกไปแล้ว กฎหมายประชามติยกเลิกไปแล้ว ท่านประธานที่เคารพครับ ปราบกฏว่ามีคดีสำคัญคดีหนึ่งขึ้นไปสู่คณะตุลาการรัฐธรรมนูญ คดียุบพรรคการเมือง พรรคการเมืองที่ถูกยุบเขาก็บอกว่าเหตุที่นำมายุบพรรคผมนี่เป็นเหตุที่ยกเลิกไปตามกฎหมายเลือกตั้งแล้ว กฎหมายเลือกตั้งยกเลิกไป เหตุทั้งหลายไม่ว่าจะทำผิดหรือทำถูกก็ยกเลิกไปด้วย คณะกรรมการการเลือกตั้ง คดีที่ร้องการเลือกตั้ง ท่านกรรมการการเลือกตั้งนั่งอยู่ที่นี่ ท่านยุติการพิจารณาหมด ท่านบอกว่าสาเหตุที่จะต้องยุติการร้องเรียนเพราะกฎหมายเลือกตั้งได้ยกเลิกไปแล้ว ตามคำสั่งคณะปฏิวัติ ตามคำแนะนำของสำนักงานคณะปฏิวัติ ท่านอธิบายไว้เช่นนั้น ผมก็เชื่อเช่นนั้น ผมก็คิดว่าพรรคเก่าที่ผมสังกัดคงไม่ถูกยุบแน่นอนเพราะเหตุแห่งการยุบพรรคมันเลิกไป ก็ปรากฏว่าตุลาการรัฐธรรมนูญท่านวินิจฉัยประเด็นที่ ๔ ท่านประธานลองไปอ่านดูครับ ท่านบอกว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญในโลกนี้โดยทั่วไปจะต้องยุติหรือเลิกไปเมื่อรัฐธรรมนูญนั้น ๆ สิ้นสุดลง แต่กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญประเทศไทยไม่เหมือนกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญของโลกอื่นเขา เพราะกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไทยกับพระราชบัญญัติไทยมีลักษณะเหมือนกันทุกประการ เพราะฉะนั้นตราบไต่ที่พระราชบัญญัติอื่นไม่ยกเลิก กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญประเทศไทยก็ไม่ยกเลิกตามประกาศคณะปฏิวัติที่ให้ยกเลิกรัฐธรรมนูญ กฎหมายการเลือกตั้งก็เลยฟื้นขึ้นมาใหม่ ก็เป็นเหตุให้ยุบพรรคการเมืองที่ไม่น่าจะยุบเพราะปัญหาข้อกฎหมายดังกล่าวนี้ กระผมจึงเห็นว่าการที่ท่านเขียนกฎหมายหรือเสนอกฎหมายโดยไม่ยกเลิกกฎหมายเดิมนั้นไม่น่าจะถูกต้องตามแนวทางการตรากฎหมายของประเทศไทยในขณะนี้ นี่ถือเป็นประเด็นที่ ๒ ครับท่านประธานที่เคารพ

ประเด็นที่ ๓ ที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานคือในมาตรา ๘ การที่จะตัดสินใจเรื่องใดที่จะขอให้ประชาชนออกเสียงประชามติได้รับการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบนั้น ถ้าท่านประธานได้กรุณาอ่านวรรคหนึ่งโดยชัดเจน ท่านประธานคงคิดเช่นเดียวกับผมว่า รัฐบาลจะขอให้มีการออกเสียงประชามติใด ๆ ในประเทศขณะนี้ ถ้าถือตามกฎหมายฉบับนี้ ไม่มีทางทำได้ครับท่านประธาน ขอยืนยันว่าไม่มีทางทำได้ ทำไมผมกล้ายืนยันเช่นนั้นที่ผมกล้ายืนยันเช่นนั้นก็เพราะว่าในมาตรา ๘ วรรคหนึ่งที่ท่านยกขึ้นมา ท่านบอกว่าญาติหรือข้อเสนอให้มีการประชามติใดเพื่อให้มีข้อยุติโดยถือเสียงข้างมากต้องให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าผู้มาออกเสียงลงคะแนนประชามติไม่เกินกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิให้ถือว่าข้อหรือกิจการที่เสนอให้มีประชามตินั้นถือว่าไม่เห็นชอบนั้นด้านที่ ๑ ด้านที่ ๒ เมื่อผู้มาออกเสียงประชามติเกินกว่ากึ่งหนึ่งแล้วให้ดูว่าฝ่ายเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบอันไหนมากกว่ากัน มี ๒ เงื่อนไขที่จะตรวจสอบว่าประชามตินั้นได้รับความเห็นชอบหรือไม่ เงื่อนไขที่ ๑ นี้สำคัญครับท่านประธาน ผู้มาออกเสียงลงคะแนนเสียงประชามติจะต้องมากกว่ากึ่งหนึ่งคือ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ถามว่าขณะนี้ผู้มีสิทธิออกเสียงในประเทศไทยประมาณเท่าไร ถ้าผมจำไม่ผิดประมาณ ๔๒ ล้านเสียงที่เห็นชอบไม่ใช่ผู้มาออกเสียงเฉย ๆ นะครับท่านประธาน เสียงที่เห็นชอบจะต้องเกินกึ่งหนึ่งคือ ๒๒ ล้านกับ ๑ เสียง ไม่มีทางเป็นไปได้ครับท่านประธาน ผู้ที่จะออกเสียงเห็นชอบ ๒๒ ล้านกับ ๑ เสียง ไม่มีทางเป็นไปได้ -----

คราวที่แล้วออกเสียงประชามติผู้ที่เห็นชอบ ๑๔ ล้านคน ผู้ที่ไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านคน ระดม
 ประชาสัมพันธ์กันทั้งประเทศหมดเงินงบประมาณไปหลายพันล้านบาท มีผู้เห็นชอบเพียง
 ๑๔ ล้านคน เพราะฉะนั้นผมเชื่อว่าถ้ากฎหมายฉบับนี้ใช้บังคับ การออกเสียงประชามติ
 ใด ๆ ไม่มีทางได้เห็นชอบจากประชาชนเพราะมาตรา ๘ นี้แหละท่านประธานที่เคารพครับ
 เพราะฉะนั้นจำเป็นต้องแก้ไขให้มันเป็นไปได้ การตรากฎหมายเพื่อออกมาใช้บังคับ
 เพื่อเป็นไปไม่ได้อันนั้นไม่ใช่กฎหมาย เป็นกฎหมายที่เป็นไปไม่ได้โดยแน่แท้ถือว่าไม่ใช่
 กฎหมาย อันนี้ต้องนำไปแก้ไขหากสภานี้รับหลักการครับท่านประธานที่เคารพ

ประเด็นที่ ๔ ที่อยากจะกราบเรียนท่านประธานที่เคารพ เรื่องการออกเสียง
 ประชามตินอกราชอาณาจักร เรื่องนี้การออกเสียงประชามติไม่ถือว่าเป็นหน้าที่
 ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ถือว่าเป็นสิทธิ เมื่อถือว่าเป็นสิทธิก็เป็นเรื่องที่เราในฐานะ
 สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดว่าให้ผู้มีสิทธิที่อยู่ต่างประเทศได้ออกเสียงหรือไม่ ทุกครั้งที่มีการ
 เลือกลงตั้งทั่วไปรอบแรกจะให้มีการลงคะแนนในต่างประเทศได้ ผลที่ตามมาหมดเงิน
 มหาศาลแต่ผู้ใช้สิทธิน้อยมาก ทูตเกือบจะทุกประเทศทั่วโลกบอกว่าอย่าทำเลยมันเปลือง
 มันไม่คุ้มแต่ก็มีการกระทำเช่นนี้ตลอดมา คราวนี้เป็นโอกาสสำคัญครับท่านประธาน
 เมื่อไม่ใช่หน้าที่เราไม่ได้บังคับ ก็เป็นสิทธิเขาที่จะลงคะแนนเขาก็มาลงคะแนนได้ ถ้าท่าน
 ที่อยู่ต่างประเทศท่านใดถ้าท่านประสงค์จะลงคะแนนประชามติท่านกลับมาลงคะแนน
 ประชามติ ออกเสียงประชามติก็ได้ คราวนี้ก็ควรงดเสีย แต่ท่านก็ไปกำหนดไว้ในกฎหมาย
 ฉบับนี้เช่นเดียวกันให้มีการออกเสียงในต่างประเทศได้

ท่านประธานที่เคารพเรื่องสุดท้ายที่อยากฝากไว้กระผมเห็นว่าเป็นเรื่อง
 สำคัญ อาจจะขัดต่อรัฐธรรมนูญได้คือ การที่จะให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีนั้นเขาให้
 นำมาออกเสียงประชามติได้เฉพาะคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีตามรัฐธรรมนูญ แต่ปรากฏว่า
 ในมาตรา ๘ วรรคสองที่ท่านไปเขียนเสนอมานี้ ท่านบอกว่าถ้าบุคคลใดคณะใดต้องการ
 ให้มีการออกเสียงประชามติก็สามารถให้ทำได้ ผมถามว่าคนไทย ๖๔ ล้านคน คณะบุคคล
 อีกรายพัตคณะถ้าเขาจำเป็นจะต้องใช้สิทธิตามมาตรา ๘ วรรคสอง เขาสามารถทำได้

หรือไม่ กกต. จะมีปัญญาไปทำให้เขาได้หรือไม่ รัฐบาลจะเอางบประมาณจากไหน มาสนองตามบทบัญญัติที่จะให้มีความเห็นในการปรึกษาแก่คณะบุคคลหรือบุคคลใด นอกจากคณะรัฐมนตรี เป็นการบัญญัติกฎหมายนอกเหนือจากรัฐธรรมนูญ เป็นการ บัญญัติกฎหมายขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ กระผมเห็นว่าจะต้องมีการแก้ไขเช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมเห็นว่าถึงแม้ว่ากฎหมายฉบับนี้จะมีข้อบกพร่องหลายเรื่อง เช่น ๑. การลงคะแนนเสียง ๒. การออกเสียงนอกราชอาณาจักร ๓. การกำหนดให้บุคคล หรือคณะบุคคลสามารถให้ความเห็นเพื่อแสดงเป็นประชามติได้ แม้ว่าจะเป็นเรื่อง สำคัญ ๆ ทั้งสิ้น แต่ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อรัฐธรรมนูญกำหนดว่าพวกเราที่เป็น สภาผู้แทนราษฎรจะต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วัน เพื่อที่จะนำไปใช้โดยเร็ว ขณะนี้ก็มีปัญหาบ้านเมืองถึงขั้นที่จะต้องมีการออกเสียงประชามติหลายเรื่องหลายราวอยู่ กระผมเห็นว่าจำเป็นที่จะต้องรับหลักการกฎหมายฉบับนี้ แต่ขออนุญาตที่จะไปแก้ไข ในวาระ ๒ วาระ ๓ ขอขอบคุณท่านประธานที่เคารพครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอขอบคุณครับ เชิญท่านชินวรณ์ บุญยเกียรติ ครับ

นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ (นครศรีธรรมราช) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม ชินวรณ์ บุญยเกียรติ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์จากจังหวัด นครศรีธรรมราช ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... นั้น ผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานว่า จริง ๆ ก็ตามที่ทราบกันว่า เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปี ๒๕๕๐ นั้น ได้ให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้จัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อเสนอเข้าสู่ การพิจารณาของสภาตามมาตรา ๓๐๒ ซึ่งจะต้องดำเนินการภายในเวลา ๑ ปี -----

๑๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชันีพร ๙/๑

ท่านประธานที่เคารพครับ ผมคิดว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ที่เรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้เป็นที่สนใจของพี่น้องประชาชนและเป็นที่สนใจของบรรดาเพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่จะต้องร่วมกันแสดงความคิดเห็นกันอย่างกว้างขวางพอสมควร และเข้าใจว่าวันนี้ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งเองก็จะได้รับฟังประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นข้อคิดเห็นต่อกฎหมายฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ทำไมกฎหมายฉบับนี้ ผมจึงกราบเรียนกับท่านประธานว่ามีความสำคัญและเป็นความสนใจของพี่น้องประชาชน ผมอยากกราบเรียนว่า การจัดทำประชามตินั้นเป็นหลักการสำคัญในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอีกหลักการหนึ่งที่เราต้องการให้พี่น้องประชาชนนั้นได้มีส่วนในการตัดสินใจในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับประโยชน์ของประเทศชาติบ้านเมืองหรือเกี่ยวข้องกับความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ซึ่งถ้าว่าโดยหลักแล้วการลงประชามติหรือการออกเสียงประชามตินั้นก็ถือได้ว่าเป็นการที่ให้พี่น้องประชาชนนั้นได้ใช้ประชาธิปไตยทางตรง ไม่ใช่ว่าหลังจากผ่านการเลือกตั้งไปแล้วตัวแทนของประชาชนจะใช้อำนาจอย่างไรก็ได้ สิ่งที่ผมคิดว่าแนวความคิดเดิมที่เป็นประชาธิปไตยแบบตัวแทนนั้นวันนี้เราต้องยอมรับความเป็นจริงนะครับว่าได้มีการเปลี่ยนแปลงไปแล้ว วันนี้พวกเราซึ่งเป็นตัวแทนของพี่น้องประชาชน เราต้องยอมรับว่าบางปัญหาที่เป็นความเดือดร้อนและเป็นเรื่องที่อาจจะกระทบต่อความเสียหายของประเทศชาติบ้านเมือง วันนี้จำเป็นที่จะต้องรับฟังความคิดเห็นของพี่น้องประชาชน หรือจะต้องหาข้อยุติจากพี่น้องประชาชน ถ้าเราเข้าใจหลักการอย่างนี้ ผมคิดว่านี่คือจุดเริ่มต้นที่พวกเราทั้งหลายได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะกราบเรียนว่าจริง ๆ แล้วกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งหลายคนเรียกว่าเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับประชาชนคือ ร่างโดยคณะสมาชิกรัฐสภาร่างรัฐธรรมนูญก็ได้มีบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียงประชามติเช่นเดียวกันนะครับ ในปี ๒๕๔๐ นั้นได้มีบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๒๑๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ ที่สามารถที่จะให้พี่น้องประชาชนนั้นได้ออกเสียงประชามติ แต่โดยรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวนั้นก็ให้ออกเสียง

๑๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชันีพร ๙/๒

ประชามติเพียงแต่การให้คำปรึกษากับคณะรัฐมนตรีเท่านั้น ผมคิดว่าวันนี้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้มีบทบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๖๕ ที่มีความชัดเจนเพิ่มมากขึ้น ในการที่จะให้พี่น้องประชาชนได้ออกเสียงประชามติในกรณีที่นายกรัฐมนตรีเห็นว่า มีผลประโยชน์ได้เสียต่อประเทศชาติบ้านเมืองหรือความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนเพื่อที่จะหาข้อยุติในการที่จะดำเนินการในเรื่องดังกล่าวได้ ก็คิดว่ากฎหมายฉบับนี้ที่ร่างโดยสาระสำคัญของข้อบัญญัติ มาตรา ๑๖๕ โดยกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้น ได้มีความก้าวหน้าที่จะให้ส่งเสริมแนวทางที่จะทำให้ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอย่างแท้จริงนั้นได้มีอำนาจอธิปไตยโดยตรง ข้อสำคัญประการที่ ๒ ที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า วันนี้เราต้องยอมรับความเป็นจริงครับว่าในช่วง ๔-๕ ปีที่ผ่านมา การที่พรรคการเมืองมีเสียงข้างมากเด็ดขาดนั้นอาจจะไม่ใช่เป็นการสะท้อนว่านโยบายหรือแนวความคิดในการบริหารประเทศชาติบ้านเมืองนั้นสนองต่อความต้องการแท้จริงของประชาชนหรือไม่ เพราะฉะนั้นการทำประชามติจึงเป็นเรื่องที่ผมคิดว่าเป็นสิทธิอันชอบธรรมของประชาชนที่จะต้องมีส่วนร่วมในการที่จะต้องออกมาลงประชามติ ท่านประธานที่เคารพครับ การแสดงประชามตินั้นผมคิดว่าเป็นประเด็นที่สำคัญกว่าและยิ่งใหญ่กว่าที่พวกเราทั้งหลายจะได้มาลงมติในสภานี้ด้วยซ้ำไป -----

ปัญหาก็คือว่า การที่เราจะให้ได้ประชามติที่แท้จริงของพี่น้องประชาโดยอิสระ โดยความเป็นกลาง โดยความเข้าใจในประเด็นต่อการลงประชามตินั้นต่างหากเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างสูงยิ่ง แน่นอนที่สุดครับ นี่คือความสนใจที่ผมคิดว่าทุกคนทุกฝ่ายได้ให้ความสำคัญกับกฎหมายฉบับนี้ แต่บังเอิญท่านประธานที่เป็นความสนใจของพี่น้องประชาชนมากกว่าปกติในกฎหมายฉบับนี้ ความจริงเมื่อวานนี้เราก็พิจารณากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วันนี้ก็เป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญเช่นเดียวกัน แต่ที่ผมคิดว่าประชาชนให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง ก็เพราะว่าสถานการณ์ทางการเมืองของบ้านเราครับ สถานการณ์ทางการเมืองที่ท่านนายกรัฐมนตรีได้ประกาศตัดความรำคาญ ด้วยการเตรียมที่จะขอมติคณะรัฐมนตรีอนุมัติงบประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อจะทำประชามติแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ นี่ละครับ จึงเป็นที่สนใจมากกว่า เอ๊ะทำไมกฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญอย่างไร เดิมมีข้อโต้เถียงกันว่าจะใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ได้หรือไม่ ต่อมาเมื่อนักกฎหมาย นักวิชาการหลายคนออกมาวิพากษ์วิจารณ์ท่วมถึงว่าถึงแม้ว่านายกรัฐมนตรีจะมีความต้องการตัดความรำคาญอย่างไรก็ดีแล้วแต่ไม่สามารถที่จะดำเนินการที่จะใช้กฎหมายดังกล่าวนั้นได้ จำเป็นต้องร่างกฎหมายการออกเสียงประชามติขึ้นมาใหม่ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เพราะเจตนารมณ์และสาระสำคัญในมาตรา ๑๖๕ นั้นแตกต่างไปจากเดิม ท่านประธานที่เคารพครับ มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นครับ พอได้ยินทาง กกต. ได้กรุณามาชี้แจงเองหลังจากท่านนายกรัฐมนตรีได้ประกาศตัดความรำคาญ ซึ่งผมคิดว่าใช้คำนี้ก็ดูจะสับสนกับมาตรา ๑๖๕ เพราะท่านนายกรัฐมนตรีจะเสนอขอทำประชามติได้นั้นต้องเป็นเรื่องที่กระทบต่อความเสียหายของประเทศชาติบ้านเมืองและกระทบต่อความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชน ไม่ใช่เรื่องของการตัดความรำคาญครับท่านประธาน ท่านประธานที่เคารพครับ ที่น่าสนใจไปกว่านั้นก็คือว่าเมื่อท่านนายกรัฐมนตรีได้ให้สัมภาษณ์แล้วปรากฏว่าทาง กกต. ขอประทานโทษต้องเอ่ยนาม ท่านสุเมธ อุปนิสากร ท่านก็ได้ชี้แจงว่า กกต. มีหน้าที่ในการจัดการเลือกตั้งและออกเสียงประชามติที่ผ่านมา

เคยจัดมาแล้ว ๒ แบบจึงมีประสบการณ์ หากรัฐบาลต้องการให้ กกต. ดำเนินการ กกต. ก็มีความพร้อม เรามีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ ส่วนกฎหมายลูกว่าด้วยการออกเสียงประชามติขณะนี้ กกต. กำลังร่างอยู่ หากรัฐบาลต้องการให้ กกต. ออกเสียงประชามติรวดเร็วก็สามารถทำได้ อาจใช้ระเบียบเดิมหรือผลักดันร่างพระราชบัญญัติออกเสียงประชามติแล้วเข้าสู่สภาให้ผ่าน ๓ วาระรวดครับ นี่ละครับผมคิดว่าเพื่อนที่เป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในฐานะที่เราทำหน้าที่นิติบัญญัติ ผมคิดว่าเราได้ฟังคำสัมภาษณ์ดังกล่าวแล้วก็รู้สึกว่าการทำไมมันช่างบังเอิญเป็นการรับลูก นั้นประการที่ ๑

ประการที่ ๒ รู้อยู่แล้วว่าต้องเป็นหน้าที่ของทางคณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องร่างกฎหมายฉบับนี้เสนอเข้ามาสู่สภาแห่งนี้ภายในระยะเวลา ๑ ปี ๑ ปีก็ตั้งแต่วันที่ ๒๔ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๕๐ วันสุดท้ายก็คงจะเป็นวันที่ ๒๔ สิงหาคม ๒๕๕๑ เพราะฉะนั้นตอนนี้ยังเหลือเวลา ๓ เดือน ท่านก็มาเสนอเอา ๓ เดือนสุดท้าย ผมก็ไม่แน่ใจครับว่า จริง ๆ แล้วถ้าหากว่าทางท่านนายกรัฐมนตรีหรือรัฐบาลไม่ผลักดันในเรื่องนี้ขึ้นมา กฎหมายฉบับนี้จะได้เข้ามาสู่สภา ซึ่งเพิ่งลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ผมมาดูกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเสนอเข้ามาตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน -----

ทางศาลยุติธรรมท่านได้มีความตั้งใจที่จะต้องเสนอกฎหมายนี้ตามบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่น่าแปลกใจว่า กกต. เพิ่งเสนอกฎหมายฉบับนี้หลังจากที่ทางรัฐบาลได้มีการผลักดันที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ว่าอย่างไรก็ตามครับในเรื่องนี้ท่านประธานครับ ก็น่าดีใจว่าหลังสุดนี้ก็มิข่าวออกมาว่าท่านนายกรัฐมนตรีอาจจะไม่ทำประชามติกับเรื่องแก้ไขรัฐธรรมนูญ และที่น่าดีใจไปกว่านั้นคือท่านผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎรได้ปรึกษาหารือกับท่านประธานเพื่อต้องการที่จะให้สถานการณ์ในเรื่องที่ต้องการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นกลับมาพิจารณาศึกษาในสภาแห่งนี้แต่ถ้าองค์ประกอบสถานการณ์ของทั้ง ๒ อย่างนี้ยังคงอยู่ วันนี้เป็นเรื่องที่ต้องวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างมากเลยครับ ท่านประธาน ว่าการเสนอร่างกฎหมายจัดทำประชามติดังกล่าวนี้เพื่อสนองต่อตอบการนำไปสู่การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญตามที่สมาชิกของพรรคพลังประชาชนได้ยื่นต่อประธานสภาหรือไม่ ถ้าเป็นเช่นนั้นครับ ผมคิดว่า กกต. ต้องชี้แจงต่อสภาแห่งนี้ให้เห็นชัดเจนว่า ท่านได้ดำเนินการที่จะยกร่างกฎหมายฉบับนี้มาตั้งแต่เมื่อไร และมีเจตนารมณ์ชัดเจนเพื่อให้เป็นไปตามมาตรา ๓๐๒ โดยให้เป็นไปตามสาระสำคัญของมาตรา ๑๖๕ ตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ วันนี้เราไม่เสียเวลาที่จะพูดไปว่ารัฐธรรมนูญแต่ละฉบับเป็นมาอย่างไรครับท่านประธาน แต่วันนี้เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติบ้านเมือง ผมคิดว่าเราต้องมาพูดกันว่าสาระสำคัญของรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะในประเด็นของการออกเสียงประชามตินั้น ผมยอมรับว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นได้มีความก้าวหน้าขึ้นมาในระดับหนึ่ง แต่วันนี้ผมอยากให้ทาง กกต. ได้ชี้แจงแยกออกมาให้ชัดเจนให้พี่น้องประชาชนและเพื่อนสมาชิกในสภาแห่งนี้ได้เห็นตรงกันว่าวันนี้การร่างกฎหมายดังกล่าวนี้ไม่ได้กระทำเพื่อต้องการที่จะนำไปสู่การทำประชามติในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่วันนี้เรากำลังพิจารณากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เพื่อที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ นั่นคือว่ามีเรื่องใดที่ท่านนายกรัฐมนตรีเห็นว่าอาจจะเกิดความเสียหายต่อประเทศชาติบ้านเมืองหรือเกิดความเสียหายต่อพี่น้องประชาชน ท่านนายกรัฐมนตรีสามารถที่จะขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีเพื่อที่จะดำเนินการ

๒๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๑๑/๒

ในการทำประชามติหรือคณะรัฐมนตรีต้องการที่จะขอคำปรึกษาในกรณีที่เป็นความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนโดยทั่วไปหรือว่าโดยเฉพาะที่หรือความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนตามที่กฎหมายอื่น ๆ ได้บัญญัติเอาไว้ก็สามารถที่จะใช้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการจัดทำประชามติฉบับนี้ไปดำเนินการเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดได้ครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมจึงกราบเรียนว่า วันนี้เราจะใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อแก้ไขปัญหาทางการเมืองของบุคคลใดบุคคลหนึ่ง ใช้กฎหมายฉบับนี้เพื่อไปแก้ไขปัญหาสถานการณ์ทางการเมืองของคณะรัฐบาลหรือแม้แต่ขององค์กรใดองค์กรหนึ่งย่อมกระทำมิได้เป็นอันขาดครับ เราต้องใช้กฎหมายฉบับนี้โดยเจตนารมณ์ที่สำคัญก็คือว่า ต้องทำเพื่อประโยชน์ของประเทศชาติบ้านเมืองและประโยชน์ของพี่น้องประชาชนเท่านั้น

ท่านประธานที่เคารพครับ ผมมีข้อสังเกตในสาระของกฎหมายฉบับนี้เป็นภาพรวมไม่มากนักครับท่านประธานเพราะมีเพื่อนสมาชิกอีกหลายคนที่จะลงไปบรรยายละเอียดแต่ละมาตรา

ประการแรก ที่ผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานก็คือว่า เมื่อที่มีเพื่อนสมาชิกได้พูดถึงว่ากฎหมายฉบับนี้ทาง กกต. ได้เสนอเข้ามาโดยการให้เหตุผลที่ไม่เป็นไปตามวิธีพิจารณาหรือว่าวิธีสารบัญญัติในการเสนอร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญ ผมอยากจะกราบเรียนกับท่านประธานว่า จริง ๆ แล้วถ้าตัดประเด็นที่ผมพูดเป็นข้อสังเกตเบื้องต้นไป ๒ ประเด็นนั้น ผมคิดว่ามีความชัดเจนแล้วครับ เพราะเหตุผลในการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จะเป็นไปอย่างอื่นไม่ได้ เป็นไปได้อย่างเดียวเท่านั้นก็คือว่า -----

๒๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๑๒/๑

ทาง กกต. จะต้องเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ซึ่งบัญญัติเอาไว้ชัดเจนว่า ให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง ทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปี นี้เหตุผลชัดเจนมันก็มีอยู่เพียงแค่นี้ ท่านประธานครับ แล้วโดยใจผมผมอยากเห็น กกต. ได้เสนอกฎหมายฉบับนี้มาล่วงหน้าเลย ผมอยากเรียนท่านประธานว่า รัฐธรรมนูญปี ๒๕๔๐ ไม่ได้กำหนดระยะเวลาในการพิจารณากฎหมายหรือพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ แต่ว่ารัฐบาลในขณะนั้นได้มีการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้เข้ามาภายในระยะเวลา ๑ ปีเท่านั้น เราก็มีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ซึ่งมี ฯพณฯ ชวน หลีกภัย เป็นนายกรัฐมนตรี นั้นแสดงถึงเจตนารมณ์ให้เห็นได้อย่างชัดเจนว่า ทั้งฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหารได้ยอมรับหลักการสำคัญว่าการเมืองในยุคปัจจุบันนี้ถ้าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญกระทบต่อผลได้เสียของพี่น้องประชาชน เราจะต้องปรึกษาพี่น้องประชาชนโดยตรงด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ เพราะฉะนั้นโดยเหตุผลนั้นผมกราบเรียนกับท่านประธานว่า มันเป็นเรื่องที่พวกเราทั้งหลายต้องยอมรับความเป็นจริงวันนี้ก็เช่นเดียวกันนะครับ เมื่อก่อนนี้มีการถกเถียงเช่นเดียวกันว่า กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง มีเพื่อนสมาชิกได้พูดว่าทำไมทางศาลยุติธรรมเสนอกฎหมายฉบับนี้ขึ้นมา ก็เพราะโดยกฎหมายรัฐธรรมนูญไปกำหนดให้ทางประธานศาลฎีกา ท่านประธานศาลฎีกา เป็นผู้เสนอครับ กฎหมายฉบับนี้ก็เช่นเดียวกันครับให้ กกต. เป็นผู้เสนอและเป็นเรื่องที่ผมคิดว่ามีความชอบธรรมแล้ว เพราะว่า กกต. จะต้องไปดำเนินการในฐานะที่เป็นหน่วยที่ต้องรับผิดชอบในการออกเสียงประชามติให้เกิดความอิสระและเป็นกลาง ซึ่งผมจะตั้งประเด็นเป็นข้อสังเกตต่อไป

ประเด็นที่สองที่ผมอยากจะกราบเรียนก็คือว่า ในมาตรา ๕ ที่ท่านได้ร่าง ขึ้นมานั้น ในกรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ

ให้มีการออกประกาศของนายกรัฐมนตรี เพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา จริง ๆ ผมคิดว่า ในรัฐธรรมนูญนั้นแน่นอนที่สุดครับ ได้เขียนเอาไว้ว่าอาจปรึกษาหารือกับท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือประธานวุฒิสภา ตรงนี้พอจะมีช่องทางใหม่ครับ ทาง กกต. ที่จะได้ไป ทบทวนว่าช่องทางที่คำว่า อาจจะต้องหารือ นั้น ผมคิดว่าวันนี้มีความจำเป็น เพราะอย่างน้อยที่สุด ประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภานั้น ผมถือว่าเป็นบุคคลสำคัญนะครับ อย่างน้อยที่สุดเมื่อวานนี้มีเพื่อนสมาชิกในสภานี้อภิปรายว่า เป็น ๓๘ พรรค เป็น ๔ ตำแหน่ง สำคัญสูงสุดถ้าหากทำผิดก็ให้มีคณะไต่สวนอิสระ ในขณะเดียวกันผมคิดว่าถ้าจะมา ตัดสินใจว่าจะดำเนินการนำเรื่องใดที่จะต้องไปปรึกษากับพี่น้องประชาชนหรือหาข้อยุติกับ พี่น้องประชาชน ถ้าเราจะมีช่องทางต่อมาตรา ๕ นี้ว่า ให้ท่านนายกรัฐมนตรีได้ปรึกษาหารือ หรือได้ขอคำแนะนำ ก่อนที่จะขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีจะได้หรือไม่ครับ ผมคิดว่าถ้าเป็นอย่างนี้รอบคอบขึ้นมา ไม่ใช่กั๊กความรำคาญจะใช้บังคับซึ่งเป็นภาษีของ พี่น้องประชาชน ๒,๐๐๐ ล้านบาทไปดำเนินการทำประชามติตามกฎหมายนี้ผมไม่เห็นด้วย โดยเฉพาะยุคนี้ถ้าเป็นอย่างนั้นจริง ๆ ท่านประธานครับ ไม่ใช่แต่ผม ผมว่าพี่น้องประชาชน ทั้งประเทศคงไม่เห็นด้วย เพราะความเดือดร้อนของพี่น้องประชาชนในยุคนี้แสนสาหัสมาก จริง ๆ เพราะฉะนั้นตรงนี้จึงเป็นข้อสังเกตเป็นประเด็นแรก

ประเด็นที่สอง ในเรื่องของประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ก็คือว่า ตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ก็คือ ท่านกำหนดว่าการกำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ ตรงนี้เป็นประเด็นที่ผมอยากจะกราบเรียนถาม กกต. ให้ท่านได้ชี้แจงครับว่า การที่จะกำหนดข้อความที่ชัดเจนเพียงพอ นั้นเป็นภาระความรับผิดชอบของฝ่ายใด หรือเป็นภาระความรับผิดชอบของนายกรัฐมนตรี แต่เพียงคนเดียวอีก ผมยกตัวอย่างให้เห็นภาพชัดครับท่านประธาน ถ้าสมมุติว่าเราจะทำประชามติเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้ออกเสียงลงประชามติในกรณีที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือไม่แก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นจะถามอย่างไรที่จะมีความชัดเจนเพียงพอ ถ้ามองแค่เพียงเห็นชอบให้แก้ไขหรือไม่เห็นชอบให้แก้ไขเท่านั้นเพียงพอไหมครับ ผมคิดว่าถ้าถามแค่นี้บ้านเมืองและสถานการณ์ปัญหาของบ้านเมืองที่เกิดขึ้นอยู่ในขณะนี้ การจัดทำประชามตินี้ไม่สามารถหาข้อยุติได้ สิ้นเปลืองทั้งกระบวนการในการจัดทำ สิ้นเปลืองทั้งกระบวนการในการที่จะต้องดำเนินการให้พี่น้องประชาชนออกมาออกเสียงประชามติ ที่สำคัญก็ต้องใช้จ่ายงบประมาณตามที่ผมกราบเรียนแล้ว ปัญหาประเด็นที่ยกตัวอย่างให้เห็นชัดเจนนก็คือว่า ถ้าเราจะให้ประเด็นมันชัดเจนเพียงพอต่อประเด็นที่เราจะดำเนินการออกเสียงประชามตินั้น ผมคิดว่าวันนี้เราพบความเป็นจริงว่าข้อขัดแย้งในเรื่องของการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ผมกรุณายกตัวอย่างเพิ่มเติมไม่ได้อยู่ในสาระของข้อขัดแย้งที่จะแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญที่บอกว่าจะเอาสาระสำคัญของปี ๒๕๔๐ คืบมา แต่ประเด็นสำคัญมันไปอยู่ในบทเฉพาะกาล ท่านจะถามอย่างไรครับ ถ้าตามร่างที่ทางฝ่ายพรรค ขอประทานโทษที่ต้องเอ่ยนาม ที่ทางพรรคพลังประชาชนเสนอต่อท่านประธานสภา ซึ่งตรงนี้ก็ทราบกันโดยทั่วไปว่า มาตรา ๑๔ ในบทเฉพาะกาลนั้นได้เขียนไว้ชัดเจนว่า บรรดาคำสั่ง ประกาศ กฎของคณะปฏิรูปการปกครองแผ่นดิน ในระบอบประชาธิปไตยให้ถือว่าไม่ชอบ ถ้าเป็นเช่นนี้ในความหมายสำคัญของพี่น้องประชาชนที่มีความขัดแย้งอยู่ในขณะนี้มันมีประเด็นอยู่ก็คือว่า การแก้ไขกฎหมาย

รัฐธรรมนูญนั้นถ้าไปแก้ไขเพื่อดำเนินการในการที่จะให้บุคคลบางคนไม่ต้องไปเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ผมคิดว่าไม่มีใครรับได้หรือครับ พี่น้องประชาชนก็รับไม่ได้หรือไปแก้ไขในประเด็นที่ต้องการให้บุคคลที่มีการถูกลงโทษโดยการยุบพรรค จะโดยเป็นเหตุผลอย่างไรก็แล้วแต่ผมไม่สามารถที่จะนำคำพิพากษาของตุลาการรัฐธรรมนูญมากราบเรียนท่านประธานได้ จะเป็นโดยเหตุผลที่ท่านบอกว่ากฎหมายการเลือกตั้งได้ถูกยกเลิกไปแล้วหรืออย่างไรก็ตาม แต่วันนี้ถ้าเราจะมาแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญเพื่อที่จะให้บุคคลดังกล่าวนี้พ้นผิด ถ้ามว่าการจัดทำประชามติเพื่อให้มีความชัดเจนเพียงพอไปสู่การแก้ไขปัญหาที่แท้จริงนั้นจะดำเนินการอย่างไรในกรณีอย่างนี้ ผมอยากจะให้ทาง กกต. ในฐานะผู้ร่างได้อธิบายครับ

ประเด็นต่อมาในมาตรา ๗ และมาตรา ๘ ประเด็นนี้ผมคิดว่ามีความสำคัญอย่างสูงก็คือว่า การออกเสียงให้ใช้วิธีออกเสียงลงคะแนนโดยตรงและลับ วิธีการออกเสียงนั้นโดยร่างกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติที่ทาง กกต. ร่างมานั้นแบ่งวิธีการออกเสียงเป็น ๒ ส่วน ส่วนที่ ๑ ก็คือในกรณีการออกเสียงเพื่อหาข้อยุติโดยเสียงข้างมาก ตรงนี้ผมอยากจะกราบเรียนว่าผมเห็นด้วยกับทางผู้ร่างอย่างสูงยิ่งครับ เมื่อก็มีเพื่อนสมาชิกบอกว่าการที่ให้ผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิ -----

๒๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรณ ๑๔/๑

ถ้าไม่ถึงกึ่งหนึ่งให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบกับเรื่องที่จะทำประชามติ มีเพื่อนสมาชิกบอกว่าถ้ากำหนดเช่นนี้จะไปไม่ได้เลย แต่ผมกลับมองเห็นในทางตรงกันข้ามครับท่านประธาน ผมคิดว่าการหาข้อยุติโดยเสียงข้างมากนั้นเป็นเรื่องที่มีความจำเป็นในการจัดทำประชามติโดยเจตนารมณ์ของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๕ เพราะว่าการที่จะไปหาข้อยุตินั้นจะต้องคำนึงถึงเสียงข้างมาก เสียงข้างมาก หมายถึงว่าอย่างไรครับ หมายความว่า ร้อยละ ๕๐ บวก ๑ มันต้องร้อยละ ๕๐ บวก ๑ ของผู้มีสิทธิในการออกเสียงครับท่านประธาน ท่านประธานลองคิดดูสิครับว่าถ้ามีประชากรที่มีสิทธิในการออกเสียง ๔๒ ล้านคน วันนี้คนที่มาใช้สิทธิต้องไม่ต่ำกว่า ๒๑ ล้านเสียง บวก ๑ ครับ ผมถามว่าเป็นไปไม่ได้เลยอย่างไรครับท่านประธาน เรามาดูสถิติสิครับ โดยสถิติก็เห็นได้ชัดเจนครับท่านประธาน เพราะประเทศไทยเราเคยทำประชามติในการให้ความเห็นชอบกับกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับที่กำลังอภิปรายอยู่นี้ะครับ ปี ๒๕๕๐ ปรากฏว่าประเทศของเรานั้นมีผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ๔๕ ล้านคนโดยประมาณ มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติ ๒๕ ล้าน ๙ แสนคน ร้อยละ ๕๗.๖๑ มีผู้เห็นชอบ ๑๔ ล้านคน โดยประมาณ ๕๖.๖๙ มีบัตรที่ไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านคน คิดเป็นร้อยละ ๔๑.๓๗ ตรงนี้แหละครับท่านประธานที่ผมกราบเรียนว่ามีความชัดเจนว่าทาง กกต. ต้องยืนยันในหลักการมาตรา ๘ นี้ไว้ให้ชัดเจน ไม่ใช่เป็นไปไม่ได้ครับ แต่ถ้าเกิดไปยกเลิก ไม่ใช่เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงแล้วผมคิดว่า ประการที่หนึ่งทำให้การหาข้อยุตินั้นไม่ได้รับการยอมรับจากพี่น้องประชาชน ประการที่สอง ผมคิดว่าเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๖๕ ไปให้อำนาจกับท่านนายกรัฐมนตรีในการที่จะขอความเห็นชอบต่อคณะรัฐมนตรีว่าเรื่องใดควรทำประชามติ ผมคิดว่าการใช้วิธีการกำหนดเสียงมากกว่ากึ่งหนึ่งคือร้อยละ ๕๐ บวก ๑ นั้นเป็นเรื่องที่จะสะท้อนกลับไปยังผู้ขอความเห็นชอบคือตัวนายกรัฐมนตรีเองว่าเรื่องเหล่านี้เหมาะสมที่จะขอทำประชามติ ตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้หรือไม่ ไม่ใช่ว่านี่กว่าวันใดวันหนึ่งต้องการที่จะสร้างกระแสทางการเมืองก็เอามาทำประชามติ นี่กว่าวันใดวันหนึ่งตัดความรำคาญ

๒๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรรณ ๑๔/๒

ก็ออกมาใช้เสียงทำประชามติ หรือนี่กว่าเป็นประเด็นที่เป็นความต้องการของกลุ่ม
ผลประโยชน์ใดกลุ่มผลประโยชน์หนึ่งแล้วมาทำประชามติ ผมคิดว่าอย่างนี้ประชาชน
สามารถที่จะแสดงออกได้อีกทางหนึ่งนอกจากจะไปลงคะแนนเสียงว่าเห็นชอบหรือไม่
เห็นชอบ แต่ว่าถ้าประเด็นที่คุณเสนอเข้ามา ท่านนายกรัฐมนตรีเสนอเข้ามาพี่น้อง
ประชาชนเห็นว่าเป็นเรื่องที่ไม่มีความสำคัญ เป็นเรื่องที่ไม่กระทบต่อความเสียหายของพี่น้อง
ประชาชนและของประเทศชาติบ้านเมือง พี่น้องประชาชนก็อาจจะใช้สิทธิโดยการที่จะ
ไม่ไปออกเสียงเลือกตั้งก็ได้ อย่างนี้แหละผมคิดว่าจึงเป็นเรื่องที่ทาง กกต. จะต้องยืนยัน
ตรงนี้ แน่แน่นอนครับในกรณีออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรีนั้นท่านกำหนดไว้
ตามกฎหมายออกเสียงประชามติฉบับปี ๒๕๔๑ คือ ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง
ตรงนี้ผมไม่ขัดข้องนะครับ เพราะเป็นเรื่องที่ขอคำปรึกษา แต่ถ้าเป็นเรื่องที่จะต้องหาข้อยุติ
แล้วผมคิดว่ามีความจำเป็นเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องดำเนินการโดยใช้เสียงเกินกว่า
กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง -----

๒๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๑๕/๑

จึงให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากนั้นให้ความเห็นชอบ ถ้าเสียงที่มาลงนั้นให้ความเห็นชอบเกินกึ่งหนึ่งของผู้ที่มาใช้สิทธิในคราวนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ประเด็นสุดท้ายที่ผมอยากจะฝากเป็นข้อสังเกตก็คือว่า เป็นที่ครหากันมากนะครับในการทำประชามติคราวที่ผ่านมา ฝ่ายหนึ่งก็กล่าวหาว่ารัฐนั้นใช้อำนาจรัฐไปดำเนินการในการประชาสัมพันธ์หรือในการที่จะไประดมให้พี่น้องประชาชนออกมาลงประชามติเพื่อให้ความเห็นชอบในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ หรือที่เรียกว่าพื้นที่สีเขียว แต่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่าในพื้นที่สีแดงนั้นก็มีการเมืองบางพรรคไปดำเนินการรณรงค์ให้พี่น้องประชาชนออกเสียงลงประชามติไม่เห็นชอบกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ แนนอนที่สุดครับเสียงก้ำกึ่งกัน ๑๔ ล้านเสียงกับ ๑๐ ล้านเสียง แต่พอในกรณีเช่นนั้นท่านก็บอกว่าที่มีเสียงข้างมากเพราะไม่มีความชอบธรรม รัฐใช้อำนาจรัฐ แต่อีกฝ่ายหนึ่งบอกว่าจริง ๆ แล้วพี่น้องประชาชนนั้นต้องการที่จะให้ความเห็นชอบกับกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แต่ก็ไปกระทบต่อผลประโยชน์ได้เสียของบางพรรค จึงจำเป็นที่จะต้องดำเนินการออกมารณรงค์ ผมคิดว่าถ้าเป็นอย่างนี้ก็ต่อเป็นภาระกับ กกต. นะครับ เพราะ กกต. นั้นมีหน้าที่โดยตรงในการที่จะจัดทำให้การจัดทำประชามติ การแสดงความคิดเห็นการดำเนินการในการจัดทำประชามตินั้นเป็นอิสระเท่าเทียมกันทั้งผู้ที่จะเห็นชอบและไม่เห็นชอบ ประเด็นปัญหาที่ผมตั้งข้อสังเกตก็คือว่า ท่านจะดำเนินการอย่างไรที่จะให้เกิดความเป็นอิสระและเท่าเทียมกัน สถานีวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจะจัดสรรเวลาที่จะออกอากาศอย่างไร เพราะว่าถ้าการที่จะให้มีการออกเสียงประชามตินั้นเริ่มต้นก็เริ่มต้นจากนายกรัฐมนตรีแล้วครับ ถ้าเป็นอย่างนี้จึงเป็นภาระที่ผมอยากจะฝากข้อสังเกตว่าอย่างน้อยควรมีแนวทางที่ชัดเจนนะครับว่าในกรณีที่เราจะดำเนินการให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระเท่าเทียมกัน หรือมีการดำเนินการที่จะให้การออกเสียงประชามตินั้นเป็นไปโดยความสุจริตเที่ยงธรรม ถึงแม้ว่าจะมีข้อกฎหมายท่านกำหนดเอาไว้ในทำนองเดียวกันกับบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายการเลือกตั้ง เช่น ให้ ให้สัญญาว่าจะให้ ช่มชู้ บังคับอะไรก็แล้วแต่ครับ แต่ว่าโดยแนวทาง

ปฏิบัติในวันนี้เราต้องยอมรับความเป็นจริงว่าการนำไปสู่การแก้ไขปัญหาการซื้อเสียงไม่ว่าการเลือกตั้งหรือการลงประชามตินั้นยังเป็นสิ่งที่มีดমনในสังคมไทยอยู่ ถึงแม้ว่าทางคณะกรรมการการเลือกตั้งชุดนี้ผมให้กำลังใจครับ ชุดนี้ส่วนหนึ่งท่านก็มีความปรารถนาดีที่จะให้มีการเลือกตั้งหรือการออกเสียงประชามตินั้นเป็นไปด้วยความบริสุทธิ์ยุติธรรม แต่ผมคิดว่ากระบวนการเพียงแต่บทบัญญัติของกฎหมายที่ท่านลื้อมาจากกฎหมายการเลือกตั้งนั้นยังไม่เพียงพอครับ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขออนุญาตที่จะกราบเรียนเป็นภาพรวมในเบื้องต้นและข้อสังเกตกับท่านประธานเพียงแค่นี้ และผมคิดว่าเพื่อนสมาชิกก็ต้องลงไปรายละเอียดตามลำดับของกฎหมายฉบับนี้ต่อไปขอบคุณครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เทัญคุณบุญจง วงศ์ไตรรัตน์ ครับ

นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์ (นครราชสีมา) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมบุญจง วงศ์ไตรรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชาชน ท่านประธานครับ เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติที่สภาเรากำลังพิจารณาอยู่ในขณะนี้ กระผมเห็นว่าเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะเป็นกฎหมายที่จะนำไปสู่กระบวนการประชาธิปไตย -----

นั่นก็คือการสอบถามพี่น้องประชาชนในฐานะที่เขาเป็นเจ้าของประเทศว่าเรื่องที่มีความสำคัญ ๆ มีผลกระทบต่อวิถีชีวิต ต่อสิทธิเสรีภาพของเขานั้นเขาจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ท่านประธานครับ การสอบถามประชาชนหรือการทำประชามติไม่ได้จะเกิดขึ้นในยุคไม่กี่ปีที่ผ่านมา เพราะว่าในอดีตรัฐธรรมนูญหลายฉบับได้มีการทำประชามติสอบถามพี่น้องประชาชนมาไม่ว่าจะเป็น รัฐธรรมนูญ ปี ๒๔๙๒ ฉบับ ๒๕๑๑ ฉบับ ๒๕๑๗ หรือฉบับ ๒๕๓๔ ฉบับ ๒๕๓๙ ฉบับ ๒๕๔๐ ล่าสุดเป็นรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวของ คมช. คือ ปี ๒๕๔๙ ก็มีกำหนดการทำประชามติ ไว้อย่างชัดเจน แล้วสิ่งที่คนไทยเห็นประจักษ์ชัดแจ้งในการทำประชามติก็คือการสอบถาม ประชาชนเมื่อครั้งที่ผ่านมากเกี่ยวกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เล่มเหลืองฉบับนี้ท่านประธาน นี่คือนี่หนึ่งซึ่งเกิดขึ้นเมื่อไม่กี่เดือนที่ผ่านมาในการทำประชามติ ท่านประธานที่เคารพครับ ในประเด็นเกี่ยวกับร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ผมมี ๒ ประเด็นที่ผมยังไม่เห็นด้วย แล้วคงจะใช้สิทธิ ในกระบวนการออกกฎหมายต่อไป

ประเด็นที่ ๑ ท่านประธานครับ เกี่ยวกับหลักของการฟังเสียงข้างมากของ ประชาชนที่กำหนดไว้ในมาตรา ๘ ในมาตรา ๘ นั้นต้องเรียนท่านประธานที่เคารพครับ การทำประชามตินั้นให้ยึดเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ว่าจะเป็นพรรคหนึ่ง พรรคสองนั้น ยึดของผู้มีสิทธิออกเสียง ผมจะไม่อ่านสาระในรายละเอียด แต่เพียงอยากชี้ให้เห็นว่า วันนี้การทำประชามติถ้าผู้มีสิทธิออกเสียงออกมาใช้สิทธิไม่เกินกึ่งหนึ่งให้แปลความว่า ประชาชนส่วนใหญ่ไม่เห็นด้วย ท่านประธานที่เคารพครับ หลักในระบอบประชาธิปไตยนั้น ๑ คน ๑ เสียงเท่ากัน จะมีฐานะร่ำรวยขนาดไหน จะมีความรู้ขนาดไหนก็ไม่แตกต่างกับคนที่มี อาชีพทำไร่ ทำนา จริงอยู่ครับการทำประชามติเป็นสิทธิไม่ใช่หน้าที่ แต่วันนี้เมื่อมีการทำ ประชามติถ้าไปเขียนกฎหมายว่า ผู้ไม่ออกมาใช้สิทธินั้นจะมีสิทธิมากกว่าผู้ที่ออกมาใช้สิทธิ ผมไม่เห็นด้วย ฉะนั้นหลักของเสียงข้างมากจะต้องเป็นหลักแห่งการผู้ออกมาใช้สิทธิ ในการลงประชามติเขาเห็นอย่างไร ถ้าผู้ออกมาใช้สิทธิเห็นอย่างไรเสียงข้างมากเป็นอย่างไร ต้องยึดอย่างนั้น อย่าไปเอากรณีของผู้ที่ไม่ออกมาใช้สิทธิแล้วบอกว่าเขาไม่ออกมาใช้สิทธิเยอะ ถือว่ารัฐธรรมนูญหรือสิ่งที่ทำประชามตินั้นตกไป ประเด็นนี้ผมไม่เห็นด้วยครับ ฉะนั้น

๓๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๑๖/๒

ในมาตรา ๘ นี้ผมเห็นเป็นอย่างยิ่งว่าจะต้องมีการปรับปรุงแก้ไขใหม่ เหตุผลอย่างนี้ครับ ท่านประธาน ในอดีตที่ผ่านมา รัฐธรรมนูญตั้งแต่ ปี ๒๔๙๒ ปี ๒๕๑๑ ปี ๒๕๑๗ ปี ๒๕๓๔ ปี ๒๕๓๙ ปี ๒๕๔๐ หรือแม้รัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวที่ คมช. เขียนขึ้นมา เขียนชัดเจน ครับว่าให้ถือเสียงข้างมากของผู้ออกมาใช้สิทธิ ไม่มีฉบับใดเลย ท่านประธานครับ ไม่มีฉบับใดเลยที่เขียนบอกว่าผู้ไม่ออกมาใช้สิทธิจะเหนือผู้มาใช้สิทธิ ฉะนั้นตรงนี้ผมเห็นว่าจะต้อง ทบทวนให้เกิดความชัดเจน แล้วเคารพสิทธิและเสียงผู้ออกมาใช้สิทธิ लेकरตั้งว่าเขาเสียงข้างมากเป็นอย่างไรก็ยึดตามเสียงข้างมากนั้น นี่คือประเด็นที่ ๑ ครับ

สำหรับหรับประเด็นที่ ๒ คือการมีส่วนร่วมของประชาชนในการออกเสียงประชามติ ผมว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญมาก ที่สำคัญมากเพราะอะไรครับ เพราะมีตัวอย่าง ในอดีตที่ผ่านมาไม่กี่เดือนคือการทำประชามติรัฐธรรมนูญเล่มเหลืองนี้ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ ถือว่าเป็นรัฐธรรมนูญที่ผ่านเสียงประชามติ ๑๔ ล้านเสียง ไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านเสียง -----

๓๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๑๗/๑

เงื่อนไขการทำประชามติของรัฐธรรมนูญเล่มเหลืองที่ผมถืออยู่ในมือนี้อยู่บนพื้นฐานของกฎหมายรัฐธรรมนูญชั่วคราวปี ๒๕๔๙ เขียนชัดเจนเงื่อนไขว่าจะต้องประชาสัมพันธุ์ให้ประชาชนผู้ออกเสียงประชามติไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน และไม่เกิน ๓๐ วัน และสิ่งที่คุณคนไทยผู้มีสิทธิออกเสียงประชามตินั่งอยู่บ้าน นอนอยู่บ้านจะถูกหรือได้รับเล่มเหลืองนี้กันส่งไปตามครัวเรือน บางครัวเรือนได้รับ ๒ วันสุดท้าย ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้มี ๓๐๙ มาตรา ใครจะอ่านรู้เรื่องล่ะครับ นักกฎหมายจบปริญญาตรี ปริญญาโทยังอ่านกฎหมายรัฐธรรมนูญไม่เข้าใจไม่รู้เรื่อง นี่คือเงื่อนไขที่ให้ไว้ไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน แต่ความจริงเล่มเหลืองนี้ไปถึงบ้านเขา ๒ วัน ๓ วันก่อนวันหย่อนบัตรลงเสียงประชามติ ท่านประธานครับ สำคัญที่สุดไม่ว่ากันสิ่งสำคัญคือประชาชนไม่มีส่วนร่วมไม่มีส่วนรู้เห็นเลย โดยการลงประชามติเมื่อครั้งที่แล้วนี้หน่วยงานของรัฐถูกสั่งการอย่างเป็นระบบ ไม่ว่าจะเป็นกระทรวงมหาดไทยหรือกระทรวงใดก็ตาม ถ้าใครอยู่พื้นที่อย่างพวกผมเป็นผู้แทนราษฎรนี้จะรู้ชัดเจนเลยครับ มีการสั่งการตั้งแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดมานายอำเภอ มากำนัน ผู้ใหญ่บ้านบอกประชาชนอย่างเดียวยังไปก่อน เห็นชอบไปก่อนแล้วไปว่ากันทีหลัง เห็นชอบไปก่อนเพื่อให้เกิดการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หากประชาชนคนไหนมีความคิดแตกต่างไม่เห็นชอบก็จะถูกอำนาจรัฐขัดขวางข่มขู่หลายรูปแบบ นี่คือนี่ที่เกิดขึ้นกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ หลักแห่งการมีส่วนร่วมจึงเป็นเรื่องสำคัญมากท่านประธานที่เคารพ เพราะคนไปออกเสียงลงประชามติเขาต้องทราบว่าเขาจะเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบนั้นจะมีส่วนได้เสียกับชีวิตเขาอย่างไร จะกระทบต่อสิทธิเสรีภาพเขาอย่างไรตรงนี้สำคัญมาก ใครล่ะครับจะอธิบาย วันนี้กฎหมายกำหนดชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของ กกต. หรือผู้แทนของ กกต. ไม่ว่าจะเปิดเผยแพร่ทางสื่อสารมวลชนจัดรายการวิทยุ โทรทัศน์ออกกัน สิ่งอย่างนี้กำหนดมานานแล้วครับแต่ประชาชนก็ยังไม่เข้าใจ ท่านประธานที่เคารพครับ ผมต้องเรียนว่า ในมาตรา ๔๑ ที่กระผมไม่เห็นด้วยเพราะผมถือว่าเป็นการลิดรอนจำกัดสิทธิเสรีภาพของบุคคล ในมาตรา ๔๑ ขออนุญาตที่จะต้องกราบเรียนท่านประธานครับ กำหนดไว้ว่า ผู้ใดเผยแพร่ผลการสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับการออกเสียงในระหว่างเวลาเจ็ดวันก่อนวันออกเสียงจนถึงเวลา

๓๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๑๗/๒

สิ้นสุดการออกเสียงในวันออกเสียงต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกิน หกพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ท่านประธานครับ นี่แปลความว่าใครก็ตามครับที่มีส่วนร่วม ในการไปสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและไปเผยแพร่นี้ติดคุก ตามรัฐธรรมนูญ ตามกฎหมายประชามติในปี ๒๕๕๐ นี่นะครับท่านประธาน อันนี้ ๓ วันครับ แต่ฉบับนี้ เขียนไว้ ๗ วัน ตรงนี้ล่ะครับผมเห็นว่าเป็นการลิดรอนจำกัดสิทธิเสรีภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ไม่ว่าจะเป็นสถาบันการศึกษา พี่น้องที่ทำหน้าที่สื่อสารมวลชนที่เขาจะมีหน้าที่ในการชี้ให้เห็นว่า เรื่องหรือประเด็นที่จะทำประชามติมีข้อดีข้อเสียอย่างไร แล้วก็ต้องสำรวจความคิดเห็น สอบถามประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติแล้วก็มาแสดงออกให้กับประชาชนรู้ว่า คนส่วนหนึ่งเห็นอย่างไร อีกส่วนหนึ่งเห็นอย่างไร เรื่องอย่างนี้ล่ะครับผมเห็นว่าควรให้ เขาทำ ไม่ควรมีกฎหมายไปลงโทษไปจำกัดสิทธิเสรีภาพเขา ส่วนบอกว่าจะเป็นการชี้ นำท่านประธานครับ จะชี้ นำอย่างไรก็ตามอยู่ที่วิจรรณญาณของผู้ออกเสียงลงประชามติว่า เขาจะเชื่อสิ่งนั้นหรือเปล่า เชื่อสิ่งที่คุณสำรวจประชาชนกลุ่มหนึ่งแล้วมาบอกกับประชาชน อีกกลุ่มหนึ่งทางหน้าหนังสือพิมพ์ ทางทีวีเขาจะเชื่อหรือไม่ -----

๓๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิวรา ๑๘/๑

แต่อย่างน้อยผมเห็นว่าเป็นการประชาสัมพันธ์ในประเด็นหรือเรื่องต่าง ๆ ที่จะมีการออกเสียงประชามติ ตรงนี้เองครับผมจึงถือว่าผมไม่เห็นด้วยกับประเด็นนี้ที่จะกำหนดไว้ในร่างกฎหมายประชามติฉบับนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ อย่างไรก็ตามผมยังเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้มีความสำคัญในเนื้อหาสาระ เพียงแต่มีบางประเด็นที่ผมได้ทักท้วงไว้ ผมก็คงจะใช้สิทธิในการที่จะขอแปรญัตติต่อไป แต่โดยภาพรวมนั้นผมก็ขอให้การสนับสนุนในหลักการขอขอบคุณครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญคุณอรุณพร พลบุตร อยู่ใหม่ ไม่อยู่ก็ผ่านนะครับ

นายนริศ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขออนุญาต นริศ ขำนุรักษ์ จากพัทลุงขออนุญาตหรือท่านประธานนิดหนึ่งครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมได้อ่านรายชื่อไว้หมดแล้ว

นายนริศ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ขอความกรุณาท่านประธานได้ใช้ทั้ง ๒ วิธี คือทั้งบัญชีที่ส่งไปกับคุณที่ยกมือครับ เพราะว่าเขาไม่อยู่ในที่ประชุม

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมเอาบัญชี ผมไม่เอายกมือหรอกครับ ท่านดูสิถ้าอย่างนั้นในห้องประชุมโหรงเหรงอย่างนี้

นายนริศ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ถ้าท่านประธานจะยึดบัญชีแล้วก็อ่านบัญชี ในขณะที่เขาไม่อยู่ในห้องประชุม ซึ่งเขาอาจจะมีเหตุจำเป็นอยู่ข้างนอก เขาจะเกิดความเสียหายได้ ผมอยากให้บัญชีตรงกับคนที่ยกมือ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผ่านไปก่อนก็แล้วกันครับ เชิญท่านดอกเตอร์มุสตี ตามไท ครับ อย่าให้เสียเวลาครับ เชิญครับ

นางมุสตี ตามไท (แบบสัดส่วน) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ดิฉัน มุสตี ตามไท สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในแบบสัดส่วน กลุ่มจังหวัดที่ ๖ กรุงเทพมหานคร พรรคประชาธิปัตย์ ดิฉันขออนุญาตอภิปรายในเรื่องของการให้ความเห็นต่อร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....

๓๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิรวา ๑๘/๒

แม้ว่าการออกกฎหมายฉบับนี้จะต้องทำตามเงื่อนไขของรัฐธรรมนูญในมาตรา ๓๐๒ และมาตรา ๑๖๕ แต่ดิฉันก็อยากจะเรียนท่านประธานว่าดิฉันสนับสนุนแล้วก็เห็นด้วยในหลักการ เพราะถือว่าเป็นอีกกลไกหนึ่งที่อยู่ในระบอบประชาธิปไตย แล้วก็เป็นการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนซึ่งมีลักษณะเป็นประชาธิปไตยโดยตรง เสริมกับระบอบประชาธิปไตยในระบบตัวแทน ท่านประธานคะ แต่อย่างไรก็ตามดิฉันมีประเด็นที่จะต้องขออนุญาตเรียนท่านประธานเพื่อจะผ่านไปยังคณะกรรมการที่จะตั้งขึ้นและรวมทั้งท่าน กกต. ที่นั่งอยู่ในที่นี้ด้วย

ประเด็นที่ ๑ เรื่องของความชอบธรรมแล้วก็ความเหมาะสมในการที่จะพิจารณากำหนดประเด็นที่จะทำประชามติคะ แม้ว่ารัฐธรรมนูญในมาตรา ๑๖๕ (๑) จะกำหนดเอาไว้ว่าการออกเสียงประชามตินั้นกระทำได้ในกรณีที่ ครม. เห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจจะกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติและประชาชน แต่ท่านประธานคะ การใช้ดุลยพินิจที่จะตัดสินใจกำหนดประเด็นตรงนี้ล่ะคะเป็นเรื่องสำคัญมากเลย ประโยชน์ได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชนในเรื่องใด ระดับใดคะที่มีคุณค่าคุ้มค่าหรือว่าจำเป็นต่อการทำประชามติ เราจะพิจารณากำหนดกันไว้บ้างได้ไหมคะในส่วนที่ ๑ ซึ่งเป็นบททั่วไปนะคะว่าเรื่องใด เรื่องสำคัญใดที่จำเป็นจะต้องออกเสียงประชามติ การทำประชามติทั่วไปในหลายประเทศที่เขากระทำกันมาอาจจะเป็นการกระทำตามกฎหมายซึ่งระบุไว้ชัดเจนให้ต้องทำประชามติในบางเรื่องและเฉพาะเรื่อง เช่น เรื่องของการร่างรัฐธรรมนูญ หรือว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญ หรือการถอดถอนผู้นำประเทศ หรือการให้สัตยาบันต่ออนุสัญญา หรือว่าสัญญาระหว่างประเทศซึ่งในกรณีเหล่านี้เขาก็ถือว่าเป็นพันธะผูกพัน แต่ว่านอกจากนั้นก็ยังมีการทำประชามติที่อาจริเริ่มจากผู้ที่มีอำนาจในกิจการสาธารณะ เช่น ประธานาธิบดี รัฐบาลซึ่งก็เป็นนายกรัฐมนตรี รัฐสภาหรือว่าประชาชน -----

๓๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๑๙/๑

ในกรณีเหล่านี้อาจจะถือว่าเป็นพันธะผูกพันหรือไม่เป็นพันธะผูกพันก็ได้ ท่านประธานคะ ดิฉันอยากจะขออนุญาตใช้เวลายกตัวอย่างการทำประชามติในประเทศอื่น ๆ สัก ๓-๔ ประเทศ ในประเทศออสเตรเลียการทำประชามติในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญนี้ถือว่าเป็นสิ่งจำเป็นต้องทำเลยคะ แต่ว่าเงื่อนไขก็คือ ร่างการแก้ไขรัฐธรรมนูญนั้นจะต้องผ่านความเห็นชอบของสภาเสียก่อน ประเทศแคนาดามีการทำประชามติที่ระดับประเทศน้อยมากเลยที่ผ่านมาก็มีเพียง ๓ ครั้งเท่านั้น ครั้งล่าสุดเกิดขึ้นเมื่อปี ๒๕๓๕ แล้วก็เป็นการทำประชามติในเรื่องของสาระรัฐธรรมนูญ แต่ในประเทศแคนาดาเองก็มีการทำประชามติที่ดำเนินการในระดับรัฐหรือว่าท้องถิ่นได้ แล้วก็การทำประชามติในประเทศแคนาดาซึ่งเป็นที่รับรู้กันทั่วไปแล้วก็เป็นที่น่าตื่นเต้นก็คือ การทำประชามติที่เกิดขึ้นในปี ๒๕๒๓ และปี ๒๕๓๘ ในกรณีการแยกตัวของควิเบกหรือว่าในปีที่แล้วที่ผ่านมามาอนตารีโอก็ทำประชามติในเรื่องการปรับแก้ระบบการเลือกตั้ง ประเทศสิงคโปร์รัฐธรรมนูญของประเทศสิงคโปร์นี่ระบุเอาไว้เรื่องการทำประชามตินี้ให้กระทำได้น้อยมาก เช่น ในกรณีของการแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งแม้จะผ่านความเห็นชอบจากสภาแล้วก็ตาม แต่เมื่อไปถึงประธานาธิบดีก็ถูกปฏิเสธอย่างนี้เขาให้ทำประชามติเลย หรือในการตัดสินใจที่เกี่ยวกับอธิปไตยของประเทศ ที่จริงที่ผ่านมามาประเทศสิงคโปร์ทำประชามติครั้งเดียวเท่านั้นเองในปี ๒๕๐๕ เมื่อตอนที่ตัดสินใจรวมประเทศกับประเทศมาเลเซีย แต่ซึ่งในเวลาต่อมาก็ได้แยกออกมาจากประเทศมาเลเซียในปี ๒๕๐๘ ประเทศอิตาลีอีกประเทศหนึ่งรัฐธรรมนูญระบุให้ทำประชามติได้โดยถือเป็นพันธะผูกพันอยู่ ๒ ประเภทด้วยกัน ส่วนที่ ๑ ก็คือการยกเลิกกฎหมายทั้งฉบับหรือบางส่วนที่ริเริ่มจากผู้มีสิทธิจำนวนถึง ๕ แสนคน หรือว่าสภาภูมิภาค ๕ สภา แต่ตรงนี้เขามีเงื่อนไขว่าต้องให้ผู้มีสิทธิลงคะแนนนั้นออกมาใช้เสียงใช้สิทธิเกินกว่ากึ่งหนึ่ง แต่ว่าทั้งนี้เขาก็มีระบุไว้ชัดเจนว่ากฎหมายที่จะยกเลิกกันนั้น ยกเว้นกฎหมายประเภทการเงิน นิรโทษกรรม หรือการทำสัตยาบัน ในส่วนที่ ๒ กรณีอีกกรณีหนึ่งก็คือเป็นเรื่องของการให้ความเห็นชอบร่างรัฐธรรมนูญหรือเป็นการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แต่ประเทศอิตาลีเองก็ยังกำหนดไว้ชัดเจนว่าจะไปทำประชามติเรื่องนี้ก็ต้องให้สภาเห็นชอบร่างที่

๓๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๑๙/๒

แก้ไขแล้วจึงจะนำออกไปทำประชามติอย่างนี้เป็นต้น เหล่านี้ก็ถือว่าเป็นตัวอย่างของการทำประชามติในประเทศอื่น ๆ ท่านประธานคะ จะเห็นได้ว่าการทำประชามตินี้แม้จะมีความหลากหลายแต่ก็มักจะจำกัดไว้กับเรื่องเฉพาะที่สำคัญมากจริง ๆ ซึ่งอาจจะเกี่ยวกับโครงสร้างความสัมพันธ์ของภาคส่วนต่าง ๆ ในประเทศที่กำหนดไว้ว่าจำเป็นจะต้องทำ เช่น ในเรื่องร่างรัฐธรรมนูญ หรือการแก้ไขอย่างนี้ละคะ ซึ่งท่านก็จะเห็นว่าอย่างไรเสียก็ต้องให้ร่างที่แก้ไขแล้วนั้นผ่านความเห็นชอบของสภาเสียก่อนจึงจะไปทำได้นะคะ หรือว่าเรื่องของระบบการเลือกตั้งซึ่งเขาก็ถือว่าเป็นส่วนได้ส่วนเสียของนักการเมืองโดยตรง

ประเด็นที่ ๒ รัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๕ (๒) ที่กำหนดไว้พูดถึงเรื่องของการออกเสียงประชามติที่อาจจัดให้มีการออกเสียงเพื่อให้มีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก หรือเป็นการออกเสียงเพื่อเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในกิจการหรือเรื่องนั้น อะไรคือเกณฑ์ที่ควรนำมาพิจารณาเลือกว่าเรื่องใดจะต้องใช้ข้อยุติโดยเสียงข้างมาก เรื่องใดจะเป็นการเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเพื่อให้คำปรึกษาแก่ ครม. จะกำหนดไว้ได้ไหมคะว่าเป็นเรื่องสำคัญเฉพาะเรื่องใดบ้างที่จะต้องทำหรือเพียงให้ความเห็นชอบ -----

๓๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๒๐/๑

ประเด็นที่ ๓ ในเรื่องของมาตรา ๙ ดิฉันเป็นห่วงเช่นเดียวกันกับที่ท่านสมาชิกที่ผ่านมาแล้วได้อภิปรายกันไป เป็นห่วงว่าในเรื่องของการเผยแพร่กระบวนการขั้นตอนการออกเสียงรวมไปถึงการจัดให้แสดงความคิดเห็นตรงนี้จะทำได้อย่างไรถ้าเชื่อว่าท่านจะกรุณาเล่าให้ฟังในที่หลังก็จะเป็นพระคุณยิ่งเลยว่าการจัดแสดงความคิดเห็นโดยอิสระตรงนี้ดิฉันอยากจะขออนุญาตว่าเปลี่ยนได้ไหมคะ เป็นการนำเสนอข้อมูลได้ไหมคะ เพราะจริง ๆ แล้วการตัดสินใจที่รอบคอบนั้นต้องมีข้อมูลที่ครบถ้วนสมบูรณ์เพื่อจะให้แต่ละคนนั้นสามารถตัดสินใจได้ดีที่สุด มิใช่เพียงความคิดเห็นแต่เพียงอย่างเดียวก็ขออนุญาตฝากไว้ตรงนี้ด้วย

สุดท้ายท่านประธานคะ ดิฉันขอเรียนอย่างนี้คะว่า ไม่ว่าจะอย่างไรก็ตาม ดิฉันอยากจะฝากให้คณะกรรมการซึ่งจะต้องตั้งขึ้นต่อไปนั้นได้คำนึงถึงแก่นสาระของการทำประชามติในกฎหมายฉบับนี้ก็คือ ประเด็นที่กำหนดสำคัญมากยิ่งขึ้นไปกว่าเทคนิคเสียอีก ในกฎหมายฉบับนี้พูดเยอะเลยนะคะในเรื่องของเทคนิค เช่น เขตออกเสียง ผู้มีสิทธิลงคะแนน หีบบัตร การคัดค้านซึ่งก็เป็นเรื่องสำคัญนะคะไม่ใช่ไม่สำคัญ เพียงแต่ว่าเทคนิคเหล่านี้ก็จะรู้ความหมายและรู้คุณค่าทันทีถ้าเพื่อแก่นสาระคือประเด็นที่กำหนดไว้ นั้นไม่เหมาะสมหรือไม่ชอบธรรม ควรจะร่วมกันพิจารณากำหนดได้ไหมคะว่าเฉพาะเรื่องใดที่สำคัญมากที่ต้องทำประชามติแล้วก็ต้องใช้เสียงข้างมากยุติ แล้วก็เงื่อนไขควรจะเป็นอย่างไร วันนี้ท่านประธานต้องยอมรับว่าแนวคิดการแก้ไขรัฐธรรมนูญอย่างเร่งรีบก่อให้เกิดความกังวลเป็นอย่างยิ่งแล้วก็นำไปสู่ความไม่นิ่งในทางการเมือง ดิฉันก็ได้แต่หวังว่าสภาผู้แทนราษฎรนั้นจะได้รวมกันที่จะใช้พลังสร้างสรรคพิจารณากฎหมายฉบับนี้อย่างรอบคอบเพื่อประโยชน์ของประชาชนแล้วก็ประเทศชาติในอนาคต มิใช่เพื่อประโยชน์ของนักการเมืองคนหนึ่งคนใดหรือกลุ่มหนึ่งกลุ่มใดโดยเฉพาะ ขอบพระคุณคะ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ สภายินดีต้อนรับเจ้าหน้าที่ทูต สถานทูตเยอรมันี่ทุกท่าน ขอบคุณที่ท่านสนใจกิจการสภาของเรา ผมต้องขอประธานอภัยคุณอรุณพรท่านต้องไปอยู่อันดับที่ ๑๓ ร่นท่านไปอยู่ท้ายคุณเจือเพราะท่าน

ไม่อยู่ แต่ไม่ได้ขาดสิทธิในระดับก็เรียนให้ทราบ ส่วนท่านเอกพจน์ ปานแยม เพิ่งส่งหนังสือมาเมื่อเวลา ๑๑.๒๐ นาฬิกา ก็ต้องไปอยู่ทำเหนื่อยเพราะเขาได้เรียงตามลำดับเอาไว้แล้ว ต้องประธานอภัยด้วย แล้วก็เข้าไว้ในหลักอยู่แล้วเราจะพยายามสลับ เพราะท่านเป็นวิป (Whip) ท่านต้องรู้มาถึงก็ต้องรีบส่ง ถ้าอย่างนั้นเที่ยงท่านค่อยส่งมันก็ค่อยมาได้คนที่เขามาข้างหน้าก็น่าเกลียดต้องประธานอภัยเป็นอย่างมาก ต่อไปเชิญคุณนิรมิต สุจารี ครัว

นายนิรมิต สุจารี (ร้อยเอ็ด) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม นิรมิต สุจารี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดร้อยเอ็ด พรรคพลังประชาชน ท่านประธานที่เคารพ โดยส่วนตัวของกระผมเองนั้นกระผมเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่งกระผมใคร่ขอกราบเรียนต่อท่านประธานว่าการที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... นั้นเป็นกฎหมายที่ดีเพื่อที่จะเปิดโอกาสให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง สิ่งที่สำคัญก็คือว่าเป็นการให้การศึกษาทางด้านการเมืองแก่ประชาชนการออกเสียงประชามตินั้นพี่น้องประชาชนผู้มีสิทธิในการใช้สิทธิเลือกตั้งทางการเมืองเขาจะได้มีส่วนในการที่จะแสดงความรับผิดชอบต่อประโยชน์สาธารณะซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำการพัฒนา -----

ทางด้านการเมืองให้เจริญทัดเทียมกับอารยประเทศซึ่งมีการปกครองในระบอบประชาธิปไตย ระบบรัฐสภา ท่านประธานที่เคารพ สิ่งที่ผมอยากจะตั้งเป็นข้อสังเกตในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติฉบับนี้

เรื่องแรกก็คือ เรื่องของผู้ที่มีอำนาจในการที่จะทำการประชามติ มาตรา ๕ ในกรณีจะดำเนินการจัดทำประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ผมได้พิจารณา ดูแล้วว่ารหัสสองเป็นอำนาจหน้าที่ที่จะดำเนินการ กรณีที่จะดำเนินการจัดทำประชามติ ตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ของรัฐธรรมนูญ การประกาศให้มีการออกเสียงให้เป็นไปตาม บทบัญญัติของกฎหมาย หรือกฎหมายมิได้บัญญัติให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนด ตรงนี้แหละครับท่านประธานที่เคารพครับ ผมอยากจะให้สิทธิของพี่น้อง ประชาชนผู้มีสิทธิประชามติสามารถที่จะเข้าชื่อกันขอให้มีการแสดงประชามติกับกฎหมาย ที่จะออกมาซึ่งมีผลประโยชน์ได้เสียกับพี่น้องประชาชนโดยตรง ซึ่งตรงนี้เป็นอำนาจของ กกต. จะเป็นคนกำหนดออกมาว่าจะดำเนินการอย่างไร ถ้าท่าน กกต. จะได้คำนึงถึงว่า รัฐธรรมนูญเจตนารมณ์ให้ประชาชนสามารถที่จะเสนอร่างกฎหมายเข้ามาในสภาได้โดยการเข้าชื่อ ในการที่จะเสนอกฎหมายที่เขามีส่วนได้เสีย หรือมีความจำเป็นที่ทางสภาไม่ได้มองเห็น ความสำคัญ โดยประชาชนสามารถเข้าชื่อกัน ๕๐,๐๐๐ รายชื่อสามารถที่จะเสนอกฎหมาย เข้ามาได้ แต่สิ่งที่ประชามติถ้าเป็นประชามติตามมาตรา ๕ ถ้าจะกรุณาให้ประชาชนได้มี สิทธิตรงนี้ในการที่จะเสนอชื่อ ใช้สิทธิในการที่จะเสนอชื่อเข้ามาเพื่อให้มีการแสดงประชามติ ได้ก็จะเป็นการเปิดโอกาสให้พี่น้องประชาชนผู้เป็นเจ้าของสิทธิได้ใช้สิทธิตรงนี้อย่างเต็มที่

เรื่องที่สอง ที่ผมอยากจะตั้งเป็นข้อสังเกตในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ก็คือว่า ร่างมาตรา ๕ (๑) ในการที่จะกำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติซึ่งจะต้องมี ความชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่อง ที่จะจัดทำประชามติ คำว่า ชัดเจน ตามตัวบทยกกว้างขึ้นมานั้น ผมอยากจะเรียนถามว่า ใครจะเป็นคนกำหนด แล้วใครจะเป็นคนชี้ขาดว่าถ้ามีการโต้แย้งคำว่า ชัดเจน ใครจะเป็น คนชี้ขาด ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่จะทำให้เกิดการโต้แย้งกันได้ บางครั้งคนอ่านไปก็บอกว่า

ชัดเจน คนที่เสนอเข้าไปก็บอกว่าชัดเจน แต่คนอ่านอีกบางคนบอกว่าไม่ชัดเจน ตรงนี้ละครับ จะเกิดเป็นปัญหาขึ้นมาในข้อกฎหมายซึ่งผมไม่ทราบว่าในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะให้ใครเป็นคนชี้ขาด

เรื่องที่สาม ที่อยากจะกราบเรียนเป็นข้อสังเกตก็คือว่า ร่างมาตรา ๘ ซึ่งกำหนดจำนวนผู้มาออกเสียงในกรณีการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากต้องมีจำนวนเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิออกเสียง และโดยเสียงข้างมากให้ความเห็นชอบจึงจะถือว่าเห็นชอบ ซึ่งผมดูการประชามติของกฎหมายไทยที่มีมาปรากฏว่าเขาใช้คำว่า ถือเอาเสียงข้างมากของผู้มาออกเสียง เพราะผมมีประสบการณ์จากการสังเกตดูว่าการประชามติทุกครั้งที่ผ่านมาประชาชนมาใช้สิทธิน้อยมาก ถ้าสมมุติว่าคนมีสิทธิในการที่จะใช้สิทธิในการประชามติมาก แต่คนมาใช้สิทธิน้อยมันก็จะแพ้ไปโดยปริยายจะไม่สามารถบังคับใช้ตามร่างมาตรา ๘ ได้โดยเด็ดขาด ท่านประธานที่เคารพครับ ผมใคร่ขอเสนอว่าร่างมาตรา ๘ ได้โดยเด็ดขาด ---

ท่านประธานที่เคารพครับ ผมใคร่ขอเสนอว่าร่างมาตรา ๘ นั้นจะต้องมีการปรับปรุง แล้วก็อีกเรื่องหนึ่งมาตรา ๙ ในเรื่องของการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นในเรื่องที่จัดทำประชาคมติ ซึ่งมาตรา ๙ ได้วางหลักว่าการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ผู้มีเสียงออกเสียงได้รับทราบอย่างทั่วถึง ประเด็นนี้เห็นได้ชัดเจนว่า กกต. ได้ดำเนินการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมามีการประชาสัมพันธ์มีการเผยแพร่ขั้นตอนต่าง ๆ ไปยังพี่น้องประชาชน เอกสารที่ส่งไปถึงพี่น้องประชาชนช้ามาก แม้กระทั่งว่าจัดเวทีเพื่อที่จะแสดงความคิดเห็นต่อประชาชนคนเขาก็ไม่มา ผมไม่ทราบเพราะอะไรทำไมประชาชนจึงไม่ให้ความสำคัญตรงนี้น่าจะมีวิธีการที่ดี ผมอยากจะรับฟังเหมือนกันว่าท่าน กกต. จะนำบทเรียนที่ผ่านมานั้นมาปรับปรุงแก้ไขอย่างไรในกรณีการออกเสียงประชาคมติ ซึ่งมันจะเป็นบทเรียนเดิม ๆ การใช้จ่าย งบลงทุนในการที่จะให้พี่น้องประชาชนมารับฟังปรากฏว่าใช้เงินจำนวนมากแต่ไม่มีคนมาฟังโดยเฉพาะทางภาคอีสานจะเห็นชัดเจน และนอกจากนั้นการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกัน ถ้าการส่งเอกสารหลักฐานไปยังพี่น้องประชาชนช้าก็จะทำให้พี่น้องประชาชนไม่มีประเด็นหรือขาดความสนใจที่จะมาแสดงความคิดเห็น และคำว่า แสดงความคิดเห็นโดยอิสระ โดยผ่านทางสื่อต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นวิทยุกระจายเสียง สถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ เวลาที่จัดให้ก็เป็นเวลาที่ค่อนข้างจะไม่เหมาะสมเท่าไร เพราะฉะนั้นประเด็นนี้เป็นประเด็นสำคัญที่จะเป็นกุญแจนำเข้าไปสู่ให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วมในการที่จะประชาคมติได้มากที่สุด ประเด็นนี้ผมก็คิดว่าอยากจะฟังความคิดเห็นของคุณะผู้ยกว่าจะมีวิธีการดำเนินการอย่างไรเพื่อให้พี่น้องประชาชนได้มีส่วนร่วมกันอย่างเต็มที่

และอีกประเด็นหนึ่ง ผมใคร่จะขอฝากกับทางท่านผู้ยกก็คือ ร่างกฎหมายฉบับนี้มิได้กำหนดให้มีการลงคะแนนโดยการงดออกเสียง ซึ่งโดยหลักทั่วไปแล้วการลงคะแนนจะ ๑. เห็นด้วย ๒. ไม่เห็นด้วย แล้วบางคนเขาไม่อยากจะใช้สิทธิทั้งไม่เห็นด้วยแล้วก็เห็นด้วยก็คือ งดออกเสียง เพราะฉะนั้นร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้น่าจะเปิดโอกาสให้พี่น้องประชาชนเป็นการใช้สิทธิขั้นพื้นฐานในการที่แสดงออกว่างดออกเสียงคือไม่เห็นด้วย

เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ก็ขอฝากไว้ ประเด็นทั้งหมดนี้สิ่งที่ผมอยากจะกราบเรียนว่า เมื่อมีการประชุมมติเป็นที่เรียบร้อยแล้วการคัดค้าน กำหนดเวลาการร้องคัดค้านการออกเสียงนั้น บอกว่ากำหนดเวลาภายใน ๒๔ ชั่วโมง ซึ่งในข้อเป็นจริงในทางปฏิบัติแล้วการที่จะรวบรวม พยานหลักฐานเพื่อที่จะมาคัดค้านการประชุมมติ ๒๔ ชั่วโมงนั้นคงไม่พอ ผมอยากจะให้ พิจารณาเพิ่มขึ้นไปอีกว่านับตั้งแต่การลงคะแนนเสียงสิ้นสุดลงนั้นอาจจะเพิ่มขึ้นไป ๓ วัน หรือ ๕ วัน เพื่อที่จะได้มีโอกาสในการที่จะรวบรวมพยานหลักฐานบุคคลที่จะมาคัดค้านต่อไป ก็ต้องขอกราบขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสผมได้แสดงความคิดเห็นและ โดยภาพรวมแล้วผมเห็นด้วยในการที่จะรับหลักการของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ แล้วก็ ในชั้นวาระที่ ๒ ก็คงจะต้องแสดงความคิดเห็นเพื่อที่จะแก้ไข ขอขอบคุณท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาแทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสุภชัย ศรีหาล้า ครับ

(นายเอกพจน์ ปานแย้ม ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายเอกพจน์ ปานแย้ม (ปทุมธานี) : ท่านประธานครับ ขออนุญาตหารือ
นิดเดียวเถอะครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

นายเอกพจน์ ปานแย้ม (ปทุมธานี) : นิดเดียวครับ กราบเรียนท่านประธาน
ที่เคารพครับ ผม เอกพจน์ ปานแย้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี พรรคชาติไทย
เมื่อสักครู่นี้ก่อนที่ท่านประธานชัย ชิดชอบ ท่านได้ลงจากบัลลังก์ไปโดยมีท่านประธาน
ได้ขึ้นมาแทนที่ก็ได้พูดถึงประเด็นที่ผมได้ยื่นรายชื่อที่จะขออภิปรายในนามพรรคชาติไทย

จริง ๆ ก็ต้องขอกราบประทานอภัยที่อาจจะเสนอรายชื่อไปช้ากว่าทั้ง ๒ พรรค ทั้งพรรคประชาธิปัตย์ และพรรคพลังประชาชน แต่ที่ที่ผมเสนอรายชื่อไปเป็นในนามของพรรคชาติไทยก็มีเพียงผมคนเดียวครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ไม่เป็นไรครับ ผมจะพิจารณาตามความเหมาะสมจะช่วยให้ครับ

นายเอกพจน์ ปานแย้ม (ปทุมธานี) : อยากรู้ขอความกรุณาท่านประธาน
ด้วยครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับท่านสุภชัยครับ

นายสุภชัย ศรีหาล้า (อุบลราชธานี) : เรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม
สุภชัย ศรีหาล้า สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากจังหวัดอุบลราชธานี พรรคประชาธิปัตย์
ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้ในสภาแห่งนี้ได้พิจารณากฎหมายฉบับที่ ๒ นับเนื่องจาก
เมื่อวานนี้ที่ได้พิจารณากฎหมายฉบับแรก และกฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นกฎหมายที่มี
ความสำคัญเป็นร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งเสนอโดย
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นความจำเป็นที่สภาแห่งนี้จะต้อง
พิจารณากฎหมายโดยละเอียดรอบคอบ เพราะร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้กระทบ
ต่อการดำรงอยู่ของชาติบ้านเมือง และที่สำคัญเป็นการให้โอกาสกับพี่น้องประชาชน
ในการแสดงความคิดเห็นโดยการออกเสียงประชามติ ผมพิจารณากฎหมายฉบับนี้
ทั้ง ๔๒ มาตรา ต้องขอชื่นชมที่คณะกรรมการการเลือกตั้งได้นำเสนอกฎหมายมีสาระ
ต่าง ๆ ครบถ้วนบริบูรณ์พอสมควร แต่ในขณะเดียวกันกระผมก็ขอตั้งข้อสังเกตเพื่อประกอบให้
คณะกรรมการการวิสามัญซึ่งจะได้พิจารณากฎหมายฉบับนี้ได้ให้ความสำคัญต่อไป
ท่านประธานที่เคารพครับ การออกเสียงประชามติมีความสำคัญ เราต้องยอมรับเป็นพื้นฐานว่า
อำนาจที่แท้จริงเป็นของพี่น้องประชาชน ถ้าเมื่ออำนาจที่แท้จริงเป็นของพี่น้องประชาชน
การใช้สิทธิเลือกตั้งแต่ละครั้งนั้นมิได้เป็นการมอบอำนาจโดยเบ็ดเสร็จเด็ดขาด ประชาชน

ขอสงวนสิทธินั้นไว้ในบางโอกาสในบางกรณี ยกตัวอย่างประชาชนขอสงวนสิทธินั้นไว้ในกรณีการนำเสนอกฎหมายโดยประชาชนเอง ในขณะที่เดียวกันประชาชนก็ขอสงวนสิทธินั้นไว้ในกรณีที่จะเพิกถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง แล้วสิทธิดังกล่าวในรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันก็ยังเปิดช่องให้พี่น้องประชาชนได้มีโอกาสนำเสนอหรือออกเสียงความคิดเห็นของตนผ่านการลงประชามติ ทั้งการลงประชามติในกรณีที่เป็นกรหาข้อยุติและการลงประชามติในกรณีที่เป็นกรให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี แก่คณะบุคคล หรือแก่บุคคลซึ่งในร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวนี้ได้เขียนไว้แล้ว ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมยังคาดหวังต่อไปอีกว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะเป็นพื้นฐานอันสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะนำไปใช้ในการออกเสียงประชามติเป็นกรณี ๆ ไป ไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพมหานคร องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด เทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ เพราะว่าองค์กรเหล่านี้ประชาชนใช้สิทธิเลือกตั้งไปทำหน้าที่บริหารก็จริง ประชาชนให้สิทธิเลือกตั้งให้ไปทำหน้าที่ตรวจสอบในสภาต่าง ๆ ก็จริง แต่ในขณะที่เดียวกันก็ชอบที่ประชาชนจะสงวนสิทธินั้นเป็นกรณี ๆ ด้วยเช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพครับ ผมขออนุญาตตั้งข้อสังเกตเพื่อสภาแห่งนี้จะได้บันทึกไว้ และในขณะที่เดียวกันท่านกรรมาธิการต่าง ๆ จะได้นำไปประกอบการนำเสนอความคิดเห็นต่อที่ประชุมคณะกรรมาธิการต่อไป ๔ ประการดังนี้ครับ

๔๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๒๔/๑

ประการแรก ต่อกรณีการบัญญัติไว้ในมาตรา ๘ วรรคสอง ที่บัญญัติความ
เรื่องของการออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคล หรือบุคคลใด
ความในมาตรานี้บัญญัติไว้บอกว่าเสียงอย่างน้อย ๑ ใน ๕ จึงจะมีผลต่อการนำไป
เป็นบรรทัดฐาน นำไปประกอบการให้คำปรึกษาแก่คณะบุคคลอย่างที่ผมได้กราบเรียน
ท่านประธานที่เคารพครับ ในความเห็นของกระผม ๑ ใน ๕ หรือประมาณร้อยละ ๒๐
เป็นจำนวนบุคคลที่มาใช้สิทธิออกเสียงประชามติค่อนข้างน้อย ในขณะที่การบริหารโดยทั่วไป
คณะผู้บริหารมักจะมีอำนาจในการบริหารจัดการอยู่พอสมควร การบริหารจัดการเพื่อให้
ได้บุคคลมาออกเสียงเพียงร้อยละ ๒๐ อยู่ในวิสัยที่คณะผู้บริหาร หรือคณะรัฐมนตรี
หรือคณะบุคคลจะสามารถกระทำได้ เป็นไปได้ไหมครับว่าเราจะเพิ่มจำนวนเพื่อเปิดโอกาส
ให้กับพี่น้องประชาชนมาให้ความคิดความเห็นมาออกเสียงประชามติมากขึ้น นั่นแปลว่า
เราจะได้ตระหนักต่อเสียงประชาชนมากขึ้น ถ้า ๑ ใน ๕ จะขยับมาเป็น ๑ ใน ๔ เพื่อให้
เป็นร้อยละ ๒๕ แม้จะไม่ถึงกึ่งหนึ่งแต่ก็เป็นตัวเลขที่ผมขออนุญาตประธานกราบเรียนไปยัง
คณะผู้นำเสนอได้โปรดพิจารณาต่อไป

ประเด็นที่สอง ท่านประธานที่เคารพครับ คือความในมาตรา ๙ ซึ่งกำหนด
ไว้ว่าการจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นซึ่งเป็นความคิดเห็นที่เท่าเทียมกันทั้งคนที่เห็นชอบ
และไม่เห็นชอบ ตามความในมาตรา ๙ บทบัญญัตินี้มุ่งที่จะนำไปสู่การให้ความคิดเห็น
ของบุคคล ๒ กลุ่ม ถ้าบุคคล ๒ กลุ่มเป็นกลุ่มที่มีความสำคัญ แล้วก่อนที่เราจะออกเสียง
ประชามติเราได้ตระหนักดีแล้วว่าจำเป็นจะต้องรับฟังเสียงของบุคคลให้ทั่วถึงมากที่สุด
การค้นหากลุ่มบุคคลทั้ง ๒ กลุ่ม วิธีการในการค้นหาแม้กฎหมายฉบับนี้จะบัญญัติไว้
บอกว่าให้เป็นไปตามประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่ผมก็ขออนุญาต
ตั้งข้อสังเกตว่าการได้มาซึ่งบุคคล ๒ กลุ่ม วิธีการที่ได้มาซึ่งบุคคล ๒ กลุ่มมีความสำคัญ
และมีความหมาย กระผมขอให้ท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งได้โปรดพิจารณาที่มาของ
บุคคล ๒ กลุ่มโดยละเอียด และก่อนที่เราจะประกาศให้มีการออกเสียงประชามติ
ที่มาเหล่านี้ซึ่งอาจจะเป็นเฉพาะกรณี ๆ ไป ขอให้ท่านได้ประกาศให้กับพี่น้องประชาชน

ได้ทราบด้วย รวมถึงวิธีการในการแสดงความคิดเห็น ซึ่งแน่นอนว่าวิธีการนอกจากจะเปิดเวทีให้พี่น้องได้แสดงความคิดเห็นของบุคคลทั้ง ๒ กลุ่มแล้ว วิธีการอื่น ๆ กระผมก็ขออนุญาตให้ท่านได้โปรดแสดงก่อนที่จะมีการแสดงออกซึ่งประชามติในการออกเสียงประชามติในแต่ละครั้ง ๆ ควบคู่กันไปด้วย

ประเด็นที่สาม ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นความในมาตรา ๑๒ ประเด็นนี้ผมเห็นว่ามีความสำคัญเป็นพิเศษด้วยเหตุว่าความในมาตรา ๑๒ กำหนดไว้บอกว่าผู้มีสิทธิออกเสียงต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติตามผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ทั้งนี้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญซึ่งอาจหมายถึงบุคคลที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป ท่านประธานที่เคารพครับ ต่อกรณีนี้การออกเสียงประชามติในบางเรื่องบางราว ขออนุญาตยกตัวอย่างเรื่องการศึกษาในรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้บัญญัติไว้ในมาตรา ๔๙ เรื่องของการเรียนฟรี ถ้าเรื่องของการศึกษาเรื่องของการเรียนฟรีอาจจะฟรีจริงหรือไม่ฟรีจริง ซึ่งวันนี้พี่น้องประชาชนวิพากษ์วิจารณ์กันมาก ท่านประธานที่เคารพครับ ถ้าบุคคลที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับมาตรานี้และสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญเป็นบุคคลที่มีส่วนได้เสียโดยตรง เราจะเปิดช่องได้ไหมครับว่าเราจะรับฟังความคิดเห็นของกลุ่มเยาวชน กลุ่มนักศึกษา กลุ่มนักเรียนกลุ่มนี้ด้วยซึ่งโดยสิทธิแล้วเขาไม่มีสิทธิ เพราะว่ารัฐธรรมนูญเขียนไว้บอกว่าต้องเป็นผู้ที่มีอายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ขึ้นไป แต่ถ้าบางเรื่องบางราวสิทธิของนักเรียนกลุ่มนี้เขามีสิทธิ เพราะว่าเรื่องเหล่านี้เกี่ยวข้องกับโดยตรงกับเขา เราจะมิช่องให้เขาได้แสดงออกซึ่งประชามติในกรณีอย่างนี้ได้หรือไม่

ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งอาจบัญญัติไว้หรืออาจเขียนไว้เป็นประกาศของคณะกรรมการการเลือกตั้งหรืออาจเขียนไว้อีกวรรคหนึ่งว่าในกรณีที่มีเหตุหรือกรณีเฉพาะสิทธิของบุคคลซึ่งไม่เป็นไปตามรัฐธรรมนูญก็อาจแสดงออกหรืออาจแสดงออกซึ่งสิทธิของตนได้เป็นกรณีไป

ประเด็นที่สี่ ท่านประธานที่เคารพครับ เป็นประเด็นสุดท้ายตามความในมาตรา ๓๔ พูดถึงเรื่องการคัดค้านการออกเสียง ผมมีความกังวลใจเล็กน้อยกับท่านประธาน ความกังวลใจของกระผมคือความกังวลใจในกรณีที่การออกเสียงในบางหน่วยเลือกตั้งแล้วเสียงนั้นมีการร้องคัดค้าน ท่านบัญญัติไว้ในมาตรา ๓๔ บอกว่า ถ้าการร้องคัดค้านในหน่วยเลือกตั้งนั้นไม่มีผลต่อการออกเสียงลงประชามติให้มีคำสั่งยกคำคัดค้านนั้นเสีย ท่านประธานที่เคารพครับ ต่อกรณีอย่างนี้ความคิดเห็นของพี่น้องประชาชนไม่ว่าจะเป็นความคิดเห็นน้อยนิด ไม่ว่าจะเป็ความคิดเห็นบางหน่วย บางกลุ่ม บางเหล่า แล้วเสียงนั้นขาดหายไปเพียงพอที่จะไปคัดค้านกรณีดังกล่าว แต่ถ้าการได้มาซึ่งเสียงนั้นไม่บริสุทธิ์ไม่ยุติธรรม ผมขออนุญาตประธานกราบเรียนว่า ขอครับที่เราจะจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ขอครับที่เราจะจัดให้มีการออกเสียงประชามติใหม่เพื่อให้พี่น้องประชาชนในหน่วยนั้น ๆ ได้ตระหนักว่าเขาได้แสดงออกแล้วซึ่งสิทธิของเขา เขาได้แสดงออกแล้วซึ่งเสียงของเขา แม้จะเป็นเสียงน้อยนิด แม้จะเป็นจำนวนน้อย ผมก็ขออนุญาตประธานกราบเรียนถึงผู้เสนอ ท่านครับให้สิทธิเขาได้จารึกสิ่งที่เป็นความคิดเห็นของเขาเถอะครับ แล้วเสียงของเขาจะเป็นเสียงโดยสมบูรณ์ ขออนุญาตประธานกราบเรียนถึงความคิดเห็นต่อกรณีร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ท่านนิสิตเชิญครับ

นายนิสิต สิ้นธุไพร (ร้อยเอ็ด) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นิสิต สิ้นธุไพร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดร้อยเอ็ด พรรคพลังประชาชน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งเป็นไปตามกรอบของรัฐธรรมนูญให้ กกต. ได้เสนอภายในกรอบ ๑ ปี

ท่านประธานครับ หลังจากที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้บัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติ ในกฎหมายรัฐธรรมนูญ นั้นถือว่าเป็นความต่อเนื่องของการออกเสียงประชามติของ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๙ เหตุที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความสำคัญและเป็นที่สนใจของ ผู้คนในบ้านเมือง ก็เหตุจากว่ามีสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสมาชิกจำนวน ๑๖๔ ท่าน ได้ยื่นญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และนำไปสู่กระบวนการที่วิพากษ์วิจารณ์กันว่า สมควรแก้หรือไม่สมควรแก้ และก่อนหน้าก็มีคณะกรรมการเพื่อแก้ไขรัฐธรรมนูญ ประชาชนได้ยื่นรายชื่อเพื่อให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ๑๕๐,๐๐๐ ชื่อ แล้วก็มี กลุ่มพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตยออกมาคัดค้านและไม่เห็นด้วย แม้แต่คณะอดีต สภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และหลายส่วน แม้แต่ในสภาแห่งนี้ก็ไม่เห็นด้วยในการแก้ไข รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมกราบเรียนว่าหลังจากที่มีการวิพากษ์วิจารณ์แล้วที่จะเป็น ปัญหาทางสังคม เกิดความขัดแย้งทางการเมืองและความขัดแย้งนี้น่าจะมีทางออก ก็เป็น คำริของ ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีสมัคร สุนทรเวช ได้เสนอทางออกบอกว่าสมควรที่จะให้ ผู้คนในบ้านเมืองนี้ได้ตัดสินใจความแตกต่างทางความคิดโดยให้มีการลงประชามติ เพื่อตัดสินว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ สมควรแก้หรือไม่แก้ -----

ซึ่งทุกฝ่ายก็มีความเห็นสอดคล้องต้องกันว่าน่าจะเป็นเรื่องที่เหมาะสม เพราะนำไปสู่ให้ กต. ชูดีนี้แหละครับเร่งรัดในการออกพระราชบัญญัติเพื่อเสนอต่อสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา ท่านประธานครับ การออกเสียงประชามติถามว่ามีความจำเป็นไหม มีความจำเป็น ในประเทศที่ปกครองโดยระบอบประชาธิปไตยไม่ว่าปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบ รัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ปกครองโดยประธานาธิบดี ปกครองโดย ระบอบประชาธิปไตยกึ่งประธานาธิบดีและกึ่งระบบรัฐสภาที่ใช้เครื่องมือการออกเสียง ประชามติในการยุติข้อขัดแย้ง ลดข้อขัดแย้ง และเป็นทางออกของสังคม และใช้การออกเสียง ประชามติในการพัฒนาระบอบประชาธิปไตย ต้องยอมรับว่าระบบการเลือกตั้งประชาธิปไตย แบบตัวแทนนั้นได้มีการเลือกตั้ง ส.ส. ส.ว. เป็นตัวแทนในสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งโดยหลัก ประชาธิปไตยหลายอย่างก็ต้องไม่เบียดเสียดในสภาผู้แทนราษฎร จึงจำเป็นต้องมีประชาธิปไตย แบบมีส่วนร่วม นั่นก็คือให้มีการออกเสียงประชามติให้ประชาชนตัดสินใจในบางเรื่อง บางกรณีไป นี่ก็คือประชาธิปไตยสูงสุดเป็นประชาธิปไตยทางตรงให้กับประชาชน เมื่อคราวที่แล้วครับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้มีการออกเสียงประชามติซึ่งเป็น เรื่องที่ดี การออกเสียงประชามติคราวนั้นต้องยอมรับว่าเป็นความยากลำบากของระบอบ ประชาธิปไตย เพราะมีสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อกระบวนการตัดสินใจของประชาชนอย่างมาก

๑. เป็นการออกเสียงประชามติภายใต้กฎอัยการศึก ๒. เป็นการออกเสียงประชามติ ภายใต้การปกครองระบอบเผด็จการ ๓. เป็นการออกเสียงประชามติซึ่งมีธงนำหน้าอยู่แล้ว ซึ่งมีท่านสมาชิกอภิปรายหลายท่าน จนในที่สุดรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็มีคนที่ออกเสียง เห็นชอบ ๑๔ ล้านคนเศษ ผู้ที่คัดค้านไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านคนเศษ ซึ่งก็ปรากฏว่าจังหวัด ที่มีเสียงไม่เห็นชอบสูงสุดคือ จังหวัดนครพนม อันดับที่ ๑ อันดับที่ ๒ คือ จังหวัดร้อยเอ็ด คือจังหวัดของผมเองครับ จังหวัดที่ ๓ คือ จังหวัดมุกดาหาร แล้วพื้นที่ต่าง ๆ ของอีสาน เป็นพื้นที่สีแดง นั่นก็คือบรรยากาศในการออกเสียงประชามติในคราวที่แล้วซึ่งถามว่า เมื่อมีการออกเสียงประชามติคนที่คัดค้าน ๑๐ ล้านเสียงรวมทั้งกระผมด้วยยอมรับมติ เสียงข้างมากไหม ยอมรับครับ เมื่อยอมรับพวกเราเข้าสู่กระบวนการการเลือกตั้ง

๕๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๒๖/๒

จนในที่สุดพรรคพลังประชาชนก็ได้เสียงอันดับ ๑ ท่ามกลางปัญหาอุปสรรคอย่างมาก ในช่วงการเลือกตั้งครั้งที่ ๒ นั้นแสดงนัยว่า ๑๐ ล้านเสียงนั้นไม่เห็นชอบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และการเลือกตั้ง ๒๓ ธันวาคมก็เป็นประจักษ์พยานได้ว่าพี่น้องประชาชนส่วนใหญ่เห็นชอบกับนโยบายของพรรคพลังประชาชนที่ประกาศชัดเจนว่าต้องแก้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วถ้ามีการออกเสียงประชามติคราวนี้อีกก็จะเป็นการตอกย้ำครั้งที่ ๓ ว่าประชาชนต้องการอะไร ต้องการแก้ไขหรือไม่แก้ไข เพราะฉะนั้นการออกเสียงประชามติจึงมีความสำคัญที่จะสามารถเป็นทางออกของพี่น้องประชาชน เป็นทางออกของสังคมไทย แต่หลักการทุกคนต้องยอมรับเสียงข้างมาก คุ่มครองเสียงข้างน้อย นี่คือหลักใหญ่ ๆ แล้วผมเองก็ไปศึกษาว่าประเทศต่าง ๆ นี้เขาใช้กระบวนการออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินลดความขัดแย้งแก้ปัญหาความขัดแย้งแล้วก็นำไปสู่การพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงแข็งแรงได้อย่างไร ก็ปรากฏว่าหลายครั้งครับ -----

๕๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๒๗/๑

หลายประเทศครับ ประเทศฝรั่งเศสได้มีการออกเสียงประชามติตั้งแต่ปี ๒๓๓๖ ๒๑๕ ปีมาแล้วครับ ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ ประเทศเยอรมนี กลุ่มเอเชียก็มีครับ ประเทศเหล่านี้ใช้การออกเสียงประชามติในการแก้ปัญหาทางการเมือง จนถึงที่สุดขณะนี้ก็ถือว่าเป็นเรื่องหลัก ๆ สำคัญ นั่นคือปี ๒๓๓๖ ประเทศฝรั่งเศสได้ให้พี่น้องประชาชนออกมายืนยันสัตยาบันรัฐธรรมนูญของฝรั่งเศส จนกระทั่งว่าขณะนี้ก็มี การออกเสียงประชามติมากครับ ประเทศฟิลิปปินส์ข้าง ๆ เราก็ใช้กระบวนการออกเสียงประชามติ ๗ ครั้ง ประเทศอียิปต์ ๑๓ ครั้ง ล่าสุดประเทศพม่าก็ทำครับ อยู่ในบรรยากาศเผด็จการ ประเทศเวียดนามก็มี โชคดีประเทศไทยไม่หลุดมีครั้งเดียว จะมีรอบสองปรากฏว่า เสียตายเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท เพราะฉะนั้นกระบวนการประชามติของกลุ่มประเทศที่มีการพัฒนาระบบประชาธิปไตยถือเป็นเรื่องปกติ ถือเป็นเรื่องสวยงาม ถือเป็นเรื่องที่ดีงาม ในการแก้ปัญหา แม้แต่ระดับท้องถิ่น ระดับมลรัฐ ระดับประเทศเขาใช้กันอย่างมาก เพื่อเป็นการเสริมระบบตัวแทน นั่นคือ ส.ส. หรือ ส.ว. และรัฐสภา นี่คือนี่ที่มีความจำเป็น เพราะฉะนั้นการออกเสียงประชามติในสังคมไทยจำเป็นต้องเอามาใช้บ่อยครั้ง เพื่อเป็นการเรียนรู้ของประชาชน เมื่อมาเจอต่องขอขอบคุณครับ ต้องขอบคุณเป็นพิเศษที่ท่านจัด ต้องยอมรับ กกต. ท่านก็จัดได้ดีพอสมควร แต่ท่านเองก็อยู่ภายใต้ระบอบเผด็จการก็เป็นปัญหา ต้องยอมรับตรง ๆ แต่คราวหน้าก็กราบเรียนท่านว่าจัดให้ดี เป็นกลาง ขอให้ท่านเป็นกลางทางการเมือง ท่านจะมาจาก คมช. ก็ตามไม่เป็นไรครับ ที่แล้วก็แล้วกันไปอันที่ใหม่ก็ให้มันเป็นกลางอย่างนี้พอใจครับ เป็นกลางบ้างก็ยังมี เพราะมันมีผลต่อกระบวนการยุติธรรมทางการเมืองและนำไปสู่บรรทัดฐานทางการเมือง ในระบอบประชาธิปไตย ท่านประธานครับ กฎหมายฉบับนี้ผมเองมีข้อสังเกตอยู่ ๒-๓ ประเด็น และหลายคนก็บอกว่ากฎหมายประชามติมันจะใช้เร็วหรือใช้ช้า ผมไปนั่งคำนวณดู ในรัฐธรรมนูญ กำหนดระยะเวลาในการแก้ไขโดยระบบรัฐสภาเป็นปีครับ ประมาณปีหน้า เดือนมิถุนายน ๒๕๕๒ จึงจะใช้กฎหมายฉบับนี้ได้ เพราะอะไรครับ เพราะในกฎหมายรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาในสภาไม่น้อยกว่า ๑๒๐ วัน ๔ เดือน พวกผมจะเร่งเต็มที่เลย

๕๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๒๗/๒

วุฒิสภา ๓ เดือน เพื่อวุฒิสภาจะมีการแก้ไขอีก ตั้งคณะกรรมการธิการร่วมประมาณ ๒ เดือน เมื่อพิจารณาเสร็จส่งศาลรัฐธรรมนูญอีกก่อนลงพระปรมาภิไธย ๑ เดือน รวมแล้ว ๑๐ เดือน ธุรการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาอีก ๒ เดือน ๑ ปีครึ่ง เพราะฉะนั้นคนที่ยื่นญัตติแก้ไขรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ บอกว่าจะรอฟังผลประชามติปีหน้า เดือนมิถุนายน เพราะฉะนั้นเรื่องปัญหาความขัดแย้งของรัฐธรรมนูญ กลุ่มพันธมิตรก็ควรหยุดได้แล้ว ปีหน้ารอฟังผลถ้าบริสุทธิ์ใจต้องหยุดแล้ว เพราะฉะนั้น ๑ ปีก็จะนำไปสู่การยื่นญัตติศึกษาแก้ปัญหารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เร็ว ๆ นี้ เพราะฉะนั้นความขัดแย้งในการแก้ไขรัฐธรรมนูญน่าจะหมดไป ต้องรอฟังผลประชามติปีหนึ่งครึ่ง ไม่รู้สภาแห่งนี้จะอยู่ถึงปีหรือเปล่า นี่คือเงื่อนไขที่ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มีความล่าช้าประมาณ ๑ ปี -----

ประเด็นที่ ๒ ผมเองไม่เห็นด้วยกับสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้คือมาตรา ๘ ซึ่งกำหนดให้การออกเสียงประชามติของประชาชนต้องเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิ จึงจะมีความสมบูรณ์ ซึ่งคราวที่แล้วมีพี่น้องประชาชนมีสิทธิออกเสียงประชามติ ๔๕ ล้านคนเศษ มีผู้มาออกเสียงประชามติ ๒๕ ล้านคนเศษ ถ้ากึ่งหนึ่ง ๒๒ ล้าน ๕ แสนคน ซึ่งผมไปดูร่างพระราชบัญญัติการออกเสียงประชามติเทียบเคียงหลายประเทศไม่ได้กำหนดอย่างนี้ครับ เขากำหนดให้รับรองเสียงผู้มาใช้สิทธิไม่ใช่รับรองเสียงผู้ไม่มาใช้สิทธิในอนอยู่บ้านทั่วโลก เขากำหนดอย่างนี้ เพราะฉะนั้นประเด็นนี้ต้องมีการแก้ไขเพราะอะไรครับ เพราะเป็นการกำหนดขัดหลักประชาธิปไตย เพราะเสียงทุกเสียงต้องนับเสียงที่มาใช้สิทธิไม่ได้นับเสียงซึ่งนอนอยู่บ้านละสิทธิ อันนี้ประเด็นที่ ๑ ประเด็นที่ ๒ การออกเสียงประชามติกรณีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่มากกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนผู้มีสิทธิให้ถือว่าประชาชนเสียงข้างมากไม่เห็นชอบกับเรื่องที่ขอจัดทำประชามติ อันนี้ก็ไปรับรองสิทธิของผู้ไม่มาใช้สิทธิ โดยหลัก ๑ ใน ๕ ผมเห็นด้วยครับ แต่ว่าเราต้องไปรับรองผู้มาใช้สิทธิไม่ใช่ไปรับรองผู้สละสิทธิ ประเด็นที่ ๓ มาตรา ๓๓ ส่วนที่ ๘ การคัดค้านการออกเสียง ซึ่งท่านกำหนดให้คัดค้านการออกเสียงประชามติภายใน ๒๔ ชั่วโมง แล้วก็มียกเลิกมือชื่อ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้มีสิทธิในหน่วยเลือกตั้งนั้น ๆ กระผมไม่เห็นด้วย กระผมเองอยากจะให้มีการไม่กำหนดจำนวนผู้ลงลายมือชื่อ คนเดียวก็ได้ ๒ คนก็ได้ โดยใช้หลักของการคัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา เอาหลักเดียวกันครับ เพราะฉะนั้นผมอยากให้ถือหลักระบบการเลือกตั้งไม่ว่าคนจะมาออกใช้สิทธิ ๒๐ เปอร์เซ็นต์เป็นต้น เอา ๒๐ เปอร์เซ็นต์ของระบบเลือกตั้งเหมือนรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็ได้ เพราะฉะนั้นก็ขอฝากท่าน กกต. ที่เคารพว่าประเด็นต่าง ๆ ที่ผมกราบเรียนมานี้เหนือสิ่งอื่นใดก็คือความเป็นกลางทางการเมืองของท่าน กกต. ซึ่งจะทำให้การพัฒนาระบบประชาธิปไตยอยู่ภายใต้หลักนิติรัฐจะทำให้การแก้ไขปัญหาทางการเมืองเป็นไปด้วยดี ถ้า กกต. เป็นกลางทุกเรื่อง ผมมีความเชื่อมั่นว่าบรรยากาศประชาธิปไตยนั้นจะนำไปสู่การพัฒนาที่มั่นคงแข็งแรง และผมมีความเชื่อมั่นว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เราต้องร่วมกันแก้ไข เราต้องพัฒนารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ให้เป็น

ประชาธิปไตย เพื่อให้สังคมไทยได้อยู่ในกระบวนการประชาธิปไตยและหลักประชาธิปไตย
ขอบคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านรัฐสภาภรณ์

นางรัฐสภาภรณ์ แก้วสนิท (แบบสัดส่วน) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ ดิฉัน รัฐสภาภรณ์ แก้วสนิท ส.ส. แบบสัดส่วน พรรคประชาธิปัตย์ กลุ่มที่ ๓ ดิฉัน
มีความเห็นต่อกฎหมายประชามติว่าดิฉันเห็นด้วยกับท่านผู้อภิปรายที่ผ่านมาไปแล้ว
หลายท่าน แล้วก็มีข้อเห็นต่างอยู่เป็นบางเรื่อง

ประเด็นแรก ดิฉันเห็นด้วยว่าการจะลงประชามติเป็นการให้อำนาจกับประชาชน
เพราะฉะนั้นในการเริ่มต้นนอกจากจะบอกเอาไว้ว่าให้นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบ
ของคณะรัฐมนตรีแล้ว -----

๕๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กฤษณิษฐ์ ๒๙/๑

มันน่าจะมีที่มาจากเจตนาธรรมของประชาชนด้วย เหมือนมีท่านผู้ที่มีเกียรติบางท่านบอกว่า ประชาชนเข้าชื่อกันจำนวนไม่น้อยกว่า ๕๐,๐๐๐ ชื่อที่สามารถจะขอแก้รัฐธรรมนูญได้นี้ อาจจะเสนอขอให้มีการออกเสียงประชามติก็ได้ แล้วนอกจากท่านนายกรัฐมนตรีจะเป็น ผู้ประกาศให้จัดทำประชามติแล้ว ในรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๖๕ ที่พูดในเรื่องนี้ แล้วมี มาตรา ๒๘๗ ที่บอกว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นถ้าทำกิจกรรมใดก็ตามที่มีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่น ในสาระที่สำคัญนั้นะคะ องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่น ๑. ต้องแจ้งรายละเอียดให้ประชาชนทราบ รับฟังความเห็นหรือประชาชน ขอให้รับฟังก็ได้ หรืออาจจัดให้ประชาชนออกเสียงประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ เพราะฉะนั้น ดิฉันก็เลยคิดว่าในอันดับแรกนี้ที่ไปที่ไปก่อนที่จะมีการประกาศจัดทำประชามตินอกจาก นายกรัฐมนตรีคนเดียวแล้วนะคะ เราจะบอกได้ไหมว่า หรือผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นอกจากนายกรัฐมนตรีเห็นว่าควรแล้ว หรือผู้นำองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอาจจะต้อง ให้คำปรึกษามากก็ได้ แต่ถ้าเราไม่ให้อำนาจองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรัฐธรรมนูญตาม มาตรา ๒๘๗ มันจะเกิดขึ้นยาก สมมุติว่า กทม. มีโครงการอะไรสักอย่างหนึ่งแล้วรัฐบาลกลาง อาจจะไม่เห็นด้วย ถ้า กทม. อยากจะทำประชามติแล้วต้องให้นายกรัฐมนตรีเท่านั้นเป็น คนประกาศ มันก็จะลิดรอนสิทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดิฉันเสนอประเด็นนี้ ประชาชนเข้าชื่อกันขอเสนอต่อนายกรัฐมนตรีได้ไหม แล้วก็องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถที่จะตัดสินใจได้ เพราะว่ามันอยู่ในขอบเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอยู่แล้ว อยู่ในภารกิจของท้องถิ่นอยู่แล้ว

สำหรับประเด็นที่สอง มีหลายท่านพูดถึงในมาตรา ๘ ดิฉันเห็นว่าในมาตรา ๘ เมื่อการลงประชามติในครั้งนี้จะต่างจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ปี ๒๕๔๐ ลงประชามติ แล้วไม่มีผลบังคับไม่มีผลต่อรัฐบาลเพียงแต่เอามาประกอบการพิจารณา แต่ครั้งนี้แบ่งออกเป็น ๒ อย่าง แบบแรก ถ้าลงประชามติเพื่อหาข้อยุติดิฉันเห็นด้วย หลายท่านยกมาท่านก็บอกว่า ตอนที้ออกเสียงประชามติรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผู้มีสิทธิออกมาลงคะแนนเกินกึ่งหนึ่ง อยู่แล้ว ดิฉันคิดว่าถ้าเป็นการหาข้อยุติอย่างนี้ผู้มาลงคะแนนควรจะเห็นด้วยเกินกึ่งหนึ่ง

๕๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๒๙/๒

เพียงแต่ไม่เห็นด้วยในประเด็นที่บอกว่า ถ้าคนออกมาลงไม่ถึงกึ่งหนึ่งถือว่าเสียงข้างมากไม่เห็นชอบ ดิฉันว่าตรงนี้ได้เหมือนกัน ไปรับรองสิทธิเหมือนท่านที่พูดเมื่อกี้ไปรับรองสิทธิคนที่อยู่บ้านเฉย ๆ เพราะในการลงมติเราก็ยังจะบอกเขาว่าเห็นชอบกับไม่เห็นชอบ ถ้ามีคนไม่มาเราจะถือว่าคนไม่มาไม่เห็นชอบ ดิฉันว่าตรงนี้ต้องแก้ไขคะ ดิฉันคะว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ทำให้เรามีบทเรียนในการออกเสียงประชามติแล้วเราเอามาเป็นบทเรียนในการที่จะทำกฎหมายอันนี้ได้ นอกจากกรณีแรกๆที่บอกว่าเป็นการลงประชามติเพื่อหาข้อยุติในระบอบประชาธิปไตย ดิฉันเห็นด้วยว่าผู้มาลงคะแนนต้องเกินกึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง แต่ไม่เห็นด้วยที่ท่านบอกว่า ถ้าคนมาลงไม่ถึงครึ่งถือว่าส่วนมากไม่เห็นชอบนี้ ตรงนี้ไม่เห็นด้วยนะคะ ในประเด็นที่ ๒ ก็เหมือนกัน ถ้าเราบอกว่าเป็นการหารือแล้วก็ใช้เสียงมาลงคะแนนไม่เกินกว่า ๑ ใน ๕ อันนี้ดิฉันก็เห็นด้วยว่า ๑ ใน ๕ ก็พอ แต่ไม่เห็นด้วยในข้อถัดไปแค่นั้นแหละว่า ถ้าคนมาลงคะแนนไม่ถึง ๑ ใน ๕ ให้ถือว่าเสียงข้างมากไม่เห็นด้วย อันนี้ดิฉันก็ขอแย้งตรงนี้นะคะ

สำหรับประเด็นที่ ๓ หลายท่านพูดถึงมาตรา ๙ ดิฉันอยากจะเรียนเสนอสั้น ๆ ว่ามาตรา ๙ เมื่อเราบอกมาก่อนที่จะลงประชามติ ๑. ประเด็นต้องชัดเจน ๒. การให้ข้อมูลทั้ง ๒ ฝ่ายต้องเพียงพอแล้วก็บอกว่าต้องให้เท่า ๆ กันด้วย ที่ผ่านมากกต. อาจจะบอกว่าท่านมีหน้าที่จัดสื่อทั้งหลาย ให้มีการรณรงค์ผ่านสื่ออย่างเท่าเทียมกัน แล้วก็อยากจะเรียนว่าที่ผ่านมานี้แล้วยังถ้ามีการออกเสียงประชามติถ้าผู้มีอำนาจรัฐอยู่ในมืออาจจะใช้สื่อหลาย ๆ อย่างได้ -----

เพราะฉะนั้นถ้าสมมุติว่าถึงเวลาที่ประกาศลงประชามติ ถ้าทำอย่างไรให้ กกด. เมื่อท่านบอกว่าท่านจะจัดสื่อให้เท่าเทียมกัน ท่านก็ต้องห้ามหน่วยงานที่เกี่ยวข้องประชาสัมพันธ์หรือชี้แจงอะไรนอกเหนือจากเวลาที่ท่านจัดให้ จะบอกว่าเป็นหน่วยงานของรัฐแล้วมีเวลาอื่นต่างหากอย่างนี้ก็น่าจะไม่ถูกต้องนะคะ เพราะจะทำให้เกิดความได้เปรียบเสียเปรียบ แล้วอยากจะเสนออีกว่าถ้าอย่างนั้นท่านบอกว่าทั้ง ๒ ฝ่ายนี้ต้องไปรณรงค์อย่างไรก็ได้ให้ทั่วถึง เพราะฉะนั้นดิฉันก็เสนออีกข้อหนึ่งก็คือน่าจะเสนอให้รัฐจัดงบประมาณให้ใกล้เคียงกันทั้ง ๒ ฝ่ายด้วย เพราะไม่อย่างนั้นตอนที่รณรงค์เรื่องรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็อาจจะมีทั้งส่วนที่ได้เปรียบเสียเปรียบในเรื่องงบประมาณ

สำหรับประเด็นที่ ๔ ในมาตรา ๑๐ ที่กำหนดเอาไว้ว่า การออกเสียงประชามติ ถ้าเป็นแบบแรกหาข้อยุติ ท่านบอกว่าเขตการออกเสียงเป็นทั่วประเทศ แต่ถ้าออกเสียงเพื่อที่จะเป็นการหาข้อยุติให้จำกัดเฉพาะพื้นที่ ซึ่งดิฉันเห็นว่าเขตออกเสียงมันคงไม่อยู่ที่ผลที่ออกมาว่าจะเป็น การหาหรือว่าจะเป็น การหาข้อยุติ แต่ประเด็นที่จะกำหนดเขตออกเสียงประชามติ มันน่าจะอยู่ที่ประเด็นของเรื่องแล้วก็จะอยู่ที่พื้นที่

แล้วประเด็นถัดไปประเด็นที่ ๕ ที่พูดถึงเรื่องการคัดค้าน มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ ท่านบอกว่า ถ้าหน่วยใดมีเหตุให้เชื่อว่าจะไม่สุจริต ไม่เที่ยงธรรมก็ให้คัดค้านเฉพาะหน่วย ดิฉันยังเสนอว่าถ้านอกจากคัดค้านเฉพาะหน่วยได้ควรที่จะคัดค้านได้ทั้งกระบวนการด้วย เช่น ถ้าเกิดการได้เปรียบเสียเปรียบ มีการฝ่าฝืนในการใช้สื่อในการทำผิดกติกาเสียตั้งแต่แรกมันก็ควรจะเป็นการผิดที่ไม่ใช่เฉพาะหน่วยเท่านั้น

สำหรับประเด็นสุดท้าย อยากจะเรียนว่า มาตรา ๔๐ (๖) ที่จริงวงเล็บแรก ๆ ท่านก็บอกว่าใครให้ จัดให้ หาให้ ตั้งใจจะให้ จัดเตรียมผิดทั้งนั้น แล้ว (๖) ท่านบอกว่าถ้าผู้ใด เรียก รับ หรือยอมรับเงินทรัพย์สินอื่นใดเพื่อจูงใจอย่างนี้ กระทำหรือไม่กระทำก็ผิดด้วย ดิฉันก็อยากจะเรียนว่าตอนสมัยรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเรื่องการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๔๑ เรากำหนดกติกาว่า ถ้ามีการซื้อเสียงแจกเงินแจกของอย่างนี้คนให้ผิด คนรับไม่ผิด

ถ้าท่านเจตนาจะให้ประชาชนที่รับแจกเงินแจกของรับประโยชน์อื่นใดในการที่จะให้มาเป็นพยานให้ท่าน ถ้าผิดทั้งคนให้ทั้งคนรับ แม้ท่านจะบอกว่าถ้ามาแจ้งภายใน ๗ วัน จะไม่มีความผิดก็เป็นไปไม่ได้ แต่ถ้าท่านกำหนดว่าคนให้ผิด คนรับไม่ผิด บางที่มันอาจจะต้องกำหนดจากผู้กระทำไม่ใช่กำหนดจากผู้ถูกกระทำ แล้วในมาตรา ๔๐ ในที่นี้ท่านพูดถึงแต่บุคคล ดิฉันเห็นด้วยกับกฎหมายเลือกตั้งที่บอกว่าไม่ว่าจะให้กับบุคคลหรือให้สถานองค์กร สมาคมใด ๆ ก็ตาม เพราะว่าในการลงประชามติคราวที่แล้วดิฉันก็ออกตระเวนไปพบพี่น้องประชาชนมากแล้วก็พบเห็นการทำทุจริตเหล่านี้ การให้ผลประโยชน์อื่นใดเพื่อที่จะให้ลงหรือไม่ลงประชามติดิฉันก็โทรศัพท์ที่จริงโทรศัพท์ไปเรียนท่านเลขาธิการ กกต. อยู่หลายครั้งเหมือนกัน เพราะฉะนั้นแทนที่จะกำหนดแต่เฉพาะผู้รับประโยชน์นั้นเป็นตัวบุคคลก็อยากจะให้เป็นรวมทั้งองค์กรและสมาคมเหมือนกฎหมายเลือกตั้งด้วย ดิฉันมี ๖ ประเด็นสั้น ๆ ค่ะ ขอบพระคุณ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับท่านเอกพจน์

นายเอกพจน์ ปานแย้ม (ปทุมธานี) : ท่านประธานสภาที่เคารพ ผม นายเอกพจน์ ปานแย้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี พรรคชาติไทย ในการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้ง เป็นผู้เสนอ -----

ผมขออนุญาตได้ร่วมแสดงความคิดเห็นแล้วก็ร่วมตั้งข้อสังเกต เพราะผมเชื่อว่าคงไม่มีใครที่จะปฏิเสธว่าเราคงจะต้องรับหลักการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่ออนุมัติให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญ ด้วยเหตุผลที่ทางท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ให้เหตุผลไว้ว่าเรามีความจำเป็นที่จะต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้เป็นไปตามมาตรา ๓๐๒ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งกระผมคิดว่าระยะเวลา ๑ ปีที่จริงถ้าเริ่มนับจากที่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ประกาศใช้จะเรียกว่าอาจจะกระชั้นชิดด้วยซ้ำไป แต่ผมก็เชื่อว่าทางคณะกรรมการการเลือกตั้งท่านก็มีภารกิจมากมายที่ท่านจะต้องดูแลรับผิดชอบ แม้ห้วงเวลากระชั้นชิดเช่นนี้จริง ๆ ก็ไม่ได้เป็นปัญหา เพราะว่าเราก็สามารถที่จะดำเนินการได้ทัน แต่ว่ามันก็เกิดประเด็นที่มีการพูดจាក់ัน ซึ่งก็เป็นเรื่องที่ได้โดยส่วนตัวกระผมมองว่าแทบจะแยกเรื่องกันก็ได้ไม่น่าจะสอดคล้องและสอดคล้องกัน ประเด็นหลังจากที่ได้มีแนวความคิดของท่านนายกรัฐมนตรี้ที่จะใช้งบประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทเพื่อที่จะทำประชามติ ซึ่งความคิดนั้นเกิดขึ้นหลังจากที่มีการยื่นให้มีการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยสมาชิกวุฒิสภาแห่งนี้ ท่านนายกรัฐมนตรี้ก็มีความเห็นว่าเรื่องสำคัญเช่นนี้ควรที่จะต้องมีการทำประชามติหรือไม่อย่างไร ประจวบเหมาะก็พอดีว่าหลังจากนั้นก็มีการขานรับแล้วก็ได้มีการนำเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้เข้ามาทำให้ประหนึ่งมองไปได้ว่าตรงนี้จะมีส่วนเกี่ยวข้องเกี่ยวพันกันหรือไม่ ผมต้องขออนุญาตที่จะได้กราบเรียนว่า เขาเข้าจริง ๆ แล้วการทำประชามติถือเป็นเรื่องสำคัญของพี่น้องประชาชนในระบอบประชาธิปไตยเราการที่มีโอกาสได้สอบถามพี่น้องประชาชนโดยเฉพาะเรื่องที่เป็นเรื่องใหญ่ ๆ เรื่องสำคัญ เป็นความเห็นโดยรวม เป็นมติที่ออกมาจากประชาชนไม่ได้หมายความว่าเราเพิ่งเริ่มต้นแต่เป็นการเริ่มต้นที่เกิดขึ้นมาช้านานแล้ว หลาย ๆ ประเทศก็ได้ทำกันมาก่อนหน้าเราหลายประเทศด้วยกันก็ถือเป็นเรื่องสำคัญ แต่ว่าการจะทำประชามติใด ๆ ก็ตามที่ก็ต้องมีเหตุและผลพอสมควร ผมขออนุญาตได้พูดถึงเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญที่มีประเด็นข่าวเกิดขึ้น แล้วก็ทำให้เกิดความคิดว่าการเสนอร่างเข้ามานี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการที่จะรองรับในเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่อย่างที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้พูดถึงระยะเวลาในการที่เราจะพิจารณา

๖๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๓๑/๒

ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็คงจะใช้เวลานับสิบเดือน ฉะนั้นการเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นไปตามมาตรา ๒๙๑ ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ โดยสมาชิกวุฒิสภาจริง ๆ แล้วสามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว และต้องเรียนว่าถ้าเรามองกันตามหลักการความเป็นจริง รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็มาจากการทำประชามติด้วย ๑๔ ล้านเสียงเศษ กับ ๑๐ ล้านเสียงเศษที่มาจากการทำประชามติ ซึ่งหมายความว่า พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่เห็นว่ารัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ สมควรที่จะมีผลบังคับใช้ แล้วก็ต้องยอมรับว่า ในมาตรา ๒๙๑ ในเรื่องของสิทธิในการที่จะเสนอแก้ไขรัฐธรรมนูญของสมาชิกวุฒิสภาก็สามารถดำเนินการได้โดยรัฐธรรมนูญฉบับนี้อยู่แล้ว อาจไม่จำเป็นที่จะต้องมีการทำประชามติเพื่อสอบถามย้อนกลับไปอีกครั้งหนึ่ง เพราะหมายความว่าถ้าประชาชนให้ความสำคัญมีความเห็นว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ สมควรบังคับใช้ ก็หมายความว่า การดำเนินการใด ๆ ในรัฐธรรมนูญฉบับนี้โดยสิทธิที่ชอบธรรมที่ถือเป็นเจตนารมณ์ของพี่น้องประชาชนก็สามารถดำเนินการได้อยู่แล้ว เพราะฉะนั้นผมจึงเรียนว่าเรื่องนี้น่าจะแยกจากกัน ผมเข้าใจว่าการเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ท่านดำเนินการได้ตามกฎหมายตามรัฐธรรมนูญ อยู่แล้ว แม้อาจจะดูว่ามีความกระชั้นชิดเกินไป แต่ก็คงจะไปผูกโยงเกี่ยวกับเรื่องที่ผมได้กราบเรียนไปก็คงจะไม่ใช่ทั้งหมด แต่ก็ไม่ได้หมายความว่าสิ่งที่เราจะดำเนินการใด ๆ แม้รวมถึงในเรื่องของการที่จะดำเนินการให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งนี้จะไม่สามารถที่จะทำประชามติได้ในทุกเรื่อง -----

๒๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิเวศ ๓๒/๑

ซึ่งหลายเรื่องก็สมควรที่จะต้องดำเนินการ ที่ผมชี้เช่นนี้เพราะว่าผมเห็นว่าในมาตรา ๒๙๑ ไม่ได้บัญญัติไว้เลยว่าถ้าจะต้องมีการยื่นแก้ไขรัฐธรรมนูญจะต้องมีการทำประชามติด้วย เพราะฉะนั้นก็คงจะพูดรวมเป็นเรื่องเดียวกันไม่ใช่ ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่จำเป็นมากกว่าที่เราควรจะต้องได้ร่วมกันพิจารณาให้มีการตราร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อที่เราจะได้นำไปใช้ปฏิบัติต่อไป และผมมองว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ในเรื่องการออกเสียงประชามติเอาเข้าจริง ๆ แล้วก็จะไม่ได้แตกต่างกับพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภา วิธีการต่าง ๆ ในการดำเนินการต่าง ๆ ก็ไม่ถึงกับแตกต่างกัน เพราะฉะนั้นถ้าจะมีการดำเนินการให้มีส่วนคล้ายคลึงกันก็ไม่ใช่เรื่องแปลก ไม่ว่าจะเป็นการไปลงประชามติ การไปลงคะแนนเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง มันก็เป็นในลักษณะที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าในหลาย ๆ เรื่องที่ผมจะได้แนะนำเรียนต่อนั้น หลายเรื่องที่มีส่วนคล้ายคลึงกัน แต่ว่าอาจจะยังมีความแตกต่างกันในเรื่องของไม่ว่าจะเป็นเรื่องบทลงโทษก็ตามที่ เรื่องการดำเนินการวิธีการต่าง ๆ ก็ตามทีก็อาจจะมีความแตกต่างกันบ้าง ซึ่งกระผมคิดว่าถ้าจะให้สอดคล้องกันก็คงจะไม่ใช่ปัญหา เพียงแต่ว่าอาจจะจำกัดอยู่ในวงที่แคบมากกว่ากันเท่านั้นเอง เรื่องที่กระผมจะได้กราบเรียนต่อท่านประธาน ซึ่งต้องยอมรับว่าการพูดคนหลัง ๆ ประเด็นอาจจะไปซ้ำกับท่านสมาชิกที่ได้แสดงความคิดเห็นไปแล้ว แต่ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่จำเป็น เพราะว่าหลังจากที่เรารับหลักการไปแล้วเราก็จะมีคณะกรรมการวิสามัญที่จะเข้าไปพิจารณาเรื่องนี้ แล้วก็ผู้แทนจากคณะกรรมการเลือกตั้งอย่างน้อย ๒ ท่าน ท่านก็จะมีโอกาสได้เข้าไปพิจารณาเรื่องนี้ ก็อยากจะได้นำความเห็นข้อสังเกตเหล่านี้ฝากท่านไปด้วยเพื่อที่จะเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา แล้วเราก็จะได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้ได้กฎหมายที่มีคุณภาพ มีความสมบูรณ์ใช้บังคับต่อไป กระผมขออนุญาตได้ฝากเป็นข้อสังเกตแสดงความคิดเห็นไว้โดยเฉพาะในเรื่องของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สิ่งหนึ่งที่กระผมมีความเป็นห่วงว่าอาจจะต้องมีการถกเถียงกันมากพอสมควร และเมื่อตอนช่วงต้น ๆ ก็มีท่านสมาชิกได้พูดไปบ้างแล้วเกี่ยวกับเรื่องที่ว่า

ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไม่ได้มีบทบัญญัติให้ยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ก็คิดว่าอาจจะนำไปสู่การโต้แย้งที่เกิดขึ้นในประเด็นนี้ได้ แม้ว่าจริง ๆ แล้วสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาจะมีคำวินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ได้สิ้นสุดไปแล้วก็ตามทีนะครับ แต่เราต้องไปดูเนื่องจากว่ามีคำวินิจฉัยของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญไว้ที่ ๓-๕/๒๕๕๐ ว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๔๐ มีสถานะทางกฎหมายเท่ากับพระราชบัญญัติทั่วไป การยกเลิกหรือทำให้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวสิ้นผลบังคับใช้ต้องมีกฎหมายยกเลิกหรือมีกฎหมายใหม่ออกมาบังคับใช้แทน เพราะฉะนั้นผมคิดว่าตรงนี้แหละครับ ถ้าจะเป็นไปได้ น่าจะมีการบัญญัติไว้ว่าให้มีการยกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ๒๕๔๑ ไว้ในกฎหมายฉบับนี้ด้วยหรือไม่ อันนี้ก็เห็นที่อยากจะฝากไว้เพื่อที่เราจะได้ลดในเรื่องของความเสียง ถ้าหากว่าจะมีเกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้าต่อไป

อีกความเห็นหนึ่ง ซึ่งก็ถือว่าเป็นเรื่องที่ท่านสมาชิกหลายท่านก็ได้มีการพูดจាកันไปแล้ว โดยส่วนตัวผมเห็นว่ามันก็ถือเป็นเรื่องสำคัญ แล้วก็ควรที่จะมีการนำเสนอจากท่านสมาชิกหลาย ๆ ท่านด้วยกันเพื่อที่จะเป็นน้ำหนักในการที่เราจะได้เข้าไปดู แล้วก็พิจารณากันต่อไปในร่างมาตรา ๕ (๑) -----

กำหนดให้เรื่องที่ทำประชาคมติจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอ มีประเด็นปัญหาว่า
 ข้อความที่ชัดเจนเพียงพอมีความชัดเจนในระดับไหน เพราะผมคิดว่าตรงนี้ก็ควรจะตั้งมี
 ความชัดเจนในการที่เราจะบัญญัติไว้ว่าควรจะกำหนดขอบเขตให้ชัดเจนเพื่อมิให้มี
 ข้อโต้แย้ง หรือมีการคัดค้านในภายหลัง หรือควรกำหนดให้มีองค์กรที่เป็นผู้วินิจฉัยว่า
 การลงประชามติในเรื่องนั้นมีข้อความชัดเจนเพียงพอหรือควรกำหนดระยะเวลาในการ
 ที่จะคัดค้านกรณีข้อความไม่ชัดเจนเพียงพอ กรณีนี้แหละครับซึ่งก็คิดว่าควรที่จะบัญญัติ
 ให้มีความชัดเจนมากกว่านี้ ซึ่งจริง ๆ แล้วร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้จะต้องมีการตรา
 ขึ้นใหม่ ผมเห็นว่าเราอาจจะไม่จำเป็นที่จะต้องไปทำให้มีส่วนคล้ายคลึงกับพระราชบัญญัติอื่น ๆ
 หรือแม้แต่ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๕๑
 ด้วยซ้ำไป ถ้าเราเห็นว่าเรื่องนั้นเป็นเรื่องที่เหมาะสม และมีความจำเป็น และมีความเป็นไปได้
 ที่เราสามารถดำเนินการได้ ผมก็คิดว่าไม่ใช่เรื่องเสียหายที่เราสามารถดำเนินการ
 ในส่วนมาตรา ๘ ที่หลายท่านก็พูดไปแล้ว ขออนุญาตได้เน้นย้ำสั้น ๆ ว่าก็เป็นเรื่อง
 ที่น่าเป็นห่วงว่าเรื่องของการกำหนดในกรณีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงลงประชามติไม่มากกว่า
 กึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงให้ถือว่าประชาชนเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วย
 ผมมีความเห็น ๒ ประการด้วยกัน

ประการที่ ๑ คือการที่ประชาชนมากกว่ากึ่งหนึ่งไม่มาใช้สิทธิออกเสียง
 ลงประชามติในเรื่องนั้น ๆ อาจเนื่องมาจากหลายสาเหตุด้วยกัน อย่างเช่นว่า พี่น้องประชาชน
 อาจจะไม่ทราบข่าวสาร มีภารกิจที่จำเป็น เป็นต้น ดังนั้นการจะถือว่าผู้ไม่มาใช้สิทธิคือ
 ผู้ไม่เห็นชอบด้วย ผมคิดว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องนัก ตรงนี้ก็คงจะขออนุญาตได้นำไป
 ทบทวนด้วยนะครับ

ประการที่ ๒ อาจเป็นช่องทางให้มีการถกเถียงกันได้ เช่น กรณีผู้ที่เกี่ยวข้อง
 ไม่ประสงค์จะให้มีการเห็นชอบเรื่องที่ทำประชามตินั้นก็อาจจะมีการประชาสัมพันธ์หรือ
 รณรงค์น้อยแล้วทำให้ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ทราบจึงไม่ออกมาลงประชามติ เรื่องนี้ก็
 เป็นเรื่องที่ยากจะฝากความคิดเห็นไว้ว่าน่าจะเป็นเรื่องที่ต้องทบทวนในประเด็นนี้ด้วย

เพราะผมคิดว่าไม่น่าจะเป็นเรื่องที่ถูกต้อนักสำหรับคนที่ไม่ออกมาใช้สิทธิจำนวนมากกว่า จะถือว่าเป็นเสียงที่มีผลที่จะทำให้เรื่องที่เราจะทำประชามตินั้นไม่สามารถดำเนินการได้

ในอีกประเด็นหนึ่ง ในร่างมาตรา ๒๓ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้มีการใช้สิทธิ ออกเสียงประชามตินอกราชอาณาจักร เรื่องนี้ผมก็เห็นด้วยอย่างท่านสมาชิกบางท่าน ที่บอกว่า ที่จริงแล้วเรื่องการลงประชามติซึ่งไม่ถือเป็นหน้าที่ตามกฎหมาย เพราะฉะนั้น ถ้าเราจะให้ขยายวงกว้างออกไปถึงประชาชนที่อยู่นอกราชอาณาจักรก็เกรงว่าอันนั้นอาจจะ เป็นปัญหาที่เราอาจจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้น คิดว่าในส่วนนี้ถ้าเราตัดออกไปก็น่าจะทำให้ การสิ้นเปลืองงบประมาณน้อยลงด้วยนะครับ

ในร่างมาตรา ๒๔ กำหนดให้มีการนับคะแนน ณ ที่ออกเสียงประชามติ ซึ่งก็อาจมีประเด็นปัญหาความไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ผมคิดว่าเรื่องนี้ก็คงจะคล้ายคลึง กับเรื่องของการใช้สิทธิเลือกตั้ง ซึ่งแต่เดิมเท่าที่จำได้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ได้บัญญัติ ให้การนับคะแนนของการเลือกตั้งเป็นการนับคะแนนรวมทั้งหน่วยกลางหน่วยเดียวนะครับ แต่ว่ารัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ให้มีการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้งในแต่ละหน่วย ซึ่งตรงนี้ ผมได้เคยแสดงความคิดเห็นไปแล้วว่าอันนี้อาจจะเป็นปัญหาได้ เพราะว่าการนับคะแนน ที่หน่วยนี้สามารถที่จะเช็คผลออกมาได้ เพราะฉะนั้นการใช้สิทธิพล การใช้อำนาจ ในการข่มขู่ก็สามารถดำเนินการได้ แต่ถ้าเราไปเทกองกันนับรวมทั้งหน่วยใดหน่วยหนึ่ง เพียงหน่วยเดียว ซึ่งตรงนั้นก็จะเป็นเรื่องที่ไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ว่าในหน่วยนั้น มีการมาใช้สิทธิลงคะแนนเท่าไร แล้วผลของการใช้สิทธินั้นออกมาประการใดบ้าง ก็ไม่สามารถที่จะตรวจสอบได้ -----

๒๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๓๔/๑

แต่เอาละครับผมคิดว่าท่านก็คงจะทำให้เพื่อสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เกี่ยวกับวิธีการนับคะแนน ซึ่งผมคิดว่ายังมีความเห็นตรงกันว่าถ้าเราอาจจะไม่ดำเนินการตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็ยังสามารถทำได้ เพราะนี่ก็คือว่าเป็นกฎหมายฉบับหนึ่งที่จะอาจจะเปลี่ยนแปลงเรื่องของการนับคะแนนในการลงประชามติไปนับรวมก็ได้เพื่อป้องกันในเรื่องของการที่จะเช็คผลคะแนนจากผู้ที่มีอำนาจที่จะเข้ามามีอิทธิพลต่อการที่จะทำให้ผลคะแนนนั้นเปลี่ยนแปลงไปได้ด้วย

อีกประการหนึ่ง เรื่องของมาตรา ๓๓ ก็เป็นความเห็นเช่นเดียวกับท่านสมาชิกหลายท่านว่า เรื่องของการกำหนดการคัดค้านการออกเสียงที่ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมจะต้องมีจำนวนผู้คัดค้านร้อยละ ๑๐ ซึ่งกระผมคิดว่าเรื่องนี้ก็เป็นเรื่องที่เราสามารถที่จะเพิ่มเติมในช่วงเวลาให้มากกว่า ๒๔ ชั่วโมงได้ก็น่าจะเป็นประโยชน์ต่อการคัดค้านน่าจะสามารถดำเนินการได้ทัน แม้ว่าการคัดค้านนั้นจะกระทำในแต่ละหน่วยเลือกตั้งก็ตามที ก็คิดว่าถ้าเพิ่มเวลาไปได้ก็จะเป็นเรื่องดีมาก

ในประเด็นสุดท้าย ซึ่งผมคิดว่าหลายท่านก็ยังคงไม่ได้พูดถึงนะครับ เห็นว่าร่างฉบับนี้มีการจำกัดสิทธิของบุคคลบางประการก็สมควรที่จะกำหนดบทจำกัดสิทธิไว้ในร่างด้วย และนอกจากนั้นในส่วนของบทนิยามก็อยากให้เห็นว่าไม่จำเป็นจะต้องมีนิยามคำว่า รัฐธรรมนูญ เพราะว่าการอ้างถึงรัฐธรรมนูญในร่างก็ย่อหมายถึงรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยอยู่แล้ว อันนี้ก็ประเด็นในหลาย ๆ ประเด็นที่อยากจะฝากเพิ่มเติมเอาไว้เพื่อเป็นข้อสังเกตและนำไปสู่การพิจารณาที่จะปรับปรุงแก้ไขในชั้นคณะกรรมการวิสามัญต่อไป กระผมยังฝากความหวังว่ากฎหมายประชามตินี้จะเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการที่ทำให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมอย่างแท้จริงในทางที่จะกำหนดทิศทางการเดินทางไปสู่อนาคตข้างหน้าร่วมกันของประเทศเรานะครับ ขอขอบพระคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับท่านนริศ

นายนิติ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม นิติ ขำนุรักษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดพัทลุง พรรคประชาธิปัตย์ ผมเห็นด้วยกับหลักการของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติที่ กกต. ได้เสนอเข้ามาให้สภาพิจารณาอยู่ในขณะนี้ เหตุเพราะว่าทั้งร่างพระราชบัญญัติแล้วก็รัฐธรรมนูญมาตรา ๑๖๕ ต่างมีเจตนารมณ์ที่ดีที่จะให้เกิดออกเสียงการประชามติจากร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ สำหรับการออกเสียงประชามตินั้นผมคิดว่าเป็นสิ่งดี เพราะว่าการออกเสียงประชามติจะเป็นเครื่องมือสำหรับทุกคน สำหรับทุกฝ่ายที่จะต่อสู้เพื่อบรรลุความเห็น เพื่อบรรลุความต้องการ เพื่อปกป้องผลเสีย ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อตนเอง ฝ่ายตนเอง นี่เป็นประการถัดมานะครับ ต่อไปผมคิดว่าการออกเสียงประชามติจะเป็นประโยชน์ เพราะว่าสังคมไทยจะมีความขัดแย้งมากยิ่งขึ้น และความขัดแย้งเหล่านั้นจะแหลมคมมากยิ่งขึ้น การออกเสียงประชามติจะเป็นข้อยุติของความขัดแย้งเหล่านั้น เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญและเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ที่ให้มีการออกเสียงประชามติเกิดขึ้นภายหลังร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ผ่านนั้น จึงเป็นเจตนารมณ์ที่ดีที่กระผมพร้อมที่จะรับหลักการแห่งกฎหมายฉบับนี้ แต่ว่ากระผมมีข้อสังเกตอยู่บางประการที่จะกราบเรียนท่านประธานไปยังผู้ชี้แจงและไปยังคณะกรรมการที่จะเกิดขึ้นต่อไปก็คือ ผมกลัวว่าจะไม่มีการนำผลจากการออกเสียงประชามติไปสู่การปฏิบัติที่แท้จริง เพราะว่าไม่มีบทกำหนดโทษบัญญัติเอาไว้ว่าถ้าไม่นำผลไปสู่การปฏิบัติจะมีโทษอย่างไร ไม่ได้เขียนเอาไว้อย่างชัดเจน ผมกลัวมากครับ -----

เพราะว่าบทเรียนที่พวกเราได้พบก็คือคนขณะที่มีอำนาจนี้ฟังคนอื่นน้อยมาก ชอบที่จะใช้อำนาจมากกว่าที่จะฟังความคิดเห็นคนอื่นก่อนมาใช้อำนาจ แม้ว่าความคิดเห็นคนอื่นจะถูกต้องแค่ไหนอย่างไรก็ตาม แต่ว่าฟังน้อยหรือไม่ฟังเลยใช้อำนาจ ผมมีตัวอย่างให้เห็นอยู่ ๒-๓ ตัวอย่าง กรณีแหลมผักเบี้ย โครงการก่อสร้างเส้นทางลัดภาคใต้ สมุทรสาคร แหลมผักเบี้ย ชะอำ เป็นโครงการก่อนปี ๒๕๔๘ รัฐบาลในขณะนั้นบอกว่าทำเลย มีงบประมาณอยู่แล้ว ๕๐,๐๐๐ ล้านบาท จ้างอาจารย์มหาวิทยาลัย ๓-๔ มหาวิทยาลัย ออกแบบเลย ยังไม่มีการศึกษาความเป็นไปได้ ยังไม่มีการศึกษาผลกระทบ ประชาชนในพื้นที่โครงการคัดค้านแต่ว่ารัฐบาลไม่ฟังสั่งเดินหน้า จนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรับสั่งว่าห่วงใยและให้ไปดูโครงการนี้ให้รอบคอบโครงการนี้จึงยุติ นี่เป็นตัวอย่างที่เห็นว่าการรับฟังความคิดเห็นคนอื่นผู้มีอำนาจไม่ค่อยรับฟัง สิ่งนี้เป็นอุปสรรคต่อกฎหมายประชามติ

อีกตัวอย่างหนึ่งท่านประธานครับ กรณีเขื่อนแก่งเสือเต้น ผมไม่แน่ใจว่าศึกษากันไปแค่ไหนอย่างไร แต่พบว่าผู้มีอำนาจโดยเฉพาะตัวนายกรัฐมนตรีคนปัจจุบันมีทัศนคติที่เป็นปัญหาต่อการก่อสร้างเขื่อนหรือไม่ก่อสร้างเขื่อนที่นั่น ท่านพูดบอกว่าที่มีคนคัดค้านเพราะว่ามีนกยูงโง่อยู่ ๓ ตัว แล้วก็มีคุณพ่อเอ็นจีโอ (NGO) คัดค้านอยู่ ที่จริงผู้มีอำนาจควรจะรับฟังมากกว่านี้ไม่ควรไปชี้หน้า และหน้าซำไม่เพียงแต่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมก็ออกมาสนับสนุนให้สร้างเขื่อนตามแนวคิดนายกรัฐมนตรี ทรรศนะเหล่านี้เป็นทรรศนะที่มีปัญหาต่อการออกเสียงประชามติทั้งสิ้น และรายการนายกรัฐมนตรีพบประชาชนช่วงเช้าวันหนึ่งพูดถึงเรื่องการรายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อมว่าสิ่งนี้เป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ สิ่งนี้เป็นปัญหา

(นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ ได้ยื่นและยกมือขึ้น)

นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ (ชัยภูมิ) : ท่านประธานครับ ผมขอประท้วง
ผู้อภิปรายครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

๗๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จිරนุช ๓๕/๒

นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม นายแพทย์ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ ส.ส. ชัยภูมิ พรรคพลังประชาชน ผมฟังท่านอยู่นานนะครับ คิดว่าท่านจะเข้าใจเรื่องกฎหมายการออกเสียงประชามติ ผมยังไม่เห็นว่ามีอยู่ตรงไหนเลยในกฎหมาย ท่านโจมตีตลอดนะครับพูดอย่างนี้ ผมฝากท่านประธานให้ท่านประธานควบคุมการประชุมหน่อย ไม่ใช่เอานิดเอาน้อย ตอดเล็กตอดน้อยตลอดมันดูไม่ดีเลยครับ ขอให้ท่านประธานวินิจฉัยครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ท่านนิติให้ระมัดระวังนิดครับ อยากให้ตรงประเด็นด้วย

นายนิติ ขำนุรักษ์ (พัทลุง) : ครับท่านประธาน ผมกำลังนำไปสู่ว่าความคิดบางความคิด ทรรศนะบางทรรศนะจะมีปัญหาต่อการออกเสียงประชามติได้ เพราะในกฎหมายประชามติไม่มีแม้แต่มาตราเดียวที่กำหนดว่าจะนำผลของการออกเสียงประชามติไปสู่การปฏิบัติครับท่านประธานครับ

เรื่องที่ ๒ ที่เป็นข้อสังเกตจากกระผมก็คือ ผมกลัวว่าฝ่ายบริหาร ฝ่ายบริหารในความหมายผมไม่ได้หมายถึงรัฐบาลชุดปัจจุบันนี้ ชุดไหนก็ได้ครับ ชุดในอนาคต ผมกลัวว่ารัฐบาลจะใช้การออกเสียงประชามติเป็นเครื่องมือของรัฐบาลสร้างความชอบธรรมให้กับรัฐบาล รัฐบาลอยากทำอะไรก็ใช้การออกเสียงประชามติบอกว่าการออกเสียงประชามติเห็นด้วย เพราะว่ายากมากครับที่สิ่งที่รัฐบาลอยากทำแล้วจะแพ้การออกเสียงประชามติที่ผมคิดว่ายากมาก เพราะว่ารัฐบาลมีกลไกข้าราชการอยู่ในมือ กลไกของราชการอยู่ครอบคลุมทุกหน่วยงาน ทุกพื้นที่โดยเฉพาะกำนัน ผู้ใหญ่บ้านครอบคลุมติด

๗๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๓๖/๑

๒. กลไกสื่อ รัฐบาลสามารถเข้าไปควบคุม แทรกแซง กำกับสื่อ สื่อมีผลต่อการทำประชามติ ทำให้การออกเสียงประชามติไม่เป็นอิสระได้ ๓. กลไกในทางการเมือง รัฐบาลมีกลไก ในทางการเมือง เป็นนักการเมือง เป็นพรรคการเมืองอยู่ในมือ พรรคการเมือง นักการเมือง มีผู้บริหาร มีรัฐบาลเป็นผู้มีอิทธิพลเหนือพรรคการเมือง ทำให้ประชามติของประชาชน ไม่เป็นอิสระได้ ผมจึงเรียนท่านประธานว่าผมห่วงเรื่องความไม่เป็นอิสระของการออกเสียง ประชามติว่ารัฐบาลจะเข้าไปแทรกแซงการทำประชามติ

ข้อสังเกตข้อที่ ๓ เรื่องขอบเขตการทำประชามติเฉพาะพื้นที่ตามมาตรา ๕ (๒) ผมเห็นด้วยที่จะให้มีการทำประชามติเฉพาะพื้นที่ แต่ผมคิดว่าสิ่งนี้จะมีปัญหา ในอนาคตมาก เพราะว่ากรณีปัญหาหนึ่ง ๆ ผมคิดว่ายากที่จะกำหนดว่าควรทำประชามติ ในพื้นที่ใด เช่น กรณีแก่งเสือเต้น ถามว่าพื้นที่เฉพาะของแก่งเสือเต้นที่รัฐบาลจับมาทำ ประชามติ ก็พื้นที่ ก็จังหวัด ตั้งแต่ต้นน้ำหรือเปล่า ตั้งแต่เชียงราย เชียงใหม่หรือเปล่า จนมาถึงกำแพงเพชร และเลยถึงกรุงเทพมหานครหรือเปล่า เลยถึงนนทบุรีหรือเปล่า เพราะว่า การสร้างแก่งเสือเต้นอาจจะทำให้น้ำจากเหนือลดน้อยลง น้ำทะเลหนุน พื้นที่ เฉพาะเหล่านี้มีปัญหาในการกำหนดมากนะครับ ผมขออนุญาตฝากข้อสังเกตไปไว้ว่าสิ่งนี้ จะมีปัญหาในวันข้างหน้า อยากให้คณะกรรมการวิสามัญได้วางขอบเขตเรื่องนี้เอาไว้เสีย ตั้งแต่ต้น

เรื่องที่ ๔ เรื่องคัดค้านให้ทำได้เฉพาะหน่วย ผมอยากให้มีกลไกในการคัดค้าน การทำประชามติทั้งหมด คือให้มีกลไกใดขึ้นมาคัดค้านผลของการทำประชามติทั้งหมด ไม่ใช่การทำประชามติเฉพาะหน่วย คือเมื่อคนไม่เห็นด้วย เมื่อมีผู้ไม่เห็นด้วยกับ การออกเสียงประชามติ ขอให้เขาได้มีโอกาสโต้แย้ง ให้เขาได้ส่งข้อมูลเข้ามาว่าเขาได้ พบเห็นสิ่งผิดปกติโดยรวม หรือพบเห็นว่าจะมีความเสียหายเลวร้ายจากการออกเสียง ประชามติให้เขาได้มีโอกาสอุทธรณ์หรือเขาได้มีโอกาสคัดค้านอีกสักครั้งหนึ่งก่อนที่จะ นำไปสู่การปฏิบัติครับ

๗๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๓๖/๒

เรื่องสุดท้าย เรื่องคณะกรรมการวิสามัญ เมื่อวานก่อนที่จับกฎหมายวิธีพิจารณาคดีอาญาสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเรามีปัญหาในเรื่องสัดส่วนของคณะกรรมการวิสามัญทางข้อบังคับ ข้อ ๘๓ ก็คือสัดส่วนของรัฐบาล ๕ คน ในขณะที่สัดส่วนของเจ้าของกฎหมายวันนี้คือ กกต. ไม่มี ก็อยากให้ทางผู้ชี้แจงซึ่งเป็น กกต. ได้ไปขอสัดส่วนเพื่อที่จะให้ กกต. ๕ คนได้ไปอยู่ในคณะกรรมการวิสามัญซึ่งเป็นเจ้าของกฎหมายฉบับนี้ และผมคิดว่าคณะกรรมการวิสามัญจะได้ประโยชน์จากที่ กกต. ๕ คน หรือจากตัวแทน กกต. จำนวนหลายคนไปอยู่ในคณะกรรมการวิสามัญ ผมจึงกราบเรียนท่านประธานว่าผมเห็นด้วยในหลักการสำหรับกฎหมายฉบับนี้เพราะมีเจตนารมณ์ที่ดีที่จะให้มีการออกเสียงประชามติเกิดขึ้นหลังที่กฎหมายฉบับนี้ผ่าน และผมขออนุญาตฝากข้อสังเกตไว้เพียงบางประการเท่านั้น กราบขอบคุณท่านประธานครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเชาวรินครับ

ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ (แบบสัดส่วน) : ท่านประธานที่เคารพ และท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เคารพรักทุกท่าน กระผม ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคพลังประชาชนจากจังหวัดราชบุรี ท่านประธานครับ ตั้งแต่เปิดการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ -----

๗๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชินีพร ๓๗/๑

ในตอนเช้าได้มีสมาชิกแสดงความคิดเห็นวิพากษ์วิจารณ์ให้ข้อสังเกตร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ไปแล้ว หลาย ๆ ท่านคงปฏิเสธไม่ได้ว่าสมาชิกจำนวนไม่น้อยที่มีความเห็นตรงกันว่าบทบัญญัติในร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ที่ปรากฏอยู่ในมาตรา ๘ เป็นเรื่องที่ไม่น่าจะถูกต้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งที่บัญญัติไว้ว่า ผมขออนุญาตท่านประธานอ่านเพียงแค่ ๒-๓ ประโยค การออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ทำประชามติ ตรงนี้คงหลีกเลี่ยงไม่พ้นที่จะทำความเข้าใจกันว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมาในขณะที่กำลังจะมีการพิจารณารัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ซึ่งกำลังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน และได้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อการทำงานทางการเมืองอย่างกว้างขวาง จนนำไปสู่ความคิดที่จะแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ การแก้ไขเพิ่มเติมรัฐธรรมนูญนี้ก็แน่นอนล่ะครับ อาจจะต้องมีผลกระทบไปยังผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับการแต่งตั้งเข้ามาในช่วงของการปฏิวัติหลังวันที่ ๑๙ กันยายน ๒๕๔๙ แน่นอนที่สุดผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งมาจากคณะปฏิวัตินั้น ชุดหนึ่งก็คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ท่านประธานครับ คณะกรรมการการเลือกตั้งจะอยู่ในตำแหน่งต่อไปอีก ๖-๗ ปี แล้วก็มายกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เกี่ยวกับเรื่องการทำประชามติสำหรับการทำกิจกรรมทางการเมืองหลายเรื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องของการแก้ไขรัฐธรรมนูญ ผมไม่แน่ใจว่าผู้ยกร่างซึ่งปัจจุบันนี้เป็นกรรมการ กต. อย่างน้อยที่สุด ๒ ท่านที่เป็นกรรมการยกร่างเป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็คือ กต. เข้าไปเขียนรัฐธรรมนูญฉบับนี้ และรัฐธรรมนูญฉบับนี้กำลังสร้างปัญหาให้แก่บ้านเมืองและมีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าจะต้องแก้ไขรัฐธรรมนูญ กต. ๕ ท่านก็มายกร่างกฎหมายฉบับนี้ ผมอยากเรียนถามว่าผู้ยกร่างกฎหมายฉบับนี้คือ กต. ท่านมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ อย่างน้อยที่สุดในหน้า ๕๐ ท่านประธานครับ หนังสือที่ผมถืออยู่ในมือนี้ก็คือทำเนียบสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ในหน้า ๕๐ ท่านประธานครับ ท่านประพันธ์ นัยโกวิท ตอนเช้าเห็นท่านอยู่ ขณะนี้ท่านอยู่ที่ใดครับ ผมมั่นใจว่าท่านคงอยู่ในบริเวณรัฐสภา

๗๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชินีพร ๓๗/๒

และขอได้โปรดฟังสิ่งที่ผมนำเสนอหรือตั้งข้อสงสัยได้ด้วยในหน้า ๕๐ ระบุว่าสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญ ชื่อ นายประพันธ์ นัยโกวิท ในขณะที่เดียวกันท่านก็มีตำแหน่งเป็นกรรมการกต. หรือกรรมการการเลือกตั้ง แล้วท่านก็มายกร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เพื่อสกัดมิให้การแก้ไขรัฐธรรมนูญดำเนินไปโดยปกติจะเป็นเรื่องของการมีผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ ถัดไปหน้า ๘๑ ท่านประธานครับ อีกท่านหนึ่งครับ คือคุณสดศรี สัตยธรรม เป็นสมาชิกสภาร่างรัฐธรรมนูญเช่นกัน แล้วขณะเดียวกันก็เป็น กต. แน่นอนถ้ามีการแก้ไขรัฐธรรมนูญ อาจจะส่งผลถึงการดำรงตำแหน่งของกรรมการชุดต่าง ๆ ที่ได้รับแต่งตั้งโดยอำนาจคณะปฏิวัติ ดังนั้นผมขอตั้งข้อสงสัยเถิดว่านี่จะเป็นการร่างพระราชบัญญัติที่มีผลประโยชน์ทับซ้อนกับการดำรงตำแหน่งของตัวผู้ร่างหรือไม่ ท่านประธานครับ ในเรื่องของการจัดทำประชามติ ผมเชื่อว่าสมาชิกทุกท่านก็เห็นด้วย เพราะเราก็เคยมีการทำประชามติกันมาแล้ว อย่างน้อยที่สุดก็คือรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน มีใครบ้างครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ๔๗๐ ท่าน -----

๗๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๓๘/๑

มีใครบ้างที่ไม่รู้ว่าการทำประชามติรัฐธรรมนูญที่ผ่านนั้นใช้จ่ายเงินงบประมาณไปถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท ๒,๐๐๐ ล้านบาทกับคนที่มีสิทธิเลือกตั้ง ๔๕ ล้านคน แล้วมาใช้สิทธิออกเสียงสนับสนุน ๑๔ ล้านคน ไม่สนับสนุน ๑๐ ล้านคน รวมทั้งบางท่านที่ไม่ออกเสียง ไม่ออกความเห็น เบ็ดเสร็จก็ประมาณ ๒๖ ล้านคน ๒๖ ล้านคนใช้เงินถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท จะเป็นการฟุ่มเฟือยเกินไปหรือไม่ที่จะยังปล่อยให้ กกต. จัดทำบัตรแสดงประชามติ คือจะพิมพ์บัตรแสดงประชามติแล้วก็จัดส่งไปตามหน่วยเลือกตั้งต่าง ๆ ให้ประชาชนใช้สิทธิ ท่านประธานจะใช้วิธีการอย่างนี้ได้ไหมครับ ปัจจุบันนี้มีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. นี้มีทั่วประเทศ ในชุมชนเมืองหรือเขตที่มีความเจริญก้าวหน้าเป็นเขตเทศบาล เราก็มีเทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนครครอบคลุมพื้นที่ทั่วทั้งประเทศ การทำประชามติ เปลี่ยนวิธีใหม่ได้ไหมครับท่านประธาน ให้ประชาชนผู้ที่ประสงค์จะแสดงความคิดเห็น ในการลงประชามติไปแสดงตนต่อที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแล้วก็นำบัตรประจำตัวประชาชนของตนไปถ่ายเอกสารทั้งหน้าหลัง เช่นชื่อกำกับ บัตรประจำตัวประชาชน ของแต่ละท่านนั้นจะมีรายละเอียดระบุตั้งแต่เลขประจำตัวประชาชน วัน เดือน ปีเกิด ที่อยู่ ชัดเจนมาก ถ่ายทั้งหน้าทั้งหลัง เช่นชื่อกำกับเสร็จแล้วก็เขียนไป สมมุติว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ดออกเสียง หรือแม้แต่ตาสี ตาสาเขียนไม่เป็นก็ใช้กากบาทในกรณีไม่เห็นด้วย เขียนเครื่องหมายถูกในกรณีที่เห็นด้วย แล้วส่งมอบเอกสารที่ถ่ายสำเนาบัตรประจำตัว ไปนั้นให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น อบต. เทศบาล ไม่ว่าจะ เป็นเทศบาลนคร เทศบาลเมือง เทศบาลตำบล รวบรวมส่ง กกต. จังหวัด ถือเป็นบัตรลงคะแนน มีใครปลอมได้ครับท่านประธาน ในเมื่อบัตรประจำตัวประชาชนทุกคนมีหมด คนไทยทั่วประเทศ ถ่ายเอกสารแล้วเซ็นชื่อกำหนดแสดงความคิดเห็น เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย เห็นชอบ ไม่เห็นชอบ หรือกากบาท หรือขีดเครื่องหมายถูกเท่านี้ถือเป็นบัตรลงคะแนนแล้ว แล้วก็ส่งให้กับ กกต. จังหวัดรวบรวมส่งมา กกต. กลาง ไม่เห็นต้องไปใช้เงินต้อง ๒,๐๐๐ ล้านบาทเลย อาจจะกำหนดไว้ด้วยว่าประชาชนในแต่ละตำบลถ้าไปใช้สิทธิต่อ อบต. นั้น ๆ สมมุติว่าในตำบล ก มีประชาชน ๘,๐๐๐ คนไปใช้สิทธิ ๖,๐๐๐ คน ก็จัดเป็นงบประมาณลงไป ดีเสียว่าไปละ

๗๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๓๘/๒

๑๐ บาท จากจำนวนบัตรประจำตัวประชาชนที่เขามาใช้สิทธิ เขาไปเลย ๗,๐๐๐-๘,๐๐๐ บาท ตามจำนวนคนที่มาใช้สิทธิใบละ ๑๐ บาท หรือใบละ ๒๐ บาท ก็ ๒ เท่า รวมเบ็ดเสร็จอย่างมากก็ใช้เงินไม่เกิน ๕๐๐-๖๐๐ ล้านบาท ไม่เห็นจะต้องไปใช้เงินตั้ง ๒,๐๐๐ ล้านบาท เหมือนอย่างที่ทำการออกเสียงประชามติเมื่อคราวรัฐธรรมนูญที่ผ่านมา ลองวิธีคิดอย่างนี้ ลองไปทำอย่างนี้ เป็นการประหยัดเงิน เป็นการประหยัดงบประมาณแผ่นดิน หรือเจตนาที่จะเอาเงินจำนวน ๒,๐๐๐ ล้านบาทไปจัดสร้าง จัดซื้อ จ้างเขาพิมพ์บัตรลงประชามติ แล้วเขาก็เห็นว่ามันอกมีในกัน เป็นคดีความกันอยู่ในขณะนี้ แม้แต่บัตรเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคมที่ผ่านมา ผมจึงขอเสนอว่าให้ปรับเปลี่ยนวิธีการจัดทำบัตรลงประชามติด้วยการยึดเอาบัตรประจำตัวประชาชนไปถ่ายเอกสาร โดยมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ว่าจะเป็น อบต. เทศบาล เป็นเจ้าภาพ แล้วรวบรวมนำส่ง กกต. จังหวัด ส่ง กกต. กลาง เท่านั้นก็เป็น การแสดงประชามติที่กว้างขวาง และแพร่หลาย และแน่นอนที่สุดผมยืนยันว่าเป็นการประหยัดเงินงบประมาณแผ่นดิน ขอขอบคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ท่านวินัย สมพงษ์ เชิญครับ

๗๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๓๙/๑

พันเอก วินัย สมพงษ์ (แบบสัดส่วน) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม พันเอก วินัย สมพงษ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคประชาธิปัตย์
ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมใคร่ขออภิปรายร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยเรื่องการลง
ประชามติ ซึ่งเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แต่กระผมจะพยายามพูด
ในสิ่งที่ไม่ซ้ำประเด็นกับสมาชิกท่านอื่นที่ได้กรณอภิปรายไปแล้วเพื่อเป็นการประหยัดเวลา
ท่านครับ กระผมเห็นด้วยกับร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้เป็นอย่างยิ่ง แต่เพื่อให้เกิดความรอบคอบ
ให้เกิดความสมบูรณ์ กระผมก็ใคร่ที่จะเสนอข้อคิดความเห็นเป็นการเพิ่มเติมเพื่อเป็นการปิด
ช่องว่างที่อาจจะเกิดขึ้นในประเด็นใดประเด็นหนึ่งโดยย่อ ๆ และกระผมขออภิปราย
เพียงประเด็นเดียวครับ ซึ่งก็หวังว่าประเด็นนี้ยังไม่มีท่านใดได้สัมผัสได้แตะ นั่นก็คือ
ประเด็นหลักการที่ว่ากรออกเสียงประชามตินั้นกระทำได้ทั้งแบบที่วราชอาณาจักร
และกระทำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ ท่านประธานสภาครับ ปัญหาที่มีอยู่ว่า
ถ้ามีการทำประชามติเฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะได้ และถ้าผลแห่งการทำ
ประชามตินั้น ผลแห่งการปฏิบัติตามประชามตินั้นส่งผลกระทบต่อคนทั้งประเทศกับคนอื่น
ที่อยู่นอกเหนือพื้นที่ทำประชามตินั้นจะทำอย่างไร ซึ่งกรณีอย่างนี้เกิดขึ้นได้ง่าย
ในสังคมไทยในปัจจุบัน ทำในพื้นที่หนึ่งประชามติแต่ผลการปฏิบัตินั้นกระทบไป
ทั่วทั้งประเทศ เรื่องอย่างนี้จะแก้ปัญหอย่างไร จะเขียนกฎหมายฉบับนี้ให้ป้องกันไว้อย่างไร
นั่นคือประเด็นที่ผมอยากจะขอกราบเรียนหารือแล้วก็ได้ให้ข้อคิดความเห็นต่อสภา
ท่านประธานสภาครับ โดยหลักการแล้วการทำประชามตินั้นเราก็จะทำกันในเรื่องที่มี
ความสำคัญเป็นเรื่องใหญ่ ๆ เป็นเรื่องที่มีการตัดสินใจค่อนข้างยาก เป็นเรื่องที่มี
ความสำคัญ ซึ่งประชาชนส่วนใหญ่จะได้รับผลกระทบกระเทือนมีประโยชน์ได้เสียต่อเรื่อง
นั้น ๆ อย่างไรก็ตามแล้วแต่ท่านประธานครับ สังคมไทยในวันนี้ยังมีอีกหลายเรื่องหลายประเด็น
ที่ยังวิพากษ์วิจารณ์กันอยู่ไม่รู้จบ แปลว่ายังกำลังกันในทางความคิดความเห็นว่า
จะเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เสียงก้ำกึ่งกัน ยังไม่ตกผลึกว่าจะตัดสินใจอย่างไร ยัง ๕๐:๕๐
ครึ่งต่อครึ่ง กรณีดังกล่าวนี้กระผมอยากจะขออนุญาตยกตัวอย่าง เช่น การเปิดบ่อน

๗๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๓๙/๒

การพนันเสรีหรือว่าฟรีกาสิโน ท่านประธานครับ พูดเรื่องนี้มีทั้งคนเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และก็ก้ำกึ่งกันมาก อย่างเช่นอีกเรื่องหนึ่ง การทำแท้งเสรีซึ่งก็มีการวิพากษ์วิจารณ์ มีการอภิปรายกัน มีข้อโต้แย้งกันมากมายทั้งเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย แนวความคิดในการที่จะแยกดินแดนบางส่วน บางจังหวัด บางพื้นที่ออกไปเป็นพื้นที่ปกครองตนเอง ให้เป็นอิสระหรือภาษาอังกฤษเรียกว่าอโตโนมี่ (Autonomy) ท่านประธานสภาที่เคารพครับ แม้กระทั่งเรื่องที่กำลังเป็นประเด็นอยู่ในปัจจุบันคือเรื่องพลังงาน แนวความคิดที่ว่าวันนี้สังคมไทยควรมีพลังงานนิวเคลียร์ มีโรงไฟฟ้านิวเคลียร์หรือไม่ เรื่องทำนองอย่างนี้ ล้วนเป็นเรื่องที่ยังก้ำกึ่ง ๕๐:๕๐ เป็นเรื่องที่น่าเอามาทำประชามติด้วยกันทั้งสิ้น แต่ถ้าเพื่อเอาเรื่องอย่างนี้ไปทำประชามติในพื้นที่เฉพาะพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง กระผมคิดว่า ผลแห่งการทำประชามตินั้นเรื่องทำนองนี้จะกระทบไปกับคนทั่วประเทศ แล้วเราจะแก้ปัญหาอันอย่างไร ยกตัวอย่าง เช่น สมมุติว่ารัฐบาลครับ ไม่ว่าจะรัฐบาลนี้ รัฐบาลหน้า หรือรัฐบาลไหนอยากจะเปิดบ่อนการพนันเสรีในจังหวัดภูเก็ต ยกตัวอย่างครับ ในจังหวัดชลบุรี ในจังหวัดเชียงใหม่หรือว่าจังหวัดขอนแก่นที่ใดก็ได้แล้วแต่ ท่านประธานสภาที่เคารพครับ เมื่อเราเปิดช่องทางให้มีการไปทำประชามติเฉพาะพื้นที่และถ้าเมื่อรัฐบาลไปทำประชามติเฉพาะพื้นที่นั้น ๆ ในจังหวัดที่กระผมได้ยกตัวอย่างเป็นการสมมุตินั้น และถ้าสมมุติว่า ผลการออกเสียงประชามติชนะให้มีการเปิดบ่อนการพนันเสรี -----

ผลจากการกระทำอันเนื่องจากการทำประชามตินั้นมิได้จำกัดวงกระทบกระเทือนอยู่หรือว่ามีผลเฉพาะอยู่ในพื้นที่นั้นเท่านั้น เพราะประเทศไทยเป็นอาณาจักรอันหนึ่งอันเดียวกันจะแบ่งแยกมิได้ คนไปมาหาสู่กันเปิดพรีกาสีในในจังหวัดหนึ่งแต่ผลกระทบต่อสังคมไทยทั้งประเทศเป็นส่วนรวม เรื่องอย่างนี้ผมอยากจะฝากให้กับคณะกรรมการวิสามัญหรือว่า กกต. ได้โปรดพิจารณาหาทางป้องกันและแก้ไขเอาไว้ ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ได้เปิดโอกาสให้พี่น้องประชาชนนั้นมีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองมากกว่ารัฐธรรมนูญฉบับใดในอดีตท่านลองอ่านดูนะครับ ไม่ว่าจะเป็นมาตรา ๘๗ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๖๔ มาตรา ๑๖๕ ล้วนได้กล่าวถึงบทบาทอำนาจหน้าที่ การมีส่วนร่วมของภาคประชาชนด้วยกันทั้งสิ้น ท่านประธานที่เคารพครับ วันนี้ผมดีใจครับ ไม่ได้ถือเขาถือเรา ไม่ได้ถือว่าเป็นฝ่ายรัฐบาลเป็นฝ่ายค้าน พี่ ๆ น้อง ๆ ในสภาพูดถึงบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนด้วยความภาคภูมิใจ ท่านประธานครับ มันเป็นปรากฏการณ์จริง ๆ ของทุกประเทศในระบอบประชาธิปไตยครับ ที่เมื่อการเมืองของประเทศนั้น ๆ พัฒนาไปถึงระดับหนึ่ง การเมืองภาคประชาชนจะมีความสำคัญ มีบทบาทควบคู่กับการเมืองภาคตัวแทนอย่างพวกเราที่อยู่ในสภาแห่งนี้ การเมืองภาคประชาชนไม่ว่าจะอยู่ริมถนนไม่ว่าจะอยู่ที่ใดก็แล้วแต่เราปฏิเสธไม่ได้ เราห้ามไม่ได้ มันเป็นเส้นทางที่ต้องผ่านว่าเขาจะมีบทบาท มีความสำคัญมากขึ้น ๆ เหมือนพวกเราที่ทำกฎหมายอยู่ในสภา ท่านประธานสภาประชาชนมีบทบาทมีอำนาจหน้าที่ มีส่วนร่วมในการทำนโยบายเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การทหาร สารพัดอย่าง มีอำนาจช่วยเราตัดสินใจและมีหน้าที่ในการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐ การจัดตั้งเป็นกลุ่มของสังคมของชุมชน การพัฒนาการเมือง สิ่งต่าง ๆ เหล่านี้เป็นเรื่องที่เราปฏิเสธไม่ได้ เพราะฉะนั้นการที่เราได้เตรียมกฎหมายฉบับนี้คือการทำประชามติไว้เท่ากับเป็นการเตรียมเครื่องมือเป็นมาตรการรองรับให้ประชาชนเหล่านั้นมีบทบาทหน้าที่มีทางออกในทางสังคมและการเมือง มีคำกล่าวที่ว่า พระศาสดาปรัชญาเมธีคือผู้กำหนดกรอบทางศีลธรรม ทางการเมือง ทางคุณธรรมจริยธรรม และพวกเรา

ในสภาสถาบันนิติบัญญัติอย่างเป็นทางการนี้เป็นคนกำหนดกฎหมาย เป็นคนทำกฎหมาย แต่คนที่บังคับให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ตัวกระตุ้น ตัวบีบให้ปฏิบัติตามกฎหมายนั้นไม่เพียงแต่รัฐบาล แต่ปัจจุบันในสังคมที่เจริญส่วนสำคัญที่สุดพลังทางสังคมคือ การเมืองภาคประชาชนนั่นเองเป็นตัวสำคัญอย่างยิ่งในการผลักดันให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผมจึงหวังเป็นอย่างยิ่งว่ากฎหมายฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือที่สำคัญทั้งที่รัฐบาลไม่ว่าจะใช้เพื่อเป็นคำแนะนำ เป็นข้อยุติหรือเป็นทางออกของพลังทางสังคมที่เรียกว่าการเมืองภาคพลเมือง กระผมจึงขอฝากประเด็นว่าจะแก้ปัญหาอย่างไรถ้ามีการทำประชามติในเฉพาะพื้นที่ แต่ผลของประชามตินั้นไปกระทบต่อคนทั้งประเทศเป็นส่วนรวม เพราะฉะนั้นกระผมอยากจะทำให้มีการเขียนเรื่องนี้ไว้ อย่างเฉพาะเจาะจงเพื่อไม่ให้เกิดผลดังกล่าวครับ กราบขอบพระคุณอย่างสูงครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสภาพรครับ

นายสถาพร มณีรัตน์ (ลำพูน) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผมสถาพร มณีรัตน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชน จังหวัดลำพูน ซึ่งกระผมเองนั้นรู้สึกเป็นเกียรติอย่างยิ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... เพราะว่าเฝ้ามองสังคม เหตุการณ์บ้านเมืองผ่านมาจนถึงวันนี้ หลังจากที่มีการปฏิวัติเมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน จนมาถึงมีการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ ธันวาคม และมีรัฐบาลในห้วงเวลา ๔ เดือนที่ผ่านนั้น สังคมของประเทศไทยค่อนข้างจะสับสน -----

เราเองในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่ผ่านจากการเลือกตั้งมาอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรม ได้รับการรับรอง ได้ผ่านการตรวจสอบคุณสมบัติจากพี่น้องประชาชน เราเห็นว่าส่วนหนึ่งก็คือการมีส่วนร่วมในภาคประชาชนของกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และพรรคพลังประชาชนเองนั้นก็ถือว่าได้เสียงส่วนใหญ่ในการเข้ามาบริหารประเทศ เมื่อมีการหาเสียงเลือกตั้งส่วนหนึ่งก็คือการนำเสนอนโยบาย ผมเองสังเกตได้ว่าเกือบจะทุกพรรคการเมืองมีธงในการนำเสนอนโยบายเท่าที่ต่อกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ คือทุกคนอยากเห็นการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ซึ่งถือนั่นคือสถาบันของแต่ละพรรคการเมือง เมื่อมีการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองได้ฝ่ายบริหารเรียบร้อย ฝ่ายนิติบัญญัติก็ขับเคลื่อนในเชิงนิติบัญญัติ โดยใช้สิทธิของการเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรได้มีการยื่นญัตติในการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ แน่นอนที่สุดครับ สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นจน ณ ปัจจุบันนี้เราเองก็สืบสวนว่าในขณะที่คนอีกกลุ่มหนึ่งนั้นได้ประกาศไม่เห็นด้วยกับการแก้ไขรัฐธรรมนูญ แล้วยึดเวทีท้องถนนเข้ามาขับเคลื่อน อย่างไรก็ตามแล้วแต่ผมเองในเบื้องต้นนั้นเห็นด้วยในหลักการที่มีกฎหมายการออกเสียงประชามติ แต่สิ่งหนึ่งที่ผมจะตั้งข้อสังเกตก็คือว่า กฎหมายการออกเสียงประชามติเมื่อออกมาแล้วมีประชามติแล้ว ทำที่ที่คนส่วนหนึ่งไม่ยอมรับนั้นกฎหมายการออกเสียงประชามติจะมีบทลงโทษอย่างไร หรือจะมีสภาพบังคับอย่างไรให้สังคมยอมรับเสียงส่วนใหญ่ เพราะวันนี้สังคมพยายามอ้างเสมอว่ารับฟังเสียงส่วนใหญ่ แต่โดยทำที่ส่วนหนึ่งนั้นยังไม่ตกผลึกในตรงนี้ ผมเองก็กราบเรียนทางคณะกรรมการฯ ผ่านไปยัง กกต. ว่า เนื้อหาสาระของกฎหมายฉบับนี้แน่นอนที่สุดครับ ต้องการให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมทุกหมู่เหล่า แต่ผลของทางปฏิบัตินั้นเราจะทำอย่างไร ถ้าสมมุติว่าเรามีเรื่องเรื่องหนึ่งที่จะต้องทำประชามติตามกฎหมายที่เราจะผ่านกันไม่กี่วันข้างหน้า แล้วประชาชนอีกส่วนหนึ่งไม่ยอมรับผลตรงนั้น กระบวนการทางสังคม กระบวนการทางกฎหมายนั้นจะมีสภาพบังคับอย่างไร ตรงนี้ผมขอตั้งข้อสังเกต เพราะในเนื้อกฎหมายฉบับนี้นั้นไม่ได้กล่าวถึงว่าเสียงส่วนน้อยที่ไม่ยอมรับแล้วออกมาขับเคลื่อนนอกระบบนั้น กฎหมายฉบับนี้จะใส่ตรงนี้เข้าไปอย่างไร จะมีวิธีการประณาม

๘๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๔๑/๒

อย่างไร จะมีการปรามกันอย่างไร และให้สังคมเรียนรู้อย่างไรในเรื่องของกฎหมายประชามติ
สิ่งหนึ่งที่ผมตั้งข้อสังเกตเหมือนกับเพื่อนพี่น้องสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านที่ได้
อภิปรายเรื่องเสียงส่วนใหญ่ ซึ่งผมเองนั้นการที่มีเสียงส่วนใหญ่ก็หมายถึงการที่มีสิทธิ
ไปใช้สิทธิ แต่เสียงส่วนใหญ่ที่มีสิทธิไม่ไปใช้สิทธิเรียกว่านอนหลับทับสิทธิกลับมีสิทธิ
ชนะคนไปใช้สิทธิ ซึ่งตรงนี้นั้นผมอยากจะฝากคณะกรรมการเข้าไปแก้ไขว่า มีความเห็น
อย่างไรที่คนนอนหลับทับสิทธิ ซึ่งหลับเป็นส่วนใหญ่ในประเทศนี้ไม่เกินครึ่งและไปใช้สิทธิ
ไม่ถึงครึ่ง ปรากฏว่าคนนอนหลับทับสิทธิกลับมีสิทธิยิ่งใหญ่โดยกล่าวว่ามติดตรงนั้นตกไป
เพราะคนส่วนใหญ่ไม่มาใช้สิทธิ ถ้ากฎหมายฉบับนี้ผ่านไปโดยอย่างนี้ ต่อไปในอนาคต
ข้างหน้า เวลา กกต. จะประชาสัมพันธ์บอกว่าอย่านอนหลับทับสิทธิ คุณต้องไปใช้สิทธิ
แต่กฎหมายฉบับนี้บอกว่านอนหลับทับสิทธิกลับได้สิทธิ บอกว่าคนส่วนใหญ่ไม่ไปใช้สิทธิ
ประชามตินั้นตกไป เพราะคนส่วนใหญ่ไม่เห็นชอบ มิฉะนั้นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
หรือการเลือกตั้งทุกระดับ เกิดคนไปใช้สิทธิไม่ถึงครึ่งก็แสดงว่าคนเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
คนที่มาจากการเลือกตั้งทุกระดับเป็นโมฆะหมดเพราะไม่ไปใช้สิทธิ คนไปใช้สิทธิไม่ถึงครึ่ง
ตรงนี้มันจะขัดหรือแย้งกับหลักนิติรัฐอย่างไร ก็ฝากคณะกรรมการเข้าไปช่วยในการแก้ไข
หรือตั้งข้อสังเกต ซึ่งผมเองนั้นปรารถนาอยากจะได้เห็นการทำประชามติไม่ใช่หวังผล
เฉพาะเรื่องของการเมือง -----

๘๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรณ ๔๒/๑

วันนี้ภาคส่วนของสังคมหลายเรื่องในการที่ต้องการหาจุดจบของความขัดแย้งทางสังคม ไม่ว่าจะเป็นโครงการของรัฐขนาดใหญ่ซึ่งมีผลกระทบกับสิ่งแวดล้อม ผลกระทบกับสภาพสังคม ความเป็นอยู่ของคนที่มีความกระทบ โครงการสร้างเขื่อน โครงการสร้างอ่างเก็บน้ำ ซึ่งสิ่งต่าง ๆ เหล่านี้อยากจะหาจุดจบ กลไกของกฎหมายฉบับนี้นั้นผมเชื่อมั่นว่าเมื่อมีการเข้าสู่ คณะกรรมาธิการมีคณะกรรมาธิการผู้ทรงคุณวุฒิได้เรียบเรียง เรียงร้อยประเด็นปัญหา ต่าง ๆ เข้าสู่สภาวาระ ๒ วาระ ๓ แล้วประกาศในราชกิจจานุเบกษา รัฐก็จะมีกลไกอีกตัวหนึ่ง กกต. ก็จะมีกลไกอีกตัวหนึ่งในการที่จะมีจุดทางออกของสังคม วันนี้หลายคนมุ่ง ประเด็นแต่หวังผลว่าการออกเสียงประชามติฉบับนี้เอาไว้เพื่อแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติฉบับนี้มีเพื่อที่จะให้เป็นการแก้ไขประเด็นทางการเมืองของฝ่าย ต้องการแก้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ซึ่งผมเองนั้นค่อนข้างไม่เห็นด้วยกับทัศนคติอย่างนั้น ผมต้องการเห็นว่าสภาแห่งนี้กำลังพิจารณากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญ ซึ่งรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้ประกาศไว้ และจะนำไปสู่การใช้เพื่อให้สังคมมีทางออกร่วมกัน เพราะสาระ ของกฎหมายรัฐธรรมนูญได้ให้มีทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมตามมาตรา ๑๖๕ และ ขณะเดียวกันนั้นองค์ประกอบของกฎหมายรัฐธรรมนูญก็กำหนดให้มีพระราชบัญญัติ ฉบับนี้เกิดขึ้น ผมเองอยากจะเห็นว่าเราพิจารณาด้วยความเป็นธรรมและต้องการเห็น ทางออก และต้องการเห็นการมีส่วนร่วม ผมเองนั้นมีประเด็นสั้น ๆ เพื่อที่จะให้ เพื่อนสมาชิกหลายท่านเข้าไปมีส่วนร่วมในการอภิปรายเพื่อเก็บเกี่ยวประเด็นเหล่านั้น ฝากให้คณะกรรมาธิการพิจารณาในวาระที่ ๒ วาระที่ ๓ ผมเองขอขอบคุณท่านประธาน ขอบขอบคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ท่านฮอซาลีแล้วตามด้วยท่านประเสริฐนะครับ

นายฮอซาลี มาห์หมัด (สตุล) : ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายฮอซาลี มาห์หมัด สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสตูล พรรคประชาธิปัตย์ ในร่างพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่งทาง กกต. ได้นำเสนอเข้าสู่

สภาในวันนี้ แล้วกระผมเองก็ขอถือโอกาสในการที่จะให้ข้อสังเกต แล้วก็ข้อเสนอแนะตลอดจนความเห็นเพื่อที่จะทำให้กระบวนการในการจัดทำกฎหมายฉบับนี้ได้มีความครบถ้วนสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น

ท่านประธานครับ ประเด็นแรกที่ผมอยากจะขอตั้งเป็นคำถาม ซึ่งเพื่อนสมาชิกหลายคนก็ได้ตั้งคำถามไปยังทาง กกต. ผ่านท่านประธานไปทั้ง ๆ ที่รู้ว่าเป็นภารกิจของ กกต. ในการเสนอกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ในเรื่องของการทำประชามติทาง กกต. ได้มีการเตรียมการ ทาง กกต. ได้มีการวางกรอบ ทาง กกต. ได้มีการเริ่มต้นในการเตรียมการจัดทำร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้มาก่อน ก่อนที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะให้สัมภาษณ์ว่าจะมีการทำประชามติเพื่อแก้ไขวิกฤติในสังคมความขัดแย้งในสังคมตอนนี้ หรือท่านเพิ่งเริ่มมาคิดในการที่จะเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้เข้าสภาเมื่อท่านนายกรัฐมนตรีได้สัมภาษณ์ในทำนองนั้น นั่นคือเป็นประเด็นที่ ๑

ท่านประธานสภาที่เคารพ กฎหมายฉบับนี้นั้นเมื่อผ่านที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรของเราไปแล้ว แล้วก็มีการประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาแล้วก็มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างสมบูรณ์แล้วนั้น ในความเห็นของผมในฐานะซึ่งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แล้วก็ป็นกลไกหนึ่งในการที่จะได้ช่วยมองสถานะของความขัดแย้งในสังคมตอนนี้ที่น่าเป็นห่วงเป็นอย่างยิ่ง ผมมองว่ากฎหมายฉบับนี้นั้นเป็นได้ทั้งเครื่องมือในการแก้ไขวิกฤติความขัดแย้งของสังคมในขณะนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความขัดแย้งในเรื่องของความเห็นในการแก้ไขหรือไม่แก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ -----

และกฎหมายฉบับนี้นั้นก็ยังคงอาจจะเป็นเครื่องมือ อาจจะเป็นเชื้อเพลิงในการที่จะทำให้
 วิกฤติซึ่งมีอยู่ ณ ขณะนี้นั้นไหมแรงหนักมากยิ่งขึ้น ซึ่งนี่คือมุมมองของ ส.ส. คนหนึ่ง
 ซึ่งมองว่ากฎหมายฉบับนี้เมื่อผ่านสภาไปแล้วเป็นได้ทั้งเครื่องมือในการแก้ไขวิกฤติ
 และเป็นได้ทั้งเครื่องมือในการที่จะไหมให้วิกฤติรุนแรงมากยิ่งขึ้น ขึ้นอยู่กับว่าช่วงจังหวะ
 เวลาในการที่จะใช้กฎหมายฉบับนี้ ในการที่จะใช้ พ.ร.บ. ฉบับนี้ในช่วงไหนท่ามกลาง
 ความขัดแย้งในสังคมซึ่งมีอยู่ ๒ ฝ่าย ฝ่ายที่ ๑ อยู่ที่เวทีสนามหลวง ได้มีมุมมอง
 มีความเห็นในเรื่องของกฎหมายรัฐธรรมนูญว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องแก้ไข
 อย่างรีบด่วน เพราะเป็นผลผลิตของการปฏิวัติของ คมช. และเนื้อหาสาระต่าง ๆ นั้นก็มี
 จิตวิญญาณของความเป็นปฏิวัติอยู่ในกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ นั่นก็คือมุมมองของ
 อีกเวทีหนึ่ง ซึ่งเราก็มองได้ว่าเขาก็มีสิทธิที่จะคิดในมุมมองของเขา แต่ในขณะอีกมุมมอง
 หนึ่ง อีกเวทีหนึ่งซึ่งอยู่ที่สะพานม้ชวานรังสรรค์นั้นเขาก็มองว่ามีความจำเป็นอย่างยิ่ง
 ที่ประชาชนคนไทยจะต้องร่วมกันปกป้องกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ กฎหมายปี ๒๕๕๐
 และไม่มีมีความจำเป็นในการที่จะเอากฎหมายปี ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นกฎหมายรัฐธรรมนูญมาใช้
 แทนปี ๒๕๕๐ เพราะปี ๒๕๔๐ ก็มีจิตวิญญาณมาจากการปฏิวัติสมัย รสช. (คณะรักษา
 ความสงบเรียบร้อยแห่งชาติ) เช่นกัน แล้วก็มี การตั้ง สสร. ๑ กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับ
 ปี ๒๕๕๐ ก็มาจากการปฏิวัติของ คมช. แล้วก็มี สสร. ๒ ซึ่งมีที่มาในทำนองคล้าย ๆ กัน
 ตรงนี้คือมุมมองของแต่ละฝ่าย แล้วก็ฝ่ายที่อยู่เวทีสะพานม้ชวานรังสรรค์ ณ ตอนนีเขาก็
 มีมุมมองว่าจะต้องให้มีการใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ต่อไป เพื่อที่จะให้วิกฤติต่าง ๆ
 นั้นคลี่คลายตามกระบวนการของมัน ทำให้ตัวบุคคลซึ่งสังคมมองว่าเป็นปัญหาในการ
 เกิดวิกฤติได้มีโอกาสได้พิสูจน์ตัวของเขาเองในกระบวนการของศาล ในกระบวนการของ
 ความยุติธรรม ให้โอกาส ให้กลไกของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้ใช้สิ้นสุดตามกระบวนการ
 แล้ววิกฤติก็จะคลี่คลาย นี่คือมุมมอง เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมพูดไว้ตอนต้นว่ากฎหมายฉบับนี้
 นั้นเป็นได้ทั้งการแก้ไขวิกฤติ แล้วก็ไม่ได้ทั้งการไหมให้วิกฤติรุนแรงมากยิ่งขึ้นนั้นอยู่ที่ว่า
 เราจะใช้มันอย่างไร ท่านประธานสภาที่เคารพ ผมมองว่าการที่เราจะให้กฎหมายฉบับนี้

มีส่วนในการที่จะแก้ไขวิกฤตินั้นทุกอย่างจะต้องดึงเข้ามาสู่สภาผู้แทนราษฎรของเรา ซึ่งเป็นเวทีในการที่จะคลี่คลายวิกฤติ ผมดีใจแล้วก็เห็นด้วยที่ทั้ง ๒ ฝ่าย ก็คือซีกของฝ่ายตรวจสอบรัฐบาลแล้วก็ซีกของรัฐบาลได้มาคุยกันในนามของวิป แล้วก็มีการสรุปความเห็นร่วมกันในการที่จะให้มีการเสนอญัตติ เพื่อที่จะศึกษาการบังคับใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ แล้วก็มีการเตรียมการในการที่จะให้มีการรวมกิจการตัวแทนของแต่ละสัดส่วนของพรรคเข้ามาอยู่ในที่หนึ่งของคณะกรรมการ แล้วก็อาจจะมีการมีมุมมองจากคนข้างนอกซึ่งเป็นนักวิชาการเข้ามาอยู่ในคณะกรรมการครั้งนี้ด้วย มีการขอระยะเวลาในการทำงาน นี่เป็นสิ่งที่ดีที่สุด แล้วก็เมื่อคณะกรรมการได้ทำงานในระยะหนึ่ง ในห้วงเวลาหนึ่งนั้นจะเป็น ๖๐ วัน จะเป็น ๙๐ วัน หรือจะเป็น ๑๒๐ วันก็ตามแต่ แล้วแต่มติของที่ประชุม ก็อาจจะมีการมีเพื่อนสมาชิกอาจจะเสนอญัตติขอสงวนมติในการที่จะเสนอทางออกผ่านทางต้นเพื่อที่จะให้มีการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๒๙๑ เพื่อที่จะเพิ่มผู้ซึ่งมีส่วนในการที่จะร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญก็คือให้มีองค์กรผู้ร่างรัฐธรรมนูญ หรือให้มี สสร. ๓ ขึ้นมา ซึ่งข้อเสนอทำนองนี้ก็เป็นข้อเสนอซึ่งในซีกของพรรคประชาธิปัตย์ แล้วก็ในซีกของฝ่ายรัฐบาลก็เคยเสนอมามาก่อน ก่อนที่จะเกิดวิกฤติในปี ๒๕๔๙ ในทางซีกของฝ่ายซ้าย ในทางซีกซึ่งนั่งอยู่ซ้ายมือของที่ประชุมในตอนนั้นซึ่งเดิมหลายคนก็อยู่ในพรรคไทยรักไทยก็คงจำได้ เป็นข้อเสนอของทางท่านที่จะให้มีสภาปฏิรูปการเมืองขึ้นมา ๑๒๐ คน เพื่อที่จะเป็นองค์กรผู้ร่างรัฐธรรมนูญ ประกอบด้วยตัวแทนจากภาคประชาชน จากภาคเอกชน จากภาควิชาชีพต่าง ๆ และตัวแทนของพรรคการเมืองเข้ามาอยู่ในครั้งนี้ และมีการขอระยะเวลาในการทำงานจำนวนประมาณ ๖ เดือน -----

๘๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๔๔/๑

และก็ข้อเสนอของพรรคประชาธิปัตย์ก็เคยมีข้อเสนอในการฝ่าวิกฤติในทำนองนี้ ก็คือให้มีคณะกรรมการพิเศษขึ้นมาเพื่อที่จะแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๔๐ นั่นคือข้อเสนอที่ผ่านมา เพราะฉะนั้นเมื่อเราสามารถที่จะหาหนทางในการที่จะแก้ไขวิกฤติโดยให้กระบวนการดำเนินตามขั้นตอนที่ว่า แล้วก็มีช่วงเวลาในการทำงาน แล้วก็ใช้กฎหมายฉบับนี้ซึ่งเป็นกฎหมายที่ทาง กกต. ได้เสนอเข้าสภาเป็นเครื่องมือในการที่จะให้ประชาชนได้ทำประชาพิจารณ์ว่าความเห็นที่ตัวแทนของแต่ละฝ่ายที่มานั่งร่างกฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นมีความเห็นชอบ ไม่เห็นชอบในทำนองไหน ก็จะเป็นกลไก จะเป็นเครื่องมือในการที่จะทำให้วิกฤติของบ้านเมืองของเรานั้นสงบเย็นลงมากยิ่งขึ้น แต่ถ้าหากว่ากฎหมายฉบับนี้ผ่านสภาไปอีก ๑ เดือน ท่านนายกรัฐมนตรีตามกฎหมายซึ่งมีอำนาจในการที่จะออกประกาศบอกว่าให้มีการลงประชามติว่าจะให้แก้หรือไม่ให้แก้ให้ประชาชนคนไทยทั่วทั้งประเทศซึ่งอาจจะมีข้อมูลครบถ้วน ไม่ครบถ้วนให้แก้หรือไม่ให้แก้ เป็นคำถามปิด ทั้ง ๒ ด้าน ให้รับหรือไม่รับ แก้หรือไม่แก้ ผมเชื่อมั่นเหลือเกินว่าจากประสบการณ์ในทางการเมืองที่ผ่านมาของท่านก็คงจะเห็นว่านี่คือไม่ใช่วิธีการในการแก้ไขวิกฤติ และก็จะทำให้วิกฤติของบ้านเมืองนั้นจะโหมหนักมากยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้นสิ่งที่ผมพูดในสภาในวันนี้ก็เป็นความเห็นส่วนหนึ่ง เป็นความเห็นเล็ก ๆ อย่างหนึ่งในการที่อยากจะให้บ้านเมืองของเรานั้นเกิดความสมานฉันท์ กฎหมายฉบับนี้จะเป็นเครื่องมือที่ดีในการที่จะแก้ไขปัญหาวิกฤติตรงนี้ รายละเอียดในเนื้อหาในมาตราต่าง ๆ ผมเชื่อว่าเพื่อนสมาชิกทุกคนก็คงจะได้พูดในหลาย ๆ ประเด็นแล้ว แต่อยากจะขอมองในมุมที่เราจะช่วยกันเพื่อที่จะให้บ้านเมืองของเรานั้นซึ่งถือว่าเป็นวิกฤติที่สูงสุดในโลก ณ ตอนนี้นั้นได้มีโอกาสคลี่คลายสถานการณ์ด้วยความจริงใจของทุกฝ่ายต่อไป ขอขอบคุณมากครับท่านประธานครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
ต่อไปคุณประเสริฐ จันทรวงทอง

นายประเสริฐ จันทรวงทอง (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายประเสริฐ จันทรวงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา พรรคพลังประชาชน
 ท่านประธานที่เคารพครับ กระผมนี้มีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งในหลักการของร่างกฎหมายฉบับนี้
 เพราะว่าร่างกฎหมายฉบับนี้นั้นจะเป็นการที่มอบหมายให้พี่น้องประชาชนทุกคนนั้นได้ใช้อำนาจทางตรงในการตัดสินใจในทางใดทางหนึ่ง นั้นหมายถึงการสนับสนุนเรื่องอำนาจ
 อธิปไตยของพี่น้องประชาชนในขณะที่ยังคงอยู่ในปัจจุบันนี้อาจจะเป็นสังคมที่มีความคิดเห็น
 ที่มีความแตกต่างกันในหลาย ๆ เรื่อง เพราะฉะนั้นการเสนอร่างกฎหมายฉบับนี้จึงมิได้มุ่งเน้น
 ในเรื่องของการเมืองเพียงอย่างเดียว แต่ในเรื่องการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ มากมาย
 หลายอย่างนั้น ผมเชื่อว่ากฎหมายฉบับนี้จะเป็เครื่องมือที่สำคัญในการที่จะเป็นข้อยุติ
 กรณีพิพาทต่าง ๆ ตามที่ปรากฏขึ้นในสังคมแต่ละขณะและห้วงเวลาในขณะนั้น อย่างไรก็ตาม
 เพื่อให้เวลาที่มีความกระชับ ผมมีข้อสังเกตและข้อคิดเห็น ๒-๓ ประการที่อยากกราบเรียน
 ท่านประธานและที่ประชุมแห่งนี้

เรื่องแรกนั้นกฎหมายในอดีตที่ผ่านมาในเรื่องการทำประชามตินั้นก็คือ
 กฎหมายร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เมื่อพูดถึงเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญแล้ว กฎหมาย
 ฉบับนี้เป็นกฎหมายที่มีความซ้ำซ้อนอย่างยิ่ง หลายบทบัญญัติในมาตราในกฎหมายฉบับนี้นั้น
 ยากเกินกว่าที่ประชาชนจะทำความเข้าใจ ผมเรียนว่าในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ นั้น
 มีถึง ๓๐๙ มาตรา ตอนที่มีการทำประชามติร่างรัฐธรรมนูญนั้นได้ส่งเอกสาร ได้ส่ง
 ร่างฉบับนี้ไปให้พี่น้องประชาชนตามที่ต่าง ๆ ได้ศึกษาดู ท่านประธานที่เคารพครับ
 ผมเชื่อว่าพี่น้องประชาชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งที่ไม่ได้อ่านร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐
 ที่ผ่านการทำประชามติเลย เมื่อไม่ได้อ่านแล้ว หรืออ่านแล้วมีความไม่เข้าใจทำให้ประชาชนนั้น
 ได้ขาดความรู้ในการใช้วิจารณญาณในการตัดสินใจว่าจะรับร่างหรือไม่รับร่างรัฐธรรมนูญ
 ปี ๒๕๕๐ -----

ในเมื่อมีเหตุการณ์อย่างนี้เกิดขึ้น สภาพการเมืองในขณะนั้นก็มีการเบี่ยงประเด็นบอกว่า ถ้ามีการผ่านร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ จะส่งผลให้ประเทศในขณะนั้นมีการเลือกตั้ง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรโดยเร็ว นอกจากนั้นยังกล่าวอ้างบอกว่า ผ่านไปก่อนเถอะ แล้วค่อยไปแก้ภายหลังก็ยังสามารถกระทำได้ ท่านประธานที่เคารพครับ รัฐธรรมนูญ ซึ่งมีถึง ๓๐๙ มาตรา เมื่อเทียบกับการทำประชามติในต่างประเทศ ตัวอย่าง เช่น ในประเทศสวีเดนเมื่อปี ๒๕๓๔ ประเทศสวีเดนนั้นเขาไม่ได้ทำประชามติ ในเรื่องร่างรัฐธรรมนูญทั้งฉบับ แต่เขายกบางประเด็นเรื่องการทำประชามติในปี ๒๕๓๔ นั้น เขาให้ประชาชนมาแสดงความคิดเห็นในเรื่องของการใช้สิทธิออกเสียงของพี่น้อง ประชาชนที่มีอายุ ๑๘ ปี นอกจากนั้นแล้วในอีกหลายประเทศในประเทศออสเตรเลีย เคยมีการทำประชามติในเรื่องของการแสดงความคิดเห็น ในเรื่องของสิทธิในการทำแท้ง โดยถูกกฎหมาย สิ่งเหล่านี้ต้องกราบเรียนท่านประธานที่เคารพว่า การทำประชามตินั้น ควรจะมีการเผยแพร่ มีการส่งผ่านข้อมูลความรู้ให้กับพี่น้องประชาชนอย่างเพียงพอ แล้วก็อย่างเป็นธรรมไม่ใช่มีการเสนอข้อมูลเพียงด้านเดียว

ประเด็นถัดมาในเรื่องข้อสังเกตเรื่องที่ ๒ ผมเองต้องกราบเรียนว่าเป็นประเด็น ที่เพื่อนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหลายท่านได้ให้ความสนใจก็คือการใช้หลักข้อยุติในเรื่อง เสียงข้างมาก สมมุติว่าถ้าร่างการออกเสียงประชามติฉบับนี้ผ่านการพิจารณาแล้ว เป็นร่างเดิม และเอาร่างนี้ไปใช้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ในอดีตที่ผ่านมา ผมเองกราบเรียนว่า รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นก็ไม่ได้ผ่านความเห็นชอบแต่อย่างไร เพราะว่ามีผู้มาใช้สิทธิ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ ผู้มีสิทธิ ๔๕ ล้านคน เห็นชอบ ๑๔ ล้านคน คิดเป็นเปอร์เซ็นต์ ๓๕ เปอร์เซ็นต์ ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งในขณะนั้น ท่านประธานที่เคารพครับ ในเรื่องนี้ผมอยากจะนำเสนอ ข้อคิดเห็นบางประการว่าประเด็นนี้เป็นประเด็นที่จะต้องเข้าสู่การทบทวนเป็นอย่างมาก ๒ เรื่องที่สำคัญ เรื่องแรกนั้นถ้าท่านยืนยันในหลักการของร่างเดิมแล้วสาระสำคัญเรื่องหนึ่ง ก็คือว่า ผู้ที่มีสิทธิออกเสียงนั้นต้องถือได้ว่าเป็นคนที่มาใช้สิทธิตามที่กฎหมายได้กำหนด เอาไว้ แล้วถ้าไม่มาใช้สิทธินั้นจะต้องมีบทลงโทษตามกฎหมายที่กำหนดไว้เช่นเดียวกัน

หรืออีกประเด็นหนึ่ง ถ้าไม่กำหนดจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ท่านต้องใช้เกณฑ์การเลือกตั้งในระดับอื่น ๆ เช่น การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ที่กำหนดให้ผู้มาใช้สิทธิเกิน ๒๐ เปอร์เซ็นต์ แล้วก็ผู้ได้รับคะแนนเสียงกรณีสองเพียงคนเดียวนั้นเป็นผู้ที่ได้รับการเลือกตั้ง เป็นผู้ที่ได้รับคะแนนในการที่จะได้รับการรับรอง ในอนาคต เพราะฉะนั้นแล้วแนวทางนี้จะเป็นทางออกทางหนึ่งในการแก้ไขปัญหาในเรื่องนี้ ผมเชื่อว่าประเด็นนี้ถ้าไม่มีการแก้ไขแล้ว ร่างการออกเสียงประชามติหรือเมื่อการทำประชามติมีผลบังคับแล้ว จะส่งผลอย่างยิ่งต่อการทำประชามติในเรื่องของความเห็นชอบ ที่สำคัญนั้นจะเป็นบรรทัดฐานในการทำประชามติที่ดี ทำประชามติที่ดี ในองค์กรระดับเล็ก ๆ ลงมาเพียงแต่ระดับหมู่บ้านหรือระดับจังหวัดในอนาคต

ท่านประธานที่เคารพครับ ในเรื่องสุดท้าย ผมอยากจะกราบเรียนว่าข้อสังเกต ในนิยามของคำว่า ผู้มีสิทธิออกเสียง คำว่า ผู้มีสิทธิออกเสียง นั้นท่านได้ลือในรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ผมกราบเรียนว่าในการเลือกตั้งในประเทศของเราในอนาคตอันใกล้นี้ หลังจากที่ถูกกฎหมายฉบับนี้ได้ผ่านความเห็นชอบ -----

จะมีการเลือกตั้งใหญ่อยู่ ๓ อย่าง อย่างแรกนั้นก็คือการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 อย่างที่ ๒ คือการเลือกตั้งสมาชิกวุฒิสภา อย่างที่ ๓ คือการออกเสียงในการลงคะแนน
 ในการออกเสียงใช้เสียงประชามติเป็นการเลือกตั้งทั่วประเทศ การเลือกตั้ง ๒ อย่างแรกนั้น
 เป็นการเลือกตั้งเพื่อสรรหาบุคคลเข้าสู่ตำแหน่งทางการเมือง แต่การเลือกตั้งประเภทที่ ๓
 ก็คือการใช้สิทธิลงคะแนนประชามตินั้นเป็นการเลือกเพื่อที่จะให้พี่น้องประชาชนทุกกลุ่ม
 มีสิทธิในการแสดงความคิดเห็น แต่ท่านประธานที่เคารพครับ ท่านได้มีบทบัญญัติที่จำกัดสิทธิ
 ในเรื่องผู้มีสิทธิออกเสียง ไม่ว่าจะเป็นการจำกัดเรื่องอายุของผู้มาใช้สิทธิต้อง ๑๘ ปี
 ไม่ว่าจะเป็นเรื่องระยะเวลาตามทะเบียนบ้านซึ่งต้องใช้เวลา ๓๐ วัน หรือแม้กระทั่งบุคคล
 หลายคนที่ไม่โดนตัดสิทธิทางการเมืองในอดีตที่ผ่านมา ก็ยังไม่สามารถใช้สิทธิเหล่านี้ได้
 ในการไปลงประชามติ สิทธิเหล่านี้ผมเชื่อว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๔๕ นั้นเขาบอกว่า
 บุคคลนั้นย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็น เพราะฉะนั้นแล้วอยากจะกราบเรียน
 ท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการการปรองดองในอนาคตว่าประเด็นนี้จะเป็นประเด็น
 ที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง ตัวอย่าง สมมุติว่ามีการทำประชามติในเรื่องของการบรรจุ
 พระพุทธศาสนาลงในรัฐธรรมนูญฉบับใดก็ตาม ผมถามว่าเรื่องนี้จะมีความจำเป็น
 อย่างยิ่งไหมที่ต้องให้พระภิกษุสงฆ์ได้สามารถแสดงความคิดเห็นผ่านร่างพระราชบัญญัติ
 ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติในการไปโหวตเสียงในแต่ละครั้ง
 ท่านประธานที่เคารพ ผมมี ๒-๓ ประเด็นที่ได้กราบเรียนท่านประธานไปแล้ว คิดว่าเป็น
 ประเด็นที่สำคัญและเป็นประโยชน์ ในขั้นต้นนี้ผมเห็นชอบในหลักการต่อร่างกฎหมายฉบับนี้
 แล้วก็ขอแสดงความคิดเห็นในขั้นต่อไปตามสิทธิและหน้าที่ในฐานะสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร
 ขอขอบคุณครับ

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
 เชิญนายแพทย์วรงค์ เดชกิจวิกรม ครับ

นายวรงค์ เดชกิจวิกรม (พิษณุโลก) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
 กระผม นายแพทย์วรงค์ เดชกิจวิกรม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจากพรรคประชาธิปัตย์

๙๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิเวศ ๔๖/๒

จังหวัดพิษณุโลก วันนี้ผมรู้สึกเห็นใจทาง กกต. ส่วนหนึ่ง เจอบรรยากาศของ กกต. ในวันนี้ ก็คิดถึงศาลเมื่อวานนี้ที่อาจจะมีความรู้สึกของท่านสมาชิกบางส่วนวิพากษ์วิจารณ์ว่า กกต. ชุดนี้มาจากการปฏิบัติ ผมอยากจะเรียนท่านประธานครับว่า ในฐานะที่เราเป็น สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เราทุกคนยืนยันว่าอำนาจทุกอย่างต้องมาจากประชาชน การเป็นผู้แทนราษฎรถือว่าประชาชนได้มอบอานัติเข้ามาทำหน้าที่อย่างนี้ แต่นั่นไม่ได้หมายความว่าสิ่งไหนจะดีกว่ากัน ผมเรียนอย่างนี้ครับว่าความรู้สึกผมในช่วงที่เป็น ส.ส. ผมเริ่มมองเปรียบเทียบ ๒ สิ่ง ๒ อย่าง อย่างที่ ๑ คือ ผลพวงของการทำหน้าที่ของสภา ที่มาจากประชาชน และอย่างที่ ๒ ผลพวงที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติ ทำให้ผมคิดได้ อย่างหนึ่งมันไม่ได้เป็นหลักประกันอะไรเลยว่าจะไร่นั้นดีกว่ากัน ที่ผมบอกว่าไม่ได้ เป็นหลักประกันว่าของที่เกิดจากปฏิบัติกับของที่เกิดจากสภาผู้แทนราษฎรหรือรัฐสภา อันไหนดีกว่ากัน เพราะว่าผมเห็น กกต. ที่มีการวิพากษ์วิจารณ์ว่าเป็นผลพวงจาก คมช. หรือปฏิบัติ เปรียบเทียบกับ กกต. ในสมัยที่ผ่านมาปรากฏว่าขณะนี้ กกต. ที่เกิดจากการปฏิบัติของ คมช. วันนี้ท่านยังทำหน้าที่ได้ดีครับ ท่านยังทำหน้าที่ได้อย่างเป็นกลาง ที่พวกเรายังชื่นชมท่าน แต่ กกต. ที่เกิดจากสภาผู้แทนราษฎรในสมัยก่อนที่ผ่านมานั้น ติดคุก ดังนั้นทำให้ผมได้เกิดความรู้สึกว่าไม่แน่อมอไปสิ่งที่เกิดจากความเป็นตัวแทน ประชาชนนั้นจะถูกต้องเสมอไป และเรื่องต่อไปที่ผมอยากจะเรียนกับท่านประธานว่า วันนี้ กกต. ได้เอาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เข้ามาสู่สภาแห่งนี้ ผมถือว่า พ.ร.บ. นี้เป็นสิ่งที่ศักดิ์สิทธิ์ เป็นโอกาสที่ทำให้ประชาชน เป็นการที่ให้ประชาชนมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยตรง เป็นอำนาจที่แท้จริงของประชาชน ในการแสดงซึ่งว่าต้องการให้ภาพของประเทศไปในทิศทางใด ในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๕ ได้เขียนไว้ชัดเจนว่าการทำประชามตินั้นไม่ใช่เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ง่าย ๆ เขากำหนดไว้ ๒ ข้อคือ

เห็นว่าไม่ว่าจะมีวิกฤติรัฐธรรมนูญเกิดขึ้นในปัจจุบันนี้หรือไม่ พ.ร.บ. นี้ต้องเกิดขึ้น นี้ถือว่าเป็นหน้าที่ของ กกต. ที่จะต้องทำความเข้าใจกับประชาชน

ข้อสังเกตข้อที่ ๒ ในมาตรา ๕ ได้มีการเขียนไว้ว่าการที่จะทำประชามตินั้นจะต้องออกเป็นประกาศของนายกรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษา โดยจะต้องมีรายละเอียดใน (๑) สำคัญนะครับ (๑) เขียนไว้ว่า กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ผมจะต้องย้ำตรงนี้เนื่องจากว่าข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่ออกโดยนายกรัฐมนตรี เพราะว่าในมาตรา ๕ ได้เขียนไว้ชัดเจนว่า การออกประกาศของนายกรัฐมนตรีเพื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาจะต้องมีรายละเอียดคือมีข้อความที่ชัดเจน ผมอยากจะตั้งคำถามว่าเป็นไปได้ไหมว่า กกต. เอาข้อนี้ไปสังเกตนิดหนึ่งครับ ในการที่จะต้องเขียนให้ขยายออกไปมากกว่านี้ ถ้าฟังเขียนแค่นี้อำนาจนี้อยู่ที่รัฐบาลครับ หรืออยู่ที่นายกรัฐมนตรี ในการที่จะเขียนข้อความที่ชัดเจนลงไป การลงข้อความที่ชัดเจนในการให้ประชาชนกากบาทว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบนั้นมันยากครับ เพราะข้อความในการลงประชามติมันก็เหมือนกับ การทำโพล (Poll : การสำรวจความคิดเห็น) มันสามารถชี้นำประชาชนได้ ผมจึงอยากจะย้ำว่าเป็นไปได้ไหมว่าข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่ให้ประชาชนเลือกว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบนั้นควรจะได้รับความคิดเห็นชอบของคนทั้ง ๒ กลุ่มครับ คือควรจะได้รับความคิดเห็นชอบจากตัวแทนของคนที่เห็นด้วย คือตัวแทนของคนที่เห็นชอบ และมีตัวแทนคนที่ไม่เห็นชอบมามีส่วนร่วมในการกำหนดข้อความที่ชัดเจนอันนี้ต้องย้ำครับ เพราะไม่อย่างนั้นอย่างไรครับ เกิดถ้าอยู่ ๆ รัฐบาลจะประกาศทำประชามติว่าจะแก้ไขรัฐธรรมนูญหรือไม่เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบผมว่าโจทย์แค่นี้มันเหมือนเป็นการขอใช้เปล้าจากประชาชน เรายังไม่รู้เลยว่าสิ่งที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของรัฐธรรมนูญฉบับนี้ถ้ามีการแก้ไขแล้วจะเกิดอะไรขึ้นกับประชาชนบ้าง ดังนั้นผมถึงเห็นความสำคัญว่าการที่จะลงข้อความที่มีความชัดเจนให้ประชาชนลงความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบจะต้องมีตัวแทนจากทั้ง ๒ ส่วนมามีส่วนร่วมในการกำหนดร่วมกันครับ เพื่อให้เกิดความชัดเจนและเป็นธรรมกับประชาชน ในการที่ว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ

ข้อสังเกตข้อที่ ๓ ที่ผมถือว่าข้อนี้ผมเห็นกับทาง กกต. ผู้ร่างเป็นอย่างยิ่งครับ ในการกำหนดช่วงระยะเวลาที่ชัดเจนลงไป โดยกำหนดไว้ประมาณในช่วง ๙๐ วัน ถึง ๑๒๐ วัน นั้นหมายความว่า การลงประชามติต้องไม่ลงเร็วกว่า ๙๐ วันที่ประกาศลงประชามติและไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วัน พุฒภาษาชาวบ้านง่าย ๆ คือ ๓-๔ เดือน เหตุผลที่ผมจะต้องสนับสนุน ท่าน กกต. อย่างจริงใจเนื่องจากว่าประชามติเป็นเรื่องที่สำคัญ เป็นเรื่องที่มีหมายถึงผลกระทบต่อประเทศชาติประชาชน จำเป็นจะต้องเสียเวลาพอสมควร ในช่วงประมาณ ๓ เดือนถึง ๔ เดือนเพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจเรื่องนี้อย่างลึกซึ้งครับ ดังนั้นข้อนี้ผมสนับสนุนท่านอย่างเต็มที่ครับ

ข้อสังเกตข้อที่ ๔ เท่าที่ผมฟังมาแล้ววันนี้มีการถกข้อนี้มากครับ ข้อนี้คือ มาตรา ๘ ที่ได้มีการกำหนด ผมจะสรุปประเด็นสั้น ๆ อย่างนี้ว่า มาตรา ๘ ได้แบ่งรูปแบบ ของประชามติแบ่งเป็น ๒ อย่าง อย่างที่ ๑ คือการลงเสียงประชามติเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก และแบบที่ ๒ คือการลงเสียงประชามติเพื่อขอคำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคล หรือบุคคลใด ดังนั้นประชามติในรูปแบบนี้จะมี ๒ อย่าง คือเพื่อขอมีข้อยุติกับเพื่อขอคำปรึกษา โดยที่ในมาตรา ๘ ได้เขียนไว้ชัดเจนว่าการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก เมื่อเข้า และเมื่อไม่นานมานี้ผมได้ฟังเพื่อนสมาชิกหลาย ๆ ท่านได้พูด ผมมีความรู้สึกที่ท่าน เข้าใจผิดครับ มีสมาชิกหลายท่านเข้าใจผิดคิดว่าการตัดสินว่าประชาชนเห็นชอบ หรือไม่เห็นชอบมีสมาชิกหลายคนเข้าใจว่าจะต้องใช้เสียงมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ของผู้มีสิทธิซึ่งไม่ใช่ครับ วันนี้ผมพยายามตั้งใจฟังฟังได้แล้วประมาณ ๓ คนที่พูดอย่างนี้ และสมาชิกหลายท่านบอกไม่เห็นด้วย ซึ่งบอกว่ามันเป็นไปไม่ได้เลยประชามติแบบนี้จะผ่าน ซึ่งผมเข้าใจว่าสมาชิกหลายท่านจะเข้าใจผิด ที่เข้าใจคิดว่าการลงประชามติจะผ่าน ความเห็นชอบจะต้องมีผู้มีสิทธิมาลงเห็นชอบมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ หรือมากกว่ากึ่งหนึ่ง ซึ่งข้อเท็จจริงในมาตรา ๘ ได้เขียนไว้ชัดเจนว่าการออกเสียงประชามติเพื่อมีข้อยุติ โดยเสียงข้างมาก เขากำหนดไว้ว่าหากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวน ไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิออกเสียงให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบ ก็เท่ากับว่าถ้าการลงประชามตินี้ถ้ามีคนมาใช้สิทธิไม่ถึงครึ่งหนึ่งของผู้มีสิทธิ อย่างผม ยกตัวอย่างว่า เมื่อการลงประชามติที่ผ่านผู้มีสิทธิออกเสียงประมาณ ๔๐ คิดง่าย ๆ ๔๒ ล้านคน ถ้าไม่ถึง ๒๑ ล้านคนถือว่าตกไป ขณะเดียวกันเขาบอกว่าถ้าผู้มาใช้สิทธิออกเสียง เกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงและปรากฏว่าผู้ออกเสียงโดยเสียงข้างมากให้ ความเห็นชอบให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากเห็นชอบ ข้อนี้กำลังจะชี้ให้เห็นว่า การผ่านความเห็นชอบนอกจากว่าประชาชนต้องมามากกว่ากึ่งหนึ่งแล้วเอาแค่คนที่มา ใช้สิทธิมากกว่ากึ่งหนึ่งของที่มาใช้สิทธิก็ถือว่าประชามติผ่าน ดังนั้นผมอยากจะย้ำกับทาง กกต. ว่าจำเป็นอย่างยิ่งที่ กกต. จะต้องยื่นมาตรา ๘ นี้ไว้ จำเป็นต้องยื่นครับ เหตุผลที่

ผมบอกว่าจำเป็นต้องยืนยันว่า ๑. การทำประชามติไม่ใช่เป็นการเล่น ๆ ๒. การทำประชามติเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องกับประชาชน ประโยชน์ของประชาชนหรือประโยชน์ของประเทศชาติ ซึ่งนาน ๆ จะทำสักครั้งหนึ่ง ดังนั้นคนที่จะทำให้มีส่วนตัดสินใจว่าประชามติผ่านหรือไม่ผ่าน ประชาชนควรจะมาใช้สิทธิอย่างน้อยก็หนึ่งขึ้นไปครับ แล้วก็ผู้ใช้สิทธิ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป หรือว่าชนะกันมากกว่าก็หนึ่งขึ้นไปถือว่าผ่าน ผมอยากจะยกตัวอย่างต่างประเทศครับ พอดีมีเอกสารของทางสภาได้แจกไว้ ผมอ่านดูแล้วการผ่านเสียงประชามติของเขายากกว่าของไทยเยอะครับ ประเทศที่ผมจะยกตัวอย่างคือการลงประชามติของประเทศ สวิตเซอร์แลนด์ได้เขียนไว้ชัดเจนว่าการลงประชามติที่จะถือว่าผ่านจะต้องได้รับการลงคะแนนเสียงสนับสนุนโดยเสียงข้างมากของประชาชนชาวสวิตเซอร์แลนด์ทั่วประเทศครับ เขาเขียนไว้ชัดเจนครับ จะต้องได้รับการลงคะแนนเสียงสนับสนุนโดยเสียงข้างมากของประชาชนชาวสวิตเซอร์แลนด์ทั้งหมดทั่วประเทศแค่นั้นยังไม่พอครับ ยังบอกว่าจะต้องมีเสียงข้างมากของประชาชนในรัฐมากกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวน ๒๓ รัฐครับ เท่ากับเขาวางหมากไว้ ๒ หมาก ของประเทศไทยเราเองเรายังนับแค่ผู้มีสิทธิให้มาใช้สิทธิ ๕๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป แล้วก็ในจำนวน ๕๐ เปอร์เซ็นต์นี้เสียงข้างมากถือว่าชนะ เท่ากับว่าการลงประชามติที่ผ่านมาผมจะขออนุญาตดูตัวเลขคร่าว ๆ ครับ การลงประชามติที่ผ่านมาผู้มีสิทธิออกเสียงประชามติ ๔๕ ล้านคนครับตัวเลขกลม ๆ มีผู้มาใช้สิทธิ ๒๕ ล้านคน ก็ถือว่าประมาณ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ เท่ากับว่าขณะนั้นยอดนี้ผ่านแล้ว และดูว่ามีบัตรเห็นชอบ ๑๔ ล้าน ๗ แสนคน คือ ๕๖.๖๗ เปอร์เซ็นต์ ก็เท่ากับว่าถ้าตามกติกาประชามติชุดนี้ก็ผ่านครับ ฉะนั้นอยากจะขออนุญาตกราบเรียนท่านสมาชิกหลายท่านที่เข้าใจผิดครับว่า การผ่านนั้นไม่ยากเลยครับ และผมถือว่าการที่ทาง กกต. ยืนยันตัวเลขไว้ขณะนี้ตามมาตรา ๘ ถือว่าชอบแล้วครับ

และอีกกรณีหนึ่งที่มีการพูดถึงการออกเสียงประชามติในกรณีที่ให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใดซึ่งผู้มาใช้สิทธิต้องมาใช้สิทธิ ๑ ใน ๕ ขึ้นไป หรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ขึ้นไป แล้วก็เสียงข้างมากถือว่าผ่านอันนี้ผมไม่ติดใจ แต่ในมาตรา ๘ ผมมีประเด็นที่ตั้งข้อสังเกตฝากไปทาง กกต. อยู่ ๓ ประเด็นครับ

ข้อสังเกตข้อที่ ๑ ผมมองว่าการออกเสียงประชามติแค่ขอคำปรึกษาหารือ แก่คณะรัฐมนตรี บุคคลใดหรือคณะบุคคล ท่านลองนึกภาพนะครับว่า ไหน ๆ รัฐลงทุน ที่หนึ่งประมาณ ๒,๐๐๐ ล้านบาทเพียงแค่ปรึกษาหารือผมมองว่าไม่คุ้มครับ ไหน ๆ จะลงประชามติทั้งทีแล้วซึ่งนาน ๆ จะเกิดขึ้นสักครั้งหนึ่ง ควรจะมีข้อยุติที่ทันที่ครับ ประชาชน อุตสาหกรรมมาแสดงสิทธิเต็มบ้านเต็มเมืองไปหมดแล้ว เพียงแค่ปรึกษาหารือแล้วไม่รู้ว่า คณะรัฐมนตรีจะเอาไปปฏิบัติในด้านใดหรือทิศทางใด ผมมองว่าไม่คุ้มครับ เป็นข้อสังเกตครับ

ข้อสังเกตข้อที่ ๒ ของมาตรา ๘ คือ เนื่องจากว่า กกต. ได้กำหนดการออกเสียงประชามติไว้ ๒ แบบ แบบที่ ๑ คือแบบเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก และแบบที่ ๒ คือเพื่อปรึกษาหารือแก่คณะรัฐมนตรี ผมมองว่าจุดนี้จะเป็นช่องว่างที่รัฐบาลจะเอาเปรียบประชาชน เช่น วันดีคืนดีรัฐบาลอาจจะออกเสียงประชามติเพื่อจะสร้างหรือว่าจะทำบ่อนเสรีหรือไม่ รัฐบาลเกรงว่าถ้าจะเป็นการออกเสียงประชามติเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมาก ต้องใช้คนเยอะ รัฐบาลอาจจะใช้เทคนิคนี้หลบไปใช้ในหัวข้อที่ว่าขอคำปรึกษาหารือแก่คณะรัฐมนตรี ซึ่งใช้ผู้มีสิทธิออกเสียงประมาณ ๑ ใน ๕ ขึ้นไป หรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ ซึ่งต่างกันเยอะครับ ซึ่งจุดนี้เองมันไม่มีจุดวัดครับว่าเมื่อไรรัฐบาลจะใช้ข้อยุติ โดยเสียงข้างมาก หรือเมื่อไรจะใช้ข้อคำปรึกษาหารือ ดังนั้นผมมองว่าจุดนี้เองเป็นจุดละเอียดอ่อน ในการที่รัฐบาลจะเอาเปรียบประชาชนที่มีความเห็นไม่ตรงกับรัฐบาล

ข้อสังเกตข้อที่ ๓ ที่ผมอยากจะย้ำกับทาง กกต. เป็นประเด็นคือให้ท่านมั่นใจ ผมเชื่อว่าร่างนี้ท่านคิดไม่ผิดหรอกครับ ในการที่กำหนดว่าผู้มาใช้สิทธิต้อง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ขึ้นไปหรือมากกว่านี้ ผมคิดว่าประเด็นนี้ท่านคิดถูกต้องครับ

ข้อสังเกตข้อที่ ๔ เป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการจัดแสดงความคิดเห็น ในเรื่องที่ทำประชามติในมาตรา ๙ ในมาตรา ๙ ที่แบ่งตามเนื้อหา ผมจะแบ่งเนื้อหา เป็น ๒ ประเด็นครับ กำหนดไว้ว่าให้ กกต. คือคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่ง กกต. มอบหมายทำหน้าที่ ๒ อย่างครับ ข้อที่ ๑ เผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงประชามติให้ผู้มีสิทธิออกเสียงรับทราบอย่างทั่วถึง อันนี้ธรรมดาครับ ผมเห็นด้วยครับ

เพราะใช้เวลาในการที่ทำให้ประชาชนเข้าใจในกระบวนการการกาอะไรก็แล้วแต่ถือว่าเป็นขั้นตอนปกติ แต่ประเด็นที่ ๒ ที่เขียนไว้ว่า จัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้ที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องที่จัดทำประชามติ และวรรคต่อไปที่สัมพันธ์กันเขียนไว้ว่าให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ผมมีข้อห่วงวึ่งที่เป็นข้อสังเกตว่า บทบาทหน้าที่ในการจัดให้ผู้มีส่วนในการแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นบทบาทของ กกต. โดย กกต. ขอให้หน่วยงานของรัฐก็คือ สถานีวิทยุหรือสถานีโทรทัศน์แบ่งจัดสรรเวลาให้ทั้ง ๒ ฝ่ายอย่างเท่า ๆ กัน ผมได้ข้อสรุปอย่างหนึ่งว่าในช่วงที่ผ่านมามีปัญหาครบตรงจุดนี้เองเป็นจุดอ่อนของ กกต. จริง ๆ ครับ กกต. ต้องยอมรับ ประสิทธิภาพในการรณรงค์ของ กกต. ที่เกี่ยวข้องกับการเลือกตั้งยังไม่มีฝีมือเท่าที่ควรครับ เวลาที่มีการเลือกตั้ง ส.ส. นั้นมีความคึกคักส่วนหนึ่งเกิดจากพรรคการเมืองสู้กันเอง พรรคการเมืองไม่ว่าพรรคไหนก็แล้วแต่ต้องการให้ผู้สมัครชนะการเลือกตั้ง พรรคการเมืองสู้กัน สู้กันไปสู้กันมากระแสมันเกิดประชาชนจึงมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิมากยิ่งขึ้น แต่ลำพังการลงประชามติไม่มีใครมาช่วยทำนนอกจากฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่คัดค้าน ลำพังอำนาจหน้าที่นี้ตามมาตรา ๙ ให้ กกต. เป็นคนดูแลครับ โดยจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกัน ผมเกรงอย่างนี้ครับว่าวันดีคืนดีมีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานหนึ่ง ผมสมมุติว่าหน่วยงาน ก ต้องการจะรณรงค์เอาเหมือนเดิมครับ ต้องการจะทำประชามติในเรื่องการทำบ่อนเสรีและให้ กกต. มาดำเนินการ และ กกต. ก็มีการขอสถานีโทรทัศน์ ขอสถานีวิทยุเพื่อจัดให้ทั้ง ๒ ฝ่ายมาทำความเข้าใจกับประชาชนอย่างเท่า ๆ กัน แต่มันก็จะมีความหมายของรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติหน้าที่ในการรณรงค์ของตัวเองครับ หน่วยงานรัฐที่มีส่วนได้เสียก็คือ หน่วยงานรัฐที่ต้องการให้มีการตั้งบ่อนเสรี เขาอาจจะซื้อเวลาสถานีโทรทัศน์ด้วยงบประมาณของเขาเองในการรณรงค์สู้กันอย่างนี้เมื่อไรก็แล้วแต่ฝ่ายประชาชนก็แพ้ตลอด เพราะต้องอย่าลืมว่า หน่วยงานรัฐนั้นเป็นหน่วยงานที่กุมสภาพในการประชาสัมพันธ์ภาพรวมของประเทศทั้งหมดครับ ----- - ๕๐/๑

ผมเข้าใจดีว่าในมาตรา ๙ กกต. ได้ล้อมาจากรัฐธรรมนูญ ผมดูในรัฐธรรมนูญต้นแบบในมาตรา ๑๖๕ แล้วผมยังชอบใจมากกว่าถ้าเป็นไปได้ กกต. เปลี่ยนภาษาคำพูดนิดเดียว น้ำหนักจะเปลี่ยนไปทันที ในมาตรา ๙ ของ กกต. ได้เอามาจากรัฐธรรมนูญมาตรา ๑๖๕ ซึ่งในรัฐธรรมนูญเขียนไว้ว่า ก่อนการออกเสียงประชามติ รัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ ผมใช้คำว่า รัฐ เพราะรัฐธรรมนูญเขียนอย่างนี้ รัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจกรรมนั้นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน น้ำหนักต่างกันครับ ถ้าลำพัง กกต. เป็นคนดำเนินการให้ข้อมูล จัดสรรข้อมูล จัดสรรเวลา น้ำหนักมันอย่างหนึ่ง แต่ถ้าบอกว่าอันนี้คือรัฐธรรมนูญเขียนไว้ชัดเจนว่ารัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ และให้บุคคลฝ่ายที่เห็นชอบและไม่เห็นชอบกับกิจกรรมนั้นมีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนได้อย่างเท่าเทียมกัน ถ้าออกมาในรูปแบบนี้แล้วไม่ว่าจะเกิดอย่างไรแล้วแต่รัฐจะทำได้แค่นี้คือแบ่งกันทั้ง ๒ ฝ่าย ทั้งฝ่ายที่เห็นชอบและฝ่ายที่ไม่เห็นชอบจะต้องได้อย่างเสมอภาคหน่วยงานรัฐจะอภิสิทธิ์อย่างไรก็แล้วแต่ในการใช้เวลาเพิ่มเติม รัฐก็ต้องจัดสรรให้ฝ่ายที่ไม่เห็นชอบได้เวลาอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นตรงจุดนี้ผมเป็นข้อสังเกตให้กับทาง กกต. ว่าเป็นไปได้ไหมภาษาขอให้ท่านเปลี่ยนเป็นคำว่า รัฐ เพื่อไม่ให้รัฐเอาเปรียบประชาชนฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย นี่คือข้อสังเกตข้อที่ ๕

และข้อสังเกตข้อสุดท้าย ในกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติคือการคัดค้านการออกเสียงในส่วนที่ ๙ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ กกต. ได้เสนอแนวคิดในการคัดค้านการออกเสียงได้มีอยู่กรณีเดียวครับ คือกรณีที่เห็นท่าทางแล้วการออกเสียงในหน่วยนั้นไม่สุจริต จะต้องมีการประชาชนผู้มีสิทธิไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ หรือ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของหน่วยนั้นมาร้องภายใน ๒๔ ชั่วโมง ผมมีข้อสังเกตว่าการร้องภายใน ๒๔ ชั่วโมงมันรวดเร็วมากครับท่าน กกต. พวกผมเคยผ่านการเลือกตั้งมาก่อน วันเลือกตั้งเสร็จแล้ววันนั้นวันแรกเราก็มีวุ่นวายอะไรไม่รู้ การเก็บข้อมูลไม่ใช่เก็บได้ง่าย ๆ ในการที่ กกต. จะกำหนดระยะเวลาเรียนได้ภายใน

๒๔ ชั่วโมง ผมว่ามันน้อยเกินไป เป็นไปได้ไหมว่าควรจะมีระยะเวลาการร้องเรียนอาจจะเป็น ๓ วัน หรือ ๗ วัน เพื่อให้ประชาชนที่มองว่ามันมีการทุจริตเกิดขึ้นในการรวบรวมข้อมูลที่จะร้องกับ กกต. ต่อไป และประเด็นเพิ่มเติมที่ผมอยากจะเรียนกับทาง กกต. ว่า ในการคัดค้านการออกเสียงไม่มีคำว่า ให้การลงประชามติครั้งนี้เป็นโมฆะ ท่านอาจจะคิดว่ามันไม่น่าเป็นไปได้ที่เมืองไทย ประเทศไทยเราใหญ่โตมโหฬารแล้วคนจะโกงการลงประชามติ แต่ท่านคงเห็นแล้วว่าการเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรที่เราคิดว่าไม่น่าเชื่อว่าประเทศไทยของเราตั้งมานานยังมีการโกงการเลือกตั้งถึงขนาดที่ศาลสั่งให้การเลือกตั้งเป็นโมฆะ ดังนั้นข้อนี้เป็นอุทธรณ์กับ กกต. ในฐานะผู้ออกร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติว่า เป็นไปไม่ได้ไหมที่ท่านจะต้องเพิ่มเติมจะต้องเพิ่มเติมให้ได้ว่ามีช่องทางไหนที่คิดว่าอันนี้เป็นปัญหาใหญ่ของประเทศ และจะต้องให้ประชาชนมีส่วนในการเสนอว่าการลงประชามติครั้งนี้เป็นโมฆะ ท่านคงจะทราบว่าการลงประชามติครั้งที่ผ่านมา ครั้งที่ผ่านมาพวกเราเองไม่ค่อยได้มีส่วนร่วมมากเท่าที่ควร บางส่วนก็จะโจมตีว่ารัฐใช้อำนาจรัฐเข้าไปแทรกแซงด้วยการบอกให้ผ่านไปก่อนแล้วค่อยกลับมาแก้ แต่ขณะเดียวกันท่านก็คงจะทราบว่ามีการพรรคการเมืองบางส่วนใช้อำนาจของพรรคการเมืองเข้าไปแทรกแซงอย่างมหาศาล เข้าไปบิดเบือนประชาชนด้วยเอกสารต่าง ๆ นานา ผมจำได้ว่ามีคนเอาเอกสารแปลก ๆ มาให้ผมเจอเยอะครับ และเอกสารเหล่านี้ไม่ใช่เกิดขึ้นแค่จังหวัดพิษณุโลก แต่เอกสารเหล่านี้เกิดขึ้นเกือบทั้งประเทศไทย ไม่ว่าจะบิดเบือนว่าประเทศไทยจะถูกปกครองด้วยระบอบอีกะบอบหนึ่ง อาจจะมีการบิดเบือนว่าประเทศไทยจะมีศาสนาอิสลามเข้ามาครอบงำประเทศ มีการบิดเบือนว่าโครงการ ๓๐ บาทรักษาทุกโรคจะไม่เกิดขึ้น อะไรก็แล้วแต่ นี่คือการบิดเบือนที่เกิดขึ้นจริง ๆ ดังนั้นอยากจะกราบเรียนท่าน กกต. ครับ เรามีอุทธรณ์ไว้ชัดเจนในการเลือกตั้งล่าสุดว่าการเลือกตั้งครั้งนั้นสุดท้ายศาลท่านได้สั่งให้การเลือกตั้งครั้งนั้นเป็นโมฆะ ดังนั้นท่านน่าจะต้องมีจุดอย่าปล่อยเลยไป วันนี้การเมืองไทยมันเปลี่ยนไปเยอะ ต้องมีจุดที่ชี้ให้เห็นเลยว่าถ้าอะไรก็แล้วแต่ที่มันรุนแรงผ่านจุดจุดหนึ่งจะต้องมีช่องทางให้ประชาชนสามารถฟ้องร้องได้ว่า

๑๐๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๕๐/๓

การลงประชามติครั้งนี้เป็นโมฆะ และทำยที่สุดนี้ผมอยากจะกราบเรียนจากท่านประธาน
ไปยัง กกต. ว่าผมเห็นใจครับ วันนี้องค์กรอิสระหลาย ๆ องค์กรมีสิทธิในการเสนอร่าง พ.ร.บ.

- ๕๑/๑

แต่ท่านไม่มีฐานเสียง ส.ส. อยู่ในสภาผู้แทนราษฎร แต่พวกเราอยู่บนความถูกต้อง ความเที่ยงธรรม สิ่งที่ดีกว่าอิสระเสนาในสภาผู้แทนราษฎร สิ่งไหนที่เป็นประโยชน์กับประเทศครับ พวกเราจะช่วยท่านครับ ช่วยเป็นปากเป็นเสียงให้กับท่านในการดูแลประโยชน์ที่เกิดขึ้นในภาพรวมของประเทศต่อไป วันนี้ต้องขอขอบพระคุณท่าน กกต. และให้กำลังใจท่านขอบคุณครับ

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
เชิญคุณชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ครับ

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง (ชัยนาท) : ท่านประธานสภาที่เคารพครับ กระผม ชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชัยนาท พรรคพลังประชาชน วันนี้ต้องบอกกับทางผู้เสนอนะครับ ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติต้องถือว่าการออกกฎหมายเพื่อลงประชามตินั้นต้องถือเป็นหลักที่ต้องคำนึงถึงอย่างยิ่งแล้วก็ควรมี ประเทศไทยของเรานั้นมีการออกกฎหมายลงประชามตินั้นผมเองต้องถือว่าเป็นเรื่องที่ทำให้ความสำคัญกับผู้ที่อยู่ใต้การปกครองของประเทศถือว่าเป็นเรื่องสำคัญ แต่ในขณะเดียวกันก็ต้องบอกอย่างนี้ครับว่าการออกกฎหมายประชามติเป็นเรื่องดี แต่เมื่อเป็นเรื่องดีแล้วเราจะต้องออกกฎหมายนั้นเพื่อที่จะไม่ให้เกิดความคิดเห็นที่แตกแยก ต้องถือว่าการออกกฎหมายได้นั้นก็เพื่อที่จะให้การบริหารกิจการรัฐ หรือเป็นเครื่องมือของรัฐซึ่งเป็นประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศนั้นอยู่ร่วมกันในประเทศในสังคมอย่างสันติสุขแล้วก็มีความสุข นั่นก็คือการเคารพซึ่งกันและกัน ในประเทศของเรานั้นต้องบอกว่าบางครั้งนี่จะเป็นเรื่องใดก็ตามแต่ก็จะเห็นว่ามีกรรณการเรียนกันอยู่เนือง ๆ แล้วก็เป็นการเดินทาง การเดินทางก็ต้องถือว่าเป็นเรื่องที่ไม่ดีก็ไม่ใช่เป็นเรื่องที่น่าจะแสดงออกถึงในเรื่องของการที่ประเทศหรือสังคมเรานั้นมีอิสระ มีเสรีภาพ มีการแสดงความคิดเห็นได้ แล้วก็ในขณะเดียวกันก็ได้มีช่องทางในการที่จะแสดงออกซึ่งความต้องการของผู้เรียน ผมเองต้องเรียนต่อท่านประธานที่เคารพครับว่าผมเองนั้นมีโอกาสได้ศึกษาในคุษภูมิตติ รัฐประศาสนศาสตร์ แล้วก็ทำในเรื่องของการวิจัย ในเรื่องของการขัดแย้ง

ต้องบอกกันตรง ๆ ในที่นี้ว่าประเทศไทยของเรานั้นเรามีความขัดแย้งกันไม่ใช่วันนี้ เรามีความขัดแย้งกันมาก่อนหน้านี้จะมากบ้าง น้อยบ้าง แสดงออกรุนแรงบ้าง ผ่อนเบาบ้าง หนักบ้าง เป็นบางครั้งคราวขึ้นกับช่วงโอกาสระยะเวลาว่าจะเป็นอย่างไรใด ผมอยากจะทำกราบเรียนท่านประธานครับว่า ในหลายเรื่องที่ถูกกฎหมายในบ้านเมืองของเรานั้นต้องบอกกันตรง ๆ ว่าเราได้ออกกฎหมายกันมากมายเหลือเกิน สภาแห่งนี้ก็มีทั้งมีหน้าที่ในการที่จะออกกฎหมายแล้วก็แก้ไขกฎหมาย ในขณะที่เดียวกันก็ไม่ได้ไปดูว่ากฎหมายนั้นสภาพมากน้อยขนาดไหน เพราะว่าบ้านเมืองนั้นต้องบอกกันตรง ๆ ว่าวุ่นวายเหลือเกิน ผมเชื่อว่าทุกคนทุกท่านอยากจะเห็นความสงบและสันติสุขในชาติบ้านเมือง แต่ในขณะเดียวกันการออกกฎหมายแล้วก็การที่จะฟังความคิดเห็นนั้นต้องถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างใหญ่หลวง ---

ในขณะนี้ร่างกฎหมายที่ผมมีโอกาสได้ถืออยู่ในมือนี้ มาตรา ๑ ลงมาในส่วนของมาตรา ๓ มาตรา ๓ ในร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามตินี้ ผมขอจุดเดี่ยวก็คือ การออกเสียงหมายความว่า การออกเสียงประชามติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ นั้นหมายความว่า การออกเสียงครั้งนี้ของพี่น้องประชาชนนั้นรัฐธรรมนูญได้ออกไว้ให้จะทำนอกเหนือกว่าที่รัฐธรรมนูญกำหนดนั้นก็คงไม่ได้เช่นเดียวกัน ในขณะเดียวกัน ต้องบอกกันตรง ๆ อย่างนี้ครับว่า ในข้อที่ได้ให้เหตุผลของการออก การร่างกฎหมายหรือ การที่จะยื่นกฎหมายในครั้งนี้อาจจะมาเพื่อที่จะตราเป็นพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการลงประชามตินั้นก็บอกชัดครับว่า เหตุผลของการที่จะออกครั้งนี้เป็นเพราะรัฐธรรมนูญให้ออก เหตุผลก็คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ บัญญัติให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญนี้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนี้ นั้นหมายความว่า ถ้ารัฐธรรมนูญไม่กำหนดไว้เราก็ไม่ต้องทำกัน ที่ทำเพราะว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญนั้นกำหนดให้ต้องทำ สิ่งที่สำคัญผมเองได้เรียนว่ามีใช้ติดทำนคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้กว้าง แต่ก็อยากให้อ่านถึงในสิ่งต่าง ๆ ที่มีหรือที่เกิดผมเองต้องเรียนต่อท่านประธานครับว่า ผมเองได้มีโอกาสเขียนงานวิจัยและศึกษางานวิจัย ต้องบอกว่าบางครั้งในเรื่องของความขัดแย้งเขียนไปนั้นตรง ๆ ก็ไม่ได้ ต้องบอกกันตรง ๆ ตรงนี้ บางครั้งเราเขียนตรงไม่ได้ อ้อมก็ไม่ได้ คือสิ่งที่มีก็คือไม่เขียน นี่คือนี่ที่มันมีอยู่ในชาติบ้านเมืองเรา เพราะฉะนั้นคนที่รู้ก็คือรู้ คนที่ไม่รู้ก็ว่ากันไป ต้องยอมรับนะครับ ท่านประธานว่ากฎหมายเป็นเรื่องสำคัญในการที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองเราสงบสุขหรือสันติสุขไม่ แต่โดยลำพังของกฎหมายอย่างเดียวนั้นไม่สามารถที่จะทำให้ชาติบ้านเมืองของเรานั้นสงบหรือสันติสุขได้ การมีกฎหมายรองรับเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ แต่สิ่งสำคัญก็คือสิ่งที่มันจะประกอบไปในเรื่องของแต่ละมาตราที่เรามานำใช้และส่งผลต่อพี่น้องประชาชนหรือคนในสังคมต้องถือเป็นส่วนใหญ่ เราจะบอกว่าเรามีกฎหมายฉบับนี้ดังที่ผมกล่าว

ตอนต้นที่ผมเห็นด้วย แล้วก็เป็นเรื่องดีที่ประเทศชาติของเราได้มีกฎหมายในเรื่องของการลงประชามติ ถือเป็นเรื่องถูกต้องและสำคัญ แต่สิ่งสำคัญในกฎหมายก็คือในเรื่องของการทำอะไรให้บ้านเมืองของเรานั้นไม่แตกแยกหรือแบ่งแยก นี่คือนี่สิ่งที่ต้องคิดคำนึงถึง ระยะเวลาของการออกกฎหมาย การออกกฎหมายคงต้องคำนึงถึงสภาวะการณ์ด้วย เพราะฉะนั้น สภาวะการณ์ของบ้านเมืองเราอยู่อย่างไร เราคงต้องออกกฎหมายให้มีจิตวิญญาณเพื่อถ่ายทอดแนวคิดของคนออกกฎหมายในการทำกฎหมายเพื่อรวมแผ่นดินนี้ รวมความคิดของพี่น้องประชาชนให้คนทุกคนในหมู่เหล่าของสังคมนั้นอยู่กันด้วยสันติสุข มีความรักในผืนแผ่นดินนี้ แล้วมีความรักในเพื่อนร่วมชาติด้วยกัน ต้องถ่ายทอดวิญญาณนั้นลงไป นี่คือนี่สิ่งที่อยากจะปรารถนาหรืออยากจะเรียนต่อท่านประธานไว้ว่านี่คือนี่สิ่งที่พวกเราทุกคนต้องคำนึงถึง -----

๑๐๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๕๓/๑

เพราะฉะนั้นเป็นไปได้ไหมว่ากฎหมายคงไม่ใช่กฎหมายประชามติฉบับเดียวครับ ท่านประธานครับ ทุกฉบับหรือทุกส่วนในสังคมเราที่เราตราไปแล้ว ที่เราออกไปแล้วมันมีกฎหมายใดบ้างที่มันตราไปแล้วมันไร้จิตวิญญาณที่จะทำให้พวกเราเนี่ยรักกัน ดีต่อกัน เอื้ออาทรต่อกัน นี่คือนี่ที่มันเกิดขึ้น เพราะว่าโดยลำพังกฎหมายนั้นมันไม่ได้ เพราะเนื้อหา กฎหมายนั้นไม่สามารถที่จะทำให้คนที่ตราได้ นอกจากผู้ตรานั้นได้คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ เป็นที่ตั้งไว้ด้วย เพราะฉะนั้นผมก็เรียนต่อท่านประธานไว้ว่านี่คือสิ่งที่สำคัญอย่างใหญ่หลวง ผมเองอยากจะเรียนอย่างนี้ว่าในระยะเวลาของการออกเสียงประชามตินี้ก็บอกว่า หลังจากที่ท่านนายกรัฐมนตรีหรือชบวณการใด ๆ ก็ตามแต่ให้มีการลงประชามติ แล้วหลัง ๗ วันจะต้องดำเนินการ ในขณะที่เดียวกันนั้นการหาเสียงกันหรือการที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านได้กล่าวไปในส่วนหนึ่งก็คือ เป็นลักษณะของการหาเสียง หรือการจะชักจูง ชักโน้มนำ ชักเอียงอย่างไรก็ตามแต่เถอะให้คนเห็นด้วยหรือประชาชน ผู้มีสิทธิเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วยอย่างไรก็ตามแต่ไม่น้อยกว่า ๕๐ วัน แต่ทั้งนี้ต้องไม่เกิน ๑๒๐ วันมากไปไหม เยอะไปไหม นี่คือนี่คำถามที่อยากจะถามว่าเหตุผลเป็นอย่างไร ถึงกำหนดถึง ๕๐ วัน แล้วก็ถึง ๑๒๐ วัน ไม่น้อยกว่า ๕๐ วันนะครับท่านประธาน ๕๐ วัน ๓ เดือน ๑๒๐ วัน ๔ เดือน มากกว่าการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมากมาย การระดมความคิด การชักจูง ชักโน้มนำ ชักเอียงพี่น้องประชาชนอย่างไรนั้นต้องบอกในที่นี้ว่า เป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องสำคัญ เป็นเรื่องสำคัญมากเพราะในระยะเวลานั้นมันเป็นตัวแปร ส่วนหนึ่งในตัวสำคัญเลยที่จะเป็นอย่างไรในอนาคต นี่คือนี่ที่อยากจะเรียนต่อท่านประธาน ผ่านไปยังคณะกรรมการว่าเราต้องคำนึงถึงไหมว่าตรงนี้มากไปหรือไม่อย่างไร ในการลงประชามติกฎหมายฉบับอื่น ๆ นั้นเราใช้กันเท่าไรอย่างไร นี่คือนี่ที่ต้องพูดถึง ดังที่ผมกล่าวนะครับท่านประธานว่า การที่จะออกกฎหมายใดนั้นเราต้องคำนึงถึงสภาวะ ของสังคมเราด้วยว่าประเทศชาติของเราตอนนี้อยู่ในสภาวะอย่างไร พี่น้องประชาชน แดกแยกใหม่ พี่น้องประชาชนรวมความคิดเป็นหนึ่งเดียวหรือไม่ แน่นอนที่สุดครับ ถ้าเราเอาความคิดเป็นหนึ่งเดียวนั้นเราใช้ระยะเวลามาก ๆ นั้นดีครับ เราได้วิเคราะห์

สังฆกรรม สังคายนา สังอะไรก็ตามแต่ของความคิดนั้นตกผลึกออกมาแล้วก็เป็นเรื่องที่ดี แต่ในภาวการณ์ที่บ้านเมืองเราพี่น้องประชาชนยังไม่เป็นหนึ่งเดียวอย่างนี้ ผมพูดคงไม่ผิดนะครับท่านประธาน เพราะว่าอย่างเกิดสภาวะการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ระยะเวลาที่มาก ไม่เหมาะสมครับ ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานครับว่า ผมได้มีโอกาสได้รับการศึกษานี้ แม้จะออกสิ่งใดสักเรื่องหนึ่ง บางเรื่องจะต้องทำงานวิจัยก่อน ต้องทำงานวิจัยก่อน งานนั้น ต้องวิจัยก่อน ข้อดี ข้อเสียเป็นอย่างไร ตรงนี้เป็นอย่างไร ตรงนั้นเป็นอย่างไร ทุกอย่างต้อง วิจัยคิดค้นหมดครับ เพราะว่าผลแต่ละเรื่องแต่ละอย่างนั้นแม้เราเปลี่ยนไปบางเรื่องบางอย่างนั้น มันก็ต่างออกไป ผมยกตัวอย่าง ท่านประธานครับ ในเรื่องของการศึกษา การออกข้อสอบ ก็เช่นเดียวกัน หรือการทำข้อสอบก็เช่นเดียวกัน คำถาม คำตอบที่ยาวกว่ากัน สั้นกว่ากัน ส่งผลต่างกันในการตอบ คนที่ตอบถูกอาจจะตอบผิดเลยก็ได้เมื่อถามคำถามที่ยาวขึ้น ในขณะที่เดียวกันคนที่เคยตอบถูกในคำถามที่ยาว เมื่อคำถามสั้นลงตอบผิดเลยก็ได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ต้องเรียนต่อท่านประธานครับว่า นี่คือนโยบายที่สำคัญว่าบางครั้ง บางเรื่อง บางจุดอยากจะพูดในที่นี้ ไม่ใช่กล่าวกับท่านกรรมการการเลือกตั้ง แต่มีโอกาส ได้ขึ้นพูดในฐานะที่เป็นพระราชบัญญัติฉบับแรกที่ผมมีโอกาสได้ขึ้นพูดในที่นี้ -----

เมื่อวานนี้ไม่มีโอกาสได้พูดเพราะว่าคิวอยู่วันนี้ก็เลยขอโอกาสที่จะพูดในที่นี้ว่า หลักการนั้น
อยากจะทำให้ทุกท่านเมื่อออกกฎหมายต้องคำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ด้วยเป็นเรื่องสำคัญ โดยเฉพาะ
ผู้รู้ในสังคมของเราในความรู้ที่เรามีอยู่ว่าจะมีบางที่มันเป็นจุดอ่อนแหลมทำให้พี่น้องประชาชน
คนในสังคมของเราแตกแยกต้องคำนึงครับ ถ้ามาถึงผู้รู้ครับ บางครั้งเราเรียนหนังสือกันมา
เราศึกษากันมากมายกายกองแต่เราไม่เคยระดมความคิดของผู้รู้เหล่านี้มาเลยครับ
มาใช้ให้เป็นองค์ความรู้ที่จะผลักดันประเทศชาติของเรา หรือเดินประเทศชาติของเรา
ให้มันเกิดภาวะการณ์ที่ดี เราปล่อยคนที่เรียนมาก็เรียนไป เรียนมาอย่างไรก็เรียนไป
คนส่วนหนึ่งก็ทำไปอย่างนี้หรือ ถ้าอย่างนี้ไม่ได้ครับท่าน ผมเรียนกับท่านประธานไม่ได้ครับ
เพราะฉะนั้นสิ่งเหล่านี้ก็อยากจะเรียนต่อท่านประธานครับว่าเป็นหัวใจสำคัญอย่างใหญ่หลวง
เรื่องระยะเวลาอาจเปลี่ยนแปลงได้ในภาวะการณ์ที่บ้านเมืองต่างไป เพราะฉะนั้นผมเห็น
เป็นส่วนหนึ่งข้อหนึ่งที่เป็นส่วนสำคัญยิ่งในบ้านเมืองของเราในการตรากฎหมาย เพราะฉะนั้น
ไม่ใช่คำนึงถึงว่าวันหนึ่งเราใช้กฎหมายว่า ๓๐ วันอีกวันหนึ่งใช้ ๖๐ วันไม่แตกต่างกัน
ถ้าภาวะการณ์มันต่างกัน ภาวะการณ์ที่มันเร่งร้อนหรือมันเปลี่ยนไปมันก็ต้องอีกรูปแบบหนึ่ง
เพราะฉะนั้นก็อยากจะเรียนท่านประธานครับว่า อยากจะให้ผู้ตรากฎหมายทุกคนทุกท่าน
ได้คำนึงถึงสิ่งเหล่านี้ นี่คือนี่ที่คิดว่าน่าจะเป็นส่วนหนึ่งที่อยากจะกล่าวไว้ในที่นี้ ในขณะเดียวกัน
การออกเสียงประชามติในครั้งนี้ให้แบ่งเป็นหน่วยเลือกตั้งในเขตพื้นที่ พื้นที่หนึ่งนั้นถ้าผม
จำไม่ผิดนั่นก็คือ ๔๐๐ เสียง ๔๐๐ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งให้เป็นหน่วยเลือกตั้งหนึ่ง แล้วก็ให้มี
การนับคะแนนในหน่วยเลือกตั้งแต่ละหน่วยเลือกตั้ง ผมกราบเรียนท่านประธานที่เคารพครับว่า
ทำอย่างนี้บ้านเมืองจะแตกแยกขึ้นใหม่ การทำอย่างนี้บ้านเมืองเราอยู่ในภาวะการณ์
ที่จะทำได้ไหมอย่างนั้น เหมือนกับการทำประชามติคราวที่แล้วครั้งที่ผ่านไป เราแบ่งประเทศ
ของเราออกเป็นภาคเลยใช่ไหม คนในภาคได้เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ คนภาคอีสาน
ภาคเหนือไม่เห็นด้วย คนภาคกลางนี่กลาง ๆ เอาด้วยไม่เอาด้วยใกล้เคียงกัน เรากำลัง
จะแบ่งแยกประเทศไทยใหม่ แบ่งความคิดของพี่น้องประชาชนใหม่ นี่คือนี่คำถามที่ต้องหา
คำตอบร่วมกันในวันนี้ว่าเราจะทำอย่างไร ยิ่งเราออกมา แต่ละหน่วยเลือกตั้งออกมาเป็นหน่วย ๆ

หมู่บ้านนี้กับหมู่บ้านนั้นต้องตีกันแน่ครับ แล้วคนที่มีความใกล้ชิดในหมู่บ้านในชุมชน ตำบลเดียวกันยิ่งทะเลาะกันมากขึ้น ชัดแย้งกันมากขึ้นเพราะฉะนั้นผมว่าภาวการณ์ อย่างนี้บ้านเมืองผมไม่เห็นด้วยครับ แม้ว่าพี่น้องประชาชนหรือคนในส่วนหนึ่งจะเห็นว่า การลงประชามติการออกคะแนนเสียงเป็นลักษณะของการที่จะนับคะแนนในหน่วยเลือกตั้ง เพื่อเห็นว่าการนับคะแนนแบบนี้ ด้วยเหตุใดก็ตามแต่บางท่านก็อาจจะบอกว่าเพราะไม่ยอม ให้มีการโกง บางคนก็บอกว่ายิ่งหน่วยเลือกตั้งก็โกงง่าย ซึ่งง่ายอะไรก็ตามแต่ สิ่งเหล่านี้ ก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานนะครับว่า มันขึ้นอยู่กับภาวการณ์ว่าสังคมของเรา ภาวการณ์ของเราในขณะนี้เราควรจะใช้แบบไหน รูปแบบไหนถึงจะมีความเหมาะสม ประภาศให้พี่น้องประชาชน ทำความเข้าใจกับพี่น้องประชาชนทุกคนทุกท่านให้รับทราบว่า เพราะอย่างนี้กับบ้านเมืองจึงจำเป็นต้องใช้แบบนี้ วันนี้ท่านประธานครับ เราทำไมไม่ซื้อ รถเบนซ์ให้ลูกชื่ครับ เพราะเราไม่มีสตางค์ใช่ไหมครับ วันนี้ประเทศไทยทำไมถึงต้อง เปลี่ยนน้ำมันไปใช้แก๊สครับ เพราะเราไม่มีเงินจะซื้อ นี่คือภาวการณ์ นี่คือสิ่งที่จริง เราต้องอยู่บนพื้นฐานของความเป็นจริงในสังคมเราถึงแก้ปัญหาความแตกแยกคนในชาติ คนในแผ่นดินได้ -----

รังแต่ถ้าเราทำเข้าไปเรื่อย ๆ ก็ตอกลิ้มกันไปเรื่อย ๆ ความแตกแยกของคนในสังคมก็จะมากขึ้น ท่านนายกรัฐมนตรี ขอกล่าวา นิดหนึ่งท่านนายกรัฐมนตรีสมัคร สุนทรเวช จริง ๆ แล้วก็ต้องบอกว่าเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาทที่จะไปใช้ในการทำประชามติเป็นเงินของพี่น้องประชาชน ถามว่าเสียตายไหม ก็คงต้องบอกว่ามันอยู่ในแผ่นดินนี้ไม่ได้หายไปไหน เราไม่ได้ซื้อของ ไม่ได้ไปไหนก็วนอยู่ในนี้ครับ เพราะฉะนั้นเงินไม่ได้สูญหาย ท่านเสียตายไหม ก็ต้องบอกว่าจริง ๆ ท่านอาจจะบอกกับพี่น้องประชาชนโดยตรงก็อาจจะไม่ได้ประชามติยิ่งทำเท่าไรก็ตามแต่ถ้าผลออกมาอย่างนี้ ถ้าแบ่งออกมาเป็นหน่วยเล็กตั้งแบ่งออกมาเป็นจังหวัดมาเป็นอำเภอหรืออะไรก็ตามแต่ หรือเป็นภาคที่มองเห็นคะแนนเสียงยิ่งรังแต่จะแตกแยก ผมเชื่อว่าท่านนายกรัฐมนตรีท่านมองตรงนั้น เงินไม่ไปไหนก็อยู่ในประเทศ พี่น้องประชาชนส่วนใหญ่ก็มาจากพี่น้องประชาชนด้วยกันก็คือข้าราชการจริงอยู่มันเป็นภาษีของพี่น้องประชาชนก็จากกระเป๋าของราชการก็ออกไปอยู่ในกระเป๋าของพี่น้องประชาชนก็เท่าตัวเอง แต่เงินยังอยู่ในประเทศ แต่สิ่งที่สำคัญบาดหมางไว้ในหัวใจของพี่น้องประชาชนก็คือสิ่งที่หลังจากทำประชามติแล้วก็คือ แต่ละภาค แต่ละตอน แต่ละหมู่บ้านชุมชนนั้นคนละส่วนครับ นี่คืงสิ่งที่ต้องคำนึงถึงแล้วก็สิ่งที่ต้องคิด วันนี้ผมเองเป็นคนหนึ่งที่อยากจะเห็นชาติเห็นแผ่นดินเรามีความรักความปรองดอง มีความผูกพันซึ่งกันและกัน การเกิดมาในชาตินี้ การเกิดมาในแผ่นดินนี้คือเอาดีให้กัน วันนี้คนเป็นหมอมมีความรู้ ความเข้าใจ มีความสามารถ เอาความดีของหมอ เอาความรู้ของหมอมาบริการคนอื่นที่ฟังจะควรได้ ควรมี ควรรับ วันนี้คงไม่มีใครสักคนหนึ่งไปเรียนหมอหรือไปศึกษาวิชาหมอทั้งชีวิตเพื่อเอามารักษาตัวเอง หรือดูแลตัวเอง แล้วพรุ่งนี้เราต้องไปทำงานแล้วเอาข้าวมา ไปเลี้ยงสัตว์เพื่อเอาเนื้อมาเพื่อทำอาหารในมือหนึ่งของเรา แต่เราต้องมีกูกหรือเราต้องมีผู้บริการด้านทำอาหารที่อร่อยอันโอชะสำหรับดูแลพวกเรา นั่นคือการที่อยากจะบอกว่าเราเอาดีให้กัน ท่านประธานครับ นี่คืงสิ่งที่ผมอยากจะเห็นในสังคมนี้ มีคนส่วนหนึ่งในสังคมประเทศชาติของเราใช้เงินกันเยอะ ๆ ไม่ใช่ใช้เงินซื้อเสียงนะครับ ซื้อเสียงไม่อยากจะพูดในที่นี้ หาไว้ให้ลูก หาไว้ให้หลาน คำถามก็คือหาไว้ให้ตีกันหรือว่าหาไว้ให้ทะเลาะกัน แบ่งแยกกัน หรือให้เขารักกัน ก็ต้องบอกว่าตระกูลไหน

๑๑๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๕๕/๒

ก็ตามแต่ คนไหนก็ตามแต่มีเงินให้เยอะเท่าไรก็ตามแต่ปัญหาที่ต่างกับคนอื่น แน่จนที่สุด ได้รับที่ไม่เท่ากัน ไม่เพียงพอไม่เหมือนกันก็ทะเลาะกัน ผมยกตัวอย่างท่านประธาน คนเป็นพี่ ก็บอกว่าดูแลสมบัติมาคอยช่วยพ่อแม่มา คนเล็กก็บอกว่าอย่างไร คนโตเรียนหนังสือไปเยอะ ใช้ไปเยอะแล้ว เกิดมาก่อนใช้ไปเยอะ คนเล็กก็จะเอาเยอะกว่า นี่คือน้ำมันที่อยู่ในสังคมเรา เพราะฉะนั้นผมสรุปก็คือนั่นคือความคิดของมนุษย์ นั่นคือความคิดของแต่ละคนที่มีเกิดขึ้น ในแผ่นดินนี้ ในโลกนี้ก็ว่าได้ ในคนเราทุกคนก็ว่าได้ แต่สิ่งที่เราอยากจะทำให้เป็นไปสิ่งที่สำคัญ ก็คือเราต้องตระหนักส่งเสริมการเรียนรู้ของพี่น้องประชาชน วันนี้ไม่ใช่ให้คนเรียนหนังสือให้รู้ อย่างเดียว แต่ต้องให้เข้าใจในหลักสูตรวิชาด้วยว่าอยู่ร่วมกันในสังคมนี้อยู่กันอย่างไรให้มีความสุขสอกันหรือเปล่า นี่คือน้ำมันที่อยากจะทำให้ทำ ว่าเราต้องหาแนวทางที่จะอยู่ร่วมกัน ในสังคมนี้ให้มีความสุข เพราะฉะนั้นอยากจะเรียนต่อท่านประธานครับว่านี่คือน้ำมันที่เกิดขึ้น

อีกสิ่งหนึ่งที่อยากจะฝากแล้วก็อยากที่จะให้คำนึงถึง ผมอยากจะกราบเรียน ด้วยความเคารพ ไม่ใช่ยกพี่น้องประชาชนคนกรุงเทพฯ มากล่าวในที่นี้ แต่ก็คงต้องเรียน ต่อท่านทั้งหลายครับว่า เนื่องจากว่ากรุงเทพมหานครเป็นจุดที่มีประชากรส่วนใหญ่แล้วก็ตาม

๑๑๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พฤษภาคม ๕๖/๑

ก็อยากจะเรียนต่อท่านประธานในที่นี้ พอดียกมาเป็นที่หนึ่งด้วย ข้อมูลเขาขึ้นมาเป็นจังหวัดแรก เพราะว่า ก ใก ในขณะเดียวกันก็อยู่ในอันดับแรกด้วยพอดีมีข้อมูลที่ยกมาเรียนอย่างนี้ว่า กรุงเทพมหานครมีผู้มีสิทธิทั้งหมด ๔,๑๕๙,๐๔๐ คน ที่ผมต้องอ่านอย่างนี้เพื่อให้ได้ตัวเลขที่แน่นอน จะได้ไม่มาบอกว่าผมยกเมฆนะครับ ผมประเภทเดียวกับท่านหัวหน้าผมนะครับ เพราะฉะนั้นต้องบอกให้เบะเลยครับ ผู้มาใช้สิทธิ ๒,๒๘๒,๔๘๐ คน นี่ก็คือถ้าผมกล่าวอย่างนี้ ถ้าใครติดตามแล้วก็ศึกษาข้อมูลดูก็คงพอจะบอกได้ว่านี่คือคะแนนเสียงหรือผู้มาใช้สิทธิ ในการลงคะแนนเสียงประชามติเมื่อคราวที่แล้วในการรับร่างรัฐธรรมนูญเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๕๐ ที่ผมยกมาอย่างนี้กล่าวอย่างนี้ก็อยากจะกราบเรียนท่านประธานครับว่า มีผู้มาใช้สิทธินั้น ๕๔ เปอร์เซ็นต์เศษ ๆ เท่านั้น เพราะฉะนั้นการที่บอกไว้ว่าต้องมีผู้มาใช้สิทธิ เกินกว่ากึ่งหนึ่งนั้นเป็นเรื่องที่สำคัญมากท่านประธาน อย่างที่ผมกล่าวมาว่าขึ้นอยู่กับ ภาวการณ์ของบ้านเมืองว่าบ้านเมืองของเราภาวการณ์เป็นอย่างไรในช่วงนั้น บางคน อาจจะไม่มาใช้สิทธิ ใช้เสียงเพราะว่าไม่อยากแสดงออกไปฝั่งใดฝั่งหนึ่ง ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง เพราะว่าผลนับคะแนนออกมาแล้วอยู่ในหมู่บ้านเหมือนการเลือกตั้งผู้ใหญ่บ้าน กำหนด หรือเลือกตั้ง อบต. หรือเทศบาลไปลงคะแนนเสียงแล้วก็ไม่อยากจะให้ใครมาบอกว่าลงคะแนนเสียง ให้ใครต้องปิดกัน ยกเว้นญาติพี่น้อง พรรคพวกเพื่อนฝูงจริง ๆ ซึ่งไม่บอกก็รู้อยู่แล้วว่า ลงให้ใคร แต่ถ้าโดยคนทั่วไปเขาก็จะไม่บอกกัน แต่ก็มีคนอีกส่วนหนึ่งที่ไม่อยากไป ไม่อยากไป ท่านประธาน ที่ไม่อยากไปเพราะว่าอะไร ไม่อยากให้ใครมาว่าเขาอยู่ฝั่งใดฝั่งหนึ่งหรือมีความคิดใดความคิดหนึ่ง แล้วก็ไม่อยากให้ใครมาว่าด้วยเมื่อลงผิดพลาดหรือลงอย่างไร นี่คือสิ่งที่อยากจะเรียนกับท่านประธานว่าการรณรงค์ให้ไปใช้สิทธิ ใช้เสียงนั้น

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
คุณชัยวัฒน์กรุณารวบรวมไว้ด้วยครับ ท่านใช้เวลาไป ๒๗ นาทีแล้วครับ

นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง (ชัยนาท) : จะหมดแล้วท่านประธานครับ เพราะฉะนั้นก็อยากจะเรียนท่านประธานครับว่า คะแนนเสียงที่จะได้รับหรือว่าผู้มาใช้สิทธิ เลือกตั้งที่จะมาใช้สิทธิเลือกตั้งก็ต้องบอกว่าเป็นสิ่งหนึ่งที่ต้องคำนึงถึงอีกเช่นเดียวกัน

๑๑๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรรณ ๕๖/๒

เช่นเดียวกับเมื่อสักครู่ที่ผมกล่าวไปว่าระยะเวลาเป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่ามันมีความสัมพันธ์กัน ถ้าเราณรงค์ยิ่งมากเท่าไรผู้มาใช้สิทธิก็ยิ่งมากขึ้นเท่านั้น แต่ในขณะที่เดียวกันจะสร้างความแตกแยกในแผ่นดินของเราหรือเปล่าอย่างไร นี่คือสิ่งที่ต้องคำนึงถึง และการออกกฎหมายก็เช่นเดียวกันก็ขอสรุปนะครับว่า ต้องคำนึงถึงด้วยว่ากฎหมายใด มาตราใดที่ทำให้พี่น้องประชาชนเรา คนในชาติของเรานั้นแตกแยกต้องคำนึงถึงครับ แล้วก็ฝากไว้ในที่นี้เลยครับว่ามันมีกฎหมายฉบับไหน มาตราไหนต้องมาศึกษาทั้งหมดครับ เพื่อให้เรารวมชาติให้ได้ ให้พี่น้องประชาชนเป็นหนึ่งเดียวให้ได้ ขอกราบขอบพระคุณท่านประธานครับ

พันเอก อภิวันท์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
ท่านสมาชิกครับ เรายังมีผู้ประสงค์จะอภิปรายอยู่จำนวนมากขอความกรุณาอภิปราย
กระชับด้วยใช้เวลาประมาณสัก ๑๐ นาทีกำลังดีครับ ต่อก็ไปดอกเตอร์อภิชาติ การิกาญจน์

นายอภิชาติ การิกาญจน์ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภา
ที่เคารพ กระผม นายอภิชาติ การิกาญจน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์
จังหวัดนครศรีธรรมราช ผมคิดว่าเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มันเป็นประชาธิปไตย
ที่มาสู่ประชาธิปไตย ๓ หลักครับ -----

๑๑๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๕๗/๑

ก็คือการเมืองระบบสภา หรือการเมืองระดับชาติ การเมืองท้องถิ่น และการเมืองภาคประชาชน การทำความเข้าใจกับสังคมกับพี่น้องประชาชนในเรื่องการเมือง ๓ หลักนี้ ผมคิดว่าเป็นความจำเป็นนะครับ เพราะว่าความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในสภาเป็นส่วนหนึ่งของความไม่เข้าใจว่าวันนี้เจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญมันเป็นไปเช่นนั้นจริง ๆ แล้วเราก็เชื่อว่าการทำประชาคมเป็นส่วนหนึ่งของการให้โอกาสกับการเมืองภาคประชาชนให้มีส่วนเข้ามาตัดสินใจในทางการเมืองโดยตรง เป็นการทำกิจกรรมที่เป็นรูปแบบเป็นการเมืองที่เป็นรูปแบบที่เป็นทางการ แต่การมีกิจกรรมอย่างอื่นในทางการเมืองซึ่งเราเห็นอยู่ขณะนี้ก็ไม่ได้ถือเป็นความขัดแย้ง และจะไม่มีปัญหาเลยถ้าทุกคนเข้าใจถึงเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ซึ่งเป็นเรื่องที่เราต้องช่วยกันสร้างความเข้าใจ จะเป็นส่วนหนึ่งของการคลี่คลายความขัดแย้งที่เกิดขึ้นในขณะนี้ ปัญหามันมีอยู่ว่าระบอบประชาธิปไตยแบบมีตัวแทนที่เราเป็นอยู่นี้เป็น การปกครองโดยการให้เสียงข้างมาก แต่หลักของมันก็คือต้องไม่ละเลยเสียงข้างน้อย แต่ในบ้านเมืองของเราเราจะเห็นว่าเสียงข้างน้อยจะถูกละเลย ไม่ได้ได้รับความสนใจเท่าที่ควร ไม่ได้รับการตระหนักรู้จากการเมืองเท่าที่ควร และสิ่งนี้จึงทำให้เกิดปัญหาว่าระบบรัฐสภาไม่สามารถแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในทางการเมืองได้อย่างเต็มรูปแบบอย่างแท้จริง ปรากฏการณ์ที่เราพบเห็นอยู่เสมอคือลักษณะของการทำการเมืองที่เรียกว่าพวกมากลากไป หรือไม่ก็ตัวแทนที่มาจาก การเลือกตั้งของพี่น้องประชาชนจะมีความรู้สึกที่ว่าตัวเองได้รับการมอบหมายอำนาจมาอย่างเต็ม ๆ แล้วกล้าตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ โดยอ้างประชาชน บางครั้งเป็นการตัดสินใจทางการเมืองที่สวนกระแสต่อสังคม สิ่งเหล่านี้ประชาคมจึงเป็นกลไกสำคัญในทางการเมืองที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการช่วยคลี่คลายสิ่งเหล่านี้มากยิ่งขึ้น ความบกพร่องต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นผมคิดว่าสิ่งนี้เป็นสิ่งที่แก้ไขได้ แต่ว่าการจัดทำประชาคมเราก็จะต้องพิจารณาว่าจะดำเนินการอย่างไรที่ให้การประชาคมทีละครั้งเป็นไปตามวัตถุประสงค์หรือตามเป้าหมายความชัดเจนในทางการเมืองเพื่อการแก้ไขปัญหาใด ๆ ในทางการเมืองที่เกิดขึ้น คือทำแล้วต้องเป็นประเด็นที่สำคัญ เป็นประเด็นที่มีความจำเป็นต้องให้คนส่วนใหญ่ของประเทศที่มีสิทธิในการเลือกตั้ง

๑๑๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๕๗/๒

ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในเรื่องดังกล่าวด้วย ปัญหาที่เราจะกำหนดให้เป็นประเด็นในการทำประชาคมติ แนนอนต้องเป็นปัญหาที่เกิดจากความขัดแย้งต่าง ๆ ในสังคม ย่อมมีทั้งฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วย มีทั้งผู้สนับสนุนและผู้คัดค้าน แต่เวลาเราลงมตินี้คนส่วนใหญ่จะมีสิทธิเพียงลงว่ารับหรือไม่รับ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย จะเห็นว่าเรื่องของเสียงข้างมาก เสียงข้างน้อยก็มีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการทำประชาคมติมากเหมือนกัน ตัวอย่างจากการลงประชามติในการรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ จะเห็นว่าเรามีฝ่ายที่ลงมติเห็นชอบและรับนี้ประมาณ ๑๔ ล้านคน เรามีฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยไม่รับประมาณ ๑๐ ล้านคน เทียบเป็นเปอร์เซ็นต์ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ ต่อ ๔๑ เปอร์เซ็นต์ สิ่งที่ผมพูดถึงเสียงข้างมากและเสียงข้างน้อยว่าเป็นความจำเป็นที่เราจะต้องตระหนักหรือไม่ซึ่งคิดว่าสิ่งนี้ไม่มีใครพูดมาก่อน เสียงข้างน้อยจากการรับรองรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ๑๐ ล้านเสียงถูกทิ้งไป ถูกละเลยไม่นำมาพิจารณา จำเป็นหรือไม่ที่จะต้องพิจารณาถึงเสียงข้างน้อย ผมคิดว่าจำเป็น ในทางการเมืองในการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเราใช้เวลาหลายสิบปี หลายสิบปีการเลือกตั้งที่จะคลี่คลายปัญหาว่าคน คนหนึ่งที่ออกจากบ้านไปใช้สิทธิในการเลือกตั้งลง ๑ เสียงเหมือนกัน -----

๑๑๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๕๘/๑

ถ้าคนที่เขาเลือกแพ้ที่เขาไม่มีตัวแทนในสภานะครับ คนได้ ๕๐,๐๐๐ เป็นผู้แทนราษฎร คนได้ ๔๕,๐๐๐ สอบตกไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎร คนที่เลือก ๔๕,๐๐๐ เสียงถูกทิ้งไป เรายังมีการเลือกตั้งระบบ ๒ บัตร ว่าคนที่คุณเลือกจากเขตเลือกตั้งไม่ได้เป็นผู้แทนราษฎรคุณยังมีผู้แทนราษฎรของคุณจากการเลือกในระบบบัญชีไม่ว่าจะบัญชีของเลือกตั้งหรือบัญชีระบบสัดส่วนในการเลือกตั้งเราพิจารณาเป็นข้อพิจารณาของผมที่จะเสนอก็คือ เป็นไปได้หรือไม่ว่าการลงประชามติที่แน่นอนว่าเสียงจะต้องก้ำกึ่งกันทุกครั้งจะต้องมีระยะห่างของฝ่ายเห็นชอบกับฝ่ายไม่เห็นชอบที่มีเกณฑ์ ๑๐ เปอร์เซ็นต์ ๑๕ เปอร์เซ็นต์ หรือ ๒๐ เปอร์เซ็นต์ เพื่อลดความขัดแย้ง คลี่คลายความขัดแย้ง เราเห็นความสำคัญของเสียงทั้ง ๒ ด้านในการไปลงประชามติในคราวนี้ ถ้าดูจากการเลือกตั้งที่เรียบร้อยแล้วจะเห็นว่าระหว่าง ๕๗ เปอร์เซ็นต์ของผู้เห็นชอบกับ ๔๑ เปอร์เซ็นต์ของผู้ไม่เห็นชอบ มันจะห่างอยู่เกิน ๑๐ เปอร์เซ็นต์ จะกำหนดเท่าใดก็แล้วแต่ แต่ให้คนมีความรู้สึกว่ามีเมื่อคุณมาเสียงของคุณได้รับการพิจารณาอย่างเต็มที่ทั้ง ๒ ฝ่าย อันนี้จะมีส่วนในการคลี่คลายความขัดแย้งในเรื่องของการลงประชามติ เราพูดถึงเรื่องหลักการในการทำประชามติกันมาตั้งแต่เช้า ผมคิดว่ากระบวนการในการทำประชามติจะเป็นเรื่องสำคัญที่เราต้องพิจารณาเพิ่มเติมเหมือนกัน เพราะความรู้สึกของคนนี้ความรู้สึกของสังคมจะแตกต่างกัน เราเลือกตั้งผู้แทนราษฎรใช้ระบบประมาณ ๒๐ ล้านบาทเราเคย ๆ แต่ถ้าบอกว่าทำประชามติใช้ประมาณ ๒๐ ล้านบาท เรารู้สึกนะครับอาจจะมีความสำคัญทางการเมืองไม่แตกต่างกันทั้ง ๒ เรื่องสำคัญ แต่การเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรมันมีกลไกต่อเนื่องว่าเรามีผู้แทนราษฎร ๔๐๐ คนจาก ๑๕๗ เขตเลือกตั้งเข้ามาทำหน้าที่ แต่ว่าการลงประชามติเราได้เฉพาะข้อยุติในการรับหรือไม่รับ เราจะทำอย่างไรให้คณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งมีส่วนในการดำเนินการในการลงประชามติมีส่วนในการจัดการเลือกตั้งจะได้หาแนวทางว่าเราก้าวไปสู่ผลสำเร็จของการทำประชามติ มีผลน่าเชื่อถือ น่าไว้วางใจ แต่ลดส่วนของการดำเนินการลงไป เช่น จำเป็นหรือไม่ต้องใช้คนเท่ากับการเลือกตั้ง เราเดินทางจากหาดใหญ่มากรุงเทพฯ คนที่มาโดยรถทัวร์นี้เขาใช้คน ๓ คน มีคนขับ มีคนบริการ แล้วก็มีคนดูแลเรื่องราวต่าง ๆ ใช้คน ๓ คนถึงกรุงเทพฯ เหมือนกัน

๑๑๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๕๘/๒

แต่ถ้ามาโดยรถไฟเราใช้คนเป็นพันคนเพราะแต่ละสถานีจะมีเจ้าหน้าที่ ๒-๓ คนเต็มไปหมดเลย ผลเหมือนกันคือถึงกรุงเทพฯ เหมือนกัน แต่เราใช้จ่ายงบประมาณ ใช้จ่ายทรัพยากร ใช้จ่ายอะไรมากเกินความจำเป็น เพราะเราไปติดประเด็นอยู่กับเรื่องการทำทางการเมือง ที่เป็นระบบที่เป็นทางการ การลดส่วนจะทำให้คนคลายความรู้สึกว่าการทำประชามติ แม้เป็นเรื่องสำคัญเหมือนกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เหมือนกับการเลือกตั้งวุฒิสภา แต่ กกต. ในฐานะเป็นผู้จัดการสามารถลดส่วนเหล่านี้ลงมาได้ ทำอย่างไร งบประมาณที่ใช้มากลดมาให้หน่อยลง ได้ผลดีเหมือนเดิม เชื้อถือได้ วางใจได้ ลดความซับซ้อน ลดความยุ่งยากของระบบงานจากมากให้หน่อยลง ลดการใช้ทรัพยากรที่ใช้เต็มที่เหมือน ในการเลือกตั้งให้หน่อยลง สิ่งที่ทำได้ดีก็คือ ๑. ระบบการจัดการจะต้องคล่องตัวแล้วให้ผลดี เหมือนเดิม ๒. ต้องทำให้ง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน ๓. การขอความร่วมมือ การประสานงาน กับองค์กรต่าง ๆ กับหน่วยงานต่าง ๆ กับส่วนราชการ ผมคิดว่าทุกฝ่ายยินดี แต่เราไปติดกับดักว่า เลือกตั้งแล้วต้อง ๒,๐๐๐ ล้านบาท ๒,๐๐๐ ล้านบาทแล้วมันยุ่งยากมาก ผมคิดว่าไม่ถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาทเราจัดการเรื่องแบบนี้ได้ และนี่คือประเด็นที่ผมอยากจะเสนอไว้ว่า การทำประชามติถือว่าเป็นแนวทางหนึ่งของการเมืองที่เป็นไปตามเจตนารมณ์ของ รัฐธรรมนูญ -----

แต่การจะยกร่างกฎหมายที่จะดำเนินการให้เกิดประโยชน์สูงสุดคุ้มค่ากับทรัพยากรที่เราจะใช้ แล้วเป็นผลในทางคลี่คลายปัญหาในทางการเมือง การทำให้คนเข้าใจในความซับซ้อนของกฎหมายของเรื่องที่พิจารณาตามข้อคิดเห็นของหลาย ๆ ท่านที่ได้อภิปรายกันมา ตั้งแต่เข้าจะเป็นส่วนหนึ่งในการที่จะยกร่างกฎหมายฉบับนี้ให้เป็นประโยชน์ที่สุดในการทำการเมือง ในการทำประชาคมที่เป็นประโยชน์อย่างแท้จริงครับ

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
คุณภราดร ปริศนานันทกุล ครับ

นายภราดร ปริศนานันทกุล (อ่างทอง) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม ภราดร ปริศนานันทกุล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอ่างทอง พรรคชาติไทย เรื่องแรกต้องกราบขอบพระคุณท่านประธานที่ให้โอกาสผมได้ร่วมแสดงความคิดเห็นกับประเด็นที่กำลังหารือกันขณะนี้ ผมต้องบอกในประการแรกว่าผมเห็นด้วยกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ผมเห็นว่าในหลักการแล้วในระบบประชาธิปไตยเป็นเรื่องที่ถูกต้องครับที่จะให้อำนาจกับประชาชนในการที่จะตัดสินใจว่าเราควรจะเดินทางไปในทิศทางไหน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเด็นที่สำคัญ ๆ อย่างเช่น ประเด็นเรื่องของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ว่าเราจะมีทางเลือกหรือไม่เลือกอย่างไร เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นด้วยในหลักการในการทำประชาคม เพราะถ้าหากว่า ๒ ฝ่ายมีความขัดแย้ง มีความคิดเห็นในทิศทางที่ตรงกันข้ามอย่างชัดเจน คนหนึ่งเห็นด้วย อีกคนหนึ่งไม่เห็นด้วย คนที่จะมีอำนาจตัดสินเราควรที่จะโยนอำนาจกลับคืนให้สู่ประชาชน เราควรที่จะหยิบพวงมาลัยรถกลับคืนสู่มือของประชาชน ให้ประชาชนเป็นคนกำหนดทิศทางว่าจะเลี้ยวซ้ายหรือจะเลี้ยวขวานั้นคือในหลักการ แต่โดยทางปฏิบัติแล้วผมมีข้อสังเกต ๒-๓ ประเด็นด้วยกัน

ประเด็นแรก การทำประชาคมในเรื่องใด ๆ ก็แล้วแต่ ผมเชื่อว่าจะต้องเป็นเรื่องใหญ่ถึงจะมีการหยิบยกขึ้นมาทำประชาคม เพราะฉะนั้นในเมื่อเป็นเรื่องใหญ่ ประชาชนผู้ที่จะเป็นคนกำหนดทิศทางว่าจะก้าวเดินไปในทางไหนจำเป็นอย่างยิ่งครับ

๑๒๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๕๙/๒

ที่จะต้องมีความรู้ มีความรู้ว่าสิ่งที่กำลังจะตัดสินใจข้างหน้าว่าจะตัดสินใจเอาหรือไม่เอา รับหรือไม่รับ เขาต้องมีความรู้ที่ชัดเจนและถ่องแท้ว่าสิ่งที่เขากำลังตัดสินใจ ข้อดีและข้อเสียคืออะไร จากสิ่งที่เคยเห็นจากการทำประชามติครั้งล่าสุดและเป็นครั้งแรกของประเทศไทยนั่นก็คือ การทำประชามติ รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ประชาชนจำนวนมากยังไม่รู้ครับ ยังไม่รู้ในเนื้อหา ยังไม่รู้ในสาระที่ชัดเจนของรัฐธรรมนูญ ยังไม่รู้ที่ข้อดีของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นดีหรือไม่ดีอย่างไร ถูกผู้นำชุมชน ถูกกลุ่มการเมือง ถูกกลุ่มผลประโยชน์ชักนำให้เป็นไปในทิศทางนั้นเป็นไปในทิศทางนี้ บางคนก็ชักนำให้กับประชาชนว่าควรที่จะรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนั้น อีกกลุ่มหนึ่งก็ไปชักนำประชาชนอีกเหมือนกันว่าอย่าไปรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนั้น เนื่องจากข้อดี ข้อเสีย ๑ ๒ ๓ ๔ จะเห็นว่าเนื้อหาเดียวกัน แต่พูดกันไปคนละทิศคนละทาง ประชาชนก็ตัดสินใจออกมาในทิศทางที่แตกต่างกัน ผมอยากให้เห็นการตัดสินใจสิ่งหนึ่งสิ่งใดก็แล้วแต่ที่เป็นความสำคัญตัดสินใจบนความรู้ที่เท่าเทียมกันระหว่างประชาชนและนักการเมือง ระหว่างประชาชนและฝ่ายรัฐบาลและทางฝ่าย กต.

๑๒๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิรวา ๖๐/๑

ประเด็นที่สอง เรื่องความเป็นกลางของการให้ข้อมูลข่าวสาร เมื่อสักครู่นี้ ผมได้บอกไปว่าประชาชนได้ถูกชักนำจากกลุ่มคน ๒ กลุ่ม หรือ ๓ กลุ่ม หรือ ๔ กลุ่ม ผมอยากจะบอกว่าการให้ข้อมูลข่าวสารกับประชาชน การให้ความรู้กับประชาชนจะต้องไม่ปิดกั้นประชาชน เราจะต้องเอาความรู้ เอาข้อเท็จจริง เอาเนื้อหา เอาสาระที่เป็นเรื่องจริง และเป็นเรื่องเท็จเอามาบอกให้ประชาชนได้รับทราบ ไม่ใช่ว่าบอกเพียงแต่ข้อมูลด้านเดียว ส่วนอีกด้านหนึ่งไม่บอก อย่างนั้นคงจะเป็นการทำประชามติที่ไม่สมบูรณ์แบบ

ประเด็นที่สาม ผมคิดว่าสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน นั่นก็คือการทำประชามติเราจะแบ่งชัดเจนเลยครับ แบ่งออกเป็น ๒ พวกด้วยกัน ๑. คือเห็นด้วย และ ๒. คือไม่เห็นด้วย แต่บนความเห็นด้วยและบนความไม่เห็นด้วยนี้ในเนื้อหาสาระผมยกตัวอย่างรัฐธรรมนูญอีกเหมือนกัน รัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ บางคน บางท่านก็เห็นด้วยกับบางมาตรา อย่างเช่น สิทธิเสรีภาพของประชาชน เอาละเพิ่มขึ้น ประชาชนบางส่วนก็เห็นด้วยว่าส่วนนี้เป็นส่วนที่ดีของรัฐธรรมนูญ แต่อีกส่วนหนึ่งที่เป็นส่วนที่ประชาชนรับไม่ได้ เป็นส่วนที่บางคนรับไม่ได้ อย่างเช่น ที่มาของสมาชิกวุฒิสภา ในส่วนนี้จะเห็นว่ามีส่วนที่เห็นด้วยและส่วนที่ไม่เห็นด้วย แต่ถึงเวลาที่จะต้องลงประชามติ จะเลือกว่ารับหรือไม่รับ เราเลือกไม่ได้ครับว่าจะรับเพียงแต่เฉพาะมาตรานี้ แต่ไม่รับมาตรานั้น ผมจึงเห็นว่าเราน่าจะมีการทำประชามติโดยแยกเป็นส่วนออกมาว่าในหมวดนี้ ในส่วนนี้ประชาชนเห็นอย่างไร ในหมวดถัดไปประชาชนเห็นอย่างไรโดยแยกหมวดแยกหมู่ ออกชัดเจนเพื่อที่จะให้แสดงความคิดเห็นในประเด็นนั้นได้อย่างตรงไปตรงมา

ประเด็นที่สี่ ประเด็นเรื่องของการนับคะแนนประชามติ มีผู้คนโดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักการเมืองถกกันมากเกี่ยวกับประเด็นนี้ เป็นปัญหาสืบเนื่องมาจากการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาหลายคน หลายพรรคการเมืองก็ได้ให้ความเห็นในทิศทางที่แตกต่างกันสำหรับการนับคะแนนที่หน่วยเลือกตั้ง และการนับคะแนนที่หน่วยกลาง ซึ่งผมยอมรับว่าการนับคะแนนทั้ง ๒ แบบนั้นมีข้อดี ข้อเสียที่แตกต่างกันไป การนับคะแนนที่หน้าหน่วยเลือกตั้งผู้คนที่มักจะทำบอกรับ อาจจะมีการทุจริตกันได้เนื่องจากว่ากาบัตรที่หน้าหน่วยเลือกตั้งที่นั่น ระบบห้วคะแนนยังคง

๑๒๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิรรา ๖๐/๒

ใช้ได้ผล ผู้มีอิทธิพลในหมู่บ้าน ในชุมชนยังเข้าไปมีบทบาทในการตัดสินใจของประชาชน นั่นคือข้อเสียของการนับคะแนนที่หน่วย ตรงกันข้ามกับการนับคะแนนในส่วนกลางก็มีข้อเสียเหมือนกัน ผมยกตัวอย่างการเลือกตั้งเมื่อครั้ง ปี ๒๕๔๘ การนับคะแนนเป็นไปในทิศทางที่ว่า การนับคะแนนในส่วนกลาง หมายความว่ากาบัตรที่ไหนทุกหน่วยก็เอามา รวมกันนับคะแนนทีเดียวเกิดข้อครหามากมายครับ ครหาว่าเมื่อกาบัตรที่หน่วยนี้ แล้วต้องย้ายไปนับคะแนนในหน่วยอื่น ในที่นับคะแนนกลาง เป็นปัญหาที่ว่าเราไม่รู้ เราไม่รู้ว่าจะวางขั้นตอนการขนย้ายหีบบัตรเลือกตั้งไปสู่หน่วยเลือกตั้งกลางจะมีการทุจริต จะมีการเปลี่ยนหีบเลือกตั้งกันหรือไม่อย่างไร และกระบวนการนับคะแนนที่ใช้เวลานาน ใช้เวลาขยับออกไป บางหน่วยถึงเช้า บางหน่วยถึงเที่ยงอีกวันหนึ่งก็ยังนับกันไม่เสร็จ ตรงนี้จะทำให้เกิดการครหาในสังคมขึ้นมาได้ เพราะฉะนั้นผมจึงเห็นว่าทั้งนับหน้าหน่วย และนับที่หน่วยกลางก็มีปัญหาด้วยกันทั้งคู่ -----

๑๒๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๖๑/๑

จึงเป็นสิ่งที่ทางคณะกรรมการที่กำลังจะตั้งต่อไปต้องไปศึกษาและหาข้อสรุปในเรื่องของการนับคะแนนในส่วนนี้ด้วย นี่คือ ๒-๓ ประเด็นที่ผมอยากจะตั้งข้อสังเกตเอาไว้สุดท้ายต้องบอกอย่างนี้ครับว่า กฎหมายฉบับนี้ถือว่าเป็นกฎหมายที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะว่าจะเป็นกฎหมายที่ใช้ในการตัดสินใจเรื่องใหญ่ ๆ ของประเทศ ตัดสินใจว่าเราจะไปในทิศทางไหน เพราะฉะนั้นอยากให้ผู้ใช้กฎหมายฉบับนี้มองถึงผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก อย่ามองว่าใช้เพื่อรองรับความต้องการของคนใดคนหนึ่ง ใช้เพื่อรองรับความต้องการของกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่ง กฎหมายฉบับนี้ร่างขึ้นมาเพื่อเป็นการหาข้อยุติให้กับปัญหา เพราะฉะนั้นผมจึงไม่อยากจะเห็นกฎหมายฉบับเดียวกันนี้สร้างปัญหาเป็นการเติมน้ำมันเข้าไฟในกองเพลิงเพื่อที่จะปลุกเร้าให้เกิดปัญหามากขึ้น ผมอยากจะเห็นกฎหมายฉบับนี้แก้ปัญหาให้กับประเทศอย่างแท้จริงครับ กราบขอบพระคุณครับ

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
คุณจตุพร พรหมพันธุ์ ครับ

นายจตุพร พรหมพันธุ์ (แบบสัดส่วน) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม จตุพร พรหมพันธุ์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรในระบบสัดส่วน พรรคพลังประชาชน ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะต้องทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑ ปีนับตั้งแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญ แล้วก็สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในกรอบ ๑๒๐ วัน วุฒิสภาอีก ๓๐ วัน เพราะฉะนั้นก็ถือว่าเป็นภาระหน้าที่ ประเด็นประชามตินั้นในช่วงหลายวันที่ผ่านมานั้นเป็นประเด็นหนึ่งที่ทางสังคมของประเทศเราได้มีการหยิบเรื่องนี้มาถกปัญหากันมากมาย โดยเฉพาะเรื่องรัฐธรรมนูญ ผมเองเป็นคนหนึ่งที่มีความเชื่อว่าถ้าประชาชนผู้เป็นเจ้าของประเทศสามารถแสดงออกถึงเจตนารมณ์โดยตรงโดยผ่านการลงประชามติแล้วแต่ฝ่ายเป็นที่ยอมรับกันนั้น ปัญหาของประเทศชาติบ้านเมืองก็จะยุติกันโดยที่ไม่มีปัญหาอะไร ผมขอกราบเรียนกับท่านประธานนะครับว่า การผ่านของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ที่อ้างว่าเรื่องการลงประชามตินั้น ความจริงแล้วมีเงื่อนไขมากมาย แต่ผมอธิบายเรื่องกับคณะกรรมการ

๑๒๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๖๑/๒

การเลือกตั้งผ่านท่านประธานไปครับว่า ผมเองจะไม่บอกว่าท่านมาจากคณะรัฐประหาร ผมให้ความเป็นธรรมกับท่าน เพราะความจริงท่านผ่านกระบวนการสรรหาของวุฒิสภา แล้วบังเอิญมีการยึดอำนาจในวันที่ ๑๙ กันยายน แทนที่จะได้รับการโปรดเกล้าฯ จากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวกลับต้องได้รับการแต่งตั้งจาก พลเอก สนธิ บุญยรัตกลิน แทน แต่ว่าผลพวงการไปดำรงตำแหน่งไม่ว่าจะเป็นสมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญซึ่งเกี่ยวข้องกับการร่างรัฐธรรมนูญอันมีผลถึงกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้นั้นมันก็ถูกข้อครหาอย่างที่สมาชิกบางท่านได้อธิบายความไป แต่ประเด็นที่ผมจะอธิบายความก็คือว่า บทเรียนการผ่านรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นั้นเป็นบทเรียนเดียวกับการผ่านรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ จริงอยู่รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ นั้นไม่มีการลงประชามติ แต่ท่านประธานลองถอยย้อนกลับไปดูสิครับว่า หลังจากมีการยึดอำนาจ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๔ นั้น ที่มีการฉีกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๒๑ ซึ่งโน้นก็มาจากคณะรัฐประหารเช่นเดียวกัน ท่านประธานที่เคารพ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๓๔ นั้นหลายมาตรา ผมเองก็ฝ่ายที่ไปต่อต้านบางมาตราที่เห็นว่าการใช้อำนาจโดยไม่ชอบ แต่วันหนึ่งนี่ครับท่านประธานที่เคารพ -----

๑๒๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๖๒/๑

ในช่วงกำลังจะเข้าด้ายเข้าเข็ม บรรดาแม่ทัพนายกอง บรรดาผู้นำ รสช. นำคณะออก
โทรทัศน์เลยว่า ในมาตราที่คนไทยไม่สบายใจเวลานั้นคือมาตราที่ว่าด้วยนายกรัฐมนตรี
ไม่ต้องมาจากการเลือกตั้ง ประธานวุฒิสภาซึ่งมาจากการแต่งตั้งเป็นประธานรัฐสภา
บรรดาแม่ทัพนายกองซึ่งเป็นผู้นำคณะรัฐประหารเวลานั้นมานั่งสัมภาษณ์ประกาศเลยว่า
ให้พี่น้องคนไทยสบายใจได้ ถ้ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปเข้าพเจ้าและพวกที่นิ่งอยู่
หน้าสลอนตรงนี้จะไม่ไปเป็นตำแหน่งนายกรัฐมนตรีโดยเด็ดขาด ประชาชนที่ชุมนุมเรียกร้อง
เพราะไม่ได้มีความเชื่อเลยว่าถ้ารัฐธรรมนูญผ่านไปแล้วนั้นมันจะมีโอกาสแก้ไขหรือมี
อันตรายอยู่ข้างหน้า แต่สุดท้ายเรื่องนี้มันยุติลงโดยความเชื่อของประชาชนก็มาจาก
นักการเมืองอีก นักการเมืองก็อธิบายความตันที่ว่าค่อยไปแก้ไขที่สภาให้เป็นเรื่องของ
สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรไปว่าที่สภาแทน ปราบกว่ารัฐธรรมนูญฉบับนี้ผ่านไปท้ายที่สุด
คนประกาศไม่รับตำแหน่ง มารับตำแหน่งกลายเป็นชนวนของเหตุการณ์พฤษภาคม ๒๕๓๕
ท่านประธานที่เคารพ ผมเองได้ท้วงติงตอนมีการพิจารณาเพื่อลงประชามติรัฐธรรมนูญ
ปี ๒๕๕๐ ท่านประธานคงจะได้แลเห็นว่าฝ่ายที่เห็นด้วยและฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยนั้นได้แสดง
ทัศนคติที่มีความแตกต่างกันและบนพื้นฐานที่มีมายภาพ ผมเองอยู่ประเภทโหวต โน (Vote no)
แปลว่าพวกไม่รับ ชัดเจน แต่ฝ่ายที่รับท่านประธานที่เคารพ ฝ่ายที่รับแต่ละองค์ก็ได้แสดง
ความคิดเห็นเพื่อให้รัฐธรรมนูญผ่านได้ คมช. ก็บอกว่าผ่านรัฐธรรมนูญแล้วจะมีการเลือกตั้ง
ในรัฐธรรมนูญฉบับชั่วคราวปี ๒๕๔๙ ก็บอกว่าถ้ารัฐธรรมนูญไม่ผ่านประชามติเป็นสิทธิ
คมช. ที่ไปเลือกรัฐธรรมนูญฉบับใดขึ้นมาปรับปรุงและกราบบังคมทูลแล้วก็ใช้ภายใน ๓๐ วัน
คนก็มีความกลัวอยู่ในระดับหนึ่ง นักการเมืองอีกนั่นละครับที่มาเพิ่มน้ำหนักบอกว่า
ผ่านประชามติไปก่อนแล้วไปแก้กันภายหลัง หัวหน้าพรรคบางพรรคก็ถึงขนาดกับสมาชิก
สภาว่างรัฐธรรมนูญบอกว่า ลองให้สมาชิกสภาว่างรัฐธรรมนูญมาลงสมัครรับเลือกตั้งดู
กลุ่มคนที่ชุมนุมในพันธมิตรก็ทำองค์กรเรียกว่า สปป. รณรงค์เลยแล้วก็บอกว่าให้ผ่านไปก่อน
และเขาจะเป็นแกนนำในการแก้ไขรัฐธรรมนูญโดยการเข้าชื่อของประชาชน ๕๐,๐๐๐ ชื่อ
แปลความกันว่าประชาชนเองก็ได้รับบริโภคว่าสารอันนี้ แปลว่าให้รัฐธรรมนูญผ่าน

๑๒๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๖๒/๒

มีการเลือกตั้งไปแก้ไข รัฐธรรมนูญผ่านวันที่ ๑๙ สิงหาคม ท่านประธานลงไปดูเถอะครับว่า หัวหน้าพรรคการเมืองแทบทุกพรรคพูดเหมือนกันหมด ผู้นำฝ่ายค้านในสภาผู้แทนราษฎร ในปัจจุบันท่านก็บอกว่าจะต้องมีการแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับนี้ ไม่มีใครแสดงความคิดเห็น เป็นอย่างอื่นเลย แต่ประเด็นที่ผมจะอธิบายความต่อไปนี้นั้นก็คือว่า วิธีการในการลงประชามตินั้นเป็นปัญหา ถ้ากฎหมายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติมีเนื้อหาสาระเหมือนมาตรา ๘ นี้ะครับ บอกว่าการออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงจำนวน ไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมาก ไม่เห็นชอบ ในเรื่องของการจัดทำประชามติ เรื่องนี้ถ้าประเทศเราเป็นประเทศที่มีอุดมคติ เหมือนอย่างกับประเทศสวีเดนแลนด์ที่ยกมากล่าวอ้าง แต่ประเทศไทยของเรามันมี บทเรียนมากมายครับท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าถ้าพระราชบัญญัติประกอบ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้มีถ้อยคำอย่างนี้มาใช้ในการรณรงค์รับหรือไม่รับในวันที่ ๑๙ สิงหาคม ที่ผ่านมาก็บอกว่าคุณที่นอนอยู่บ้านให้นับอยู่ฝ่ายไม่เห็นด้วยกรณีไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซ็นต์ คนมีสิทธิ ๔๕ ล้านคนนี่นะครับ ออกเสียงประชามติ ๒๕ ล้านคน คิดเพียงแค่ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ เท่านั้นเอง เห็นด้วย ๑๔ ไม่เห็นด้วย ๑๐ ผมบอกว่าถ้าสู้กันเวลานั้นถ้ามีเนื้อหากฎหมายแบบนี้ บอกกันเลยว่าคนที่ต้องการจะรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ได้ง่ายที่สุดคือการไม่ไปโหวต แปลความว่าไม่ไปโหวต คนที่เห็นด้วยกับการโหวตมีเพียงแค่ ๑๔ ล้านคน -----

๑๒๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จිරนุช ๖๓/๑

ถ้ามีเนื้อหากฎหมายแบบนี้บอกกันเลยว่า คนที่ไม่ต้องการจะรับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้
ผู้ส่งที่สุดคือการไม่ไปโหวตแปลความว่าไม่ไปโหวต คนที่เห็นด้วยกับการโหวตมีเพียงแค่
๑๔ ล้านไม่ถึงครึ่ง พวกที่นอนหลับทับสิทธิบวกกับผู้ไม่เห็นด้วยเสียงเกินครึ่งกลายเป็น
ฝ่ายชนะโดยฉับพลัน เห็นไหมครับท่านประธานที่เคารพ ผมจึงบอกว่าวิธีการนำเสนอของ
คณะกรรมการการเลือกตั้งจะเป็นเรื่องที่มีปัญหาอย่างแน่นอน เหมือนกับการบอยคอต
(Boycott : ต่อต้าน) การเลือกตั้ง ๒๐ เปอร์เซนต์บางพื้นที่เป็นเรื่องยากกันแสนสาหัส
ที่ยกเรื่องการเลือกตั้งโมฆะ ท่านประธานลองไปดูคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ
เพียงแค่เรื่องการหั่นกันออกมาออกค้นหาเลือกตั้งเท่านั้นเอง ไปดูเนื้อหาของความผิด
เถอะครับ เดิมให้หันหน้าออก ครั้งนี้หันหลังออกนั่นเป็นสาระที่เนื้อหายาวเหยียด
แต่ข้อความผิด เอาเรื่องนี้เรื่องเดียวที่เป็นความผิด ผมบอกกับท่านประธานตรงนี้ว่า
เพราะฉะนั้นเรื่องนี้จึงจะเป็นปัญหาอย่างแน่นอน ถ้าเราต้องการประชามติให้เป็น
กฎหมายแบบไม่ยึดหน้าอินทร์หน้าพรหม ต้องการฟังเสียงประชาชนตรง ๆ กันนั้น ถ้าวาง
กฎกติกาตามมาตรา ๘ นี้เอาไว้ก็จะเจอบรรคอย่างนี้ ผมบอกว่าเรื่องรัฐธรรมนูญ
รณรงค์เวลานี้ สมมุติว่าให้มีการลงประชามติ พวกที่ไปรณรงค์มีเสียงตนอยู่แล้ว สมมุติว่า
ต้องการจะมีคนคิดว่ามาใช้สิทธิเอามากเลย ๗๐ เปอร์เซนต์ ๗๐ เปอร์เซนต์แปลความ
กันว่ามีเสียงตนอยู่ในมือแล้ว ๓๐ เปอร์เซนต์ ไปหาอีก ๒๐ เปอร์เซนต์ ๒๑ เปอร์เซนต์
กลายเป็นเสียงข้างมากทันที ๕๑ เปอร์เซนต์เดิมเป็นเสียงข้างมาก มาใช้สิทธิ ๗๐ เปอร์เซนต์
โดยจะเป็นเสียงข้างมาก แต่กฎหมายฉบับนี้จะทำให้กลายเป็นเสียงข้างน้อยโดยทันที
เหมือนกับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานที่เคารพ เสียงฝ่ายค้าน ฝ่ายรัฐบาล
นั่งประชุมกันนี้แหละครับ ถ้าบอกว่าให้นับเฉพาะฝ่ายรัฐบาลบางวันนี้ประชุมไม่ได้เลย
บอกว่าองค์ประชุมไม่ครบ ผมจึงบอกว่าวิธีการนำเสนออย่างนี้จะกลายเป็นปัญหา
ในอนาคตครับท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าเพื่อเป็นการปิดช่อง
ผมมีความเชื่อว่าถ้าไม่มีถ้อยคำอย่างนี้คนจะมาใช้สิทธิเกิน ๕๐ เปอร์เซนต์อยู่แล้ว แต่พอ
เปิดช่องบอกว่าถ้าเสียงมาใช้สิทธิไม่ถึง ๕๐ เปอร์เซนต์ คำว่า เสียงข้างมากไม่เห็นด้วยกับ

๑๒๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จිරุช ๖๓/๒

การลงประชามติ ท่านเปิดช่องให้เสียงข้างน้อยได้ใช้โอกาสนี้ทันที เพราะฉะนั้นผมจึงไม่เห็นด้วยกับมาตรานี้แล้วก็จะขอแปรญัตติในทุกขั้นตอนเพราะนี่จะกลายเป็นวิกฤติใหม่ ครบท่านประธานที่เคารพ ท่านประธานที่เคารพครับ วันเลือกตั้งที่กำหนดเป็นวันเดียวกันทั้งประเทศ ผมเชื่อว่านี่จะเป็นการเบาใจมากมาย นี่ไม่นับเรื่องบัตรเลือกตั้งที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ผมเองไม่ได้มีหน้าที่จะต้องมาชมหรือให้กำลังใจ กกต. ผมมีหน้าที่ต้องวิพากษ์วิจารณ์กันตรง ๆ ผมไม่ได้มีความรู้สึกเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกับ กกต. แต่ผมมีความรู้สึกเหมือนกับคนใน กกต. บางคนแสดงความคิดเห็นเวลานี้ว่า คนที่อยู่ใน กกต. จะรับกำลังใจไม่ได้เหมือนกับศาล เพราะวันหนึ่งตัดสินไม่ตรงก็จะได้รับอีกอย่างหนึ่ง วันหนึ่งเป็นก่อนหิน วันหนึ่งเป็นก่อนอิฐ เพราะฉะนั้นท่านประธานที่เคารพ ผมจึงบอกว่าหลักการวันนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งที่จะเป็นองค์กรที่ลดความขัดแย้งแต่ข้อความในกฎหมายในมาตรา ๘ นี่จะเป็นที่มาของความขัดแย้งอย่างไม่รู้จักจบสิ้น ท่านประธานที่เคารพ ผมจึงบอกไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าวันนี้ที่มากกว่าหลักทั้งปวงท่านต้องยืนหลัก หลักแข็งมากเท่าไรประเทศชาติจะเดินหน้ากันไปได้ วันจันทร์ท่านต้องรับผู้คนที่ไปให้กำลังใจกับท่าน ๓ คน อีก ๑ คน เขาจะไปขับไล่ อีก ๑ คนเขาจะไม่ให้ความสนใจ แต่แปลความว่าท่านต้องแบกความกดดันว่าถ้าวันหนึ่งถ้าท่านไม่ทำตามความต้องการของเขานั้น ท่านเองก็จะอยู่ในประเภทอีก ๒ คนนั้น ผมจึงบอกว่าวันนี้สังคมไทยประเทศของเรานั้นมันจะต้องมีมาตรฐาน เพราะฉะนั้นกฎหมายประชามติจะเป็นทางออกทางหนึ่ง วันนี้เรื่องรัฐธรรมนูญนี่นะครับ ผมเชื่อว่าถ้ายึดแนวทางกฎหมายประชามตินั้นนับเวลาไปแล้วตั้งแต่สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา กรณีไม่เห็นด้วยต้องกลับมาอีก ๒ เดือน หรือต้องส่งให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยก่อนกว่าจะประกาศใช้ ใช้แล้วจะลงประชามติเรื่องใดจะต้องกำหนดวันลงให้เกิน ๙๐ วันแต่ไม่เกิน ๑๒๐ วัน -----

๑๒๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๖๔/๑

รวมเวลาแล้วพิเศษ แปลความว่าถ้ารัฐธรรมนูญไปช่องทางนี้จะมีการแก้ไขได้ก็ประมาณ ปีเศษ ๆ ผมจึงบอกว่าวันนี้เมื่อคิดจะลงประชามติก็มีพวกเห็นด้วย ไม่เห็นด้วยกัน แต่สิ่งที่ผมจะอธิบายความกับท่านประธานก็คือว่า เรื่องการลงประชามตินั้นจะเป็นการทดสอบอะไรหลาย ๆ อย่าง การลงประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้มีข้อมูลหรือการดำเนินการในการระบุนความผิดในการไปใช้สิทธิให้มีความชัดเจน เพราะเหมือนกับต้องการว่าให้พันตัวไปเหมือนกัน ผมจึงบอกว่าการลงประชามติถ้าจะมีครั้งต่อไปคณะกรรมการการเลือกตั้งมีบทเรียนเรื่องการดูแลการเลือกตั้ง ต้องประกาศให้ชัดเจนก่อนเลยว่าพิมพ์บัตรเลือกตั้งจำนวนเท่าไร พิมพ์บัตรลงประชามติจำนวนเท่าไร เหตุที่พิมพ์เกินมีเหตุผลอะไรรองรับเกินจากผู้มีสิทธิร้อยเปอร์เซ็นต์ไป มันจะลดปัญหาความเคลือบแคลงใจของผู้คน แม้กระทั่งเรื่องการให้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า เรื่องลงประชามติบอกวันเดียวกันทั่วประเทศ ผมเบาใจ เพราะเท่ากับเป็นการใช้สิทธิเลือกตั้งล่วงหน้า ๒ วัน มีคนดูแลรักษาหีบ ซึ่งผู้ที่มีส่วนได้เสียนั้นไม่มีโอกาสไปเห็นนั้นมีเวลา ๗ วัน ในสมัยเราเลือกตั้งไม่มีการเลือกตั้งล่วงหน้า ออกจากที่นับหีบรวมกันที่อำเภอนี้ละครับ หรือว่าจุดใดที่ประกาศให้นับยังต้องตามกันไปทุกที่กลัวว่าหีบมันจะไปแฉะ กลัวคนว่าจะไปยัดหีบบัตร แต่ที่ ๗ วันไม่มองเห็น ผมจึงบอกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ต้องเข้าข้างใครหรือครับ ท่านยืนเป็นกลาง วันนั้นท่านคิดหลักว่าเข้าข้างใคร วันที่ท่านเข้าข้างใคร คนนั้นก็บอกว่าท่านดี อีกฝ่ายหนึ่งที่ท่านไม่เข้าข้างเขาก็บอกว่าท่านไม่ดี นี่เป็นปรากฏการณ์มีบทเรียนกันมามากมาย ท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าเส้นทางจากนี้ไปประเทศของเรา บางคนบอกว่ากำลังหาทางแก้วิกฤติอยู่ กำลังหาทางออกของวิกฤติ แต่ผมบอกว่าคนที่พูดก็ต้องดูว่าตัวเองเป็นทางเข้าของวิกฤติหรือเปล่าเหมือนกัน วันนี้ประชามติซึ่งจะเป็นกฎหมายที่จะหาทางออกให้กับสังคมตามมาตรา ๑๖๕ ที่คณะรัฐมนตรีเห็นว่ากิจการในเรื่องใดอาจจะกระทบถึงประโยชน์การได้เสียของประเทศชาติหรือประชาชน นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีอาจจะปรึกษาประธานสภาผู้แทนราษฎรและประธานวุฒิสภาก็ได้ที่จะมีการออกเสียงประชามติ วันนี้วิกฤติของประเทศมากมายครับ

ท่านประธาน เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าเรื่องรัฐธรรมนูญนี้ก็เป็นวิกฤติ เรื่องของการชุมนุมที่เรียกร้องเดี๋ยวนายกรัฐมนตรีลาออก เดี่ยวยุบสภา สารพัดสารพันนี่ก็เป็นวิกฤติอันหนึ่ง แต่ทั้งหมดผมจึงบอกว่าจะแก้ไขปัญหอะไรนั้นประชามติมันจะตัดคำพูดว่า อ่างประชาชน แล้วประชาชนจริง ๆ เขาคิดอะไร นี่เป็นหัวใจสำคัญที่สุด เมื่ออ่างเสียงส่วนมาก อ่างประชาชนก็ต้องไปถามประชาชน เหมือนกับแนวความคิดของรัฐบาลในอดีตบอกว่า เมื่อก่อนใครมาเป็นรัฐบาลก็บอกว่าประเทศไทยมีคนยากจนมีเรื่องความยากจน แต่ถามว่าคนจนก็คนจนด้วยเรื่องอะไร ไม่มีใครตอบได้ ก็ต้องไปขึ้นทะเบียนคนจนก็จะได้แก้ไขปัญหอย่างเป็นวิทยาทาน เรื่องการลงประชามตินี้ก็เป็นเช่นเดียวกันท่านประธานที่เคารพ เพราะฉะนั้นจะเป็นทางออกที่ดี แต่คนที่นั่งตรงกลางที่สุดคือคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกครั้งที่เคยมานั่งเป็นกรรมการการเลือกตั้งที่จะต้องดูแลอย่างนี้คนก็ต้องนิทาทั้งนั้น ฝั่งผมก็ตั้งข้อสังเกตเหมือนกันว่าทำไมท่านไม่แจกใบแดงที่จังหวัดเพชรบูรณ์นั้นล้านสาม ล้านสามไม่แดงที่ไม่ถึงล้านสามแดงก็มี เห็นไหมครับ เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่าตาซึ่งของท่านที่จะเป็นหลักสำคัญให้คนทั้ง ๒ ฝ่ายที่นั่งอยู่ ๒ ปีนี้สามารถเดินหน้ากันไปได้โดยไม่มีความตะขิดตะขวงใจ ผมจึงพูดบนพื้นฐานว่ากฎหมายฉบับนี้ในมาตราที่เป็นปัญหาในมาตรา ๘ นั้นควรที่จะมีการแก้ไข เพราะจะกลายเป็นช่องทางที่สำคัญ และผมฝากอย่างนี้ครับท่านประธานที่เคารพ เป็นการสรุปว่า ผมเองนั้นมีความเชื่อเลยว่ารัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้งระบอบประชาธิปไตย แม้ว่าจะไม่สมบูรณ์ แต่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสิทธิที่จะเปลี่ยนแปลง มีสิทธิที่จะมีการแก้ไข

๑๓๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชินีพร ๖๕/๑

ผมมีความเชื่อว่าสิทธิเสรีภาพต้องได้มาจากการต่อสู้ ได้มาจากการร้องขอ แต่ว่าผมไม่เชื่อว่าสิทธิเสรีภาพจะได้มาจากการถูกบอกว่าคุณจะมีสิทธิเสรีภาพเหมือนวันนี้เหมือนกันก็คือว่าเราปกครองในประเทศที่อยู่ในยามเหมือนผมยกตัวอย่างว่าเหมือน ๑ ประเทศ ๒ ระบบรัฐบาลมาจากการเลือกตั้ง องค์กฤษฎาระติค้ำคามาจากคณะรัฐประหาร ผมไม่ได้บอกเรื่องตัวบุคคลท่านดีหรือไม่ดี และผมบอกที่มาของ กกต. ของท่านชัดเจนว่า ถ้าไม่ยึดอำนาจท่านก็ได้รับพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ท่านจะมีสถานะความรู้สึกที่ดีกว่านี้ แต่ว่าเมื่อมีคำสั่งอื่นใดของคณะรัฐประหารอยู่ คนของคณะรัฐประหารยังอยู่ อีกส่วนหนึ่งมาจากการเลือกตั้ง อีกส่วนหนึ่งยังมาจากกระบอกปืน หรือมาจากรถถัง มาจากอำนาจเผด็จการอยู่ ประเทศของเราจะมีสภาพอีหลักร้อเหลือ แต่ทุกคนต้องมีความอดทนเพราะต้องการให้ประชาธิปไตยมันเดินหน้าไม่ต้องการให้มีการสะดุดกันอีก เพราะฉะนั้นผมจึงบอกว่กฎหมายฉบับนี้ผ่านไปเร็วที่สุดเป็นเรื่องดี แต่ว่าเนื้อหาสาระต้องได้รับการแก้ไข คณะกรรมการการเลือกตั้งต้องเอาบทเรียนของการลงประชามติวันที่ ๑๙ สิงหาคม มาตรองดูหลายพื้นที่ที่คาใจผู้คน เช่น การลงประชามติที่จังหวัดภูเก็ต เว็บไซต์ (Web site) เผยแพร่ทั่วกันไปหมด รวมกระทั่งว่าไม่สามารถหาข้อกระทำคามผิดได้ หรือการเลือกตั้ง ๒ ครั้งที่ผ่านมา ข้อที่ท่านถูกวิพากษ์วิจารณ์นั้นถ้าท่านมีหลักผมเชื่อว่าประเทศชาติจะได้เดินหน้า แล้วก็ขอว่าวันจันทร์นี้ที่จะมีการยกโขยงท่านที่นั่นอยู่มีส่วนที่จะได้รับกำลังใจอีก ๒ คนนั้นอยู่ในปีกที่บอกว่าไม่สนใจและถูกขับไล่ นี่จะเป็นปัญหาหัวใจ เพราะฉะนั้นผมจึงฝากว่าในใจของท่านผมฟังจากพวกท่านแล้วว่าไม่ต้องการรับอย่างนั้นเหมือนผมได้แสดงความคัดค้านกับคนเมื่อจะไปมอบกำลังใจให้กับศาล เพราะฉะนั้นด้วยความหวังก็คือว่าความที่เป็นตาชั่งที่ไม่เอียง ความที่เป็นตาชั่งที่มีความเที่ยงธรรม มีความสุจริตนั้นจะทำให้ประเทศของเรามันได้คลายวิกฤติ ขอขอบพระคุณท่านมากท่านประธาน

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :

เชิญคุณอรรถวิชัย สุวรรณภักดี ครับ

นายอรรถวิชัย สุวรรณภักดี (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผม อรรถวิชัย สุวรรณภักดี สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร กรุงเทพมหานคร

๑๓๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

รัชนีพร ๖๕/๒

เขต ๔ พรรคประชาธิปัตย์ ท่านประธานครับ ผมเองมีความเห็นด้วยเป็นอย่างยิ่งว่าจะต้องมีพระราชบัญญัติว่าด้วยการออกเสียงประชามติฉบับนี้ เพราะว่าเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญครับ มันขัดเหลือเกินว่าภายใน ๑ ปีนับแต่วันประกาศใช้รัฐธรรมนูญก็ต้องมีกฎหมายฉบับนี้ แต่วันนี้ผมมีปัญหานิดหนึ่งครับว่ามันรีบเกินไปหรือเปล่า มันรีบเกินไปหรือเปลาคำถามนี้สำคัญครับ เพราะวันนี้สังคมเรากำลังแตกแยก มีคนกลุ่มหนึ่งมองว่าการที่รัฐบาลนั้นรีบที่จะเอาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติฉบับนี้เข้าสู่สภาก็เป็นเพราะว่าต้องการที่จะแก้ไขรัฐธรรมนูญฉบับ ปี ๒๕๕๐ แบบเร่งด่วน กล่าวกันไปไกลถึงขนาดที่เรียกว่าแก้เพื่อป้องกันการยุบพรรค แก้เพื่อป้องกันการปกป้องผลประโยชน์ในทางคดีให้กับท่านอดีตนายกรัฐมนตรี วันนี้บ้านเมืองคิดไปอย่างนี้ครับ แล้วก็เป็นห่วงในความเร่งรีบ ผมเรียนอย่างนี้เถอะครับว่าเราชะลอสักนิดหนึ่ง มองให้ถี่ถ้วนว่ากฎหมายฉบับนี้นั้นเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติจริงหรือไม่ แล้วปล่อยครับ ปล่อยให้การพิจารณาคดีนั้นเป็นเรื่องของศาล เป็นเรื่องการใช้อำนาจของฝ่ายตุลาการ ผมเชื่อครับศาลจะแก้วิกฤตินี้ได้แล้วจะไม่ทำให้บ้านเมืองประเทศชาตินี้พังซ้ำสอง ท่านประธานที่เคารพครับ ทำไมผมถึงบอกว่าอยากจะให้ช้าและตรองดูสักนิดครับ ผมได้มาดูครับ พบว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้นั้นเกิดขึ้นโดยการนำมาผสมรวมกันระหว่างกฎหมายฉบับที่แล้วเรื่องของประชามติที่สืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญ ๒๕๔๐ แล้วก็ประกาศแล้วก็ พ.ร.บ. ที่เกี่ยวข้องกับของคณะปฏิวัติที่เห็นอยู่นะครับ เป็นการรวมกันนะครับ พ.ร.บ. ว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ๒๕๔๑ แล้วก็เป็นการรวมกันกับประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ ๒๕๕๐ กับ พ.ร.บ. ว่าด้วยความเรียบร้อยในการออกเสียงประชามติร่างรัฐธรรมนูญ ๒๕๕๐ แล้วก็ยารวมมาเป็นกฎหมายฉบับนี้ มีอยู่หมวดหนึ่งครับ -----

๑๓๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๖๖/๑

แล้วเป็นข้อดีของรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ ต้องบอกว่าในส่วนตัวผมเองแล้ว คัดค้านรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๕๐ มาตั้งแต่ต้นครับ แล้วก็คัดค้านตั้งแต่รัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ ครับ เพราะเชื่อว่าบ้านเมืองนั้นมีกฎเกณฑ์อยู่ และการที่เคารพกฎเกณฑ์ที่เป็นธรรมนุญสูงสุดในการปกครองประเทศนั้นเป็นเรื่องสำคัญ แต่ด้วยความที่เอาละครับรับกันมาแล้วแล้วก็ผ่านประชามติ มาด้วย ผมไปศึกษาพบว่ารัฐธรรมนุญปี ๒๕๕๐ นั้นให้โอกาสกับประชาชนในฐานะราก ได้ดีมากครับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดเรื่องเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นครับ ในหมวด ๑๔ เรื่องการปกครองส่วนท้องถิ่น ท่านประธานครับ ในหมวดนี้มีการพัฒนา เยอะแยะมากมายเลยครับ แล้วที่พัฒนามาถึงที่สุดก็คือว่า ในมาตรา ๒๘๗ วรรคสอง หมวด ๑๔ ในรัฐธรรมนุญฉบับ ปี ๒๕๕๐ นั้นให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น อบต. อบจ. นี้ละครับสามารถที่จะจัดทำประชามติได้ด้วย พอเข้ามาถึงประเด็นนี้ก็พลิกไปดูกฎหมาย รัฐธรรมนุญในมาตรา ๒๘๗ วรรคสองก็บอกว่าให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นละครับ ถ้าเรื่องไหนที่คิดว่ามีผลกระทบต่อชีวิตและความเป็นอยู่ของประชาชนในท้องถิ่นในสาระ ก็สามารถที่จัดทำประชามติเพื่อตัดสินใจก็ได้ ทั้งนี้ตามที่กฎหมายกำหนด กฎหมายไหน ท่านประธานครับ ก็กฎหมายฉบับนี้ละครับ ก็กฎหมายประชามติฉบับนี้ละครับที่จะต้องเป็น กฎหมายแม่บทให้กับระดับท้องถิ่นด้วย พอมาอ่านดูร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ก็พบว่า ไม่ได้ให้ความสำคัญกับรัฐธรรมนุญ มาตรา ๒๘๗ ที่ให้สิทธิขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอาไว้เท่าที่ควร ส่วนมากจะเป็นเรื่องการทำประชามติในระดับที่ท่านนายกรัฐมนตรีและ ครม. เห็นชอบร่วมกันให้จัดทำโดยผ่านการปรึกษาท่านประธานหรือปรึกษาท่านประธาน วุฒิสภานะครับ จะอิงไปแนวนั้นเสียส่วนมาก ซึ่งลืมนึกไปเลยครับว่าเรามีองค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นอยู่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระปกเกล้ารัชกาลที่ ๗ นั้น พระองค์ท่าน ก็มีการวางแผนพระราชดำริเอาไว้ครับว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแบบนี้ละครับ ที่ท่านเรียกว่าเทศบาลนั้นเป็นรากฐานในระบอบประชาธิปไตย แต่วันนี้ท่านก็ลืมนึก ไม่ครบถ้วนที่จะใส่ลงไป ผมย้อนอดีตสักนึกหนึ่งว่าองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น มีความสำคัญอย่างไรกับบ้านเมือง เมื่อสมัยรัฐธรรมนุญ ปี ๒๕๔๐ เขาเน้นย้ำเรื่องของ รายได้ครับว่าจะให้มีการกระจายรายได้ไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงต้องมี

๑๓๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๖๖/๒

พระราชบัญญัติ ๑ ฉบับขึ้นมา เขาเรียกว่าแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น ปี ๒๕๔๒ ว่าในเรื่องของการกระจายรายได้ให้กระจายรายได้นั้นในปี ๒๕๔๙ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนั้นต้องมีรายได้เป็น ๓๕ เปอร์เซ็นต์ของรายได้ที่รัฐจะต้องได้ และแล้วรัฐบาลที่ผ่านมาก็ทำไม่สำเร็จ เพราะท่านเลือกที่จะใช้งบประมาณจากส่วนกลาง ให้เห็นรัฐบาลเป็นพระเจ้าในการที่จะส่งเงินลงไปให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้ง ๆ ที่ท่านมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องทำอยู่ในพระราชบัญญัติแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ปี ๒๕๔๒ วันนี้ก็อีกเช่นกันครับ ท่านก็ลืมองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผมไม่โทษท่านผู้ชี้แจง คณะกรรมการ กกต. นะครับ แต่ผมเป็นห่วงเรื่องของความเร่งรีบ เรื่องของความถูกต้อง ผมฝากไว้ในประเด็นแรกของผมในเรื่องของการทำประชาคมติในระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

อีกเรื่องหนึ่งเรื่องที่เป็นห่วงครับ เมื่อวานนี้ผมเองก็ได้มีการอภิปรายนะครับ ในตัวร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองแล้วก็เป็นห่วงในรูปแบบว่าความมีอยู่ของร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีหรือไม่แค่นั้นเพียงใด ในความคิดของผมนั้นทราบดีครับว่ามีรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๒ บอกเอาไว้ว่าร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวนั้นยังมีชีวิตอยู่ แต่มันมีการถกเถียงกันเรื่องจริงครับว่าเมื่อทำการปฏิวัติแล้ว ยกเลิกรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ทั้งหมด จากนั้นไม่ทราบด้วยเหตุผลกลใด อาจจะเป็นเพราะว่าคณะปฏิรูปอาจจะเพิ่งนี้บอกเลยเริ่มมีการแก้ไขให้แต่ละตัวนั้นกลับขึ้นมามีชีวิตอยู่ต่อไปได้ จนกระทั่งมาตรา ๓๐๒ นั้นบอกว่าเอากลับมาได้ ซึ่งมันจะปลอดภัยกว่าหรือเปล่าครับถ้าเราใส่ถ้อยคำที่บอกว่ายกเลิกพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญในเรื่องที่ผ่านมาเมื่อปี ๒๕๔๐ นั่นคือสิ่งที่ผมพยายามจะบอกสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้เมื่อการประชุมเมื่อวานนี้ในวาระที่แล้ว -----

๑๓๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๖๗/๑

แต่ในวาระนี้มันหนักกว่านั้นครับ เพราะว่าร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามตินั้นวันนี้ขาดหายในหัวข้อเรื่องของการยกเลิกฉบับเก่าซึ่งยังเป็นข้อถกเถียงครับ เพราะว่าในมุมมองกฤษฎีกามุมหนึ่งก็บอกว่าถ้ากฎหมายแม่คือรัฐธรรมนูญนั้นหายไป กฎหมายลูกซึ่งเป็นกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญนั้นต้องหายไปด้วย แต่อีกมุมหนึ่งครับ มุมวิชาการอีกมุมหนึ่งเขาก็มองว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นศักดิ์มันเท่ากับพระราชบัญญัติปกติ ที่มาและการยกเลิกต้องคล้ายคลึงกัน วันนี้ถ้าเราใส่เข้าไปสักมาตราหนึ่งจะได้ไหมครับว่าให้ยกเลิกพระราชบัญญัติฉบับที่แล้วไม่ว่าจะออกโดยสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ หรือออกโดยสืบเนื่องจากประกาศคณะปฏิรูปก็แล้วแต่แล้วก็ให้ใช้ฉบับนี้เป็นฉบับแม่มีแบบนี้จะปลอดภัยกว่าไหมครับ นั่นคือข้อที่ผมกังวลใจเมื่อวานนี้ แล้วก็กังวลใจเพิ่มขึ้นในวันนี้ในวาระนี้ครับ ท่านประธานครับ ก็ฝากไว้ใน ๒ ประเด็นด้วยกัน ก็คือเรื่ององค์ประกอบของส่วนท้องถิ่นของมออย่าลืมให้ความสำคัญกับเขาด้วย แล้วก็เรื่องรูปแบบกฎหมายวันนี้เข้าสัณนิความชอบธรรมจะมี เข้าสัณนิความบ้านเมืองเราไปได้ เพราะว่าวันนี้มีการวิพากษ์วิจารณ์กันอย่างหนาแน่นว่ารัฐบาลต้องเร่งสุดขีดเลยครับ ให้ประชามติออกเพราะกลัวคดีในศาล อย่าให้เกิดภาพนั้นครับ สร้างความชอบธรรมให้กับคดีที่ท่านอดีตนายกรัฐมนตรีทักษิณท่านมีด้วย เพราะฉะนั้นขอเถอะครับ อย่ารีบครับ ขอขอบคุณครับ

พันเอก อภิวัฒน์ วิริยะชัย(รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่สอง) :
คุณทองดี มนิสสาร ครับ

นายทองดี มนิสสาร (อุดรธานี) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ กระผมทองดี มนิสสาร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดอุดรธานี พรรคพลังประชาชน ท่านประธานครับ กระผมขอกราบขอบคุณอีกครั้งหนึ่งที่มีโอกาสได้อภิปรายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ สถานการณ์ทางด้านการเมืองที่เกิดขึ้นทุกวันนี้เกิดจากการไม่เข้าใจหรือว่าเข้าใจระบบทางการเมืองนั้น การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขก็คือการเลือกตั้ง คือเข้ามาสู่ระบบทางการเมือง

๑๓๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๖๗/๒

เพราะฉะนั้นอีกภาคส่วนหนึ่งก็ไปต่อสู่ทางการเมืองอยู่นอกรัฐสภาหรือนอกสภาผู้แทนราษฎร พอเกิดตรงนี้ขึ้นมาภาคส่วนตรงนี้ก็หาทางออกทางสังคมให้ดีที่สุดก็คือเกี่ยวกับการมีพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ เพราะฉะนั้นผมขอตั้งข้อสังเกตตามที่มีหลายท่านได้อภิปรายไปแล้ว มาตรา ๘ เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ ถ้าผู้มาใช้สิทธิไม่เกินครึ่งหนึ่งนั้นก็ถือว่าการออกเสียงประชามติตกไป เพราะฉะนั้นตรงนี้ ขออนุญาตชัดเจนว่าที่ออกเสียงประชามติรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ นั้นที่ผ่านมาแล้ว ภาคอีสาน ภาคเหนือตอนบน ๑๗ จังหวัดแล้วก็บวกภาคเหนืออีกนั้นที่ไม่เห็นด้วยกับรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ก็เป็นพื้นที่สีแดงของทางสังคมที่ตราหน้าว่าเป็นพื้นที่ที่มีการปลุกระดมปลุกเร้าให้พี่น้องประชาชนออกมาใช้สิทธิใช้เสียงประชามติไม่เห็นด้วยกับกฎหมายรัฐธรรมนูญ ท่านที่เคารพครับ การแสดงออกซึ่งความคิดเห็นนั้นไม่ว่าความคิดเห็นจากฝ่ายใดนั้นคงไม่ใช่เป็นประเด็นหลักของทางด้านระบอบประชาธิปไตย เพราะฉะนั้นหลายฝ่ายที่ออกมาแสดงความคิดเห็นนั้นเป็นส่วนที่คิดว่าท่านทำถูกต้องแล้ว พวกผมก็ทำถูกต้องในส่วนนี้ การเอาความรู้สึกเรื่องส่วนตัวนำออกมาอภิปรายในสถานนั้นก็ถือว่าท่านได้นำเอาความรู้สึกที่มีอยู่ของท่านมาให้แนวโน้มของการหยั่งเสียงประชามติหรือว่าความคิดเห็นของท่านออกไปในทางนี้ -----

๑๓๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๖๘/๑

แต่สำหรับตัวผมแล้วเห็นว่าการออกเสียงประชามติหรือว่าเป็นการแสดงออกของพี่น้องประชาชนให้มีส่วนร่วมในการที่ประชาธิปไตยนั้นถ้าพี่น้องประชาชนภาคส่วนประชาชนมีส่วนร่วม ทุกภาคส่วนนั้นก็จะมีอะไรที่เกิดความขัดแย้งกันอยู่ในส่วนใดที่ไม่เห็นด้วยในส่วนนี้ก็จะออกมาสู่ระบบ เพราะฉะนั้นที่ให้ทิศทางของระบบการเมืองหรือประชาธิปไตยให้มันไปได้ก็คือเกี่ยวกับพี่น้องทุกภาคส่วนเราได้มีสติตั้งมั่นให้ดีกว่า ขอกราบขอบพระคุณที่ทาง กกต. นะครับ ที่เป็นส่วนกลางเป็นผู้ประสานงานในส่วนนี้ได้ทำร่างพระราชบัญญัติเกี่ยวกับการออกเสียงประชามติเข้าสู่สภาเพื่อแก้ปัญหาให้สังคมกับพวกเราทางออกในส่วนนี้ เพราะฉะนั้นมาตรา ๘ ตั้งข้อสังเกตว่าถ้าเราทำเหมือนที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ๒๕๕๐ นั้น จะเป็นเรื่องที่สมบูรณ์แล้วก็ก็เป็นกลางที่สุดในส่วนนั้น ผมคนหนึ่งนะครับที่ได้ออกไปอยู่ฝ่ายปฏิบัติในส่วนที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งที่ผ่านมาหรือการออกเสียงประชามตินั้น ผมอยู่พื้นที่ชนบทข้อมูลในส่วนนี้อยู่ในฝ่ายปฏิบัติมารู้ดีในส่วนนี้คือมาตรา ๘ และมาตรา ๑๑ ส่วนมาตรา ๑๑ นั้นเกี่ยวกับเขตการออกเสียงประชามตินะครับ ขอตั้งข้อสังเกตว่าให้แต่ละหน่วยในการออกเสียงประชามติ ๘๐๐ คนของผู้มีสิทธิขึ้นไปนั้นถ้าเขตชุมชนหรือหมู่บ้าน เพราะฉะนั้นชุมชนชนบทนะครับ หมู่บ้านแต่ละหมู่บ้านมันจะห่างกันมากกว่า ๒ กิโลเมตรขึ้นไปนะครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ถ้าท่านไม่ดำเนินการในส่วนที่แก้ไขปัญหาชุมชนหรือชุมชนเมืองครับ เป็นเขตหนาแน่นของชุมชนแต่ชนบทนั้นหมู่บ้านในชนบทจะห่างไกลกัน เพราะฉะนั้นค่าใช้จ่ายในการเดินทางและการที่พี่น้องประชาชนจะไปออกเสียงประชามตินั้น ก็ถือว่าในหมวดนี้ไม่มีการบังคับหรือว่าไม่มีการที่ถ้าไม่ไปแล้วเสียสิทธิอะไรบ้างตรงนี้เราไม่ได้กำหนดไว้ เพราะฉะนั้นพี่น้องประชาชนที่อยากจะออกไปนั้นก็ถือว่าออกไปด้วยความสมัครใจแล้วก็เห็นว่าบ้านเมืองมีทางออกกว่า เห็นด้วยใหม่กับการแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญหรือที่เกี่ยวกับการลงประชามติอย่างอื่นนั้น เพราะฉะนั้นส่วนนี้ มาตรา ๘ กับ มาตรา ๑๑ จะมีการโยงประเด็นตรงกันครับ เพราะฉะนั้นในการนับคะแนนที่หน่วยถือว่าถูกต้องแล้ว ท่านที่เคารพครับ หลายฝ่ายข้างต้นบอกว่าการลงคะแนนเสียงแล้วถ้านับที่หน่วยเลือกตั้งหรือหน่วยนะครับ

๑๓๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๖๘/๒

การประชุมตินั้นกลัวจะมีฝ่ายที่ไปดำเนินการให้ผิดกฎหมายในส่วนนี้แต่จริง ๆ แล้วไม่ใช่ครับ เพราะฉะนั้นถ้าเอาคะแนนไปรวมกันแล้วนับที่เดียวตรงนั้นจะมีปัญหา มากกว่า ในส่วนนี้ขออนุญาตตั้งข้อสังเกตเพื่อไม่ให้เป็นการเสียเวลาของสภาเรานะครับ เพราะฉะนั้นขอฝากว่ามาตรา ๑๑ ในส่วนที่ถ้าไม่มาออกเสียงประชามติไม่เกินกึ่งหนึ่งแล้ว ถือว่าการหยั่งเสียงประชามติตกไปนั้น ถือว่าความชอบธรรมในตรงนั้นมันเป็นเหตุที่จะต้องดูว่า เป็นไปได้ไหมถ้าทำประชามติแล้วพี่น้องเสียงส่วนมากเห็นว่าควรแก้ไข ควรปรับปรุงตรงนี้ ตรงนี้ แต่เสียงส่วนน้อยไม่เห็นด้วยก็ถือว่าไม่ใช่เพราะเสียงส่วนใหญ่ให้ตกไปตามที่ท่าน เขียนไว้ในตรงประเด็น มาตรา ๘ นี้ก็แสดงว่า ขอให้ถ้าปรับปรุงตรงนี้ได้ นะครับ ก็จะเป็น ประเด็นที่จะเข้าหลักที่ว่าระบอบประชาธิปไตย ระบอบในการออกเสียงประชามติของ พี่น้องประชาชนนั้นจะสมบูรณ์ยิ่งขึ้นนะครับ และมาตรา ๑๑ ก็ขออนุญาตฝากด้วยว่า การที่หมู่บ้านนั้น ชุมชนนั้นก็ขอย่าไปกำหนดให้เป็นตายตัวว่า ๘๐๐ เสียงขึ้นไป เพราะฉะนั้นก็ขออนุญาตว่าให้นับจำนวนหมู่บ้านหรือชุมชนที่ใกล้เคียงที่สุดนะครับ ที่จะได้มีการออกมาให้พี่น้องประชาชนมาในตรงนี้ เพราะฉะนั้นทุกภาคส่วนในการที่ ออกเสียงประชามตินั้นก็ถือว่าเป็นหลักแห่งประชาธิปไตยแล้วทางออกของสังคมนั้น เรามีทางออกที่ดีที่สุดก็คือ -----

๑๓๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๖๙/๑

ให้เสียงส่วนมาก ให้พี่น้องประชาชนมีส่วนร่วมในการที่เราทำอะไรไปที่มีทางตันหรือว่ามันไปไม่ได้ก็ต้องให้เสียงส่วนใหญ่มีการแสดงความคิดเห็น เสียงส่วนใหญ่เอาอย่างไรสภาแห่งนี้เป็นสภานิติบัญญัติ สภาที่ออกกฎหมาย แต่จริง ๆ แล้วเดี๋ยวนี้กฎหมายรัฐธรรมนูญได้เขียนชัดเจนว่าศาลก็สามารถเสนอกฎหมายออกมาได้เหมือนเมื่อก่อนนี้ และวันนี้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญคือกฎหมายเกี่ยวกับการลงประชามติก็เป็นอำนาจของ กกต. องค์กรกลางที่จะต้องมาเป็นเจ้าภาพในส่วนนี้ ก็ขออนุญาตกราบขอบคุณท่านประธานอีกครั้งหนึ่งที่กระผม ส.ส. ทองดี มนิสสาร ที่ได้แสดงออกว่า ๒ ประเด็นหลักที่ผมขอตั้งข้อสังเกตนะครับ มาตรา ๑๑ กับมาตรา ๘ ขอรบกวนด้วยความเคารพ สวัสดีครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้กลับมาขึ้นบัลลังก์เพื่อดำเนินการประชุมต่อไป)

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญท่านพีระพันธุ์ครับ อยู่ใหม่ครับท่านพีระพันธุ์ ท่านพีระพันธุ์ไม่อยู่ ก็เป็นท่านเจือ ราชสีห์ ครับ เชิญครับ ท่านเจือก่อนก็ได้ ท่านพีระพันธุ์ทีหลังก็ได้ ท่านลุกขึ้นแล้ว

นายเจือ ราชสีห์ (สงขลา) : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ท่านประธานที่เคารพ กระผม เจือ ราชสีห์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดสงขลา พรรคประชาธิปัตย์ วันนี้พวกเราได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ผมเองได้นั่งฟังแต่เช้าครับท่านประธาน ผมคิดว่าประเด็นหลายประเด็นคงจะเริ่มซ้ากันบ้างแล้วผมคงไม่ใช้เวลาของสภาให้มาก เพียงแต่ว่าจะใช้เวลาให้เป็นประโยชน์มากที่สุด ผมสนใจอยู่หลายประเด็น แต่ว่าเห็นเวลามันเย็นมากแล้วครับท่านประธาน ผมมาดู มาตรา ๙ พวกเราก็ได้อภิปรายกันไปหลายคน มาตรา ๙ ผู้ร่างได้ให้ความสำคัญในเรื่อง การแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันแต่สำคัญกว่านั้นก็คือว่า เรามีกฎหมายรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๖๕ ได้เขียนกำกับไว้เลยว่า ก่อนการออกเสียงประชามติ รัฐต้องดำเนินการให้ข้อมูลอย่างเพียงพอ นั้นผมคิดว่าเป็นหัวใจที่สำคัญมาก ในการออกเสียงประชามติหลายคนได้ออกมาให้ความเห็นว่าเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องสำคัญ

๑๔๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๖๙/๒

คราวที่แล้วเราได้จัดการออกเสียงประชามติมาครั้งหนึ่ง แต่ว่าเท่าที่ได้เห็นได้มีการสรุปว่า กกต. หรือรัฐยังไม่ได้ให้ข้อมูลเท่าที่ควร คราวนี้สมมุติกฎหมายประชามติผ่านสภาไป คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือ กกต. จะจัดการทำประชามติซึ่งรัฐบาลเองตั้งใจอยากจะทำเรื่องกฎหมายรัฐธรรมนูญ พรรคการเมืองเสนอ ส.ส. ในสภาเสนอกฎหมายรัฐธรรมนูญ เพื่อขอแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เพื่อมาใช้กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ถ้าเป็นจริงอย่างนั้นะครับท่านประธาน อยากจะฝากให้คณะกรรมการผู้จัดทำประชามติ ในครั้งนี้ต้องให้ข้อมูลประชาชนให้เพียงพอ อย่างเช่น ต้องให้ข้อมูลว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ มันมีปัญหาอย่างไร เราต้องแก้ มันมีจุดอ่อน จุดแข็งอย่างไร เรามีจุดอ่อน เพราะว่าองค์กรอิสระของเราโดนแทรกแซง ส.ว. สามารถซื้อได้ เมื่อ ส.ว. ซื้อได้แล้ว องค์กรอิสระเราโดนแทรกแซง แทรกแซงไปที่ กกต. จัดการเลือกตั้งไม่บริสุทธิ์ยุติธรรม แทรกแซงไปที่ ป.ป.ช. แทรกแซงไปที่สื่อ -----

ทำให้บ้านเมืองมีปัญหา ทำให้บ้านเมืองมีวิกฤติ ข้อมูลเหล่านี้ผู้จัดการประชามติต้องบอกให้กับประชาชนได้รับทราบ บ้านเมืองมีวิกฤติจนพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีกระแสรับสั่งว่าบ้านเมืองมีวิกฤติที่สุดในโลก นั่นคือสิ่งที่สำคัญครับ นั่นคือสิ่งที่ กกต. ต้องมาเป็นบทเรียน กกต. คณะกรรมการการเลือกตั้งคราวที่แล้วต้องโดนฟ้องติดคุก ติดตะราง การจัดการเลือกตั้งคราวก่อนนั้นเป็นโมฆะ เราต้องบอกประชาชนให้หมดครับ ข้อมูลเหล่านี้คณะกรรมการจัดการทำประชามติต้องบอกให้หมด เราอย่าบอกข้อมูลด้านเดียว แล้วถามว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ทำไมเราต้องเอากฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ต้องบอกประชาชนต้องมาเปรียบเทียบ ข้อมูลสำคัญมากครับท่าน ถ้าข้อมูลไม่พอจะถือว่าล้มเหลว ต้องมาเปรียบเทียบเพราะว่าปี ๒๕๕๐ นั้นมันไม่มีเรื่องกฎหมายยุบพรรค ถ้าคณะกรรมการบริหารพรรคทำความผิดมันไม่มีกฎหมาย ปี ๒๕๔๐ ใครได้ประโยชน์ ปี ๒๕๕๐ เรามีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินถ้าไปใช้ ปี ๒๕๔๐ ไม่มีคณะกรรมการตรวจสอบทรัพย์สินตรงนี้ใครได้ประโยชน์ ใครเสียประโยชน์ สิ่งเหล่านี้ครับ กกต. ต้องจัดการข้อมูลให้เพียงพอ กกต. อย่าให้รัฐขึ้นมาต้องขอเรียนตั้งข้อสังเกตไว้ตรงนี้อ่าอย่าให้รัฐขึ้นมา เพราะว่าคนที่ป็นรัฐบาลจะมีเครื่องไม้เครื่องมือพร้อมมาก พวกเราอภิปรายมาทั้งวันแล้ว ผมอยากจะเรียนย้ำว่าให้กำลังใจ กกต. ให้จัดการทำประชามติให้เรียบร้อย ให้เท่าเทียมข้อมูลทั้ง ๒ ด้าน ทั้งผู้สนับสนุนทั้งเห็นด้วย อย่าให้รัฐมาชี้หน้า ผมเพียงแต่ฝากประเด็นสั้น ๆ ตรงนี้ครับ จริง ๆ มีหลายประเด็นแต่เห็นว่าเวลาค่อนข้างจะเย็นมากแล้วต้องขอให้กำลังใจทาง กกต. แล้วที่ผมเองเห็นด้วยในกฎหมายฉบับนี้ แล้วคงจะต้องฝากคณะกรรมการกิจการที่จะต้องไปจัดทำกฎหมายนี้ขอกราบขอบพระคุณมากครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณครับ ถ้าทำเวลาได้ขนาดนี้เราก็จะได้พักเร็วขึ้น ขอบพระคุณมากครับ คุณสุชาติอยู่ใหม่ครับ คุณพงษ์ศักดิ์ คุณประเสริฐ คุณคมเดช เชิญครับ คนที่ไม่มาก็ถือว่าสละสิทธินะครับ

นายคมเดช ไชยศิริวามงคล (กาฬสินธุ์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ ผม คมเดช ไชยศิริวามงคล ส.ส. กาฬสินธุ์ เขต ๑ พรรคพลังประชาชน ตามร่าง พ.ร.บ. ประกอบ

๑๔๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรณ ๗๐/๒

รัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนหนึ่งสามารถที่จะดำเนินการแก้ไขปัญหาข้อขัดแย้งของประเทศ ท่านประธานครับ ในการเลือกตั้งเพื่อให้เข้ามาแก้ไขปัญหาในระบบสภาผู้แทนราษฎรส่วนหนึ่ง มันก็มีปัญหาเล็ก กลาง ใหญ่ ปัญหาเล็กก็แก้ได้ ฝ่ายบริหาร ปัญหากลางแก้ได้ ปัญหาใหญ่ซึ่งเป็นสิ่งที่กระทบสำหรับประชาชนทั่วประเทศ มันมีการแก้ไขปัญหาอยู่ ๒ แนวด้วยกัน การวางมาตรการต่าง ๆ ถ้าเราวางมาตรการแล้วก็แก้ไขปัญหา ถ้าแก้ไม่ถูกจุดมันจะเป็นการสร้างปัญหาเพิ่มขึ้นมา การบริหารจัดการมีอยู่ ๔ หลักใหญ่ ๆ ด้วยกันครับ คน งาน เงิน เวลา ตัวเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาท ผมคิดว่ามันไม่ใช่เป็นการสิ้นเปลือง เพราะว่าเงิน ๒,๐๐๐ ล้านบาทมันเป็นค่าจัดการทั้งหมด -----

- ๗๑/๑

๑๔๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๗๑/๑

ไม่ว่าการประชาสัมพันธ์ ค่ายานพาหนะ ค่าคน แล้วอีกอย่างหนึ่งเป็นการใช้จ่ายเงินในประเทศ ตรงนี้คงไม่ติดใจอะไร ส่วนเกี่ยวกับตัวคนซึ่งเป็นสิ่งหนึ่งที่คาบคอกคาบดอก เพราะว่าท่านองค์กรกลาง กกต. เข้าไปผูกพันกับการออกกฎหมาย ปี ๒๕๕๐ การแก้ไขกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มันมีเงื่อนไข ตัวเงื่อนไขตัวหนึ่งที่มันไม่บริสุทธิ์ยุติธรรมก็คือถ้ากฎหมายลงประชามติไม่ผ่าน ประธาน คมช. สามารถที่จะเอากฎหมายฉบับไหนก็ได้มาใช้ มันก็เป็นลักษณะกึ่งบังคับ อันนี้สำหรับแนวทางการประชามติ ปี ๒๕๕๐ แล้วอีกอย่างหนึ่งครับท่าน ตามมาตรา ๘ ถ้าท่านใช้เงื่อนไขตรงนี้สำหรับกฎหมายลงประชามติ ปี ๒๕๕๐ กฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นี้แท้เลยนะครับท่าน เพราะว่าตามที่ท่านร่างกฎหมาย มาตรา ๘ การออกเสียงเพื่อมีข้อยุติโดยเสียงข้างมากของผู้มีสิทธิการออกเสียง หากปรากฏว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบด้วยกับเรื่องที่ทำประชามติ เพราะฉะนั้นการลงประชามติกฎหมาย ปี ๒๕๕๐ เห็นชอบ ๕๐ กว่าไม่เห็นชอบ ๔๐ กว่า เฉลี่ยแล้วประมาณ ๗๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ก็แสดงว่า ๔๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ ถ้าเอาไปบวกกับ ๓๐ เปอร์เซ็นต์ซึ่งเป็นตัวตั้ง ถ้าเอามาตรา ๘ นี้ไปใช้นะครับ เราไม่ได้ใช้กฎหมาย ปี ๒๕๕๐ หรือครับ เพราะฉะนั้นนี่คือตัวงานตัวหนึ่งที่เป็นจุดอ่อน มันเป็นจุดอ่อน เพราะว่าตัวบุคคลที่นำเสนอมานี้มีผลเกี่ยวกับการได้เสียของกฎหมายที่ออกมา ผมคงไม่ตำหนิเกี่ยวกับการที่ท่านมีที่มาในการเป็น กกต. แต่จุดหนึ่งที่เป็นจุดที่อยากตำหนิก็คือการมีผลได้เสียเกี่ยวกับเงื่อนไขเวลา องค์กรกลางอยู่ ๗ ปี ๘ ปี ๙ ปี ในด้านการเมืองแล้วอยู่ ๔ ปี ๒ ครั้ง ก็ ๘ ปี เป็น ๒ สมัย ถ้าไม่มีการยุบสภาเนี่ยเลือกตั้ง ๓ ครั้งครับ ถ้ามีการยุบสภาอาจจะ ๔ หรือ ๕ ครั้ง อันนี้มันเกิดเป็นประเด็นปัญหาครับ ตรงนี้ต้องมีการแก้ไขไม่อย่างนั้นตาชั่งของท่านจะไม่มีความเป็นกลาง อีกจุดหนึ่งครับท่านที่บอกว่า ให้ใช้จำนวนคนเป็นตัวตั้งโดยคำนึงถึงจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงในแต่ละหน่วยออกเสียงจำนวน ๘๐๐ คนเป็นประมาณ และความสะดวกในการเดินทาง ความจริงแล้วความสะดวกในการเดินทางมันก็เกี่ยวเนื่องกันไปเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย โดยเฉพาะในยุคน้ำมันแพง

๑๔๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๗๑/๒

ท่านครับ ถ้าจะไปวางมาตรการให้คนต้องเสียค่ารถค่าเรือไปลงคะแนน ลงประชามติ
นี่เป็นการเพิ่มปัญหาครับ ผมอยากนำเสนอให้ใช้หมู่บ้านเป็นหลักไปเลย คล้าย ๆ กันกับเลือก
ส.ส. เลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เดินไปลงคะแนนได้ต้องเซฟ (Save) ค่าใช้จ่ายตรงนี้ครับ
ไม่อย่างนั้นผลในการลงประชามติถ้ามันเปลืองมากจนเกินไปก็ไม่มีใครอยากจะทำ
หน้าที่ตรงนี้ อีกส่วนหนึ่งครับท่าน เกี่ยวกับเงื่อนเวลา เงื่อนเวลาที่ท่านวางไว้มันเป็น
๙๐ วันถึง ๑๒๐ วัน ๙๐ วันถึง ๑๒๐ วันนี่ผมว่าถ้าไปเปรียบเทียบกับทางเลือกตั้ง ส.ส.
ถ้ายุบสภาใช้เวลาประมาณ ๖๐ วัน ถ้าไม่ยุบสภา ๔๕ วัน -----

- ๗๒/๑

๑๔๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๗๒/๑

ผมว่าในลักษณะที่ในสังคมไทยเกิดข้อขัดแย้งขึ้นมา ถ้าเราใช้เวลามากจนเกินไปมันเป็นการสร้างปัญหาขึ้นมา สร้างปัญหาให้คนทะเลาะกันครับ ยืดยาวจนเกินไปในลักษณะเทคโนโลยีสังคมยุคใหม่ ประเทศไทยเรามีการสื่อสารใช้โทรศัพท์มือถือประมาณ ๔๘ ล้านเครื่อง ผมว่าข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ ไม่เกินอาทิตย์หนึ่งคนรู้จักหมดแล้วเดี๋ยวนี้ มันไม่มีความจำเป็นต้องใช้เวลา ๙๐-๑๒๐ วัน แล้วอีกอย่างหนึ่งเวลากับค่าใช้จ่ายมันเป็นตัวเดียวกัน ถ้าเราตัดสั้นทอนลงมาประมาณ ๔๕-๖๐ วันเท่ากันกับมาตรการในการเลือก ส.ส. ผมคิดว่าคงจะอยู่ในจุดที่พอดี เพราะฉะนั้นแนวทางในการร่างกฎหมายประกอบร่างรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ๑. คน ๒. งาน ๓. เงิน ๔. เวลา ตัวงานตัวมาตรา ๘ ตรงนี้ถ้าทำอย่างนี้มันไม่ใช่เป็นการแก้ไขปัญหาคือเป็นการสร้างปัญหาเพิ่มตัวตั้งขึ้นมาเลยในทางการเมือง คนร้อยละคนมาลงคะแนนประมาณ ๗๐ เปอร์เซ็นต์นี้ก็มากพอที่สุดแล้ว อีก ๓๐ เปอร์เซ็นต์เป็นตัวตั้งของคนที่ไม่เห็นด้วย อันนี้จบเลยครับ ก็หาอีก ๒๑ เสียง ก็คล้าย ๆ กันกับกฎหมายปี ๒๕๕๐ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส.ว. ส.ว. เลือกสรรมาครึ่งหนึ่ง คัดสรรครึ่งหนึ่ง ไปเลือกตั้งครึ่งหนึ่ง เลือกครึ่งหนึ่งก็ไปเอาเลือกตั้งมาอีกคนหนึ่งมันยืดสภาสูงได้แล้วครับอย่างนั้นนี่คือการออกกฎหมายที่มันมีเงื่อนไข มันไม่มีความเป็นธรรมตรงนี้ แล้วสภาสูงเอาอำนาจเข้าไปเต็มเลยถอดถอนนายกรัฐมนตรีได้ อันนี้มันเป็นเผด็จการสภาสูงนะครับท่าน ตัวกฎหมายต่าง ๆ ถ้าเราไม่มีความเป็นกลางมันพังตั้งแต่แรก ผมดูประเทศไทยแล้วมันไม่ใช่เป็นปัญหาที่ตัวบุคคล มันเป็นปัญหาที่ระบบ สภาสูงเลือกองค์กรกลาง ๓ ปีองค์กรกลางตั้งกรรมการขึ้นมา มาเลือกสภาสูงคัดสรรแล้วก็เลือก ส.ว. อีก ๒ คนก็จบแล้วครับแล้วก็เกิดข้อขัดแย้งกันระหว่างสภาล่าง สภาสูงกับองค์กรกลาง เพราะว่ากฎหมายปี ๒๕๕๐ ยืดไปหมดแล้ว ยืดกลางกับสภาสูง นี่เป็นตัวอย่างตัวหนึ่งที่ผมเห็นว่าเราจะต้องบอกความจริงให้พี่น้องประชาชนฟังว่ามันเกิดปัญหาอะไรขึ้น แล้วแนวทางในการแก้ไขปัญหาดัง ๆ คงต้องกราบเรียนท่านว่า ถ้าแก้ไขปัญหามันไม่ถูกแล้วมันจะเป็นการเพิ่มปัญหาให้บ้านเมืองครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : จบแล้ว ขอขอบคุณครับ
เชิญท่านพี่ระพีพันธุ์ครับ

๑๔๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๗๒/๒

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กรุงเทพมหานคร เขต ๓ พรรคประชาธิปัตย์ กราบเรียนท่านประธาน
ด้วยความเคารพครับว่า วันนี้ต้องนับว่าเป็นวันที่ ๒ ที่เราจะพิจารณากฎหมายที่จะมี
ความสำคัญต่อบ้านเมือง เมื่อวานเราอภิปรายพิจารณากันในเรื่องของกฎหมายเกี่ยวกับการ
การดำเนินคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง วันนี้เป็นเรื่องการลงประชามติ ท่านประธาน
จะเห็นว่าทั้ง ๒ เรื่องจะเกี่ยวข้องกับบ้านเมืองทั้งนั้นเลย แล้วก็ปัญหาซึ่งวันนี้บ้านเมือง
กำลังมีวิกฤติ ผมมีเรื่องที่ยากจะขออนุญาตท่านประธานอภิปรายฝากท่านประธาน
ผ่านไปยังเจ้าของร่างและคณะกรรมการวิสามัญอยู่ ๓ ประเด็นใหญ่ ๆ ครับ

ประเด็นที่ ๑ ก็คือ จะเป็นเรื่องเกี่ยวกับสถานะหรือปัญหาเฉพาะของ
ตัวร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้เอง

ประเด็นที่ ๒ ก็จะเป็นเรื่องของเนื้อหาสาระ ซึ่งผมคิดว่าอยากจะขอตั้ง
ข้อสังเกตหวังดีไว้เพื่อไปพิจารณาทบทวน

๑๔๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๗๓/๑

ประเด็นที่ ๓ ผมคิดว่าจำเป็นต้องพูดก็คือเรื่องของความน่าเชื่อถือขององค์กร โดยเฉพาะประเด็นที่ ๓ ท่านประธานครับ ถ้าหากว่าองค์กรที่จะเข้ามาเป็นผู้ดำเนินการ เกี่ยวข้องนี้ขาดความน่าเชื่อถือ ผมคิดว่าเราทำกฎหมายกันไปเปลืองงบประมาณ เปลืองเวลา ก็ไม่มีประโยชน์ แต่ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานเป็นเบื้องต้นก่อนที่จะเข้าสู่ประเด็น แต่ละประเด็นทั้ง ๓ ประเด็นก็คือว่า เรื่องของกฎหมายประชามติหรือเรื่องของการลงประชามติเป็นเรื่องที่อยากจะใช้คำว่า เป็นดาบสองคม ถ้าใช้ในทางดีก็จะเป็นผลดีกับบ้านเมือง แต่ถ้าหากถูกใช้ไปในทางที่เป็นเครื่องมือทางการเมืองหรือเครื่องมือ เพื่อตอบสนองผลประโยชน์ของบุคคลใดบุคคลหนึ่งหรือกลุ่มบุคคลใดกลุ่มบุคคลหนึ่ง ผมก็คิดว่ากฎหมายฉบับนี้จะสร้างความเสียหายให้กับประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง จึงต้องขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไปแล้วเราต้องพิจารณากฎหมายฉบับนี้ทั้ง ๒ ด้าน ให้รอบคอบ คือด้านที่จะถูกใช้ไปเป็นประโยชน์กับบ้านเมืองและในด้านที่อาจจะ มีช่องโหว่และถูกนำไปใช้ในทางที่ก่อให้เกิดความเสียหายหรือเป็นเครื่องมือที่จะสร้างความชอบธรรมหรือเป็นเครื่องมือที่จะสร้างความเป็นธรรม อ้างความเป็นธรรมให้กับผู้มีอำนาจในการบริหารหรือดูแลองค์กรต่าง ๆ ที่จะใช้กฎหมายนี้หรือผลของการลงประชามติ ในการดำเนินการในทางที่ไม่ชอบ แล้วก็ใช้กระบวนการตรงนี้มารองรับความชอบธรรมของสิ่งที่จะทำนั้น ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานเป็นเบื้องต้นสักนิดหนึ่งก่อนครับว่า ปัญหาของบ้านเมืองเราโดยเฉพาะเรื่องของการทุจริตประพฤติมิชอบหลายปีที่ผ่านมา มันพัฒนาไปอย่างรวดเร็วจากการที่บอกว่ารับเงินใต้โต๊ะ เมื่อก่อนเราเรียกว่ารับเงินใต้โต๊ะ มีการโกงมีการอะไรกันเดี๋ยวนี้ก็พยายามพัฒนาไปใช้องค์กรทางกฎหมายเป็นเครื่องมือ ไม่ว่าจะเป็นอย่างใดจะเป็นองค์กรทางอนุญาโตตุลาการหรือว่าองค์กรศาล แล้วก็บอกว่าเป็นอย่างไร เป็นการดำเนินการตามคำพิพากษาบ้าง เป็นการดำเนินการตามคำวินิจฉัยของผู้ที่มีอำนาจตามกฎหมายบ้างแล้วจะว่าโกงกันได้ได้อย่างไร ตรงนี้ผมอยากจะฝากท่านประธาน ไปยังเจ้าของร่าง โดยเฉพาะท่านประพันธ์ นัยโกวิท ซึ่งส่วนตัวผมรู้จักท่านแล้วก็เชื่อถือ ในความซื่อสัตย์สุจริตของท่านในการที่ดำเนินการ เพราะว่าท่านเป็นหนึ่งในคนที่

ช่วยกันทำให้บ้านเมืองเรารอดพ้นจากคดี ๖,๒๐๐ ล้านบาทค่าโง่ทางด่วน ผมชื่นชมแล้วก็ยังประทับใจท่านมาจนถึงทุกวันนี้ เพราะฉะนั้นในส่วนของท่านที่เป็นหัวหน้าคณะนี้ผมก็ชื่นชม แต่อยากจะฝากเอาไว้ในการพิจารณาว่าต้องดูให้รอบคอบ ไม่เช่นนั้นอาจจะเกิดคดีอย่างนั้นแต่ว่าในรูปแบบอื่นครับ กฎหมายฉบับนี้จึงเป็นกฎหมายที่มีความสำคัญ หลายคนบอกว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ปีที่แล้วเอง เรามีการลงประชามติในเรื่องของการรับร่างรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ที่มีผลบังคับใช้อยู่วันนี้ แต่ผมอยากจะกราบเรียนว่าสำหรับผม ผมยังไม่อยากจะถือว่านั่นคือกระบวนการประชามติสมบูรณ์แบบ ผมอยากจะถือว่าเป็นการทดลองครับ ให้เห็นข้อบกพร่องหลาย ๆ อย่าง หรือว่าช่องโหว่ของกฎ ระเบียบ กฎหมาย หรือว่าระเบียบปฏิบัติภายในขององค์กรที่เกี่ยวข้องก็คือ กกต. เองที่จะดำเนินการ อยากจะบอกว่านั้นเป็นการลงประชามติซึ่งน่าเป็นห่วง สำหรับผมผมเรียนตรง ๆ ครับ เพราะอะไรครับ การลงประชามติผมไม่อยากจะให้เป็นการลงประชามติในเชิงที่เป็นเครื่องมือทางการเมืองและอยากให้มีการให้ความรู้อย่างแท้จริง ผมเห็นร่างกฎหมายของท่านเขียนไว้ในลักษณะอย่างนี้เอาไว้พอสมควร แต่ผมก็ยังเป็นห่วงอยู่ว่ามีความชัดเจนในเรื่องของวิธีการทำงานหรือว่ารูปแบบการดำเนินการอย่างไรที่จะให้ความรู้อย่างที่ว่าแล้วก็ลงไปอย่างทั่วถึงแล้วก็มีความเข้าอกเข้าใจ เพราะว่าถ้าหากว่าเราใช้กฎหมายว่าด้วยการออกเสียงประชามติหรือรูปแบบการลงประชามติในเชิงที่ใช้อารมณ์เป็นที่ตั้งผลเสียหายจะเกิดขึ้นเยอะ แล้วก็ทำให้เกิดกลายเป็นว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นเครื่องมือในทางที่จะนำไปสู่สิ่งที่ไม่ควรจะมีไม่ควรจะเป็นในประเทศได้

ประการที่ ๑ ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่า มีข้อโต้เถียง ได้แย้งกันพอสมควรในเรื่องของความชอบ ความถูกต้อง ความผิดของร่างกฎหมายฉบับนี้ที่ทางคณะกรรมการ กกต. นำเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎร เมื่อเช้าผมก็ได้ยินเพื่อนสมาชิกท่านหนึ่งได้พูดไปแต่ว่าไม่ค่อยมีคนพูดประเด็นนี้ แต่ผมคิดว่าบางส่วนซึ่งยังไม่สมบูรณ์ที่พูดไปผมต้องขออนุญาตท่านประธานที่จะขอพูดซ้ำแต่ว่าจะให้น้อยที่สุดนะครับ ที่ผมกราบเรียน

๑๔๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๗๓/๓

ตรงนี้ก็คือว่า ตามร่างกฎหมายฉบับนี้ถ้าท่านประธานได้กรุณาดูในหลักการ เหตุผล
จะเห็นชัดเจนบอกว่า เหตุผลที่ต้องนำเสนอเข้ามา -----

- ๗๔/๑

เพราะว่าเป็นบทบังคับของรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ มาตรา ๓๐๒ ที่บอกว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างกฎหมายฉบับนี้เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ ผมกราบเรียนท่านประธานครับว่า เป็นปัญหาเหมือนที่เพื่อนสมาชิกได้กล่าวไปเมื่อภาคเช้าว่าวันนี้เรายังมีกฎหมายประชามติอีกฉบับหนึ่ง คือ พ.ศ. ๒๕๔๑ มีสถานะอยู่เท่าไรเพียงใด ผมได้ยืนยันได้ทราบครับว่า ทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาได้แสดงความเห็นไว้ว่ากฎหมายฉบับนั้นหมดสภาพไปแล้ว แต่ว่าท่านอย่าลืมว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นที่ปรึกษากฎหมายของรัฐบาล ความเห็นของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเพียงข้อเสนอแนะไม่ใช่บทสรุปหรือบทชี้ขาด แต่วก่อนหน้านั้นเราได้มีคำพิพากษาหรือคำสั่งของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญในคดียุบพรรคการเมืองได้บอกไว้ชัดเจนเป็นหลักฐานเป็นแนวทางว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีสถานะเหมือนกับพระราชบัญญัติทั่วไป จะต้องยกเลิกก็โดยพระราชบัญญัติฉบับอื่นหรือผู้ที่มีการยึดอำนาจการปกครองสั่งให้พ้นสภาพ ตรงนี้จึงทำให้เป็นปัญหาที่ผมเองเรียนท่านประธานตรงนี้เพราะว่าถ้าหากจะดูให้ชัดเจนเข้าไปอีกจะเห็นปัญหามากขึ้นไปอีกว่าในรัฐธรรมนูญ มาตรา ๓๐๒ ใน (๑) ถึง (๔) ได้กำหนดกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไว้ ๔ ฉบับว่าให้มีผลบังคับต่อไป ซึ่งตรงนี้ทำให้เป็นปัญหา แล้วก็พอมาพรรคสองบอกว่า ให้มีการแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญไม่ได้ บอกว่า ๔ ฉบับ หรือฉบับไหนนะครับบอกว่า ให้มีการแก้ไขกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามบทบัญญัติของกฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับนี้ แล้วพอมาพรรคสุดท้ายถึงได้บอกว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งจัดทำร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญนี้ โดยให้นำความในวรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้ามาใช้บังคับโดยอนุโลม ประเด็นที่สำคัญและเกี่ยวมาถึงมาตรา ๓๐๒ ที่อยู่ในหลักการและเหตุผลก็คือ วรรคสามครับท่านประธาน วรรคสามก็บอกว่าให้ผู้รักษาการตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญตามวรรคหนึ่ง ดำเนินการปรับปรุงพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญเพื่อให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญภายในหนึ่งปีนับแต่วันประกาศใช้ ตรงนี้ละครับที่เป็นประเด็นก็คือว่าสิ่งที่ท่านจะต้อง

๑๕๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิวรา ๗๔/๒

ดำเนินการก็คือว่า เราจะต้องใช้วิธีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือว่าแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๑ หรือยกร่างใหม่ทั้งฉบับ ถ้าหากว่าเป็นลักษณะของการแก้ไขเปลี่ยนแปลงก็จะต้องเป็นลักษณะเหมือนกฎหมายที่เราพิจารณาไปเมื่อวานครับท่านประธานก็คือ กฎหมายที่ว่าด้วยวิธีพิจารณาคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งเราจะใช้ว่า (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... แสดงให้เห็นว่าเป็นการแก้ไขฉบับที่แล้ว และยอมรับว่าฉบับที่แล้วมีตัวตนอยู่ แต่ว่าฉบับนี้ที่เรากำลังพิจารณาไม่มีคำว่า (ฉบับที่ ..) มีคำว่า พ.ศ. .... ไปเลย ก็แสดงว่ากฎหมายฉบับนี้เป็นกฎหมายใหม่ทั้งฉบับเลยไม่ได้ไปแก้ไขฉบับปี ๒๕๔๑ และถ้าหากว่าดูในเนื้อหาของกฎหมายฉบับนี้ก็ไปมีการพูดถึง ปี ๒๕๔๑ ซึ่งตามหลักก็น่าจะให้เกิดความรอบคอบก็บอกไปเลยว่าพระราชบัญญัติฉบับนี้ให้ถือว่ายกเลิกฉบับนั้นไปเลย ลักษณะนี้มันยังเป็นประเด็นข้อกฎหมายอยู่ว่า คำสั่งหรือคำพิพากษาของตุลาการศาลรัฐธรรมนูญได้ชี้ไว้ว่ากฎหมายไม่มีผลเป็นอันสิ้นสุดลง แต่ว่าคำวินิจฉัยหรือความเห็นของสำนักงานกฤษฎีกาบอกว่าจบไปแล้ว ประเด็นคือ ๒ องค์กรทำงานประธานว่าใครอยู่สูงกว่ากัน ตรงนี้จึงเป็นประเด็นข้อกฎหมายที่ผมคิดว่าต้องพิจารณาให้รอบคอบ เพราะถ้าหากว่าในชั้นวิสามัญดำเนินการปรับปรุงตรงนี้ได้ก็จะเป็นการดีและจะได้ไม่ต้องมีปัญหาอะไรกันอีก ถ้าหากว่ายังดันกันไปดันกันมาผมว่าท้ายสุดจะมีปัญหาข้อกฎหมายอีกหลายเรื่องในส่วนนี้ อย่างน้อยก็ต้องเป็นประเด็น ผมคิดว่าวันนี้บ้านเมืองเรามีประเด็นถกเถียงกันเยอะพอท่านประธาน อะไรที่สามารถทำให้มันยุติได้ แล้วก็ไม่ต้องมาเป็นประเด็นที่จะต้องมาถกเถียงกันอีกได้ผมว่าเป็นการดี เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จะเป็นประเด็นที่ผมอยากกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังท่านเจ้าของร่าง แล้วก็ทางคณะกรรมการวิสามัญว่าในรายละเอียดพวกนี้ขอให้ไปดูให้เกิดความชัดเจนรอบคอบขึ้นอีกครั้งหนึ่ง

ในประการที่ ๒ ที่ผมขออนุญาตท่านประธานกราบเรียนอภิปรายในชั้นนี้ก็คือในเรื่องของเนื้อหากฎหมาย ผมอยากเรียนท่านประธานว่ากฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เรากำลังพิจารณาที่เป็นร่างตัวนี้ถ้าหากไปดูเปรียบเทียบกับกฎหมายเดิมที่เรียกว่าเป็น

๑๕๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิวรา ๗๔/๓

ฉบับ พ.ศ. ๒๕๔๑ ที่ออกตามความในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐
จะมีหลายเรื่องที่คล้ายกันและมีหลายเรื่องที่แตกต่างกัน

- ๗๕/๑

๑๕๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๗๕/๑

ประเด็นที่ ๑ ที่ผมอยากจะขอทำความเข้าใจและสอบถามด้วย เพราะอยากทราบก็คือว่า กฎหมายฉบับนี้ร่างที่เรากำลังพิจารณาจะมีบทนิยาม มีคำที่ต้องจำกัดความเอาไว้เยอะมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งผมคิดว่าตรงนี้เป็นความรอบคอบแล้วก็เป็นความดีของกฎหมายก็ได้ เพื่อให้เกิดความชัดเจนว่าถ้อยคำต่าง ๆ เหล่านี้ในกฎหมายจะให้หมายความอย่างไร แต่มีอยู่อันหนึ่งครับที่เป็นคำแรกเลยที่ผมสงสัย เพราะว่าไปจำกัดความของคำว่ารัฐธรรมนูญ หมายความว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยพุทธศักราช ๒๕๕๐ ถ้าอย่างนี้ผมไม่เข้าใจว่าทำไมต้องระบุว่า ๒๕๕๐ ถ้าหากว่าท่านประธานไปดูฉบับปี ๒๕๔๑ จะไม่ใช่ว่าเป็น พ.ศ. ๒๕๔๐ จะใช้คำว่า รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย เฉย ๆ อย่างนี้ก็แปลว่าจะต้องมีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายกันใหม่หรืออะไร แล้วก็มีเหตุผลอะไรที่ต้องระบุ พ.ศ. ของรัฐธรรมนูญในนี้ แต่ตรงนี้เป็นประเด็นง่าย ๆ ครับ

ประเด็นที่ ๒ ที่อยากจะสอบถามก็คือว่า ถ้าท่านประธานดูในร่างกฎหมายมาตรา ๓ ในเรื่องของคำจำกัดความจะมีในเรื่องของเขตออกเสียง มีเรื่องของจังหวัด เรื่องของอำเภอ เรื่องของเทศบาลเพื่อให้เกิดความชัดเจน ความจริงอย่างคำว่า อำเภอ เขาบอกให้รวมถึงกิ่งอำเภอ เขตออกเสียงหมายถึงว่าอะไร แต่มีอยู่คำหนึ่งครับ ซึ่งในกฎหมายปี ๒๕๔๑ ไม่มี แต่ว่าตามกฎหมายฉบับนี้ร่างฉบับนี้มีก็คือท่านไปให้สามารถทำประชามติเฉพาะพื้นที่ได้ เขาแบ่งกันเป็น ๒ แบบครับ คือการทำประชามติตามที่ ครม. เสนอขอให้ทำกับการทำประชามติตามกฎหมาย กรณีที่ทำตามกฎหมาย ท่านก็ไปกำหนดว่า ขอโทษครับ กรณีที่ ๑ ในมาตรา ๕ (๓) กำหนดว่าการจัดให้มีการจัดออกเสียงประชามติในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ คำว่า พื้นที่ นี้หมายความว่าอะไรครับ พื้นที่นี้ครับ ถ้าในกรุงเทพมหานครของผมอย่างนี้นะครับ หมายถึงเฉพาะหมู่บ้านได้ไหมครับ หมู่บ้านจัดสรรนะครับ หรือว่าหมายถึงเฉพาะแขวงในแขวงได้ไหมครับ หรือหมายถึงอะไรเฉพาะพื้นที่ เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นคำที่ผมคิดว่า ไหน ๆ ท่านจำกัดความข้างหน้าไว้เยอะแยะเลยท่านประธาน ตรงนี้ทำไมไม่มี อย่างน้อยมันก็จะเกิดความชัดเจนขึ้นครับว่าการไปทำประชามติเฉพาะพื้นที่นี้หมายความว่าแค่ไหนเพียงใด พื้นที่ควรจะเป็น

๑๕๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๗๕/๒

กว้างใหญ่สักแค่ไหน เราจะใช้เขตอะไรครับ จะใช้หมู่บ้าน จะใช้ชุมชนหรือจะใช้อะไร เพราะฉะนั้นตรงนี้แหละครับที่ผมคิดว่าน่าจะมีความชัดเจนให้มากขึ้นในส่วนของคำจำกัดความ ซึ่งอาจจะต้องดูในเนื้อหาของสาระของกฎหมายก็ฝากท่านประธานผ่านไปยังเจ้าของร่างในชั้นพิจารณาในชั้นวิสามัญ

อีกส่วนหนึ่งท่านประธานครับ ที่ผมได้กราบเรียนไว้เบื้องต้นก็คือในมาตรา ๙ บอกว่า เมื่อมีประกาศแล้วให้มีการลงประชามติ ให้มีการเผยแพร่กระบวนการขั้นตอน การออกเสียงให้ผู้มีสิทธิออกเสียงทราบอย่างทั่วถึงและอะไรต่าง ๆ ก็วกกันไป ตรงนี้ ผมสนใจครับ เพราะว่าการที่ดำเนินการให้ประชาชนมาลงความเห็นว่าจะรับหรือไม่รับ ร่างรัฐธรรมนูญปี ๒๕๕๐ มีการใช้เงินงบประมาณเยอะมากทีเดียวท่านประธาน ในหลายภาคส่วนใช้งบประมาณ แต่ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่า ในฐานะคนที่อยู่ในพื้นที่นี้ผลที่ออกมาไม่สมกับเงินที่จ่ายไปเลย ครั้งนั้นก็มีความพยายามจะบอกให้ไปให้ทั่วถึงเหมือนกันครับ ไปไม่ทั่ว วันนี้ตรงนี้ก็เขียนไว้กว้าง ๆ ผมอยากจะบอกว่าในส่วนนี้ ถ้าหากชั้นคณะกรรมการวิสามัญสามารถพิจารณาลงไปรายละเอียดวงเกณฑ์สักนิด ท่านประธานครับ เอาประสบการณ์ที่พบกันมา เจอกันมาไม่ว่าจะเป็นการเมือง ฝ่ายประจำทำอย่างไรจะเขียนกรอบเอาไว้เบื้องต้นสักเล็กน้อยให้เกิดความชัดเจนว่า ท่านจะดำเนินการอย่างไรตรงนี้นะครับ ให้การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารไปถึงพี่น้องประชาชน ให้มากขึ้น

ในประเด็นต่อไปในส่วนของการลงประชามติ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ จะมีการลงประชามติตามมาตรา ๑๖๕ (๑) กับ (๒) ๒ แบบ แบบแรกเป็นการลงประชามติตามที่ คณะรัฐมนตรีเสนอ แบบที่ ๒ ตามกฎหมาย ทั้ง ๒ แบบมีปัญหาครับ ผมอยากกราบเรียน ท่านประธานในแบบที่ ๑ แบ่งเป็น ๒ แบบ ก็คือว่า ลงประชามติให้ได้ข้อยุติ แบบที่ ๒ ลงประชามติเพื่อขอคำปรึกษา แต่ว่าทั้ง ๒ อย่างนี้ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานว่า เนื้อหาสาระของกฎหมายได้กำหนดไว้มีเพื่อนสมาชิกหลายคนได้พูดไปนะครับว่าจะใช้เสียงกึ่งหนึ่ง ให้คนออกมาใช้สิทธิครั้งหนึ่งหรือไม่ครั้งหนึ่ง ผมอยากกราบเรียน

๑๕๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๗๕/๓

ท่านประธานว่า อย่าลืมนะครับว่านี่คือการลงประชามติไม่ใช่การเลือกตั้ง ไม่เหมือนกันนะครับ
แม้ว่าเราจะอาศัยหลักเกณฑ์ของการเลือกตั้งคือ -----

- ๗๖/๑

๑๕๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๗๖/๑

เอาผู้มีสิทธิเลือกตั้งเป็นผู้มีสิทธิมาลงประชามติ แต่ไม่ได้แปลว่าผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงประชามติเท่านั้นคือเจ้าของประเทศ คนไทยอีกจำนวนหนึ่งซึ่งอาจจะยังไม่มีสิทธิเลือกตั้ง จะเป็นลูก เป็นหลานเราเขาก็เป็นหนึ่งที่เป็นเจ้าของประเทศ การลงมติการทำประชามติหลายเรื่องมันจะส่งผลถึงเขาเหมือนกัน เพราะฉะนั้นผมอยากจะทำความเข้าใจให้ชัดเจนว่าการลงประชามติผลออกมาข้างมาก ข้างน้อยอย่างไร ไม่ได้แปลว่าต้องดำเนินการตามนั้นทุกประการ แต่ผมอยากจะขอให้เกิดหลักการที่ชัดเจนก็คือว่ารัฐบาลหรือผู้ที่ไปลงประชามติฟังสังวรแล้วก็นำผลของการลงประชามติเป็นแนวทางการประกอบการพิจารณาตัดสินใจ อย่าไปถือว่าการลงประชามติแปลว่าเป็นการรับรอง เพราะคนที่ไม่ได้ลงประชามติเป็นลูกหลานเรายังไม่มีสิทธิเลือกตั้ง เขาเป็นหนึ่งที่เป็นเจ้าของประเทศและมีส่วนมีผลกระทบกับการกระทำตรงนั้น ผมยกตัวอย่างให้เห็นชัดอย่างหนึ่ง เช่น สมมุติจะบอกว่าจะทำประชามติว่าจะเปิดบ่อนกาสิโนดีไหม เราบอกว่าเอาเสียงของผู้มีสิทธิเลือกตั้งมาลงคะแนนกัน แล้วแปลว่าคนที่ไม่ได้สิทธิเลือกตั้งเขาไม่มีสิทธิแสดงความเห็นหรือว่ามีสิทธิว่าควรจะมีหรือไม่มีหรือครับ เพียงแต่เรากำลังจะบอกว่าผลของการลงประชามตินั้นเป็นสิ่งที่รัฐบาลหรือผู้ที่ขอประชามติฟังรับไปเป็นประกอบ อย่าไปอ้างเป็นสรณะเสมอไปว่าผลของการลงประชามติเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ ตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมอยากจะทำให้เกิดความชัดเจนว่านี่คือข้อแตกต่างกันระหว่างการลงประชามติกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาต่าง ๆ ไม่เหมือนกันครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้เป็นสิ่งที่ผมอยากจะก่อให้เกิดความชัดเจนในเรื่องนี้ และโดยเฉพาะเรื่องนี้กฎหมายครั้งนี้แบ่งเป็น ๒ เรื่องไว้ใน (๑) (๒) ของมาตรา ๕ ไปบอกว่าเรื่องที่ขอข้อยุติกับเรื่องขอคำปรึกษา ท่านประธานจะเห็นว่าไม่เหมือนกันนะครับ ขอคำปรึกษาก็คือไหนฟังดูสิว่าเขาจะให้ความเห็นเราว่าอย่างไร แต่ผมขอตั้งข้อสังเกตถามว่าเมื่อเป็นเช่นนั้นในมาตรา ๘ วรรคสอง ในเรื่องของการขอความเห็น ในเรื่องขอมาตรา ๘ บอกว่า การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใดหากปรากฏว่าผู้มาออกเสียงเป็นจำนวนไม่มากกว่าหนึ่งในห้า

๑๕๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๗๖/๒

ของจำนวนผู้มีสิทธิออกเสียง ให้ถือว่าประชาชนโดยเสียงข้างมากไม่เห็นชอบ แต่ถ้าหากว่า
เกินหนึ่งในห้าให้ถือว่าเห็นชอบ ตรงนี้จะครบที่ผมอ่านแล้วสับสนเพราะว่าคำในกฎหมายนี้
ไม่ได้ระบุว่าครบท่านประธาน นี้บอกว่าขอคำหรือไม่ใช่หรือครับ แล้วทำไมกลายเป็นว่า
ผลของการลงประชามติในส่วนนี้ที่ขอคำหรือกลายเป็นว่าเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ
เขาไม่ได้มาลงประชามติว่าให้ความเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ เขามาให้คำหรือไม่ใช่หรือครับ
แล้วถ้าเป็นอย่างนั้นท่านประธานย้อนไปดูในวรรคแรกของมาตรา ๘ ซึ่งเป็นกรออกเสียง
เพื่อให้ได้ข้อยุติ กฎหมายก็ใช้คำเดียวกันว่าผลของการลงประชามติตรงนี้เป็นเรื่องของ
การเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเหมือนกัน ถ้าอย่างนั้นตอนเริ่มต้นไม่เหมือนกันแต่ตอนจบ
มันเหมือนกันได้อย่างไร เริ่มต้นอย่างหนึ่งเราบอกว่าเราจะไปลงประชามติเพื่อหาข้อยุติ
แน่นอนครับต้องมีคนเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ แต่อีกเรื่องหนึ่งไปลงประชามติเพื่อขอคำปรึกษา
แล้วมันเป็นเรื่องของความเห็นชอบกับไม่เห็นชอบได้อย่างไร ตรงนี้ผมก็อยากจะฝากเป็น
ข้อสังเกตที่จะไปดำเนินการ และอีกเรื่องหนึ่งในส่วนนี้ครบท่านประธาน ถ้าหากว่า
ท่านประธานดูในรัฐธรรมนูญ ท่านประธานจะเห็นว่าเรื่องของการขอคำปรึกษาเป็นเรื่องของ
คณะรัฐมนตรี แต่ว่าทำไมในมาตรา ๘ วรรคสอง ได้ใช้คำว่า การออกเสียงเพื่อให้คำปรึกษาแก่
คณะรัฐมนตรี คณะบุคคลหรือบุคคลใด อันนี้ผมได้ยินเมื่อเข้ามีเพื่อนสมาชิกบางท่าน
ได้พูดไปแล้วเหมือนกันคร่าว ๆ แต่ผมจำเป็นต้องขออนุญาตท่านประธาน เพราะผมคิดว่า
เป็นเรื่องสำคัญ เพราะว่าอันนี้เกินจากสิ่งที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้หรือเปล่า และผมหารือ
ผ่านท่านประธานว่าคนที่ควรจะขอคำหรือกับประชาชนได้ควรเป็นคณะบุคคลหรือบุคคลใด
ได้ด้วยหรือครับ -----

๑๕๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จිරนุช ๗๗/๑

แล้วมันจะทำอย่างไรครับ ซึ่งตรงนี้ผมคิดว่าอาจจะเป็นการที่ร่างเกินหรือว่าเจตนาดีอะไรก็สุดแล้วแต่ก็อยากจะฝากเป็นข้อสังเกตเพื่อที่จะไปดำเนินการให้เกิดความชัดเจนอีกครั้งหนึ่ง

ในส่วนมาตรา ๑๐ ท่านประธานครับ ได้กำหนดไว้บอกว่า การออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕ (๑) ของรัฐธรรมนูญ ให้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียง สำหรับการออกเสียงตามมาตรา ๑๖๕ (๒) ก็คือการออกเสียงตามที่กฎหมายกำหนดให้ใช้เขตท้องที่ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดเป็นเขตออกเสียง ตรงนี้ผมสับสนครับ สับสนตรงไหนครับ สับสนตรงบอกว่า ในมาตรา ๑๖๕ (๑) เป็นการออกเสียงประชามติของรัฐบาลซึ่งต้องเป็นประโยชน์ของประชาชนโดยรวม ของประชาชนโดยรวมนะครับ เราจึงได้กำหนดเรื่องของการกำหนดเอาไว้ว่า ในมาตรา ๕ (๑) (๒) นะครับ แต่ว่าทำไมถึงได้ใช้เขตจังหวัดเป็นเขตออกเสียงครับ ในขณะที่ในมาตรา ๑๖๕ (๒) ซึ่งเป็นเรื่องตามกฎหมายและอาจจะเป็นเรื่องเฉพาะท้องถิ่น ตรงนี้บอกว่าเป็นไปตามเขตที่คณะกรรมการกำหนด ตรงนี้ผมอยากจะฝากไปเพื่อให้ไปดูถ้อยคำให้เกิดความละเอียดรอบคอบชัดเจนในส่วนนี้อีกครั้งหนึ่งนะครับ ผมอาจจะผิดก็ได้แต่ก็ตั้งข้อสังเกตให้ไปดู

ในส่วนมาตรา ๓๓ ท่านประธานครับ ตรงนี้จริง ๆ ก็เป็นเรื่องดีครับในเรื่องของการคัดค้านผลของการลงประชามติ แต่ผมอยากจะตั้งข้อสังเกตเอาไว้ครับท่านประธาน เพราะว่าในมาตรา ๓๓ ไปกำหนด ผมถือว่าเป็นการจำกัดสิทธิคนครับ ท่านประธานคงจะผ่านการเลือกตั้งมานับครั้งไม่ถ้วนเหมือนกัน ในการนับคะแนนแต่ละครั้งผมถามท่านประธานว่า การนับคะแนนที่มันข้อสงสัยสุจริตหรือเที่ยงธรรมตรงไปตรงมาหรือไม่มันอยู่ที่จำนวนคนไหมครับ ถามว่าถ้าคนไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์ของผู้มีสิทธิเลือกตั้งเขาบอกว่ามันมีการไม่ถูกต้อง ดำเนินการผิดพลาดหรือไม่สุจริตเที่ยงธรรม ถ้าไม่ถึง ๑๐ เปอร์เซ็นต์แปลว่าเที่ยงธรรมไหมครับท่านประธาน ผมคิดว่าความสุจริตเที่ยงธรรมในการนับคะแนนหรือไม่มันอยู่ที่พฤติกรรมและหลักฐานที่บ่งชี้ ณ ขณะนั้นครับท่านประธานมันไม่ได้บ่งชี้ที่ว่ามีจำนวนคนกี่คนที่คัดค้านถึงจะเป็นการไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ผมคิดว่าการเล่นลักษณะนี้เป็นการเล่นตัดสิทธิและเป็นการกระทบต่อกระบวนการยุติธรรม

๑๕๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จිරนุช ๗๗/๒

ในเรื่องของการนับคะแนนของการออกเสียงประชามติ ในมาตรา ๓๓ ได้กำหนดไว้บอกว่า จะต้องผู้มีสิทธิออกเสียงจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของผู้มาใช้สิทธิในหน่วยออกเสียงใดเห็นว่าการออกเสียงในหน่วยออกเสียงนั้นเป็นไปโดยไม่สุจริตและเที่ยงธรรม ให้มีสิทธิยื่นคำคัดค้านพร้อมทั้งแสดงหลักฐานว่าการออกเสียงนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมายต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งภายใน ๒๔ ชั่วโมง ท่านประธานจะเห็นไหมครับ แต่ว่าต้องร้อยละ ๑๐ ครับ ถ้าไม่ถึงร้อยละ ๑๐ แปลว่าไม่มีสิทธิ ตรงนี้ที่ผมคิดว่าไม่ควรเขียนลักษณะนี้แต่ควรจะเขียนว่าอย่างไรครับ ควรจะเขียนลักษณะที่ว่า ถ้ามีการโต้แย้ง ต้องมีการแสดงหลักฐาน ถ้าแสดงหลักฐานได้แม้แต่ ๑ คนมันก็ไม่สุจริตและเที่ยงธรรมได้ แต่ถ้าถึงขนาดร้อยละ ๑๐ กรรมการไม่ต้องวินิจฉัยแล้วครับ ท่านประธานนี้บอกไหมครับ ถ้าหากว่าคนตั้งร้อยละ ๑๐ ของหน่วยเลือกตั้งซึ่งเฉลี่ยประมาณ ๕๐๐-๘๐๐ คนต่อหน่วย ๕๐-๘๐ คนเขามอบอกว่าเขาพบเห็นเขาชี้เขาเห็นว่ามันไม่สุจริตเที่ยงธรรม แล้วกรรมการจะบอกว่าสุจริตได้อย่างไร ฉะนั้นจำนวนร้อยละ ๑๐ ผมคิดว่าน่าจะเป็นจำนวนที่ไปจำกัดอำนาจกรรมการมากกว่าว่าถ้าถึงขนาดนี้ต้องถือเลยครับ เชื่อเขาได้เลยว่ามันมีปัญหาที่ต้องตรวจสอบ แต่อย่าไปจำกัดครับว่าถ้าไม่ถึงจำนวนนั้นจำนวนนี้ไม่ใช่เรื่องของการไม่สุจริตและไม่เที่ยงธรรม ๑ คนก็ต้องได้ครับท่านประธาน และผมอยากเรียนว่าอย่าไปจำกัดเฉพาะว่าต้องเป็นผู้มีสิทธิด้วยครับ เพราะประชาชนที่ไปสังเกตการณ์การนับคะแนนหรือการนับผลนั้นบางคนอาจจะไม่มีสิทธิเลือกตั้งแต่เขาพบเห็นครับ นี่คือเรื่องของกระบวนการพิสูจน์ความจริง เป็นเรื่องของพยานบุคคล เป็นเรื่องของพยานหลักฐานไม่ใช่เรื่องของการใช้สิทธิเลือกตั้ง ผมคิดว่ากระบวนการทั้งหมดจะต้องช่วยกันครับ ตรงนี้ไม่ใช่เรื่องของการใช้สิทธิครับ เป็นเรื่องของการช่วยทำให้กระบวนการออกเสียง การนับคะแนน การนับผลมันเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เพราะฉะนั้นต้องไม่ปิดกั้นคนครับ อย่าไปปิดกั้นว่าคนนั้นไม่มีสิทธิเลือกตั้งห้ามประท้วง คนนี้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งห้ามท้วงติง ตราบใดที่คนเหล่านั้นมีพยาน ตราบใดที่คนเหล่านั้นเขามีหลักฐาน ผมคิดว่าต้องยอมรับเขาทั้งหมด ตรงนี้ก็เป็นสิ่งที่อยากจะฝากไป

และประเด็นสุดท้ายที่อยากจะกราบเรียนขออนุญาตท่านประธานไว้ก็คือ เรื่องของความน่าเชื่อถือขององค์กร ก่อนที่จะพูดลงไปตรงนี้นะครับ ผมอยากจะถามท่านประธานนิดหนึ่งว่า ผมไม่ทราบผมจะถามทางคณะเจ้าของร่างก่อนได้ไหม เพื่อให้ได้คำตอบก่อน ถ้าได้ก็ตอบไม่ได้ท่านประธานก็วินิจฉัย ผมอยากทราบว่าในกระบวนการของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งมีกฎเกณฑ์ มีระเบียบภายในให้เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติเกี่ยวกับการตอบข้อหาหรือการพิจารณาข้อหาหรือของบุคคลภายนอกหรือไม่อย่างไร เพราะตรงนี้จะเกี่ยวกับอะไรครับท่านประธาน จะเกี่ยวข้องกับที่ผมต้องขออนุญาตท่านประธาน พูดต่อเนื่องกันกับประเด็นที่ ๓ ที่ผมกราบเรียนท่านประธานไว้คือ ในมาตรา ๓๕ เรื่องของความผิดและบทกำหนดโทษครับ อันนี้เป็นเรื่องสำคัญของเจ้าหน้าที่ถ้าหากว่าองค์กรของเราที่เป็นผู้ที่ทำหน้าที่ดำเนินการออกเสียงประชามติรวมถึงเป็นหน้าที่ที่จะต้องทำบัญชีรายชื่อรวมไปถึงทำหน้าที่ตรวจนับคะแนน เก็บคะแนนไม่น่าเชื่อถือเจ้าหน้าที่หลุดได้หมด ความน่าเชื่อถืออยู่ตรงไหน เพราะฉะนั้นที่ผมอยากจะกราบเรียนถามท่านประธานว่า ท่านประธานจะอนุญาตให้ผมถามก่อนไหมว่ากระบวนการในการตอบข้อหาหรือเป็นอย่างไร

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมว่าถามในประเด็นที่อภิปราย เดี่ยวทางท่าน กต. ท่านจะตอบสรุปตอนหลัง ไม่ต้องห่วงท่านจดไว้หมดแล้วครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ขอบพระคุณท่านประธานครับ ผมขออนุญาตท่านประธานอ่านในมาตรา ๓๕ วรรคแรกก่อน บอกว่า ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบด้วยกฎหมายกระทำการใด ๆ อันเป็นเหตุให้การออกเสียงไม่เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม แน่นนอนถูกต้องเลยครับ วรรคสองบอกว่า การใช้ตำแหน่งหน้าที่โดยมิชอบตามวรรคหนึ่ง มิได้หมายความรวมถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติที่พึงต้องปฏิบัติในตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น หรือการแนะนำ หรือช่วยเหลือในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการออกเสียง โดยมีได้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่ แม้ว่าการกระทำจะเป็นคุณหรือโทษแก่ฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด ท่านประธานครับ ท่านประธานคิดว่าอันตรายนี่ใหม่ตรงนี้ อันตรายนี่ใหม่ เราจะรู้ได้อย่างไรว่าบรรดาเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องทั้งหมด ไม่ว่าจะ

๑๖๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๗๘/๒

เจ้าหน้าที่ของ กกต. หรือหน่วยงานอื่นที่เผชิญเข้ามาเกี่ยวข้องกับจะอาศัยประตูตรงนี้ละครับ หลุดออกไปหมด แล้วเราจะรู้ได้อย่างไรว่าแบบไหนที่จะเป็นความผิด แบบไหนที่ไม่เป็นความผิด ท่านประธานเป็นนักการเมืองมานาน กฎหมายที่เขียนลักษณะนี้คนที่ตีความอำนาจตัวเอง ก่อนคือใคร คือคนถือกฎหมายใช่ไหมครับ ประชาชนที่จะต้องมาต่อกรกับการวินิจฉัยนั้นใช้เวลาเท่าไร ทำายที่สุดมีกี่คนที่ยอมไปขึ้นศาล เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมคิดว่าเป็นอันตรายและทำายที่สุด ก็จะมีการดูแลอำนาจหรือใช้อำนาจหน้าที่ในทางไม่ชอบไม่ควร ผมขออนุญาตยกตัวอย่างครับ ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเขาแบ่งเป็นสำนักต่าง ๆ เยอะเป็นฝ่าย ๆ ก็แล้วกัน ไม่ใช่เป็นฝักเป็นฝ่ายนะครับ ผมเชื่อว่ามี ๒ ฝ่ายเท่านั้นแหละคือฝ่ายเก่ากับฝ่ายใหม่ แต่ผมเรียนท่านประธานว่าเขาแบ่งเป็นสำนัก สำนักที่มีผลเกี่ยวข้องและมีผลมากจริง ๆ สำหรับผม คนอื่นอาจจะคิดไม่ตรงกัน ก็คือสำนักที่เกี่ยวกับพรรคการเมืองและการออกเสียงประชามติ เพราะอะไรครับ เพราะผมทราบว่าสำนักนี้กับอีก ๒ สำนักที่เกี่ยวข้องกันจะเป็นคนดูแล บัญชีหรือเป็นคนดูแลเว็บไซต์ของ กกต. ท่านประธานสามารถเข้าไปได้ ไปตรวจได้ว่า นายชัย ชิดชอบ เป็นสมาชิกพรรคไหนตั้งแต่เมื่อไร ตรงนี้ละครับที่ใช้เป็นเครื่องมือสำหรับ ตรวจสอบเวลาที่พวกเราไปลงสมัครรับเลือกตั้งกัน หรือว่า ส.ว. หรือสมาชิกวุฒิสภาที่เขาไปลงสมัคร เวลาที่ท่านประธานไปยื่นใบสมัคร กระบวนการก็ต้องมาอยู่ตรงนี้ก่อน เขาจะเอา ชื่อท่านประธาน เอาเลขบัตรประชาชนอะไรก็แล้วแต่ ถ้ามีเลขสมาชิกพรรคก็ใส่ลงไป เขาจะเข้าไปในเว็บไซต์ในคอมพิวเตอร์แล้วก็จะปรากฏมาว่าท่านประธานหรือใครเป็น สมาชิกพรรคนี้ถูกต้องไหม เป็นมาตั้งแต่เมื่อไร ตรงนี้ครับท่านประธานเป็นเรื่องที่เคยทำให้เกิด ปัญหาในอดีตนำมาสู่การยุบพรรค คดียุบพรรค ถ้าท่านประธานจำได้การเลือกตั้ง เมื่อหลายปีที่ผ่านมาครั้งสุดท้ายก่อนจะมีการเลือกตั้งครั้งที่พวกเราได้เข้ามานั่งในสภา มีประเด็นปัญหาว่าคนที่ลงสมัครรับเลือกตั้งซ้ำแล้วซ้ำอีกเป็นสมาชิกหรือเปล่าผมเป็นผู้หนึ่ง ที่ไปตรวจสอบแล้วก็พบว่ามีการแก้ไขฐานข้อมูลในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องตรงนี้ แล้วก็มีการแก้ไข ฐานข้อมูลย้อนหลังให้หลายคนมีสิทธิลงสมัครรับเลือกตั้งในนามพรรคนั้น ๆ ได้ -----

๑๖๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

รัชนีพร ๗๙/๑

ในส่วนนี้ท้ายที่สุดท่านประธานครับ นำไปสู่คดีซึ่งไม่เคยเกิดขึ้นในประวัติศาสตร์ของประเทศไทย คณะกรรมการการเลือกตั้งถูกศาลสั่งจำคุกครับ ผมไม่คิดหรอกครับว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งนี่จะมีพฤติกรรมหรือว่ามีอะไรลักษณะนั้น แต่สิ่งที่ผมเป็นห่วงคืออะไรครับ ท่านที่ได้ติดตามคำพิพากษา ตอนนี้อย่างไม่ติดนะครับ ตามคำพิพากษาให้จำคุก ท่านประธานครับ ท่านทำงานเองได้ไหมครับ ไม่ได้ครับ มีคนที่เข้ามาเกี่ยวข้อง และคนที่เข้ามาเกี่ยวข้องตรงนั้นก็คือ บรรดาเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งนั่นเอง และบรรดาเจ้าหน้าที่เหล่านั้นก็ยังคงมีตัวตนและลอยนวลอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ได้บังคับบัญชาของท่านประพันธ์กับคณะอยู่ ณ ขณะนี้ ประเด็นที่ผมอยากสอบถามตรงนี้ก็คือว่า หลังจากที่มีการเปิดโปงคดีเรื่องนี้ขึ้นมาและนำไปสู่คดีที่เป็นประวัติศาสตร์ของประเทศที่ผมเรียนท่านประธานแล้วนั้น ในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งเองไปถึงไหนครับมีการสอบสวนหาตัวผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการแก้ไขฐานข้อมูลพวกนี้ไปถึงไหนแล้วสมัยนั้นผมเรียนท่านประธานครับว่า ผมได้มีโอกาสไปพบท่านอดีตรองประธาน กกต. คือ ท่าน พลตำรวจเอก วาสนา เพิ่มลาภ และได้เคยทักท้วงท่านหลาย ๆ เรื่อง ท่านได้เคยเรียกเจ้าหน้าที่มาพบกันต่อหน้าหลายคนก็ยืนยันกันเลยครับท่านประธาน ปรับไม่ได้แก้ไม่ได้ เป็นไปไม่ได้ ท้ายที่สุดก็พบข้อเท็จจริงอย่างที่เห็นข่าว ที่ผมต้องขออนุญาตกราบเรียนท่านประธานตรงนี้และถามท่านประธานเมื่อสักครู่ว่าขออนุญาตตามท่านประธาน ท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เป็นเจ้าของร่างซึ่งผมเคารพท่านเป็นการส่วนตัวและเชื่อว่าท่านไม่ได้ทราบรายละเอียดแต่เป็นห่วงอยากให้ท่านไปดำเนินการ เพราะกระบวนการที่ผมกราบเรียนท่านประธานยังอยู่ครับและวันนี้ก็ยังทำหน้าที่อยู่ แล้วท้ายที่สุดคนเหล่านั้นจะมาบั่นทอนท่านอีก แล้วท้ายที่สุดก็ยังมาบั่นทอนองค์กร แล้วเมื่อบั่นทอนองค์กรก็คือประเด็นที่ผมเรียนท่านประธานว่าต้องพูดเป็นประเด็นสุดท้ายคือประเด็นข้อที่ ๓ ก็คือว่าความน่าเชื่อถือขององค์กร แล้วถ้าหากว่าเราเขียนกฎหมายไว้ไม่ดี เขียนกฎหมายเป็นช่องโหว่ มาตรา ๓๕ ย่อหน้า ๒ หรือวรรคสอง ที่ผมเรียนท่านประธาน นี้ละครับคือช่องทางที่เขาใช้หนีออกจาก

๑๖๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชันีพร ๗๙/๒

บ้านกัน ผมขอยกตัวอย่างให้ท่านประธานดูเป็นประเด็นในเรื่องนี้ว่าทำไมผมถึงบอกว่ายังอยู่ครับ เราเปลี่ยนคณะกรรมการการเลือกตั้ง แต่บรรดาคณะเจ้าหน้าที่ที่เป็นลูกมือเป็นลูกหาบของคณะกรรมการการเลือกตั้งที่แล้วยังอยู่ครับ นี่คือนักตัวอย่าง ผมขออนุญาตท่านประธานได้ไหมครับ ให้อ่านประกอบนะครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ผมว่าไม่ต้องครับ มันยาวไปพอสมควร

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ไม่ได้ยาวครับ ผมพูดไปเรื่อย ๆ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : มันนอกเรื่องของประชามติ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ไม่ใช่ ท่านประธานครับ นี่เป็นเรื่องมาตรา ๓๕ ผู้ที่ใช้อำนาจหน้าที่ในทางที่มีขอบผิดกฎหมาย ขณะนี้มาตรา ๓๕ พรรคสอง เปิดช่องให้หลุดพ้นจากความผิดได้ ผมกราบเรียนท่านประธานครับว่าเมื่อเร็ว ๆ นี้ครับ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ที่ผมเรียนว่ายังมีตัวตนอยู่ มีการสอบถามจากทนายความคนหนึ่ง ความจริงวันนี้คุณศิริโชคไปแถลงข่าวเรียบร้อยแล้ว แต่ผมคิดว่าต้องถามและถ้าหากว่าท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งที่อยู่ที่นี่สามารถชี้แจงและบันทึกว่าท่านจะดำเนินการอย่างไรต่อไปก็จะเป็นผลดี และมาตรา ๓๕ ของกฎหมายฉบับนี้ก็ต้องดูด้วยว่าแนวทางที่ท่านอธิบายนี้จะไปปรับปรุงแก้ไขได้หรือไม่อย่างไร ซึ่งผมจะขออนุญาตไม่หยิบยกแล้วไม่เอามาแสดงเพื่อให้เสียเวลาอย่างที่ท่านประธานว่า ผมถือว่าผมจะอภิปรายประกอบมาตรา ๓๕ ในประเด็นยกตัวอย่างตรงนี้ เมื่อวันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ผ่านมานี้เองครับ มีทนายความคนหนึ่งทำหนังสือไปถึงหัวหน้าสำนักสำนักหนึ่งในคณะกรรมการการเลือกตั้ง ขอให้สอบถามว่าบุคคลคนหนึ่งคือคุณไชยวัฒน์ ฉางข้าวคำ เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ พรรคพลังประชาชน และพรรคไทยรักไทยหรือไม่ วันเดียวกันนั้นล่ะครับมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว ท่านประธาน ถามไปยังสำนักพรรคการเมืองและประชามติแต่ถามคนละแบบครับ เขาถามมานายคนนี้เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยหรือเปล่า เป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชนหรือเปล่า เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หรือเปล่า ท่าน ผอ. สำนักนี้ก็ดีครับ ----- ๘๐/๑

ถามไปเลยครับว่าอีกสำนักหนึ่งที่เป็นคนตรวจบอกว่านายคนนี้เป็นสมาชิกพรรคพลังประชาชน หรือเปล่า เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หรือเปล่า เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์หรือเปล่านั้นมาจากไหนครับท่านประธาน อ้ายพรรคประชาธิปัตย์นี่มันมาจากไหน เขาไม่ได้ถามเมื่อถามเสร็จวันที่ ๘ วันที่ ๘ เหมือนกันครับ ตอบมาอย่างรวดเร็วสำนักพรรคการเมืองและประชาชาติ บอกว่านายคนนี้เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์ และในวันนั้นถ้าท่านประธานตรวจเว็บไซต์ที่ผมเรียนท่านประธานก็ปรากฏนายชัยวัฒน์ งามข้าวคำ เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้นครับ แล้วประเด็นก็คือ ที่ผมต้องเรียนสอบถามเพราะว่า ผอ. สำนักนี้ทำหนังสือตอบทนายคนนั้นล่ะครับว่าตรวจพบแล้วเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้นครับ แต่ใช้บันทึกข้อความภายในครับ ท่านประธานเคยเห็นไหมครับ องค์กระดบอย่างนี้ที่ดูแลการเลือกตั้งดูแลสมาชิกทั่วประเทศ จะมาดูแลประชาชาติตามกฎหมายนี้ ตอบข้อหาหรือโดยพลการไม่ผ่านเลขาธิการได้หรือที่ผมเรียนท่านประธานเพราะว่าในสมัยที่ผมตรวจสอบเรื่องของพรรคเล็กพรรคน้อยไม่ได้เลยครับท่านเลขาธิการ บอกจดหมายทุกฉบับต้องผ่านเลขาธิการเป็นคนเซ็น ให้สำนักตอบไปเองตั้งแต่วันที่ ๘ ทุกอย่างจบสิ้นแล้วใช้กระดาษแผ่นเดียวท่านประธานครับ ผมไม่พูดแต่ให้ประธานดูเป็นบันทึกข้อความภายในตอบคนภายนอก ผมถามว่าท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งวางระเบียบแบบนี้ให้ผู้ได้บังคับบัญชาท่านทำงานแบบนี้ได้หรือครับ และที่สำคัญท่านประธานครับ หลังจากวันที่ ๑๔ ที่มีการเกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ขึ้นศาลเว็บไซต์เปลี่ยนใหม่แล้วครับ วันนี้ปรากฏว่านายชัยวัฒน์ งามข้าวคำ นอกจากเป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เมื่อปี ๒๕๔๗ เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทยเมื่อปี ๒๕๔๘-๒๕๕๐ ครับ ท่านประธานเห็นไหมครับ ลักษณะอย่างนี้ผมอยากเรียนถามท่านประธาน

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ท่านพีระพันธุ์ครับ เรื่องนี้เข้ากระบวนการยุติธรรมแล้วครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ยังไม่เข้าครับ ที่ผมเรียนท่านประธาน

๑๖๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๘๐/๒

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เรามาพูดถึงเรื่องร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ดีกว่านะครับ เรื่องนี้ขอความกรุณานะครับ ผมว่าพอผ่านไปได้นะครับ ขอความกรุณาเถอะครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ผมเรียนท่านประธานด้วยความเคารพครับ ที่ท่านประธานบอกเข้ากระบวนการยุติธรรมแล้วนั้นมันอีกเรื่องหนึ่งครับ เรื่องนี้ต่างหากครับที่ควรจะต้องเข้ากระบวนการยุติธรรมในอนาคต ที่ผมขออนุญาตเรียนท่านประธานผ่านไปที่ก็คือว่า ถ้าหากว่าเรื่องนี้ท่านกรรมการการเลือกตั้งที่นั่งอยู่ตรงนี้เจ้าหน้าที่ระดับสูงที่นั่งอยู่ตรงนี้ ท่านต้องตอบให้ได้ตรงนี้ว่าท่านจะกลับไปทำอย่างไร เพราะว่ามันมีตัวอย่างสแตนดาร์ด (Standard) มาตรฐานในอดีตครับว่าไม่ได้ทำแบบนี้ การสอบสวนคดีเก่าไปถึงไหน วันนี้ยังปล่อยให้คดีแบบนี้ขึ้น ตรงนี้ผมเป็นห่วงที่ขออนุญาตท่านประธานคือว่า ผมเห็นด้วยท่านประธานแต่ยังไม่ถึงต้องเอาเรื่องนี้เข้าสู่กระบวนการยุติธรรม ก็ต้องถามผ่านไปที่นี้ครับ ผมเรียนตั้งแต่ต้นแล้วว่าผมเชื่อในเกียรติยศศักดิ์ศรีของท่านประพันธ์ นัยโกวิท และคณะกรรมการการเลือกตั้งที่เอ่ยนี้ไม่ได้เสียหาย ผมเชื่อท่านและท่านเป็นกำลังสำคัญในการช่วยบ้านเมืองเรื่องค่าโง่ทางด่วน ท่านประพันธ์กับคณะของท่าน ผมต้องขอถือโอกาสนี้ขึ้นชมท่านด้วย ฉะนั้นผมก็ต้องฝากท่านไปดำเนินการเรื่องนี้ให้จบอย่าให้เป็นตัวอย่าง และกรณีนี้ครับท่านประธาน มาตรา ๓๕ วรรคสอง ผมคิดว่าคณะกรรมการที่จะไปดำเนินการพิจารณาขอให้พิจารณาให้ละเอียดรอบคอบอย่าปล่อยให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะอย่างนี้ขึ้นมาอีก เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ เป็นสิ่งที่ผมอยากกราบเรียนท่านประธานเป็นประเด็นสำคัญฝากเอาไว้ แล้วก็ยังมีอีกหลายเรื่องครับในตัวกฎหมายที่ผมอยากกราบเรียนท่านประธานว่าในหมวดที่เกี่ยวกับความผิดและบทกำหนดโทษ ถ้าหากว่าท่านประธานได้กรุณาไปเปิดดูตั้งแต่มาตรา ๓๖ ไล่ลงไปนี่ ทีนี้มันกลายเป็นเรื่องอะไรครับท่านประธาน เป็นเรื่องเอาผิดเอาโทษคนอื่นหมดเลยครับ แต่ส่วนของเจ้าหน้าที่ที่พวกเราหลายคนอภิปรายไปว่าจะไปทำไม่ดี ไม่ชอบหรือไปชี้หน้า ไปชักจูงอะไรไม่มีรายละเอียดอีกเลย ตรงนี้ผมคิดว่าอันตรายครับ คนที่จะเข้ามา

๑๖๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๘๐/๓

มีส่วนตรงนี้ ต้องมีส่วนที่มีอำนาจและมีโทษด้วยครับ ก็อยากจะฝากท่านประธานถึง คณะกรรมการ ถึงท่านเจ้าของร่างว่าในชั้นวิสามัญขอความกรุณาช่วยพิจารณาทบทวน และปรับปรุงในส่วนขอบทกำหนดโทษและความผิดนะครับ เพราะว่าตรงนี้เป็นอะไรครับ คือส่วนที่จะสร้างความเชื่อถือกับองค์กรของท่านเอง แล้วก็จะทำให้กฎหมายฉบับนี้บรรลุ วัตถุประสงค์อย่างที่พวกเราทุกคนตั้งใจให้เป็นประโยชน์ของประชาชนไม่ใช่เป็นเครื่องมือทางการเมืองของใคร ขอขอบคุณท่านประธานครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอขอบคุณครับ ต่อไปก็มี ท่านสุชาติอยู่ใหม่ครับ ท่านพงษ์ศักดิ์อยู่ใหม่ครับ เชิญคุณสุชาติครับ

๑๖๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๘๑/๑

นายสุชาติ ลายน้ำเงิน (ลพบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ
กระผม สุชาติ ลายน้ำเงิน พรรคพลังประชาชน จังหวัดลพบุรี เขต ๑ ก่อนอื่นต้องขอขอบคุณ
ท่านประธานที่ให้โอกาสผมได้ขึ้นมาอภิปรายเรื่องกฎหมายการออกเสียงประชามติที่จะใช้กับ
คนไทยทั่วประเทศ ท่านประธานครับ ก็ได้นั่งฟังผู้ร่วมอภิปรายมาตั้งแต่เช้า แล้วทางท่าน
กกด. ก็ได้มานั่งฟังอยู่ ก่อนอื่นก็ต้องฝากชื่นชมทาง กกด. ผ่านท่านประธานไปถึงทาง กกด.
ครั้งที่ผ่านมาได้ช่วยกันทำการเลือกตั้งมาอย่างบริสุทธิ์ยุติธรรมจนได้มีผู้แทนราษฎร
ที่มาจากประชาธิปไตยมานั่งอยู่ในสภาแห่งนี้ ก็อยากจะฝากให้ท่านได้ดูกฎหมายการออกเสียง
ประชามติต่อไปว่ากฎหมายการออกเสียงประชามติฉบับนี้จะออกไปใช้กับคนไทยทั่วประเทศ
จะออกไปใช้กับคนที่มีความบริสุทธิ์ยุติธรรมที่เขาบอกว่าอย่างนี้เป็นกลางนะครับ มีเพื่อนหลาย ๆ คน
ได้พูดออกไปแล้วว่ากฎหมายการออกเสียงประชามติจะใช้ได้อย่างไร จะมีมาตราใดบ้างที่อยู่กับ
ประชาชน มีมาตราอะไรบ้างที่ใช้กับคน มีอยู่มาตราหนึ่งที่อยู่กับคนที่อยากจะฝากท่านไว้พิจารณาก็คือ
การที่ออกเสียงประชามติว่าจะต้องใช้กับคนต่างประเทศด้วยหรือไม่ ก็มีคนบอกว่าในเมื่อเขา
เป็นคนไทยถ้ามีการทำประชามติก็ขอให้เขามีสิทธิมีเสียงในการออกเสียงประชามติครั้งนี้ด้วย
ฝากท่าน กกด. ไปไว้พิจารณา แล้วอีกอย่างหนึ่งที่ผมจะพูดอีกสักนิดหนึ่งก็คือหลาย ๆ ท่าน
คงจะเห็นหลายคนถกเถียงว่ากฎหมายการออกเสียงประชามตินี้จะทำให้เกิดแตกแยก
หรือไม่ จะมีการแบ่งพวกแบ่งชั้นหรือไม่ วันนี้ก็ต้องฝากท่าน กกด. ว่ากฎหมายการออกเสียง
ประชามติ คำว่า ประชา ประชา แปลว่า คนส่วนมาก ก็ต้องตอบว่าเป็นมติส่วนมากอีก
เหมือนกัน ถ้าเสียงส่วนมากออกมาแล้วว่าจะต้องเป็นแบบนี้ จะต้องเป็นแบบนี้มันต้อง
ยอมรับ ถ้าไม่ยอมรับกันก็ต้องมีขบวนการที่ไปเคลื่อนไหวเคลื่อนไหวทักท้วงอยู่ตลอดเวลา
วันนี้ กกด. จะคิดอย่างไรคิดว่ากฎหมายการออกเสียงประชามติก็แล้วแต่ร่าง พ.ร.บ.
การออกเสียงประชามติก็แล้วแต่ที่ท่านออกมานี้ถ้าเอาไปใช้กับเขาแล้วทุกคนต้องยอมรับ
เพราะนี่คุณเป็นคนไทย ที่ประเทศไทย ไม่ใช่ไม่พอใจกันก็ไปตั้งเวที พอเลือกแล้วก็ไม่ยอมจบ
แล้วคนที่เลือกแล้วบางคนก็บอกว่ากฎหมายการออกเสียงประชามติดี บางคนก็บอกไม่ดี
พอคนที่บอกว่าไม่ดีพอไปลงเลือกตั้งสอบตกก็ไปตั้งเวทีข้างนอกโจมตีกันแบบแหกกลาญ
ให้ประเทศมันเดินหน้าไม่ได้ วันนี้หลายคนบอกว่ากฎหมายการออกเสียงประชามติฉบับนี้

๑๖๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๘๑/๒

จะเอาไปใช้กับอย่างอื่น อาจจะไปใช้ช่วงกรณีฉุกเฉิน อาจจะไปใช้ช่วงการเลือกตั้งหรือพูดถึงขนาดการแก้ไขรัฐธรรมนูญด้วยซ้ำไป เมื่อเข้าผมนั่งฟังเพื่อนอภิปรายอยู่ว่าการแก้ไขรัฐธรรมนูญต้องมี พ.ร.บ. การออกเสียงประชามติก่อน ผมว่ามันไม่น่าใช่ ในเมื่อกฎหมายรัฐธรรมนูญถ้ามันดี ถ้ามันเป็นกลาง แล้วประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงก็ไม่มีใครที่จะต้องลุกมาแก้ไข ลุกมาหารือ หรือตอบโต้กันไปมา แต่เนี่ยเพียงว่า ๑. ครั้งที่ไปที่มาของมันไม่มีตรงนี้เกิดขึ้น การมาของกฎหมายการออกเสียงประชามติหรือว่ามาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญที่ไปเพิ่มเติมในกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ผมเป็นวิปรัฐบาลได้พูดกันเรื่องนี้ว่ามันเหมือนกับกฎหมายฉบับนี้เข้ามาใหม่ แล้วเพิ่มอำนาจเข้าไปให้มีการทะเลาะเบาะแว้งกัน แต่ที่จริงจะต้องหาคนเป็นกลาง หากคนบริสุทธิ์ยุติธรรมมาเป็นคนเขียนมาเป็นคนร่าง กฎหมายใดก็แล้วแต่ พ.ร.บ. ใดก็แล้วแต่ บางครั้งคนเขียนไม่ได้ใช้ คนใช้ไม่ได้เขียน ท่านประธานครับ ผากท่านประธานไปบอกว่าถ้าคนไปร่างมาแล้วจิตใจเป็นกลางนะครับ จิตใจเป็นกลางมันต้องไม่มีเรื่องเกิดขึ้น ผมถึงย่ำว่าประชาธิปไตยก็คือเสียงส่วนมาก คำว่า ประชาธิปไตย มันก็คล้ายกับประชาธิปไตย ท่านครับ ประชาธิปไตย ประชาเป็นคนลงมติ ประชามติแล้วก็ไม่ยอมเล็กไม่ยอมลา นี่ครับก็เหมือนกับประชาธิปไตย ในเมื่อคุณเลือกเอาคนส่วนมากมานั่งแล้วก็ไม่ยอมรับกันแล้วจะเอาไปใช้ได้อย่างไรครับท่านประธาน ร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ -----

หลายคนลุกขึ้นมาพูด หลายคนลุกขึ้นมาติติง หลายคนมาให้ความคิดเห็น ผมว่ากฎหมายฉบับนี้ถ้าผมว่าจะต้องรับไหม ผมรับแน่นอนครับ เพราะว่ามันจะต้องเป็น พ.ร.บ. ที่จะต้องตราไว้ในแผ่นดิน เพราะทำตามกฎหมายรัฐธรรมนูญ แต่ถ้าตราแล้วถามว่าความเป็นกลางอยู่ตรงไหน ความยุติธรรมอยู่ตรงไหน จริยธรรมอยู่ตรงไหน นี่แหละครับท่านประธาน ก็ถึงจะบอกว่าฝากท่านไปเป็นข้อสังเกตจากสภาผู้แทนราษฎรแห่งนี้ ผมจะมาพูดถึงมาตราหนึ่งทำอย่างไร ร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้จะทำให้คนหลากหลายคนที่เอาไปเขียนไปร่าง ถ้าแก้ได้เป็นบางส่วนก็อาจจะผ่านไป แล้วก็อาจจะไปขอแก้อีกครั้งหนึ่งในวาระ ๒ หรือวาระ ๓ ที่จะให้มีส่วนร่วมของคนหลาย ๆ คน ความคิดหลาย ๆ ความคิด แต่ที่ผมอ่านมาแล้วก็เห็นความชื่นชมหลายข้อหลายมาตราที่ตัดออกจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ วันนี้ยังมีคนบางพวกบอกว่ากฎหมายรัฐธรรมนูญ แล้วก็ร่าง พ.ร.บ. ประกอบรัฐธรรมนูญ การออกเสียงประชามติเอามาใช้กับนักรการเมือง บางคนขึ้นอยู่บนเวทีตรงไหนก็แล้วแต่ไม่ขอเอ่ยนาม ทุกคนออกไปบอกว่านักรการเมืองชั่ว นักรการเมืองเลว ผมถามว่ากติกาที่เขียนไปแล้วพอคุณเอามาใช้พอใช้แล้วสู้ไม่ได้คุณก็ไปบอกว่านักรการเมืองชั่ว คนที่บอกว่านักรการเมืองชั่ว นักรการเมืองเลวแต่คนก็อยากจะมาเป็นนักรการเมืองกัน ไม่มีหรือครับที่ไม่อยากเป็นนักรการเมือง ผมถึงอยากจะฝากท่านประธาน กกต. หรือท่าน กกต. ว่าในเมื่อนักรการเมืองมาเล่นตามกติกา มาเดินตามกติกาที่ท่านเขียนไว้ ถ้าประสบความสำเร็จก็ชื่นชม ถ้าไม่ประสบความสำเร็จก็ออกไปด่าชาวบ้านเขา นี่นะครับถึงบอกท่านว่าถูกแล้วครับที่จะได้นำพาร่างนี้ไปออก พ.ร.บ. ไปกำชับว่านักรการเมืองจะเดินตามแบบนี้หรือไม่ นักรการเมืองจะเดินตามกติกาที่วางไว้หรือไม่ว่า ยกตัวอย่างครับท่าน มันเหมือนเล่นฟุตบอล ๑๑ คนในสนาม กติกาเขาเขียนให้ไปเล่น ๑๑ คน ท่านก็ไปเล่นกับเขา พอแพ้แล้วถ้าอยากชนะก็ต้องไปซื้อใหม่แล้วมาแข่งใหม่ ไม่ใช่วันนี้พอบอกแพ้แพ้อยู่ไม่ได้ไปแข่งอีกก็สู้ไม่ไหวก็ต้องล้มมันเสีย กติกาเล่มนี้ล้มมัน นี่คือการปฏิบัติรัฐประหารในเมืองไทย ท่านครับ เหตุผลที่ปฏิบัติก็เหมือนกับที่ผมพูดเมื่อก็เหมือนเล่นฟุตบอลหรือว่ามีการเปรียบเสมือนกับการเล่นสนุกเกอร์ สู้เขาไม่ได้ย้ายคนนี่มันเก่งกว่า

๑๗๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๘๒/๒

ไปบอกลูกพี่บอกว่าลูกพี่แข่งสู้ไม่ได้มีอย่างเดียวล้มโต๊ะมันเสีย อย่าไปเล่นเลยกติกาแบบนี้ไปหากกติกาใหม่มาเล่นกัน ท่านประธานครับ ก็ต้องฝากว่าร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้ที่จะมาใช้กับคนมากำกับนักการเมือง มากำกับหลาย ๆ สิ่งหลาย ๆ อย่างที่จะเกิดขึ้นในเมืองไทยก็ขอฝากท่านไว้ แล้วก็ต้องขอว่าให้การสนับสนุนขอบคุณมากครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : เชิญคุณอรุณพร พลบุตร อยู่ใหม่ครับ ถ้าไม่อยู่ก็คุณอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ เชิญครับ

นายอภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ (นครศรีธรรมราช) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม อภิชาติ ศักดิ์เศรษฐ์ ส.ส. นครศรีธรรมราช พรรคประชาธิปัตย์ วันนี้สภาใช้เวลาเกือบ ๗ ชั่วโมงในการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติก็ได้พิจารณากันเกือบทุกแห่งทุกมุมแล้ว แล้วก็คิดว่ายังมีในวาระ ๒ ที่ยังจะต้องพูดจาในประเด็นที่ใกล้เคียงกันนี้อีก แต่อย่างไรก็ตามผมจะขอใช้เวลาของสภาเพียงเล็กน้อยที่จะตั้งข้อสังเกตเพื่อนำไปให้คณะกรรมการวิสามัญที่จะตั้งขึ้นพิจารณาในวาระ ๒ ต่อไปใน ๒ ประเด็นเท่านั้นเองนะครับ

ท่านประธานครับมีอยู่ ๒ มาตราที่จำเป็นจะต้องพูดถึงในร่าง พ.ร.บ. ฉบับนี้

๑๗๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลมาศ ๘๓/๒

เพื่อแก้ปัญหาใดปัญหาหนึ่งเฉพาะหน้าโดยไม่คิดถึงผลเสียหายที่จะเกิดขึ้นตามมาในวันข้างหน้า ประเด็นปัญหาก็คือว่าเราให้ความสำคัญ เราเห็นว่ากลไกรัฐสภา มีความสำคัญมีความจำเป็นจริงหรือไม่ ตรงนี้เป็นเรื่องที่นายกรัฐมนตรีในฐานะเป็นผู้ออกประกาศออกเสียงประชามติต้องกลับไปทบทวน ท่านประธานที่เคารพครับ เมื่อการทำประชามติเป็นเรื่องใหญ่ผมอยากจะทำเสนอการแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรมอยู่ในมาตรา ๕ นี้ ฝากไปถึงคณะกรรมการวิสามัญที่จัดตั้งขึ้น โดยเราน่าจะเพิ่มเติมข้อความลงไป ในมาตรา ๕ นี้ว่าน่าจะให้นายกรัฐมนตรีนำเรื่องมาหารือรัฐสภาก่อนที่จะตัดสินใจประกาศในราชกิจจานุเบกษาให้ออกเสียงประชามติ ซึ่งประเด็นนี้ผมก็จะสงวนความเห็นไว้แล้วก็จะนำไปสู่การแปรญัตติต่อไป

ประเด็นที่สอง ในมาตรา ๙ ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญสูงสุด ความในมาตรานี้ มีเนื้อหาสำคัญที่ให้ กกต. ดำเนินการใน ๓ ประเด็นก็คือ ๑. จัดให้มีการเผยแพร่กระบวนการและขั้นตอนการออกเสียงให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง ๒. จัดให้มีการแสดงความเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้เห็นชอบและไม่เห็นชอบในเรื่องการจัดทำประชามติ ๓. ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐ จัดสรรเวลาออกอากาศในเรื่องที่เกี่ยวกับการออกเสียงประชามติ -----

๑๗๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรรณ ๘๔/๑

เพื่อให้บรรลุในเนื้อหาสำคัญใน ๓ ประเด็นที่ กตต. ตั้งไว้ในมาตรา ๙ นี้ ผมคิดว่าการใช้สื่อมวลชนเป็นสิ่งที่มีความสำคัญมากต่อการทำประชาคมในแต่ละครั้ง สื่อมวลชนจะเข้ามา มีบทบาทใน ๓ เรื่องในการทำประชาคมก็คือ

ประเด็นที่ ๑ คือการสร้างกระแสความรู้สึกร่วมของคนในสังคมที่ทำให้เห็นว่าปัญหาที่เขาจะต้องมาออกเสียงลงประชามตินั้นเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เป็นเรื่องที่เขาจะต้องเข้ามามีส่วนร่วมซึ่งไม่ใช่เรื่องง่ายเลยครับท่านประธาน ถ้าท่านสังเกต เห็นว่าการเลือกตั้งทั่วไป เลือกตั้งผู้แทนราษฎรแต่ละครั้งในช่วงกลางของการหาเสียงเลือกตั้ง มีโพลหลายสำนักไปสำรวจว่าพี่น้องประชาชนทราบการเลือกตั้งนี้ที่เปอร์เซ็นต์ เกินครึ่งมา ไม่เท่าไรหรือครับ แม้ว่าจะเป็นการเลือกตั้งทั่วไปก็ตาม นี่การลงประชามติซึ่งเป็นเรื่องใหญ่ เป็นเรื่องสำคัญและเป็นเรื่องที่เกิดถ้าเกิดว่าไม่ใช่สื่อมวลชนเข้าไปสร้างกระแสความรู้สึก แล้วประชาชนก็จะรู้สึกห่างไกลและไม่รับรู้เรื่องของการลงประชามติ

ประเด็นที่ ๒ ก็คือว่า ในการทำประชาคมทุกครั้งจำเป็นต้องให้ข้อมูลข่าวสาร ให้ความรู้อย่างครบถ้วนรอบด้านและเพียงพอต่อการตัดสินใจของพี่น้องประชาชน ซึ่งผม คิดว่าถ้าสื่อลงไปไม่ถึงพี่น้องประชาชนทั่วทุกภูมิภาค ทั่วทุกเขตเลือกตั้ง ทั่วทุกหน่วยเลือกตั้ง ที่เขาจะต้องมาใช้สิทธิลงประชามติแล้วก็ไม่ต่างอะไรกับการที่ปล่อยให้พี่น้องประชาชน ไปลงประชามติในความมืดซึ่งเป็นผลร้ายที่จะเกิดขึ้นกับบ้านเมืองอย่างแน่นอน

ประเด็นที่ ๓ ก็คือว่า สื่อมวลชนต้องเข้ามา มีบทบาทในการสร้างดุลระหว่าง ฝ่ายที่เห็นด้วยกับไม่เห็นด้วย ๒ ส่วนนี้สำคัญมาก เพราะถ้าสื่อมวลชนถูกใช้เป็นเครื่องมือ หรือเป็นกระบอกเสียงของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้วจะเป็นอันตรายมาก เราพบว่าถ้าใครกุม อำนาจรัฐได้เขาก็ใช้สื่อมวลชนไปในทิศทางที่บอกกล่าวกับประชาชนให้ไปสนับสนุน ในประเด็นที่ตัวเองต้องการ อันนี้เป็นสิ่งที่ผมเองมีความวิตกกังวล หน้าที่ของรัฐเอง ก็ต้องส่งเสริมให้สื่อมวลชนในส่วนนี้ทำหน้าที่อย่างเป็นกลางอย่างรอบด้านให้มากที่สุด ท่านประธานครับ ในวรรคสองของมาตรา ๙ บอกไว้ว่า ให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและ สถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐจัดสรรเวลาออกอากาศตามที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด

๑๗๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรรณ ๘๔/๒

คำถามก็คือว่า กกต. ไปเอาอำนาจอะไรที่จะไปบังคับให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์จัดสรรเวลาให้ตามที่ตัวเองกำหนดได้ ปัจจุบันวิทยุโทรทัศน์ของรัฐทั้งหลายถูกแปรไปเป็นสัมปทานของเอกชนไปเกือบหมดแล้วครับ ไม่เว้นแม้แต่สื่อของกรมประชาสัมพันธ์ที่ท่านยังคิดว่าเป็นสื่อของรัฐอยู่ถูกแปรไปเป็นของเอกชนเกินกว่าครึ่งหนึ่งแล้ว และจะเต็มรูปแบบในอีกไม่ช้าไม่นานนี้ ท่านประธานที่เคารพครับ เงื่อนไขการใช้เวลาของสื่อของรัฐในเวลานี้จะทำได้ก็คือต้องซื้อเวลา ขอฟรีกันไม่ได้แล้วครับ เขาอ้างอยู่เสมอครับว่าเขาให้สัมปทานกับเอกชนไปแล้วอยู่ในความรับผิดชอบของเอกชนไปแล้ว และการขอเวลาในแต่ละช่วงเวลาซึ่งพี่น้องประชาชนให้ความสนใจดู หรือชมหรือฟังมากที่สุดก็เป็นช่วงเวลาเรียกว่าไพรม์ ไทม์ (Prime time) เป็นช่วงเวลาเงินเวลาทองซึ่งเขาไม่ให้อยู่แล้ว ในการเลือกตั้งครั้งที่ผ่านมาก็เหมือนกันหรือหลาย ๆ ครั้งที่ผ่านมา กกต. จัดสรรเวลาให้พรรคการเมืองแต่ละช่วงเวลาโน่นแหละครับ ๔ ทุ่ม ๕ ทุ่มไปฟังดูเอาเอง ซึ่งไม่มีทางที่จะถึงพี่น้องประชาชนได้ วันนี้แม้แต่การประชุมสภาผู้แทนราษฎรของท่านประธานเองนี่ ถามว่ามีการถ่ายทอดสดการประชุมสภาผู้แทนราษฎรทั่วถึงตามข้อบังคับนี้หรือเปล่าก็ทำไม่ได้ครับ ท่านทำได้เฉพาะวิทยุรัฐสภาของท่านเท่านั้นเอง แล้วก็วิทยุโทรทัศน์ผ่านดาวเทียมซึ่งหาดูที่ไหนก็ไม่ได้เท่านั้นเองครับ ท่านบอกว่าให้กรมประชาสัมพันธ์ถ่ายทอดสดหรือครับ เขาบอกเดี๋ยวนี้ไม่มีนโยบายแล้วครับ ไม่มีนโยบายถ่ายทอดสด ไปถาม อสมท (องค์การสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย) อสมทบอกว่าเดี๋ยวนี้เป็นของบริษัทมหาชนไปแล้ว ไม่มีสิทธิที่รัฐจะเข้าไปสั่งการได้ หมดแล้วครับ สื่อมวลชนของรัฐ ๓ ๕ ๗ ๙ เรียบร้อย ไม่สามารถที่จะมาสนองตอบในข้อนี้ได้ -----

๑๗๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๘๕/๑

ท่านประธานครับ ทำอย่างไรให้ประเด็น ๓ ประเด็นของ กกต. ซึ่งผมได้เรียนในตอนต้นที่จะทำให้ได้ผล นั่นก็คือต้องใช้สื่อมวลชนให้กว้างขวาง เมื่อสื่อมวลชนของรัฐมีปัญหา มีอุปสรรค และไม่ครอบคลุม ไม่ทั่วถึง ท่านต้องคิดถึงสื่อมวลชนของเอกชน ท่านต้องนึกถึงสื่อมวลชนที่สามารถจะแพร่กระจายข่าวสารไปถึงพี่น้องประชาชนได้ สื่อในชุมชน วิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น โทรทัศน์ท้องถิ่นทั้งหลาย ท่านจะต้องขยายส่วนนี้ออกไปไม่ใช่จำกัดเฉพาะสื่อมวลชนของรัฐ ดังที่เขียนไว้ในมาตรา ๙ ปัญหาก็คือว่า กกต. ต้องใช้เงินจำนวนมากในการไปซื้อสื่อเหล่านี้ ท่านต้องไปตั้งใจ ท่านต้องไปดูถึงความเหมาะสม ท่านไปดูว่าท่านมีความพร้อมที่จะทำตรงนี้ได้หรือไม่

ท่านประธานครับ อีกประเด็นหนึ่งก็คือ เรื่องเนื้อหาของการให้ความรู้กับพี่น้องประชาชนตามที่ กกต. จัดสรรให้ฝ่ายสนับสนุนกับฝ่ายคัดค้าน ท่านจะเอาอะไรมานำเสนอในช่วงเวลาที่ กกต. กำหนด ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องของอนาคต แต่ผมอยากจะย้อนให้เห็นในอดีตที่ผ่านมาซึ่งจัดสรรเวลาให้กับพรรคการเมืองเป็นรูปแบบรายการที่น่าเบื่อ เซย และล้าหลังที่สุด นอกจากให้เวลาที่ไม่เหมาะสมแล้วยังกำหนดรูปแบบของรายการที่ไม่น่าสนใจ ไม่ชวนให้ดู ไม่ชวนให้เสพเลย เหล่านี้เป็นเรื่องที่ควรจะเป็นการบ้านที่ กกต. ต้องกลับไปคิด ไปทำให้เกิดความเหมาะสม เพราะฉะนั้นเพื่อให้ในมาตรา ๙ นี้มีความสมบูรณ์ที่สุด ผมคิดว่าควรที่จะเพิ่มเติมรายละเอียดในแง่ของการปฏิบัติที่เป็นจริงด้วย ผมอยากจะยกประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ร่างรัฐธรรมนูญและการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๕๐ เขามีรายละเอียดค่อนข้างชัดเจนพูดถึงบทบาทของการประชาสัมพันธ์ร่างรัฐธรรมนูญในเวลานั้น ผมคิดว่าน่าจะสามารถนำมาปรับใช้เติมลงในมาตรา ๙ นี้ได้ ก็คือเขาให้จัดตั้งคณะกรรมการที่สภาร่างรัฐธรรมนูญแต่งตั้งขึ้นมา กกต. เองอาจจะตั้งคณะกรรมการขึ้นมาอีกชุดหนึ่งเพื่อที่จะทำหน้าที่โดยสาระสำคัญก็คือเขาบอกว่าอย่างนี้ครับ บอกว่านอกจากการจัดทำเอกสารเผยแพร่แล้วให้พิจารณารูปแบบ แนวทางและวิธีการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยประสานความร่วมมือกับสื่อประชาสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์

๑๗๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐ์ ๘๕/๒

เป็นไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง ทั้งนี้อาจมอบหมายให้บุคคล หรือคณะบุคคลคณะหนึ่ง หรือหลายคณะดำเนินการในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ด้วยก็ได้ เพราะฉะนั้นในการใช้ สื่อมวลชนในการจัดสรรเวลาให้ทั้งฝ่ายสนับสนุนและฝ่ายค้านจำเป็นที่จะต้องใช้สื่อ ที่หลากหลายและกว้างขวางมากขึ้น ท่านประธานครับ ผมจะนำข้อคิดเห็นที่ผมได้นำเรียนกับ ที่ประชุมสภาแห่งนี้ไปแปรญัตติไว้ในมาตรา ๙ นี้เพิ่มเติมด้วยในวาระ ๒ ต่อไป กราบขอขอบคุณครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอขอบคุณมากครับ เพราะว่า เราจะต้องไปแปรญัตติกี เชิญนายแพทย์ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ

นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ (ชัยภูมิ) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ กระผม นายแพทย์ประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชัยภูมิ พรรคพลังประชาชน ผมคงไม่รบกวนเวลามาก ความจริงคิดว่าท่านประธานจะไม่เรียกนะครับ อยากเรียนว่า

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คือชื่อที่มีอยู่ในทะเบียนนี้ ต้องเรียกหมดครับ นอกจากไม่อยู่เท่านั้นครับ

นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์นะ (ชัยภูมิ) : ขอขอบคุณท่านประธานครับ ผมอยากฝาก ข้อสังเกต จริง ๆ กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญฉบับการออกเสียงประชามตินี้มีเพื่อนสมาชิก บางท่านบอกว่าเป็นการรื้อรอนจริง ๆ ไม่ใช่รื้อรอนเลย กฎหมายฉบับนี้ชัดเจนครับ หลักการและเหตุผลที่ท่านก็บอกที่ต้องใช้ ต้องรีบทำให้เสร็จภายใน ๑ ปี หลังจากประกาศ ใช้รัฐธรรมนูญ -----

๑๗๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๘๖/๑

ท่านประธานครับ ท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งท่านก็ทำไปประมาณเกือบ ๑๐ เดือน วันนี้เหลืออีก ๒ เดือนกว่า ๆ ถ้าท่านไม่รีบส่งเข้ามา มันก็จะเป็นการผิดกฎหมายรัฐธรรมนูญ และกระผมไม่เชื่อว่ากฎหมายฉบับนี้จะไปช่วยใครได้ ช่วยใครคนหนึ่งคนใดนี้ช่วยไม่ได้แน่นอน แต่กฎหมายฉบับนี้ผมเชื่อว่าจะช่วยให้ประเทศชาติของเราเดินไปข้างหน้าอย่างมีคุณภาพ และมีความเป็นธรรมเกิดขึ้น ผมอยากเรียนมีข้อห่วงกังวลมากมายแต่เรื่องข้อกฎหมายที่มีปัญหาที่เพื่อนสมาชิกพูดกันมากที่สุด

นั่นคือ มาตรา ๘ มาตรา ๘ นี้มีปัญหาค่อนข้างเยอะ เพราะว่าอะไรครับ ท่านประธาน ไม่ว่าจะ มีเรื่องแรกคือเรื่องข้อยุติ เรื่องที่ ๒ คือให้คำปรึกษา ๒ ข้อนี้ก็ เป็น ๒ มาตรฐาน อันแรกคือว่าต้องเกินกึ่งหนึ่ง อันที่ ๒ บอก ๑ ใน ๕ ทำไมเราไม่ทำให้เป็น มาตรฐานเดียวกันครับ เอาสัก ๑ ใน ๓ ผมว่ามันจะเป็นสิ่งที่ดี เพราะว่าอะไรครับท่านประธาน ตอนประชามติ ปี ๒๕๕๐ เรื่องรับรัฐธรรมนูญ เพื่อนสมาชิกก็พูดกันหมดแล้วครับท่านประธาน ประชาชนได้รัฐธรรมนูญมาบางคนยังไม่เคยเปิดเลย ผมไปรณรงค์เรื่องรัฐธรรมนูญ ปรากฏว่าบางคนยังไม่รู้เลยว่าอะไรเป็นอะไร แล้วประชาชนบางคนยังอ่านหนังสือไม่ออกก็มี ก็มีการพูดกันง่าย ๆ ทั้งบังคับทั้งอะไรต่ออะไรทุกอย่างที่อำนาจรัฐตอนนั้นมี ปรากฏว่าเฉลี่ยได้แค่ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ แต่ว่าถ้าเราให้เป็นสิทธินะครับ เป็นเพียงสิทธิในการออกเสียงประชามติ ถ้าเราไปบังคับว่าถ้าไม่ถึงครึ่งหนึ่งประชามติที่เราทำนั้นตกไป ผมว่าการทำประชามติหลาย ๆ อย่างที่กำลังจะต้องมี เช่น เรื่องพลังงานนิวเคลียร์ เรื่องออกห่วยออนไลน์ (On line) ทั้งหลายอาจจะต้องใช้การทำประชามติ ผมว่าตกไปหมดเลยครับ ครั้งหนึ่งไม่ใช่ง่าย ถ้าให้เขาออกมาใช้สิทธิไม่ใช่เป็นหน้าที่ ถ้าไม่มีการบังคับผมว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์เป็นเรื่องที่ค่อนข้างยาก ถึงอยากฝากและดึงเรื่องนี้ผ่านไปถึงคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นไปได้ไหมว่าเราเอาสัก ๑ ใน ๓ ทั้ง ๒ อย่างให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ถ้า ๑ ใน ๓ แล้วเป็นมาตรฐานเดียวกัน ไม่เป็น ๒ มาตรฐานแบบนี้ ผมเชื่อว่าในแนวทางการปฏิบัติมันเป็นไปได้

แล้วอีกเรื่องหนึ่งคือมาตรา ๙ ที่ว่าจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระ และเท่าเทียมกันของทั้งผู้ที่จะเห็นชอบและไม่เห็นชอบในการจัดทำประชามติ จัดนะครับ

๑๗๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๘๖/๒

คณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมายจัดตรงนี้จะละครับ ผมว่าอันตราย ถ้าท่านจัด ถ้าท่านไม่จัดละครับ ถ้าเกิดท่านไม่จัดแล้วจะทำอย่างไร ในรัฐธรรมนูญเขาบอกให้รัฐบาลต้องให้มีการออกความเห็นได้ทั้ง ๒ ฝ่ายอย่างกว้างขวาง แต่อันนี้บอกคนที่จัดคือคณะกรรมการการเลือกตั้งและผู้ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งมอบหมาย แต่ถ้าไม่จัดจะทำอย่างไรครับ ผมว่าตรงนี้เป็นคำพูดที่อันตราย ฟันธงที่สมัคร ส.ส. รู้ว่าถ้าคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดให้มีการอภิปรายไม่มีคนครับ ไม่มีคนเลย ท่านจัดที่ไหนผมอยากเรียนฝากท่านประธานผ่านไปถึงท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดที่ไหนไม่มีคนฟังครับ มีแต่ลูกน้องของทั้ง ๒ ฝ่ายไปฟัง ประชาชนทั่วไปไม่มีใครไปฟัง มีน้อยมาก ยกเว้นพรรคการเมืองเป็นผู้จัด ผมถึงอยากฝากว่าตัดออกได้ไหมครับ ขอให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกันคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือผู้ที่คณะกรรมการการเลือกตั้งกำหนด ผมว่าที่สุ่มมันจะล้มเหลว ก็ฝากข้อคิดเห็นไว้แค่นี้ครับ ขอขอบคุณครับท่านประธาน

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอขอบคุณมากครับ ใช้ระยะเวลา ยิงได้เนื้อหาสั้น ๆ และดีที่สุด เชิญคุณสาธิต ปิตุเตชะ และคุณอรรถพรก็ตามหลังช่วยกรุณา อย้ายออกจากที่ประชุม เชิญครับ คุณสาธิตอยู่ไหมครับ คุณสาธิตไม่ติดใจ ขอขอบคุณมากครับ เชิญคุณอรรถพร

๑๗๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๘๗/๑

นายอรรถพร พลบุตร (แบบสัดส่วน) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร ที่เคารพ ผม อรรถพร พลบุตร สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน จากเพชรบุรี พรรคประชาธิปัตย์ เวลาที่ได้ล่วงเลยมานานพอสมควร ผมก็จะใช้เวลาของสภาแห่งนี้ โดยสั้นที่สุด แต่ตลอดช่วงระยะเวลาทั้งวันที่มีการพิจารณา

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ก็ท่านอภิปรายไปสิครับ ไม่มีใครเขาขัดข้องเลย

นายอรรถพร พลบุตร (แบบสัดส่วน) : เห็นยกมือครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : คนอื่นยกมือ คุณอย่าไปสนใจดีสนใจตัวเองที่จะอภิปรายปัญหาเรื่องนี้ เชิญครับ

นายอรรถพร พลบุตร (แบบสัดส่วน) : ตลอดทั้งวันมีการพิจารณา ร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติทุกท่านก็มีความเห็นในทิศทางเดียวกัน นั่นก็คือการเห็นด้วยกับหลักการของกฎหมายฉบับนี้ อาจจะมีความห่วงใยในบางเรื่องบางประเด็นซึ่งก็เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการในวาระต่อไป ผมเองก็มีความคิดเห็นเช่นเดียวกับท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทุกท่านว่าเราไม่มีสิทธิเลยที่จะคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยต่อกฎหมายนี้ เพราะว่ากฎหมายนี้เป็นกระบวนการประชาธิปไตยในทางตรงของพี่น้องประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจอธิปไตย เราซึ่งเป็นตัวแทนของเจ้าของบ้านย่อมไม่มีสิทธิเหนือกว่าเจ้าของบ้าน และถ้าหากว่าฝ่ายบริหารได้ใช้กลไกตรงนี้อย่างถูกต้องเหมาะสมเพื่อแสวงหาทางออกหรือแนวทางที่ดีที่สุด ก็จะเกิดประโยชน์อย่างยิ่ง เป็นคุณูปการที่สำคัญอย่างยิ่งต่อระบอบประชาธิปไตย แต่ในโลกประชาธิปไตยก็มี ๒ ด้านนะครับ ในทางกลับกันถ้าหากฝ่ายบริหารได้ใช้กลไกการจัดทำประชามติ เพื่อตอบสนองต่อเป้าหมายที่มีการกำหนดไว้ล่วงหน้าเหมือนการเขียนโจทย์สำหรับคำตอบที่กำหนดเอาไว้แล้ว กฎหมายฉบับนี้ก็จะป็นต้นเหตุของวิกฤติหรือเป็นการกระหน่ำซ้ำเติมวิกฤติของประเทศที่มีอยู่แล้วให้มีการขยายตัวลุกลามมากยิ่งขึ้น ฉะนั้นข้อพิจารณาถึงรายละเอียดหรือการบังคับใช้กฎหมายนี้อย่างจริงจังเมื่อวันที่ถูกตราเป็น

๑๘๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๘๗/๒

กฎหมายอย่างสมบูรณ์แล้วจึงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญ ไม่ว่าจะมีความขัดแย้งที่พูดถึง การจัดทำประชามติตั้งแต่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๒ และรัฐธรรมนูญหลังจากนั้นอีก ๕ ฉบับ แต่ว่าการจัดทำประชามติครั้งแรกในประเทศไทย ก็เพิ่งเกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคมปีที่ผ่านมา คือการทำประชามติการรับหรือไม่รับ รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้เกิดปรากฏการณ์มากมายจากการจัดทำประชามติครั้งแรก ของประเทศไทยเมื่อปีที่แล้ว ซึ่งจะเป็นภาพสะท้อนซึ่งให้เราเห็นถึงว่าในอนาคตข้างหน้า ถ้ามีการจัดทำประชามติมันจะเกิดปัญหาหรือเกิดวิกฤติอะไรที่ติดตามมา ถ้าอยู่บนโลก ของข้อเท็จจริงก็ต้องยอมรับว่าในช่วงเวลาสุดท้ายก่อนที่พี่น้องประชาชนทั้งประเทศ จะตัดสินใจลงมติรับหรือไม่รับรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ได้มีการใช้อำนาจของแรงจูงใจต่าง ๆ ที่ทำให้ประเด็นการตัดสินใจในช่วงสุดท้ายของพี่น้องประชาชนนั้นห่างไกลไปจากสาระ ที่แท้จริงของรัฐธรรมนูญฉบับนั้นเป็นอันมาก ในหลายพื้นที่ของประเทศมีการจูงใจบอกว่า รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ไปเถอะแล้วเมืองไทยจะได้พ้นวิกฤติ เรื่องราววุ่นวายที่ท้องสนามหลวง จะได้จบลงจะได้มีการเลือกตั้ง ประเทศจะได้เข้าสู่ประชาธิปไตยที่บริบูรณ์เสียที ในบางพื้นที่ ในการสร้างแรงจูงใจว่าถ้าใครรับรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ก็เป็นทาสของเผด็จการ แต่ถ้าไม่รับรัฐธรรมนูญฉบับนี้ก็จะเป็นพระเอกวีรบุรุษแห่งประชาธิปไตย บางพื้นที่เกินเลยไป ถึงขนาดบอกว่า ถ้าไม่รับร่างรัฐธรรมนูญฉบับนี้ -----

อดีตผู้นำบางคนก็จะได้กลับบ้านเสียที ซึ่งมันใกล้เคียงต่อสาระซึ่งเป็นหัวใจของรัฐธรรมนุญไป เป็นอันมาก ท่านประธานคงเคยได้ยินข่าวเหมือนที่ผมได้ยินว่าบางพื้นที่มีการออกไปปลิว บอกว่าถ้ารัฐธรรมนุญฉบับนี้ผ่านการลงประชามติ สวัสดิการของประชาชนหลายเรื่องหลายราว จะถูกยุบเลิกลงไป และแน่นอนครับข่าวที่เราได้ยินหนาหูก็คือมีการแจกจ่ายเงินในเขต เลือกลงบางเขต เขตละ ๕ แสนบาท ซึ่งก็เป็นข่าวที่เกิดขึ้นสืบสวนวุ่นวายไปหมดตรงนั้น ท่านประธานครับ สิ่งเหล่านี้มันทำให้สาระที่แท้จริงของรัฐธรรมนุญนั้นถูกบิดเบือนออกไป เป็นการต่อล้อของอำนาจหลายชั่วหลายฝ่าย แล้วก็เป็นต้นเหตุของวิกฤติการณ์ในบ้านเมือง วันนี้รัฐธรรมนุญฉบับเดียวกันอาจจะต้องมีการลงประชามติอีกครั้งหนึ่งก็เป็นได้ นั่นสะท้อนให้เห็นว่าการทำประชามติถ้าไม่อยู่ในรูปแบบที่ถูกต้องเหมาะสม หรือการใช้อำนาจ อย่างไม่เหมาะสม บิดเบือนต่อเจตนารมณ์ไปแล้ว ไม่ได้เป็นการหาข้อยุติของวิกฤติการณ์บ้านเมือง แต่เป็นการเริ่มต้น ท่านประธานครับ เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งหมดซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น ในการทำประชามติครั้งที่แล้ว เกิดขึ้นในขณะที่เรามีกฎหมายควบคุม เรามีประกาศของ สภาว่างรัฐธรรมนุญที่ใช้บังคับในขณะนั้นเรื่องหลักเกณฑ์และวิธีการว่าด้วยการเผยแพร่ ร่างรัฐธรรมนุญและการออกเสียงประชามติ พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๐ (๓) ซึ่งระบุ บอกว่า หลอกหลวง บังคับ ชูเชิญ หรือใช้อิทธิพลคุกคาม เพื่อให้ผู้มีสิทธิออกเสียงไม่ไปใช้สิทธิ ออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือไม่ออกเสียง รวมทั้งให้ เสนอให้ หรือสัญญาว่าจะให้ ทรัพย์สินเพื่อจูงใจไม่ให้ไปใช้สิทธิออกเสียง หรือออกเสียงอย่างใดอย่างหนึ่ง มีโทษนะครับ ศาลอาจจะสั่งเพิกถอนสิทธิเลือกตั้ง หรือว่ามีโทษจำคุกไม่เกิน ๑๐ ปี หรือปรับไม่เกิน ๒ แสนบาท แต่เราไม่เคยหาตัวผู้กระทำผิดได้เลย ตรงนี้จึงนำไปสู่คำถามซึ่งท่านสมาชิก ผู้ทรงเกียรติเมื่อสักครู่นี้ได้อภิปรายถึงความน่าเชื่อถือขององค์กร ผมจึงคิดว่าการปรับปรุง ตัวบทกฎหมายให้มีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น รวมทั้งประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมาย จะเป็นทางที่ทำให้กฎหมายจัดทำประชามติครั้งนี้เป็นทางออกวิกฤติของบ้านเมืองได้ ไม่อย่างนั้นก็เป็นทิศทางตรงข้าม ท่านประธานครับ ผมรบกวนเวลาอีกเล็กน้อยเพื่อจะได้ อภิปรายถึงประเด็นที่ผมมีความห่วงใยเป็นพิเศษ นั่นก็คือการจัดทำประชามติเฉพาะเขต

๑๘๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิเวศ ๘๘/๒

ซึ่งกำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ แล้วก็ตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๑๖๕ (๒) ในตัวบทกฎหมายตรงนี้กำหนดไว้ว่าให้ กกต. เป็นผู้ดำเนินการจัดการพื้นที่เขตเลือกตั้งในการลงประชามติแบบนี้จะเป็นเขตอย่างไร ก็เป็นอำนาจที่ กกต. หรือจะมอบหมายให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการ ตรงนี้ต้องมีความชัดเจน เพราะการจัดทำประชามติเฉพาะเขตมักจะเป็นปัญหาซึ่งเกี่ยวข้องกับวิถีชีวิตของผู้คน วิถีชีวิตของชุมชน เรื่องของสิ่งแวดล้อม เรื่องทางกายภาพของพื้นที่ต่าง ๆ ซึ่งปัญหาในลักษณะแบบนี้จะมีธรรมชาติอยู่อย่างหนึ่ง พื้นที่ซึ่งเป็นที่ตั้งโครงการประชาชนมักจะได้รับผลกระทบสูงสุด แต่พื้นที่ที่ห่างโครงการออกมา ก็จะได้รับผลกระทบน้อยหรือว่าได้ประโยชน์มากกว่าผลกระทบที่ได้รับ ฉะนั้นพื้นที่ความใกล้ ความไกล ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการ ผลกระทบที่ได้รับจากโครงการจะมีผลอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจลงมติ ฉะนั้นการกำหนดเขตลงประชามติในมาตรา ๑๐ อย่างนี้ การกำหนดพื้นที่จะเป็นตัวแปรที่ชี้ผลล่วงหน้าได้เลยว่าผลการออกเสียงประชามติจะออกมาเป็นอย่างไร เมื่อสักครู่ที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติจากพัทลุง คุณนริศ ขำนุรักษ์ พูดถึงโครงการข้ามทะเลที่เพชรบุรี จากมหาชัยไปแหลมผักเบี้ย ๖๕,๐๐๐ ล้านบาทแล้วก็ล้มลงไป กรณีแบบนี้ถ้ากฎหมายการออกเสียงประชามติมีผลบังคับใช้อาจจะนำไปสู่การจัดทำประชามติถ้าไปถามพื้นที่เพชรบุรี ผมเป็นหนึ่งในคณะทำงานในการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนเพชรบุรี ร้อยละ ๙๐ ไม่เห็นด้วย แต่ถ้าเราไปถามคนกรุงเทพฯ หรือคนภาคใต้ซึ่งได้ประโยชน์จากเส้นทางลัดที่ลดลงไม่มากนักแต่ว่าได้ประโยชน์ตรงนี้ส่วนใหญ่คงเห็นด้วยครับ จึงเห็นว่าการจำกัดเขตหรือการกำหนดกรอบของเขตตรงนี้จะมีผลอย่างยิ่ง ผมไม่อยากจะให้การดำเนินการตรงนี้ทำให้คนส่วนใหญ่ซึ่งได้ประโยชน์ไปลิดรอนสิทธิของคนเล็ก ๆ ส่วนเล็กที่ได้รับผลกระทบหรือเสียประโยชน์ ขณะเดียวกันคนกลุ่มเล็กที่ได้รับผลกระทบก็ไม่ควรลิดรอนประโยชน์ของส่วนรวม ความสมดุลของปัญหาหรือความสมดุลของชุมชนจึงเป็นหัวใจสำคัญอย่างยิ่ง ผมอยากให้มีการกำหนดอย่างชัดเจนว่า -----

๑๘๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๘๘/๑

กต. จะมีกระบวนการอย่างไรในการกำหนดเขตในการลงประชามติแบบกำหนดเขตตาม
มาตรา ๑๐ สิ่งเหล่านี้ก็จะได้ฝากไว้เป็นประเด็นซึ่งจะไปดำเนินการในวาระต่อไป

สุดท้ายท่านประธานที่เคารพครับ พวกเราก็หวังกันทุกคนว่ากฎหมาย
ฉบับนี้เมื่อมีการบังคับใช้ ฝ่ายบริหารก็คงจะใช้ด้วยเจตนารมณ์ที่ต้องการให้เป็นทางออก
ของปัญหาในบ้านเมือง เป็นการถ่วงดุลอำนาจของเสียงข้างมาก เป็นการให้อำนาจกับ
ประชาชนซึ่งเป็นเจ้าของประชาธิปไตยอย่างแท้จริงให้เขาได้มีโอกาสใช้สิทธิในการตัดสินใจ
ในปัญหาที่สำคัญ เจตนารมณ์และวิธีการของการใช้กฎหมายตรงนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง
ผมไม่อยากจะให้กระบวนการที่เกิดขึ้นจากกฎหมายการจัดทำประชามติได้มีส่วนซ้ำเติม
วิกฤติการณ์ของบ้านเมืองซึ่งวันนี้วิกฤติเป็นอย่างยิ่ง วันนี้ไปถาม ส.ส. สมัยแรก หรือ ส.ส.
ที่มีอาวุโสสูงสุดในสภาก็ไม่มีใครตอบได้ว่าอีก ๒ เดือนข้างหน้าจะเกิดอะไรขึ้นบนถนน
ประชาธิปไตย แต่ทุกคนก็เห็นเหมือนกันหมดว่าวันนี้มันมีดมน มันมีดดำจริง ๆ มันอาจจะดำ
เหมือนมดดำบนก้อนหินสีดำในคืนแรม ๑๕ ค่ำเหมือนที่ท่านสมาชิกท่านหนึ่งอภิปรายไป
เมื่อวานก็อาจเป็นไปได้ ขอให้กระบวนการของกฎหมายการจัดทำประชามติได้เป็นแสงสว่าง
ให้ประชาธิปไตยของเราพ้นจากความล้มสลาย และก้าวไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประเทศชาติ
และประชาชนสืบไป ขอขอบคุณครับ

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ต่อไปก็เป็นรายสุดท้าย
คือคุณไมตรี สอยเหลือง เชิญครับ

นายไมตรี สอยเหลือง (ชลบุรี) : กราบเรียนท่านประธานสภาผู้แทนราษฎร
ที่เคารพ ผม นายไมตรี สอยเหลือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดชลบุรี พรรคประชาธิปัตย์
ขณะนี้สภาของเรากำลังประชุมสภาผู้แทนราษฎร (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ ครั้งที่ ๒ และ
กำลังพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
ซึ่งเสนอโดยคณะกรรมการการเลือกตั้ง ผมเองก็จะใช้เวลาเพียงสั้น ๆ อภิปรายให้อยู่ภายใต้
ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ท่านประธานครับ ผมได้อ่านร่างพระราชบัญญัติ
ฉบับนี้ ซึ่งมี ๔๒ มาตรา มีประเด็นสำคัญ ๆ ซึ่งสมาชิกผู้มีเกียรติก็ได้อภิปรายกันไปน่าจะ

๑๘๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๘๘/๒

ครบทุกมาตราแล้ว ผมก็ไม่อยากจะอภิปรายซ้ำให้เสียเวลา แต่มีอยู่ประเด็นหนึ่งที่น่าจะ
ยังไม่มีผู้ใดได้อภิปราย คือในมาตรา ๑๓ วรรคสอง ขออนุญาตท่านประธานอ่านให้นำบทบัญญัติ
เกี่ยวกับการขอเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมาย
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรและการได้มาซึ่งสมาชิก
วุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๐ มาใช้บังคับกับการเพิ่มชื่อและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธิออกเสียง
โดยอนุโลม ท่านประธานครับ การที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง หรือการเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็นระดับไหน
หรือการลงประชามติ วัตถุประสงค์ที่ต้องการที่จะให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิกันมาก ๆ
บางครั้งบางจังหวัด -----

- ๘๐/๑

ถึงกับมีรางวัลแจกหน่วยงานหรือจังหวัดที่มีผู้มาใช้สิทธิมากที่สุด แต่ว่าการที่จะให้ประชาชนออกมาใช้สิทธิกันมาก ๆ นั้น ฝ่ายผู้จัดการเลือกตั้งน่าจะอำนวยความสะดวกให้กับประชาชนผู้มาใช้สิทธิเลือกตั้งให้มาก ๆ ไม่ควรจะไปปิดรอนสิทธิบางประการ มีระยะเวลาในกฎหมายดังกล่าว มีการเพิ่มชื่อผู้มีสิทธิและการถอนชื่อผู้ไม่มีสิทธินั้น ในกฎหมายจะมีการกำหนดระยะเวลาไว้ให้ประชาชนมาใช้สิทธิได้ภายในระยะเวลาจำกัด หากพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้วก็ไม่มีสิทธิที่จะเลือกตั้งหรือจะใช้สิทธิลงประชามติ ทำไม่จึงต้องยกภาระดังกล่าวเหล่านี้ให้กับประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งหรือผู้มีสิทธิลงประชามติ ทำไม่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการเลือกตั้งจึงไม่ทำบัญชีการเลือกตั้งให้ถูกต้องโดยที่ไม่ต้องให้ประชาชนรับภาระดังกล่าว มีข้อเท็จจริงที่ไปเลือกตั้งไม่ว่าจะเป็น ส.ส. หรือ ส.ว. หรือท้องถิ่นไปเลือกตั้งครั้งแรกเลือก ส.ส. มีสิทธิใช้สิทธิเลือกตั้งได้แต่ต่อมาอีก ๓-๔ เดือนไปใช้สิทธิเลือกตั้ง ส.จ. ปากฎว่าไม่มีชื่อที่จะลงคะแนนเสียงเลือกตั้ง แต่ประชาชนไม่ได้ไปใช้สิทธิในการตรวจบัญชีเลือกตั้งก่อนตามที่กฎหมายกำหนดซึ่งเป็นภาระของประชาชนที่ไม่ได้รับความสะดวก ผมอยากจะฝากกราบเรียนท่านประธานผ่านไปยังคณะกรรมการการเลือกตั้งซึ่งเป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ได้โปรดนำความคิดเห็นของผมไปพิจารณาในชั้นคณะกรรมการวิสามัญต่อไป ขอขอบพระคุณครับท่านประธาน

นายชัย ชิดชอบ (ประธานสภาผู้แทนราษฎร) : ขอบคุณมากครับ ได้เวลาเนื้อหาชัดครับ ต่อไปก็เรียนเชิญทางท่านประพันธ์ กกต. ช่วยชี้แจง แล้วอย่าลืมคำถามของคุณพี่ระพันธ์ด้วยครับเดี๋ยวจะมีปัญหา ตอบให้ชัดเลยครับไม่ต้องห่วงครับ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการการเลือกตั้ง) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรผู้ทรงเกียรติที่เคารพ กระผม นายประพันธ์ นัยโกวิท กรรมการการเลือกตั้ง ผู้ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง ใครขอขอบพระคุณทางสภาทางท่านประธานที่ได้ให้โอกาสผมมาชี้แจงร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติในวันนี้ ก่อนอื่นผมต้องขอประทานอภัยท่านประธานที่ไม่ได้อยู่ร่วมฟังตลอดระยะเวลาที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้อภิปราย เพราะว่าในช่วงบ่ายผมติด

๑๘๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๙๐/๒

ประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งแต่ก็ได้พยายามกลับมาเพื่อมาชี้แจงในเรื่องที่ท่านซักถาม
ในวันนี้ ก่อนอื่นผมต้องขอขอบพระคุณท่านสมาชิกทุกท่านที่อภิปรายให้ข้อเสนอแนะ
ซึ่งทำให้กระผมเองและเจ้าหน้าที่ได้รับความรู้เป็นอย่างมาก ข้อเสนอแนะของท่านในส่วนที่
คณะกรรมการการเลือกตั้งสามารถนำไปปฏิบัติได้เมื่อกฎหมายนี้ออกใช้บังคับแล้ว
เราก็จะรับไปดำเนินการ -----

- ๙๑/๑

๑๘๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จรัญญู ๙๑/๑

ผมคิดว่าคิดว่าเป็นนิมิตหมายที่ดีที่สภาแห่งนี้ได้อภิปรายกฎหมายฉบับนี้อย่างกว้างขวาง ก่อนที่ผมจะเข้าไปสู่เนื้อหาของร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ ผมใคร่ขอชี้แจงเรื่องการพาดพิง สักเล็กน้อย ความจริงผมสามารถชี้แจงได้หมดทุกเรื่อง แต่เอาเฉพาะเรื่องที่เป็นสาระสำคัญ คือที่มีข่าวเรื่องความเป็นกลางของคณะกรรมการการเลือกตั้ง ซึ่งอันนี้ผมอยากจะกราบเรียนว่า ความเป็นกลางของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นคุณสมบัติที่กำหนดในรัฐธรรมนูญ คือถ้าบอกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่เป็นกลางก็คือคณะกรรมการการเลือกตั้ง ไม่ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญ ซึ่งเรื่องนี้กระผมขอกราบเรียนชี้แจงต่อท่านประธาน ต่อทางสภาว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งเรายืนยันครับว่าจะดำเนินการจัดการเลือกตั้งด้วยความเป็นกลาง ยึดหลักกฎหมาย ยึดพยานหลักฐานเป็นหลัก ในการดำเนินการทุกเรื่องก็จะยึดอยู่ใน หลักการอันนี้ กระผมอยากจะกราบเรียน อย่างเช่น เรื่องการจัดทำประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ซึ่งมีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติหลายท่านได้อภิปรายทั้งในแง่ที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย กระผมอยากจะกราบเรียนว่า การจัดทำประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม คณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นผู้ที่ได้รับมอบหมายจากสภาว่างรัฐธรรมนูญให้เป็นผู้จัดทำ ประชามติซึ่งเราได้ดำเนินการด้วยความเป็นกลาง ยึดหลักกฎหมาย ยึดระเบียบ ฉะนั้น จะเห็นได้ว่าในการออกเสียงประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคมนี้มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงถึง ๕๗ เปอร์เซนต์ มีผู้เห็นชอบ ๑๔ ล้านกว่าเสียง ไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านกว่าเสียง ซึ่งผมถือว่า ไม่มีใครแพ้ ไม่มีใครชนะ ถือว่าเป็นความมั่งคั่งมากในการออกเสียงประชามติครั้งนั้นคือ คะแนนไล่เลี่ยกันมาก ๑๐ กับ ๑๔ ล้านคน ถ้าเป็นมวยก็เรียกว่าชนะใจคนดู และเป็นที่น่าชื่นชมว่าในหน่วยออกเสียงประชามติทั้งหมดประมาณ ๘๘,๕๐๐ หน่วย ไม่มีแม้แต่ หน่วยเดียวที่มีคนคัดค้านว่าการออกเสียงประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคมทุจริต มีบัตรผี ไฟไฟ พลร่ม หรือมีการประท้วง มีการคัดค้าน ไม่มีแม้แต่หน่วยเดียว และเป็นที่น่ายินดีว่า ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องออกมาประกาศรับรองผลการออกเสียงประชามติแม้กระทั่งฝ่าย ที่ไม่เห็นด้วย อันนี้ผมถือว่าเป็นพัฒนาการของระบอบประชาธิปไตยที่น่าชื่นชมมาก ส่วนในการจัดการเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคม เมื่อจัดการเลือกตั้งเสร็จแล้วต่างประเทศ

๑๘๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จึรุษ ๙๑/๒

และในประเทศประกาศยอมรับผลการเลือกตั้งถ้าหากว่าการจัดการเลือกตั้งของคณะกรรมการ
การเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคมไม่เป็นกลางผมเชื่อว่าต่างประเทศเขาไม่ยอมรับหรือครับ
หลังจากที่เราจัดการวันเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคม วันรุ่งขึ้นรู้ผล ทั้งอียู (EU) ประเทศในกลุ่ม
ยุโรป สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่นประกาศรับรองผลการเลือกตั้งว่าฟรี แอนด์ แฟร์ (Free and fair)
บริสุทธิ์ยุติธรรม ฉะนั้นผมขอยืนยันว่าเราทำงานด้วยความเป็นกลางนะครับ

ผมขอกราบเรียนชี้แจงที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายว่าคณะกรรมการ
การเลือกตั้งเสนอร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ค่อนข้างเหมือนกับ
บางท่านก็ว่าเร็วไปเหมือนจะช่วยใคร บางท่านก็บอกว่าทำช้ามาก ทำไมไม่รีบมาเสนอ
กระผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานไปถึงท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติว่าคณะกรรมการ
การเลือกตั้งเราได้ดำเนินตามขั้นตอนในการดำเนินการร่างกฎหมายฉบับนี้ ไม่ใช่
เร่งหรือว่าทำช้านะครับ เราทำตามขั้นตอน โดยเมื่อเดือนมีนาคม ทางสำนักงานคณะกรรมการ
การเลือกตั้งก็ได้มีคำสั่งสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งที่ ๑๐๖/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๗
มีนาคม ๒๕๕๑ แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
การออกเสียงประชามติฉบับนี้ และความจริงก็ยกร่างเสร็จตั้งแต่เดือนพฤษภาคมแล้วก็
นำเข้าไปประชุมคณะกรรมการการเลือกตั้งแล้ว ปรากฏว่าที่ประชุมเห็นควรให้คณะที่ปรึกษา
ของพรรคการเมืองรู้สึกจะมีท่านอาจารย์บุญทัน ดอกไธสง เป็นประธาน บอกว่าให้กรรมการ
ชุดนี้ไปพิจารณาให้รอบคอบอีกครั้งหนึ่ง ก็นำร่างนี้ไปพิจารณา ที่นี้ก็ต่อเสียเวลาไป
ระยะหนึ่งครับ -----

- ๙๒/

แล้วบังเอิญเป็นช่วงเดียวกับที่ทางท่านรัฐมนตรีได้พูดว่าจะทำประชามติ บังเอิญสอดคล้อง
 ประจวบเหมาะกันพอดี ฉะนั้นกระผมอยากจะกราบเรียนว่า ขั้นตอนการดำเนินการ
 ยกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญฉบับนี้ทำไปตามขั้นตอนนะครับ และจริง ๆ แล้ว
 กฎหมายกำหนดว่าให้คณะกรรมการการเลือกตั้งเสนอร่างกฎหมายภายใน ๑ ปีนับแต่
 มีการบังคับใช้รัฐธรรมนูญนี้ แต่การพิจารณาทั้งหลายทั้งสิ้นอยู่ที่รัฐสภา เพราะว่า
 สภาผู้แทนราษฎรมีเวลาพิจารณา ๑๒๐ วัน ส่วนวุฒิสภามีเวลาพิจารณา ๙๐ วัน กฎหมาย
 ฉบับนี้คณะกรรมการการเลือกตั้งเพียงแต่เป็นผู้ยกร่าง แต่ต่อจากนี้ไปเป็นหน้าที่ของรัฐสภา
 ซึ่งท่านสามารถที่จะปรับปรุงแก้ไขได้ในชั้นแปรญัตติ ซึ่งเป็นดุลยพินิจของท่านโดยเอกสิทธิ์
 แล้วจากที่ได้ฟังท่านอภิปรายมาส่วนมากท่านก็เห็นพ้องในรายละเอียดบางเรื่องที่จะมี
 การแก้ไขปรับปรุง ผมคิดว่าเป็นเรื่องที่อยู่ในวิสัยที่ทางรัฐสภานี้จะสามารถแก้ไขปรับปรุงได้
 เนื่องจากว่ามีท่านผู้อภิปรายเป็นจำนวนมาก ผมอาจจะชี้แจงไม่ได้หมดในทุกประเด็น
 ผมอาจจะชี้แจงในบางประเด็นที่ได้จดบันทึกเอาไว้ในะครับ

ในประเด็นแรกที่บอกว่าหลักการและเหตุผลที่อ้างมาตรา ๓๐๒ เป็นการอ้าง
 ที่สิ้นเกินไป อันนี้เราก็บัญญัติตามที่รัฐธรรมนูญได้บัญญัติว่า คณะกรรมการการเลือกตั้ง
 จะต้องดำเนินการยกร่างกฎหมายพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียง
 ประชามติภายใน ๑ ปี เราก็ใช้เหตุผลนี้มาไว้ในเหตุผลของการยกร่างนะครับ แต่ถ้าท่าน
 จะแก้ไขปรับปรุง จะเพิ่มเติมอย่างไรผมคิดว่าสามารถที่จะดำเนินการได้

ในส่วนที่ ๒ ที่มีปัญหาว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วย
 การออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ยังมีผลใช้บังคับอยู่หรือไม่ อันนี้ก็เป็นเรื่องการตีความ
 ข้อกฎหมาย ซึ่งที่ทราบมาคณะกรรมการกฤษฎีกาซึ่งรัฐบาลสอบถามความเห็นไปก็ได้มี
 ความเห็นมาแล้วว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ
 ปี ๒๕๔๑ น่าจะสิ้นผลไปแล้ว ด้วยเหตุผลที่ว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กฎหมายได้บัญญัติ
 การออกกฎหมายร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้โดยเฉพาะซึ่งไม่มีในรัฐธรรมนูญ
 ปี ๒๕๔๐ วิธีการออกกฎหมาย จำนวนเสียงที่ใช้ จำนวนเสียงผู้เสนอต่าง ๆ จะแตกต่างจาก

๑๙๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

วันทนา ๙/๒/๒๕

พระราชบัญญัติธรรมดา ฉะนั้นคณะกรรมการกฤษฎีกาถึงได้วินิจฉัยว่าพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ไม่สอดคล้องกับการออกกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ และรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กำหนดให้กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่จะมีผลใช้บังคับต่อไปมี ๔ ฉบับซึ่งไม่รวมถึงกฎหมายการออกเสียงประชามติ แล้วกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่ออกก่อนจะต้องไม่ขัดกับกระบวนการออกกฎหมายของรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ฉะนั้นความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกาจึงเห็นว่ากฎหมายนี้ น่าจะสิ้นผลไปแล้ว ถ้าหากถือว่ากฎหมายนี้สิ้นผลไปแล้ว แล้วเราไปเขียนยกเลิกกฎหมายที่ไม่มีก็อาจจะมีปัญหาทักท้วงขึ้นมาในเชิงของการยกร่างกฎหมายได้นะครับ

ในส่วนที่มีการอภิปรายมากก็คือ ในร่างมาตรา ๘ ว่าการออกเสียงประชามติตามร่างฉบับนี้จะมี ๒ แบบ ซึ่งยกร่างตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ เนื่องจากว่าในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ กำหนดการออกเสียงประชามติมีแบบหาข้อยุติกับแบบขอคำปรึกษา ซึ่งจากรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ซึ่งเป็นเรื่องขอคำปรึกษาอย่างเดียว ในการยกร่างมาตรา ๘ นี้ คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้ลื้อมาจากกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องการขอคำปรึกษา ถ้าเป็นการขอคำปรึกษาจะต้องมีผู้มีสิทธิออกเสียงมาใช้สิทธิมากกว่า ๑ ใน ๕ ถ้าหากว่าผู้มาใช้สิทธิออกเสียงไม่มาใช้สิทธิถึง ๑ ใน ๕ ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ก็บัญญัติไว้ทำนองเดียวกันว่าถือว่าประชาชนไม่ได้ให้ความเห็นชอบ -----

๑๙๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

รัชนีพร ๙๓/๑

โดยกฎหมายรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นี้บัญญัติว่าถ้าปรากฏว่าผู้ออกเสียงประชามติโดยเสียงข้างมาก ถ้าไม่มากกว่านี้ก็ให้ถือว่าไม่เห็นชอบนะครับ เราก็ยกเว้นตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ในส่วนที่เป็นการออกเสียงประชามติแบบขอคำปรึกษาโดยใช้เสียงเกินกว่า ๑ ใน ๕ ที่นี้ในส่วนของการขอประชามติแบบมีข้อยุตินี้ะครับ อันนี้จะใช้เสียงเท่าไร ซึ่งคณะกรรมการการเลือกตั้งได้ยกวางขึ้นมาเห็นว่าควรจะใช้เสียงมากกว่ากึ่งหนึ่ง เพราะว่า การออกเสียงประชามติในลักษณะนี้เป็นการออกเสียงในลักษณะบังคับก็คิดว่าน่าจะมีผู้มาใช้สิทธิเป็นจำนวนมากกว่ากึ่งหนึ่ง ซึ่งในตอนทำประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๐ ก็มีผู้มาใช้สิทธิ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ แล้วถ้าเกิดเสียงข้างมากของ ๕๗ เปอร์เซ็นต์ เห็นอย่างไรก็ถือว่าประชาชนเห็นชอบอย่างนั้น ซึ่งเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๑๔ ล้านเสียง เห็นชอบเป็นเสียงข้างมากก็ถือว่ารัฐธรรมนูญฉบับนั้นได้รับความเห็นชอบผ่านการทำประชามติ แต่อย่างไรก็ตามที่ท่านมีข้อเสนอแนะว่าน่าจะใช้เสียงให้เท่ากันเป็น ๑ ใน ๓ หรือจำนวนที่ท่านได้อภิปราย อันนี้เป็นเรื่องที่ท่านสามารถที่จะไปอภิปรายในชั้นแปรญัตติได้

ในเรื่องที่ ๔ เรื่องการออกเสียงประชามติในต่างประเทศ ซึ่งมีบางท่านก็เห็นว่า เป็นเรื่องที่น่าจะสืบเปลี่ยน กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า การที่ให้คนไทยในต่างประเทศนี้ ยังมีสิทธิออกเสียงประชามติในร่างฉบับนี้เป็นไปตามหลักการเดิม ในหลักการเดิมของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ก็ยังให้คนไทยในต่างประเทศสามารถที่จะออกเสียงประชามติได้ เราก็ใช้กฎหมายฉบับนั้นเป็นตัวอย่างในการยกวาง ซึ่งในการทำประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ในประกาศสภาร่างรัฐธรรมนูญ ไม่ได้ให้สิทธิคนไทยในต่างประเทศมาออกเสียงประชามติ ท่านเชื่อไหมครับว่าคนไทยในต่างประเทศต่อว่ามามากมาย ต่อว่ามาที่คณะกรรมการการเลือกตั้ง ท่านนายกรัฐมนตรีในสมัยนั้นท่านไปประชุมก็ถูกคนไทยถามว่าทำไมไม่ให้คนไทยในต่างประเทศได้มีสิทธิออกเสียง อันนี้เราก็ยกวางตามหลักการกฎหมายเดิมนะครับ ถ้าหากว่าท่านเห็นว่าไม่ควรจะให้คนไทยในต่างประเทศมีสิทธิออกเสียงประชามติก็อาจจะพิจารณาในชั้นแปรญัตติได้ แต่กระผมอยากจะกราบเรียนข้อมูลว่า คนไทยในต่างประเทศให้ความสนใจการเลือกตั้ง

๑๙๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ราชันีพร ๙๓/๒

ในประเทศมาก เมื่อการเลือกตั้ง ส.ส. วันที่ ๒๓ ธันวาคม คนไทยในต่างประเทศที่ลงทะเบียนไว้
แล้วมาใช้สิทธิ ๗๐ กว่าเปอร์เซ็นต์ มีผู้มาใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งทั้งหมด ๕๘,๘๐๗ คน
คะแนนเสียง ๕๘,๘๐๗ คนสามารถเปลี่ยนตัว ส.ส. ได้เลย ซึ่งเป็นจำนวนผู้มีสิทธิที่มาลง
คะแนนเสียงเป็นจำนวนค่อนข้างมาก แล้วก็ที่ท่านเป็นห่วงว่าจะใช้เงินงบประมาณในการจัด
ออกเสียงประชามติสำหรับคนไทยในต่างประเทศเป็นจำนวนมากนี้ ในตอนเลือกตั้ง ส.ส.
งบประมาณที่ใช้ให้คนไทยในต่างประเทศได้มีสิทธิออกเสียงเลือกตั้งใช้ไปจำนวน ๓๙ ล้านบาท
ถ้าคิดว่าเป็นคนไทยคนหนึ่ง เงินจำนวน ๓๙ ล้านบาทก็ขอให้ท่านช่วยพิจารณาด้วยว่า
จะสมควรให้บุคคลเหล่านี้มีสิทธิที่จะออกเสียงประชามติด้วยหรือไม่ครับ

ในประการต่อมา ในร่างมาตรา ๘ วรรคสอง ที่ใช้ คำว่า บุคคลหรือคณะบุคคล
อยู่ในร่างนี้ด้วย คือนอกจากคณะรัฐมนตรี ตัวนายกรัฐมนตรีที่ขอให้มีการจัดทำประชามติ
ยังมีบุคคลหรือคณะบุคคลด้วย ซึ่งท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้อภิปรายว่าจะเป็นการบัญญัติ
นอกเหนือจากที่รัฐธรรมนูญบัญญัติหรือไม่ อันนี้กระผมขอกราบเรียนท่านประธานผ่านไป
ยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติว่าในการออกเสียงประชามติ -----

๑๙๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๙๔/๑

ผู้ที่จะมีอำนาจดำเนินการให้มีการออกเสียงประชามติได้ ในมาตรา ๑๖๕ (๑) หลักการอันแรกก็คือนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการ

ประการที่ ๒ คือกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติ ในกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติ เนื่องจากในปัจจุบันนี้กฎหมายที่บัญญัติให้มีการออกเสียงประชามติได้นอกจากนี้ นอกจากนายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี คือกฎหมายบัญญัติอยู่ในพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. ๒๔๙๖ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติเทศบาลฉบับที่ ๑๒ พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๒ ทวิ วรรคแรก ซึ่งบัญญัติว่า ในกรณีกิจการอื่นใดอาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของเทศบาลหรือประชาชนในท้องถิ่น สมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่หรือนายกเทศมนตรีอาจเสนอต่อประธานสภาเทศบาลเพื่อให้มีการออกเสียงประชามติในท้องถิ่นนั้นได้ และประกาศให้ประชาชนทราบ โดยเหตุผลนี้ในร่างมาตรา ๘ วรรคสอง จึงใส่คำว่า คณะบุคคล ซึ่งในนี้ก็คือสมาชิกสภาเทศบาล ถ้าเป็นตามกฎหมายเทศบาลก็คือสมาชิกสภาเทศบาลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งซึ่งเป็นคณะบุคคล หรืออาจจะเป็นนายกเทศมนตรีคือบุคคล ด้วยเหตุนี้ถึงได้มีการบัญญัติถ้อยคำนี้ไว้ด้วย

ในประเด็นต่อมาในมาตรา ๕ มีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติได้ถามว่า ทำไมให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้ดำเนินการเสนอให้มีการออกเสียงประชามติได้ น่าจะมีการปรึกษาหารือก่อนทำประชามติ บางท่านก็เสนอบอกว่าน่าจะมีการปรึกษาหารือรัฐสภาก่อน ซึ่งในเรื่องนี้กระผมขอกราบเรียนว่า ในการยกร่างกฎหมายเราก็ยกร่างกฎหมายโดยใช้รูปแบบของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ซึ่งในการที่นายกรัฐมนตรีจะขอทำประชามติไม่ใช่ว่านายกรัฐมนตรีจะทำได้เอง นายกรัฐมนตรีจะต้องปรึกษากับประธานสภาผู้แทนราษฎร จะต้องปรึกษากับประธานวุฒิสภา และที่สำคัญคือต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีด้วย ฉะนั้นขั้นตอนที่ท่านนายกรัฐมนตรีจะเสนอให้ทำประชามติก็ไม่ใช่ว่าท่านนายกรัฐมนตรีจะสามารถดำเนินการเองได้ตามลำพัง ในกฎหมายก็มีขั้นตอนกำหนดเอาไว้แล้ว โดยเหตุนี้เราจึงยกร่างเป็นไปตามทำนองรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐

๑๙๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สุทธาทิพ ๙๔/๒

แล้วพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ส่วนที่บางท่านอภิปรายว่าในร่างมาตรา ๕ (๑) ที่บัญญัติว่า กำหนดเรื่องในการจัดทำประชามติ ซึ่งจะต้องมีข้อความที่ชัดเจนเพียงพอที่จะให้ผู้มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบในเรื่องที่จะจัดทำประชามติ อันนี้ก็เป็นร่างทำนองเดียวกับในกฎหมาย ปี ๒๕๔๑ มาตรา ๒๔ คือเป็นดุลยพินิจของนายกรัฐมนตรีกี่จะกำหนดข้อความว่า ข้อความอันไหนชัดเจนเพียงพอหรือไม่ คือต้องให้เกียรติหัวหน้ารัฐบาลด้วยส่วนที่บางท่านบอกว่าน่าจะมีองค์กรชี้ขาดว่าข้อความที่นายกรัฐมนตรีกำหนดชัดเจนเพียงพอไหม อันนี้ก็อาจจะเป็นรายละเอียด ถ้าท่านเห็นว่ามีผลสำคัญจะไปปรับปรุงแก้ไขอย่างไร กระผมคิดว่าก็อยู่ในวิสัยที่จะสามารถดำเนินการได้

ส่วนในร่างมาตรา ๕ (๓) ที่ท่านสมาชิกบางท่านได้อภิปรายว่าทำไมต้องกำหนดว่ากระทำในพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเป็นการเฉพาะ ก็เนื่องจากที่ได้กราบเรียนแล้วว่า บางเรื่องถ้าเป็นเทศบาลทำเขาคงจะต้องมีพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่งเหมือนกัน แล้วในส่วนของการกำหนดพื้นที่ก็คงต้องให้เกียรตินายกรัฐมนตรีกี่เป็นหัวหน้าฝ่ายบริหารว่าท่านจะทำทั่วประเทศหรือว่าท่านจะทำในเฉพาะบางพื้นที่ ก็เลยบัญญัติเอาไว้ให้นายกรัฐมนตรีกี่เป็นผู้พิจารณาออกประกาศ

๑๙๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

บุศยรินทร์ ๙๕/๑

ส่วนในร่างมาตรา ๖ ที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติบางท่านได้อภิปรายบอกว่า เมื่อนายกรัฐมนตรีท่านได้ประกาศให้มีการออกเสียงประชามติแล้ว คณะกรรมการการเลือกตั้ง ประกาศกำหนดวันออกเสียงประชามติ โดยวันออกเสียงต้องไม่ก่อน ๙๐ วัน แต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วัน นี่เขียนให้นานเหมือนกับว่ายื่นให้ยาวนาน ระยะเวลาให้ยาว ทำไม่ไม่เอาสัก ๔๕ วัน อะไรต่าง ๆ เหล่านี้ กระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ระยะเวลาในการออกเสียงนี้ที่ว่าไม่ก่อน ๙๐ วัน แต่ไม่ช้ากว่า ๑๒๐ วันนี่ อันนี้ก็บัญญัติทำนองเดียวกับในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ นั้นเอง ระยะเวลาเป็นลักษณะบัญญัติทำนองเดียวกันที่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไปแล้วครับ

ส่วนที่บางท่านได้อภิปรายในส่วนของมาตรา ๙ นี้ว่า การเผยแพร่กระบวนการ ขั้นตอนการออกเสียง การจัดให้มีการแสดงความคิดเห็นโดยอิสระและเท่าเทียมกันทั้งผู้เห็นชอบและผู้ไม่เห็นชอบ อันนี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนท่านประธานไปถึงท่านสมาชิกว่า ในส่วนของ คณะกรรมการการเลือกตั้งเอง คณะกรรมการการเลือกตั้งรับผิดชอบเฉพาะกระบวนการเผยแพร่ ขั้นตอนการออกเสียง วิธีการออกเสียงไปกับัตรอย่างไร ค้นหาอยู่ที่ไหนอย่างไร ส่วนเนื้อหา ในการทำประชามตินี้เป็นเรื่องที่ทางนายกรัฐมนตรีจะประกาศกำหนด และหน่วยงานที่จะ เสนอเรื่องการทำประชามติเขาจะต้องไปรณรงค์ครับ คณะกรรมการการเลือกตั้งก็จะมี หน้าทีเพียงเผยแพร่กระบวนการขั้นตอนการออกเสียงเท่านั้น คือเราจะไม่ไปรณรงค์ว่า ให้เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ ซึ่งการรณรงค์ให้เห็นชอบหรือไม่เห็นชอบเป็นหน้าที่ของหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง อย่างเช่นยกตัวอย่างง่าย ๆ สมมุติว่าเมื่อกี้ท่านยกตัวอย่างว่าจะทำถนนผ่าน แหลมผักเบี้ยหรือไม่อะไรอย่างใด อันนี้ กกต. ก็จะมีหน้าที่รณรงค์เพียงว่าการไปออกเสียง ประชามตินี้ไปกับัตรอย่างไร เมื่อไร วันไหน ค้นหาอยู่ที่ไหน ส่งรายชื่อไปที่บ้านอะไรต่าง ๆ ส่วนจะทำหรือไม่อย่างไรหน่วยงานที่รับผิดชอบอาจจะเป็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อม กระทรวงคมนาคมจะต้องไปรณรงค์ แล้วฝ่ายที่ไม่เห็นด้วยเขาก็มีสิทธิที่จะมา คัดค้านว่าอันนี้จะกระทบสิ่งแวดล้อม กกต. ก็มีหน้าที่จัดทั้ง ๒ ฝ่ายให้มาแสดงความคิดเห็น โดยอิสระเสรีเท่าเทียมกันเท่านั้นเองนะครับ

ส่วนที่วรรคสองกำหนดให้สถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิทยุโทรทัศน์ของรัฐบางท่านอภิปรายว่าไม่น่าจะกำหนดเฉพาะของรัฐน่าจะรวมถึงเอกชนด้วย กระผมกราบเรียนว่า ในทางปฏิบัติคณะกรรมการการเลือกตั้งจัดการเลือกตั้ง ในการจัดการเลือกตั้ง เราก็ขอความร่วมมือจากทางองค์กรเอกชนด้วย วิद्यุชุมชนด้วย แต่ที่เราไม่สามารถเขียนโดยตรงในกฎหมายนี้ได้จะเป็นการบังคับเขา ซึ่งเอกชนนี้เราคงไม่สามารถจะไปบังคับเขาได้ ในมาตรานี้ถึงได้บัญญัติไว้ว่าเฉพาะสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิद्यุโทรทัศน์ของรัฐ แต่ในทางปฏิบัติก็ได้มีการประสานงานกับทางเอกชนอยู่ ซึ่งที่ผ่านมาจากทางเอกชนก็ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดี ส่วนที่บางท่านได้ตั้งข้อสังเกตว่ารายการสถานีวิทยุกระจายเสียงและสถานีวิद्यุโทรทัศน์ที่ กกต. จัดให้นี้จัดเวลาซึ่งคนไม่ดู อันนี้ก็ขอรับข้อสังเกตท่านไป คือบางที่เราก็บอกเขาไปว่าให้ช่วยออกช่วงเวลานี้อะไรต่าง ๆ แต่ว่าอันนี้ก็ขึ้นอยู่กับนิยของสถานีเขาด้วย แต่อย่างไรก็ตามหลังสุดที่ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งให้ทางพรรคการเมืองไปหาเสียงนี่นะครับ โดยปฏิบัติตาม พ.ร.บ. พรรคการเมืองนี้ แต่เมื่อวานผมดูรายการก็เห็นออกในเวลาที่ดีนะครับ แล้ววันนี้ก็มีพรรคการเมืองอีกพรรคการเมืองหนึ่งเป็นพรรคการเมืองใหญ่ก็จะออกรายการอยู่ในเวลาไพรม์ ไทม์เหมือนกัน ก็รับข้อสังเกตท่านไปในส่วนที่ท่านตั้งข้อสังเกตว่าเวลาให้สถานีออกนี้ไม่ค่อยจะมีคนดูนะครับ

มีอีกท่านหนึ่งเสนอบอกว่า ควรให้ประชาชนเสนอทำประชามติได้ อันนี้คงจะต้องไปอยู่ในกฎหมายอีกฉบับ เพราะว่าในการขอทำประชามตินี้ผู้ที่ขอได้คือท่านนายกรัฐมนตรี ด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี กับอีกส่วนหนึ่งคือเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ ฉะนั้นถ้าท่านอยากจะให้ประชาชนเสนอทำประชามติได้ท่านอาจจะต้องไปออกกฎหมาย ซึ่งในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ นี้ก็จะมีบทบัญญัติ -----

๑๙๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๙๖/๑

ฉะนั้นถ้าท่านอยากจะให้ประชาชนเสนอทำประชามติได้ท่านอาจจะต้องไปออกกฎหมาย
ซึ่งในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ก็จะมีบทบัญญัติแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐเรื่องการมีส่วนร่วม
ของประชาชน ถ้าท่านอยากจะให้ประชาชนเสนอทำประชามติได้ ท่านก็อาจจะต้องเสนอ
กฎหมายเรื่องการมีส่วนร่วมอะไรที่มีข้อความเหล่านั้น ส่วนที่ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ
ท่านหนึ่งบอกว่าทำไมไม่มีช่องดออกเสียง อันนี้ก็เนื่องจากรัฐธรรมนูญบัญญัติว่าให้เห็นชอบ
หรือไม่เห็นชอบ เราก็เลยยกวางไปตามที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ แล้วก็ในการทำประชามติ
ที่ผ่านมาเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ในบัตรการออกเสียงประชามติก็จะมีช่องดออกเสียง
แต่พี่น้องประชาชนนี้ ถ้าท่านจะไม่ออกเสียง ท่านก็ไม่กาเครื่องหมาย

มีท่านได้อภิปรายในส่วนของการคัดค้านการออกเสียงประชามติว่าระยะเวลา
ในการคัดค้าน ๒๔ ชั่วโมงจะกระชั้นชิดมากเกินไปน่าจะเพิ่มเป็น ๓-๕ วัน แล้วก็จำนวน
ผู้ที่จะลงชื่อถึง ๑ ใน ๑๐ อาจจะไปมากไป อันนี้ก็ป็นรายละเอียดครับ แต่ว่าอยู่ในวิสัย
จะแก้ไขปรับปรุงได้ เหตุที่เราวางยกวางในร่างมาตรา ๓๓ ว่าต้องคัดค้านภายใน ๒๔ ชั่วโมง
แล้วก็ต้องเป็นผู้มีสิทธิออกเสียง ๑ ใน ๑๐ ร้องคัดค้าน ก็เนื่องจากการยกวางทำนองเดียวกับ
ที่เราเคยจัดการออกเสียงประชามติไปเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม แต่ถ้าหากว่าท่านเห็นควร
แก้ไขปรับปรุงเพิ่มเติม ผมคิดว่าในชั้นแปรญัตติคงสามารถที่จะพิจารณาได้ครับ

มีผู้อภิปรายในส่วนของมาตรา ๑๘ ที่บอกว่า ทำไมถึงยังกำหนดให้นับคะแนน
ชื่อหน่วย ควรนับรวม เพราะว่าอาจจะมียุทธพลคุกคามข่มขู่ได้ รู้ว่าในหมู่บ้านนั้น ตำบลนั้น
หน่วยเลือกตั้งนั้นมาลงคะแนนเท่าไร และเห็นชอบหรือไม่เห็นชอบ อันนี้ก็กราบเรียน
ท่านประธานไปยังท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติว่าในร่างมาตรา ๘ นี้ก็เป็นกรยกวางทำนองเดียวกับ
พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ กฎหมาย
เมื่อปี ๒๕๔๑ การนับคะแนนก็นับที่หน่วย แล้วก็ปัจจุบันรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ในการเลือกตั้ง
ส.ส. ส.ว. มีการนับคะแนนที่หน่วย เราก็ยังคงยกวางทำนองเดียวกับกฎหมายเดิมครับ
ซึ่งการนับคะแนนที่หน่วยกับการนับคะแนนรวมนี้มีท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติบางท่าน
ได้อภิปรายแล้วนะครับ มีทั้งข้อดีและข้อเสียซึ่งท่านก็ได้กล่าวแล้ว ข้อดีก็มีมากนับคะแนน

๑๙๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กมลทิพย์ ๙๖/๒

ที่หน่วยเพราะว่าทำได้รวดเร็ว ในการเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคม ประมาณสัก ๔ ทุ่มครึ่ง เรารู้ผลอย่างไม่เป็นทางการหมดแล้วครับว่าใครได้ ส.ส. ในที่ไหนบ้างนะครับ คือรวดเร็ว ถ้านับรวมที่หน่วย อย่างที่บางท่านอภิปรายนี้กว่าหีบบัตรเลือกตั้งจะมาถึงพร้อมกันหมดกว่าจะได้เริ่มนับบางแห่งเที่ยงคืนยังไม่ได้เริ่มนับเลย บางจังหวัดไกล ๆ แม้กระทั่งเรื่องการเลือกตั้งท้องถิ่นที่กระผมไปตรวจงานมา บางแห่งแบกหีบบัตร ไม่มีทางรถต้องแบกหีบบัตรข้ามน้ำกัน อันนี้ก็มิใช่ข้อดีข้อเสียทั้งคู่ ถ้าหากว่าท่านเห็นควรแก้ไขปรับปรุงอย่างไร ก็อยู่ในวิสัยที่จะดำเนินการได้

แล้วก็อีกประการหนึ่งที่มีผู้อภิปรายบอกว่าเพราะเหตุใดในร่างนี้ถึงไม่ได้มีการเขียนว่าจะนำผลการทำประชามติไปปฏิบัติ กระผมขอกราบเรียนว่าในมาตรา ๘ การขอทำประชามติมี ๒ แบบ คือขอแบบมีมติที่มีผลเป็นข้อยุติกับแบบที่ขอเป็นคำปรึกษา การขอเป็นคำปรึกษานี้หมายความว่าถึงแม้ว่าประชาชนผู้มีสิทธิออกเสียง มากกว่า ๑ ใน ๕ แล้วเสียงข้างมากเห็นชอบ รัฐบาลที่ขอทำประชามติอาจจะทำหรือไม่ทำก็ได้ คือในแง่กฎหมายหมายความว่าถึงประชาชนลงมติเห็นชอบจะทำหรือไม่ทำก็ได้ แต่ผมเชื่อว่าในทางปฏิบัติ รัฐบาลที่ขอประชามติ ถ้าประชาชนออกมาออกเสียงประชามติว่าเห็นชอบถูกต้องแล้ว ถ้าจะไม่ทำคงต้องคิดหนัก ส่วนถ้าเป็นการออกเสียงประชามติแบบมีข้อยุติในรัฐธรรมนูญ ก็กำหนดอยู่แล้วว่ามีข้อยุติ คือหมายความว่า -----

เมื่อขอความเห็นของประชาชนแล้ว แล้วถ้าเป็นตามร่างที่ร่างนี้ประชาชนมากกว่ากึ่งหนึ่งมาแล้ว แล้วเสียงข้างมากเห็นชอบ หมายความว่าผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายต้องรับข้อยุติที่ประชาชนมาออกเสียงประชามติ คือถ้าไม่ทำตามรัฐธรรมนูญผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องก็ต้องรับผิดชอบตามรัฐธรรมนูญ ถ้าการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายโดยเฉพาะอย่างยิ่งไม่ปฏิบัติตามกฎหมายรัฐธรรมนูญคนที่จะต้องดำเนินการให้เป็นไปตามมติไม่ทำตามก็ฝ่าฝืนกฎหมายคือฝ่าฝืนรัฐธรรมนูญ อาจจะเป็นเหตุนำไปสู่กระบวนการที่รัฐธรรมนูญบัญญัติ อย่างเช่น การถอดถอนหรือการดำเนินการอะไรต่าง ๆ ต่อมา ในร่างนี้ไม่ได้เขียนในรายละเอียดเอาไว้ แต่ถ้าหากท่านเห็นว่าควรจะมีการแก้ไขปรับปรุงอย่างไรก็สามารถไปอภิปรายหรือว่าพิจารณาในชั้นกรรมาธิการ

มีท่านหนึ่งที่ท่านเสนอในร่างมาตรา ๑๑ บอกว่า หน่วยออกเสียงใช้ ๘๐๐ คนโดยประมาณ ที่นี้บางหมู่บ้านอยู่ไกลมาก คือถ้าไปเขียน ๘๐๐ คนโดยประมาณ อาจจะเป็นภาระมากเพราะหน่วยอาจจะอยู่ไกล อันนี้กระผมขอกราบเรียนว่าในร่างมาตรา ๑๑ เองนอกจากใช้จำนวนผู้มีสิทธิออกเสียงว่า ๘๐๐ คนโดยประมาณแล้วยังบัญญัติว่าให้คำนึงถึงความสะดวกในการเดินทางไปใช้สิทธิออกเสียงด้วย ถ้าหากว่ามีพื้นที่ไหนห่างไกลและจำเป็นต้องตั้งหน่วยออกเสียงเพิ่มเติม อย่างเช่น ในพื้นที่ภูเขา อาจจะมีประชากรแค่ ๒๐๐-๓๐๐ คน แต่ว่าต้องเดินทางมาไกล อันนี้ก็อยู่ในวิสัยที่คณะกรรมการการเลือกตั้งจะจัดหน่วยออกเสียงได้ ถึงแม้ว่าจะไม่ถึง ๘๐๐ คนนะครับ

ท่านประธานบอกว่าให้ช่วยชี้แจงท่านพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ขอประทานโทษที่ขอเอ่ยนาม เห็นท่านประธานได้กำชับมา ความจริงในบางมาตราที่ท่านอภิปรายกระผมได้ชี้แจงไปแล้ว อย่างร่างมาตรา ๕ (๓) ร่างมาตรา ๓๓ ที่ว่าไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ในร่างมาตรา ๓๕ เรื่องเจ้าหน้าที่ ซึ่งในร่างที่เสนอนี้เจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องจัดทำประชามติโดยสุจริตเที่ยงธรรม ซึ่งท่านได้มีการอภิปรายในร่างมาตรา ๓๕ ซึ่งกระผมใคร่ขอกราบเรียนว่า ในร่างมาตรา ๓๕ นี้เป็นร่างที่เพิ่มเติมขึ้นมา เพิ่มเติมจากร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ ในร่างมาตรา ๓๕ นี้

ก็นำมาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. และการได้มาซึ่ง ส.ว. ปี ๒๕๕๐ มาตรา ๕๗ นี้เองครับ คือคณะกรรมการการเลือกตั้งยกร่างมาตรา ๓๕ นี้ไม่ได้คิดขึ้นเอง แต่หยิบยกเอาจากพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการเลือกตั้ง ส.ส. นั้นเองในมาตรา ๕๗ มาแก้ไขปรับปรุง จึงเป็นร่างที่เสนอท่านในร่างนี้

ส่วนที่ท่านสอบถามว่าเรื่องการแก้ไขฐานข้อมูลให้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งนี้ไปถึงไหนความจริงก็อาจจะไม่เกี่ยวกับเรื่องร่างการออกเสียงประชามติโดยตรง แต่เมื่อท่านได้สอบถาม ก็ขอทราบเรียนว่าเรื่องดังกล่าวนี้ก็ได้มีการแจ้งความดำเนินคดีไปแล้ว เรื่องของเจ้าหน้าที่ คดีก็อยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ ป.ป.ช. แล้วเนื่องจากว่าเป็นคดีอาญา ถ้าหากว่าคณะกรรมการ ป.ป.ช. ได้สอบสวนแล้วปรากฏว่ามีใครเกี่ยวข้องกระทำผิดด้วย คณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็สามารถดำเนินการสำหรับบุคคลที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐได้ รวมทั้งเจ้าหน้าที่ของ กกต. ด้วย ในส่วนของพรรคการเมืองที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการการเลือกตั้งก็ได้ไปแจ้งความดำเนินคดีไว้แล้ว ก็เป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานสอบสวนที่จะดำเนินการต่อไปสำหรับบุคคลที่ทาง กกต. ไปแจ้งความ

ในส่วนของท่านสอบถามเรื่องคดีของนายชัยวัฒน์ ฉางข้าวคำ ผมต้องขอโทษที่ไปเอ่ยชื่อบุคคลภายนอก -----

แต่ว่าเนื่องจากท่านสอบถามมาว่าเรื่องนี้ กกต. จะทำอย่างไร จะมีบทลงโทษอย่างไร อันนี้ กระทบขอกราบเรียนว่า ตัวกระผมเองก็เพิ่งทราบวันนี้เหมือนกันแล้วก็มาประชุมสภาแห่งนี้ ที่ผมไม่อยู่ตอนช่วงบ่ายผมก็กลับไปประชุมที่สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วก็ ได้มีวาระที่เสนอเรื่องนี้เข้ามาในที่ประชุมว่ามีการไปออกหนังสือรับรองการเป็นสมาชิก พรรคการเมืองอะไรต่าง ๆ ซึ่งอาจจะมีการกระทำบางส่วนที่อาจจะไม่ถูกต้องอะไรนี้ คือเราก็ ไม่ได้อยู่นิ่งเฉย ในที่สุดแล้วคณะกรรมการการเลือกตั้งก็มีมติไปในวันนี้ว่าให้ตั้งกรรมการ สอบสวนข้อเท็จจริงหาตัวผู้ที่เกี่ยวข้องในเรื่องการเซ็นหนังสือรับรอง ซึ่งจะมีอำนาจหรือ ไม่มีอำนาจเดียวต้องตรวจสอบอีกที่เป็นลายเซ็นปลอมหรือไม่หรืออย่างไรคงต้องตรวจสอบ อีกที โดยให้คณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนี้พิจารณาดำเนินการให้แล้วเสร็จ ภายใน ๗ วัน เพราะว่าคดีนี้อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาล ซึ่งศาลกำหนดเอาไว้ว่า จะต้องทำคำแถลงให้เสร็จภายในสิ้นเดือนนี้ ก็กราบเรียนท่านตามที่ท่านประธานได้บอกว่าจะให้ช่วยชี้แจงท่าน

กระผมคิดว่ายังมีประเด็นบางเรื่องผมอาจจะตอบไม่หมด เพราะว่าท่าน อภิปรายไว้หลายท่าน อีกท่านหนึ่งได้พูดถึงร่างมาตรา ๑๓ เรื่องการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อ ว่าทำไมไม่ทำให้ถูกต้องตั้งแต่แรก คือกระผมอยากจะกราบเรียนว่า เรื่องการทำบัญชีรายชื่อจริง ๆ แล้ว กกต. เราก็มอบทางสำนักงานทะเบียนกลางเขาดำเนินการ ดังนั้นเนื่องจากว่ามีผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนมากและมีการเคลื่อนย้ายคนอยู่ตลอดเวลา ก็อาจจะเป็นไปได้ที่ว่าชื่ออาจจะตกหล่น ฉะนั้นถึงต้องมีการเพิ่มชื่อ ถอนชื่อ ส่วนที่ท่านสอบถามว่าทำไมตอนเลือกตั้ง ส.ส. ยังมีสิทธิอยู่เลยแต่พอไปเลือกตั้ง ส.จ. อยู่ ๆ ไม่มีชื่อ อันนี้กระผมอยากจะขอกราบเรียนว่า ในการเลือกตั้ง ส.ส. ผู้ที่จะมีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ไม่น้อยกว่า ๙๐ วัน ฉะนั้นผู้ที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ๙๐ วันก็จะมีชื่ออยู่ในบัญชีผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส.ส. แต่พอการเลือกตั้งเมื่อที่ท่านบอกว่าเป็นการเลือกตั้ง ส.จ. การเลือกตั้ง ส.จ. เป็นการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นซึ่งตามพระราชบัญญัติว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น ผู้มีสิทธิเลือกตั้งจะต้องมีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน ๑ ปี

๒๐๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

พระราชวรณ ๙๘/๒

ฉะนั้นตอนที่เลือก ส.ส. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านสมมุติว่า ๙๐ วันแล้วอย่างนี้มีสิทธิเลือก ส.ส. แต่พอเลือก ส.จ. ต้องอยู่ ๑ ปี เพราะฉะนั้นเหตุนี้จึงจะไม่มีชื่ออยู่ในผู้มีสิทธิในการเลือกตั้ง ส.จ. แต่อย่างไรก็ตามสำหรับผู้ที่จะมีสิทธิลงคะแนนทางคณะกรรมการการเลือกตั้งหรือว่า คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำเขตจะมีหนังสือแจ้งเจ้าบ้านทุกครั้ง ซึ่งอันนี้ถ้าหากว่า พี่น้องประชาชนได้รับแล้วก็ตรวจ ผมคิดว่าจะทราบทันทีว่าตัวเองมีชื่อในผู้มีสิทธิหรือไม่ แต่น่าเสียดายว่าประชาชนบางครั้งไม่ได้ตรวจ ฉะนั้นพอวันเลือกตั้งก็ไปเลยอันนี้ก็อาจจะมีความ ปัญหา กระผมได้ใช้เวลาของสภาเป็นเวลาพอสมควรแล้ว ผมขอขอบคุณท่านประธาน ท่านสมาชิกสภาผู้ทรงเกียรติอีกครั้งหนึ่งที่ได้กรุณาเสียสละเวลาและอภิปรายให้ข้อเสนอแนะ ความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ ผมคิดว่าเป็นพัฒนาการของสภาที่น่าชื่นชมมากนะครับ และผมขอขอบพระคุณทุกท่านครับ

(การประชุมดำเนินมาถึงตอนนี้ นายชัย ชิดชอบ ประธานสภาผู้แทนราษฎร ได้ลงจากบัลลังก์ โดยมอบให้ นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง ปฏิบัติหน้าที่แทน)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : เราใช้เวลาพอสมควร ๘ ชั่วโมง ท่านพีระพันธุ์มีอะไรเชิญครับ

นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค (กรุงเทพมหานคร) : ขอบพระคุณท่านประธาน ที่เคารพ ผมจะใช้เวลาไม่มาก ท่านประธานครับ ผม พีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค กรุงเทพมหานคร เขต ๓ พรรคประชาธิปัตย์ ต้องขอขอบพระคุณท่านกรรมการการเลือกตั้ง ท่านประพันธ์ นัยโกวิท ขอกภัยที่เอ่ยนาม ผ่านทางท่านประธานที่ได้กรุณาตอบข้อชี้แจงให้เกิดความชัดเจน เพิ่มขึ้นครับ แต่ผมคิดว่าต้องขออนุญาตท่านประธานบันทึกไว้ในที่ประชุม เพราะว่าจะต้องเป็นเกณฑ์ที่จะใช้ในการพิจารณาของกรรมาธิการวิสามัญด้วยนะครับ

เพราะว่าในประเด็นที่ ๑ ที่ผมได้สอบถามท่านเกี่ยวกับเรื่องของกฎหมายว่า สถานะเป็นอย่างไรกันแน่นั้น ท่านก็ได้ให้ความชัดเจนเพิ่มเติมตรงที่ว่าเดิมที่เราได้ยืนยันกัน แต่เพียงว่า ----- - ๙๙/๑

๒๐๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กุลนิษฐิ์ ๙๙/๑

ทางสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาบอกว่ากฎหมายฉบับเดิมปี ๒๕๔๑ ได้พ้นสภาพไปแล้ว แต่ไม่ทราบรายละเอียดชัดเจนว่าด้วยเหตุผลเรื่องอะไรกันแน่ แต่เมื่อสักครู่นี้ที่ท่านประพันธ์ ขอร้องเอ่ยนามครับ ที่ท่านได้กรุณาอธิบายว่าเขาให้เหตุผลว่าเนื่องจากว่าตามรัฐธรรมนูญ ฉบับปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดเรื่องของการตราพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญไว้ต่างหาก แล้วก็เปลี่ยนแปลงไม่เหมือนเดิม ผมอยากจะกราบเรียนท่านประธานบันทึกไว้ว่าจะได้ เป็นประเด็นนี้ ผมอยากจะกราบเรียนว่าถ้าให้เหตุผลลักษณะนี้จะทำให้เป็นปัญหาครับ เพราะว่าตามรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ การร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญกับ พระราชบัญญัติทั่วไปจะอยู่ด้วยกัน แต่ว่าฉบับปัจจุบันนี้แยกไว้เป็นคนละส่วน อยู่ในส่วนที่ ๖ กับส่วนที่ ๗ เหตุผลที่ร่างแยกกันนี้ ผมคิดว่าสาเหตุสำคัญคือ ไม่ต้องการให้มีการยกร่าง กฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญจนไม่มีขอบเขตจำกัด กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบัน จึงได้กำหนดว่า ให้มีกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญก็ฉบับบ้าง เพื่อให้เกิดความชัดเจน อันที่ ๒ ก็ให้เกิดความชัดเจนในเรื่องของการเสนอกฎหมายครับว่าการเสนอกฎหมาย รัฐธรรมนูญกับกฎหมายเป็นพระราชบัญญัติทั่วไปนั้นไม่เหมือนกัน เนื่องจากพระราชบัญญัติ ทั่วไปเราจะให้ประชาชนเพิ่มขึ้นใหม่ครับ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็จึงจำเป็นต้องแยก แต่สาระ วิธีการตราไม่เปลี่ยนครับ ท่านประธานครับ ผมขออนุญาตเรียนท่านประธานนะครับ ในรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ ได้กำหนดไว้ชัดเจนว่า ในมาตรา ๑๔๐ วรรคท้าย บอกว่า ให้นำหลักเกณฑ์การตราพระราชบัญญัติในหมวดนี้ของพระราชบัญญัติทั่วไปที่อยู่ในส่วนที่ ๗ มาใช้บังคับกับการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย จะเห็นว่าการตราพระราชบัญญัติจะเหมือนเดิม เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ก็เป็นส่วนที่อยากจะกราบเรียน ให้ทราบว่าแตกต่างกัน แต่ถ้าหากว่าเราใช้หลักเกณฑ์ว่ารัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันเปลี่ยนแปลง รูปแบบการตราพระราชบัญญัติ แล้วทำให้พระราชบัญญัติที่ได้เคยออกไว้แล้วซึ่งไม่สอดคล้อง กับรัฐธรรมนูญปัจจุบันมีผลเป็นอันพ้นสภาพ ผมเกรงว่าจะทำให้เกิดปัญหากับพระราชบัญญัติ ด้วยครับ เพราะถ้าใช้หลักเกณฑ์เดียวกันนี้กับกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญที่เป็น พระราชบัญญัติ พระราชบัญญัติทั่วไปก็จะเหมือนกันครับ วิธีการตราพระราชบัญญัติของ

กฎหมายรัฐธรรมนูญฉบับปี ๒๕๕๐ นี้แตกต่างจากปี ๒๕๔๐ ท่านประธาน ที่เห็นได้ชัดเจน มีอยู่ ๒ ประเด็นครับ ประเด็นที่ผมกราบเรียนท่านประธานอยู่ในมาตรา ๑๔๒ วรรคห้า กับวรรคหก วรรคห้าบอกว่า กรณีที่กฎหมายที่เสนอเข้าที่เรียกว่าพระราชบัญญัตินี้จะต้องมี บทันที่วิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของร่างพระราชบัญญัติเสนอด้วย แต่ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ ไม่มี แล้วพวกเราก็ไม่เคยทำ แล้วนอกจากนั้นในวรรคท้ายของมาตรา ๑๔๒ บอกว่า ร่างพระราชบัญญัติที่เสนอต่อสภาจะต้องเปิดเผยให้ประชาชนได้มีโอกาสรับทราบและเข้ามา มีส่วนเข้าถึงข้อมูลด้วย เป็นตัวอย่างจะเห็นว่า ๒ เรื่องนี้ก็แตกต่างจากการตราพระราชบัญญัติ ที่กำหนดไว้ในรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๔๐ เหมือนกัน เพราะฉะนั้นถ้าหากว่าไปใช้หลักเกณฑ์ทำนองนั้น จะทำให้พระราชบัญญัติทั้งหมดที่อยู่วันนี้พันสภาพหมดเลย เพราะฉะนั้นตรงนี้ผมก็เลย อยากจะกราบเรียนท่านประธานไว้เป็นข้อสังเกตจะได้เป็นแนวทาง

ประการที่ ๒ ผมอยากกราบเรียนให้เกิดความชัดเจนในเรื่องมาตรา ๓๕ เดี่ยวท่าน จะเข้าใจผิด ผมไม่ได้บอกว่าท่านไปยกขึ้นมาเองหรือทำขึ้นมาใหม่ แล้วก็ไม่ได้บอกว่า จะเอามาจากไหน ประเด็นสำคัญอยู่ที่ว่าตรงนั้นมันอาจจะเกิดช่องโหว่ที่ทำให้เกิดปัญหา พันความรับผิดชอบได้ต่างหากต้องไปพิจารณา ไม่ได้แปลว่าเมื่อมันพันความรับผิดชอบ ช่องโหว่ในกฎหมายอื่นแล้วกฎหมายนี้ก็ตามเลยได้ เพราะฉะนั้นตรงนี้ก็ข้อสังเกตไว้

สุดท้ายท่านประธานครับ สุดท้ายก็คือเรื่องของการทำงานที่ผมได้สอบถามเมื่อสักครู่นี้ ที่ท่านตอบเป็นประเด็นสุดท้ายในคำถามของผม ประเด็นหลักนี้ต้องขอขอบพระคุณ ท่านประธานผ่านไปยังท่านคณะกรรมการการเลือกตั้งทุกท่าน รวมถึงท่านประพันธ์ด้วย ที่บอกว่าจะตั้งกรรมการสอบสวนเรื่องนี้ แต่ว่าประเด็นหลักเรื่องนี้ไม่ใช่เรื่องที่ผมกราบเรียน ไม่ใช่ประเด็นที่ว่ามีการไปรับรองอะไรนะครับ ประเด็นมันอยู่ที่ว่ามีการแก้ฐานข้อมูลเหมือน คดีเดิม ผมถึงไปอ้างคดีเดิม ท่านประธานครับ ที่อยู่ในมือผมเป็นฐานข้อมูล ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม นายชัยวัฒน์ ฉางข้าวคำ เป็นสมาชิกพรรคประชาธิปัตย์เท่านั้น ในเว็บไซต์ของ กรรมการการเลือกตั้ง หลังจากที่ เป็นปัญหาจบสิ้นแล้ววันนี้เว็บไซต์ของกรรมการการเลือกตั้ง ปรากฏว่านายชัยวัฒน์ ฉางข้าวคำ เป็นสมาชิกพรรคไทยรักไทย เมื่อปี ๒๕๔๘ ถึงปี ๒๕๕๐ ด้วย

๒๐๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

กฤษณิษฐ์ ๙๙/๓

เห็นไหมครับ แบบเดิมอีกแล้วครับ แก่ฐานข้อมูลนะครับ เพราะฉะนั้นถ้าท่านจะไปตรวจสอบ
สอบเรื่องนี้ด้วยครับ ไม่ใช่เพียงไปสอบเรื่องว่าไปรับรองกันได้โดยพลการหรือเปล่าครับ
ต้องสอบเรื่องการแก้ไขฐานข้อมูลซึ่งเหมือนเดิม ผมจึงบอกว่ากรณีของอดีต กกต. นั้นจบไปแล้ว
แต่ดูก็มีลูกไม้ของท่านที่ทำหน้าที่อยู่ในปัจจุบันนี้ที่มงานท่านยังอยู่และยังปฏิบัติหน้าที่
ฝากท่านไปตรวจสอบเรื่องนี้ด้วยครับ ขอบพระคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านเขาวรินครับเชิญครับ

- ๑๐๐/๑

ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ (แบบสัดส่วน) : ท่านประธานที่เคารพครับ กระผม ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร แบบสัดส่วน พรรคพลังประชาชนจากจังหวัดราชบุรี ท่านประธานครับ ตอนประมาณบ่ายโมงเศษ ๆ ผมขึ้นอภิปราย ผมมีความรู้สึกที่ผมบุญน้อยเหลือเกินเพิ่งทราบเมื่อที่ท่านประพันธ์ ขออภัยที่เอ่ยนามท่านสักนิดหนึ่ง ท่านกลับไปประชุมที่สำนักงาน กกต. เป็นเหตุให้ท่าน ไม่ได้มีโอกาสได้รับฟังที่ผมอภิปรายไว้แล้วท่านก็เลยไม่ได้ชี้แจง ซึ่งผมได้ตั้งข้อสังเกตไว้ว่า การที่ กกต. ร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้ออกมา โดยเฉพาะอย่างยิ่งในมาตรา ๘ ซึ่งจะทำให้ การลงประชามติเป็นไปได้ด้วยความไม่น่าจะสมเหตุสมผลเหมือนอย่างสมาชิกหลาย ๆ ท่าน อภิปราย ผมเกรงว่ามันจะเป็นการช้อนอะไรไว้บางอย่าง เพราะท่านเป็นสมาชิก สภาร่างรัฐธรรมนูญ รัฐธรรมนูญฉบับนี้ท่านเป็นคนร่าง เสร็จแล้วท่านก็มาเป็นคนร่าง พระราชบัญญัติเกี่ยวกับเรื่องการออกเสียงประชามติอีก แล้วก็เลยออกกติกาให้มันยุ่งยาก เข้าไว้คือให้มันทำได้ยากเพื่อจะปกป้องรัฐธรรมนูญฉบับนี้ให้แก้ไขลำบาก เป็นการรักษา ตำแหน่งของท่านหรือเปล่า เป็นการทำให้ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่ เข้าลักษณะทำนอง ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือไม่

แล้วเรื่องที่ ๒ ผมได้นำเสนอว่าการพิมพ์บัตรแสดงประชามติซึ่งใช้เงินถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท อย่างที่ท่านบอกว่ามีผู้มาใช้สิทธิ เห็นด้วย ๑๔ ล้านคนเศษ ไม่เห็นด้วย ๑๐ ล้านคนเศษ ท่านกรุณาเปรียบเทียบว่าเป็นมวยถูกคู่อะไรประมาณนั้น ใกล้เคียงกันมาก คิดดูเถอะ ๒๐ กว่าล้านคนมาลงออกเสียงประชามติใช้เงินถึง ๒,๐๐๐ ล้านบาท ผมจึงได้ เสนอเมื่อเข้านี้ว่ากำหนดวิธีใหม่ได้ไหม ให้ประชาชนผู้จะมาแสดงประชามติลงความเห็น แสดงประชามติเอาบัตรประจำตัวประชาชนของตนเองไปถ่ายที่สำนักงานปกครองท้องถิ่น ไม่ว่าจะป็นองค์การบริหารส่วนตำบล เทศบาล ซึ่งมีกระจายครอบคลุมพื้นที่ทั่วประเทศ เสร็จแล้วก็ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำส่งนายอำเภอ นายอำเภอก็นำส่ง กกต. จังหวัด โดยใช้บัตรประจำตัวประชาชนซึ่งไม่มีทางที่จะปลอมได้เลย เพราะมันมีของใครของมัน อยู่แล้วให้เซ็นชื่อกำกับไว้ ถ้าผู้เฒ่าผู้แก่เซ็นชื่อไม่เป็นก็เอาพิมพ์ลายนิ้วมือกำกับไว้

๒๐๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๑๐๐/๒

แล้วเห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย รับหรือไม่รับ หรือถ้าหากว่าเขียนหนังสือไม่เป็นเครื่องหมายถูก ก็แปลว่าเห็นด้วย กากบาทก็แปลว่าไม่เห็นด้วย ทั้งทั้งประเทศประชากรที่มีสิทธิประมาณ ๔๕ ล้านคน ท่านใช้เงินสมมุติว่าให้ อบต. ใกล้เคียง ๑๐ บาท ท่านใช้เงินก็ประมาณ ๔๐๐ กว่าล้านบาท กกต. ต้องคิดแล้วเวลานี้ข้าราชการหรือองค์กรต่าง ๆ ต้องคิดว่าเราจะทำอย่างไรช่วยกัน ประหยัดงบประมาณแผ่นดินแล้วให้ประชาชนได้ใช้สิทธิโดยง่าย ๆ

สุดท้ายท่านประธานครับ เมื่อเข้าผมไม่ได้ถามเนื่องจากท่านประพันธ์จริง ๆ ส่วนตัวผมชอบท่านเวลาท่านชี้แจงอะไรผ่านสื่อต่าง ๆ ดูแล้วบุคลิกโง่งนน่าชื่นชมครับ ดีกว่าอาแปะอีกคนหนึ่งที่น่าเหียว ๆ ย่น ๆ ที่ผมเคยสงสัยเรื่องอายุ นั้นผมเรียกอาแปะ ๆ หน้าแก่ก็เหมือนผม ตาไม่มีเหล้าเต็งท่านประธาน แต่ท่านประพันธ์นี้หน้าตาก็น่าดี ชี้แจงอะไรก็ดี ผมสงสัยแล้วต้องถามเรียกว่าถามกันต่อหน้าเลย เพราะผมเป็นคนความรู้ไม่ค่อยครับ จบปริญญาตรีก็ไปทำงานเลยแล้วไม่มีโอกาสเรียนเหมือนท่านได้เนติบัณฑิตอะไร ผมสงสัยว่าที่จังหวัดที่จับได้เงิน ๑ ล้าน ๓ แสนกว่าบาท ทำไมถึงแจกใบเหลือง ตรงนี้เก็บ ความสงสัยตายไปกินนอนไม่หลับ เจอยมบาลมาถามผมก็ตอบไม่ได้ เพราะฉะนั้นขอถาม ท่านต่อหน้าเลยว่าที่อื่นจับไม่ได้หลักฐานอย่างนี้กลับได้ใบแดง แล้วได้ ๑,๓๗๐,๐๐๐ บาท ได้ใบเหลือง ชาวบ้านเขาก็ถามผมบอก กกต. เอามาตรฐานไหนตัดสิน ผมก็ตอบไม่ได้ วันนี้ขอได้โปรดเอาบุญหน่อยเถอะครับชี้แจงให้ผมได้เข้าใจสักนิดเผื่อผมจะได้ไปตอบชาวบ้านได้ ขอขอบคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญท่านสุวโรชครับ

นายสุวโรช พะลัง (แบบสัดส่วน) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม สุวโรช พะลัง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ ต้องขออนุญาตกราบเรียนผ่าน ท่านประธานไปยังผู้แทนของคณะกรรมการการเลือกตั้งคือท่านประพันธ์ที่ได้กรุณาเรียนต่อ ที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรเรื่องเกี่ยวกับการจัดทำฐานข้อมูล แล้วก็มีเจ้าหน้าที่ของ กกต. ว่าอยู่ในระหว่างการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจนั้น ผมต้องขออนุญาตกราบเรียนต่อ

ท่านประธานเพื่อที่จะให้มีการบันทึกไว้เป็นหลักฐาน เพราะเรื่องดังกล่าวนี้ไม่ได้เกิดขึ้นในช่วงที่คณะกรรมการ กกต. ชุดปัจจุบัน แต่เป็นเรื่องของสามหนา ห้าห่วงที่ติดคุกไปแล้ว แต่ว่าเจ้าหน้าที่ที่เป็นเครือข่ายที่อยู่ในขบวนการในการจัดทำฐานข้อมูลที่ผิดกฎหมาย ที่ทำกันแบบพูดกันง่าย ๆ ว่าไม่มีที่ไหนกล้าทำนอกจากใน กกต. เจ้าหน้าที่เหล่านั้นยังอยู่ในตำแหน่งทุกคน และเรื่องดังกล่าวนี้ผมได้ไปกล่าวโทษยังสถานีตำรวจนครบาลในพื้นที่เกิดเหตุ แล้วก็ได้รับแจ้งมาจากพนักงานสอบสวนครับว่าไม่สามารถดำเนินคดีกับเจ้าหน้าที่เหล่านี้ได้ เพราะทาง กกต. ทางคณะกรรมการการเลือกตั้งไม่ได้มอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบไปแจ้งความร้องทุกข์ดำเนินคดี ขณะนี้คดีสั่งยุติไปแล้วแต่เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบกับการจัดทำฐานข้อมูลเหล่านี้ยังลอยนวลแล้วก็อยู่ใน กกต. ทุกประการ เพราะฉะนั้น กราบเรียนผ่านท่านประธานไปยังท่านประพันธ์ให้ได้รับทราบและหาทางแก้ไขเพื่อให้เกิดการเลือกตั้งที่สุจริตและเที่ยงธรรมด้วยครับ กราบขอบพระคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ สมควรนะครับ ท่านจะตอบหน่อยไหมครับ เชิญครับ

นายประพันธ์ นัยโกวิท (กรรมการการเลือกตั้ง) : กราบเรียนท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ความจริงผมต้องขอขอบคุณที่ท่านได้สอบถามเรื่องเหล่านี้ ซึ่งความจริงผมได้ชี้แจงตั้งแต่ตอนแรกแล้วว่าจริง ๆ มันก็ไม่ได้เกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ แต่ที่ท่านพี่ระพันธ์ุ ประธานโทษที่เอ่ยนาม ที่ผมต้องชี้แจงท่านในรายละเอียดเหล่านั้นด้วยเนื่องจากว่าท่านประธานสภาผู้แทนราษฎรท่านบอกให้ผมชี้แจงไม่อย่างนั้นผมก็คงจะไม่อภิปรายเพราะว่ามันไม่ได้เกี่ยวในประเด็นในเรื่องของร่าง พ.ร.บ. การออกเสียงประชามติมากนัก ผมอยากจะกราบเรียนท่านพี่ระพันธ์ุว่าในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ ปี ๒๕๔๑ จะสิ้นผลหรือไม่สิ้นผล อันนี้เราก็ต้องยอมรับว่ามันเป็นความเห็นทางกฎหมาย อย่างไรก็ตามคณะกรรมการกฤษฎีกาก็ได้ตีความให้รัฐบาลแล้วเห็นว่าสิ้นผลไปแล้ว ทีนี้ในร่างนี้ท่านอยากจะเพิ่มมาตรว่าให้ยกเลิกกฎหมายฉบับนี้ อันนี้เดี๋ยวผมคิดว่าอยู่ในวิสัยที่จะพิจารณาได้ในชั้นแปรญัตติในวาระ ๒

๒๐๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ณัฐวัฒน์ ๑๐๐/๔

ในร่างมาตรา ๓๕ กระผมก็ได้ชี้แจงไปแล้วว่าได้มีการปรับปรุงนำมาจาก
กฎหมาย พ.ร.บ. ส.ส. ซึ่งถ้าหากท่านเห็นว่าร่างมาตรา ๓๕ นี้ยังไม่ครบถ้วนอย่างไรคงจะ
สามารถปรับปรุงได้เช่นเดียวกันในวาระ ๒ -----

- ๑๐๑/๑

๒๑๐

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

ดวงใจ ๑๐๑/๑

ส่วนเรื่องการแก้ไขฐานข้อมูลวันที่ ๑๓ พฤษภาคมอะไรที่ท่านพูด ผมได้เรียนแล้วตั้งแต่แรกว่าความจริงแล้วผมก็เพิ่งทราบวันนี้เรื่องทั้งหมดที่ว่ามีการเซ็นรับรองความเป็นสมาชิกพรรคอะไรทั้งหลายเหล่านี้ ผมก็เพิ่งทราบวันนี้เหมือนกันนะครับ แล้วก็อย่างที่ได้ทราบเรียนแล้วว่าผมก็กลับไปประชุมในวันนี้ก็ได้ทราบเรื่องนี้ แล้ว กกต. ก็มีมติตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงไปแล้วว่าเรื่องราวเป็นอย่างไร ในส่วนที่ท่านพูดนี้ผมก็คิดว่าทางคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงเขาก็คงอาจจะนำไปพิจารณาด้วย ผมคิดว่าวันนี้ทางเจ้าหน้าที่ กกต. คงฟังการอภิปรายของท่านอยู่ คิดว่าเขาคงจะนำไปพิจารณานะครับ

ในส่วนที่ท่านเซาวริน ประทานโทษที่เอ่ยนาม ที่บอกว่าผมไม่ได้ฟังท่าน ผมก็เลยไม่ได้มีโอกาสชี้แจง ความจริงนี้ผมฟังท่านโดยตลอด เพียงแต่ที่ผมเดินทางกลับไปประชุมแล้วผมก็ฟังวิทยุจากมือถือผมตลอดแต่ว่าวิ่งกลับมาไม่ทัน แต่ว่าก็ได้ชี้แจงไปแล้ว ก่อนที่ท่านจะได้เข้ามา ที่นี้ความจริงท่านเซาวรินกับผมคนบ้านเดียวกัน คนราชบุรีเหมือนกัน เพราะฉะนั้นที่ท่านอภิปรายนี้ผมก็เข้าใจนะครับ แต่ที่ท่านบอกว่าในร่างมาตรา ๘ มันเหมือนกับว่า กกต. รักษาตำแหน่งหรือเปล่า มายกร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติซ้อนอะไรบางอย่างหรือไม่ อันนี้กระผมขอทราบเรียนอย่างนี้ว่า ในการทำงานของกระผมเอง และผมคิดว่าของคณะกรรมการการเลือกตั้ง จริง ๆ แล้วบอกตรง ๆ ไม่ได้อยากเข้ามาเป็น มันเป็นเหตุการณ์จำเป็นเข้ามา ไหน ๆ พูดก็พูดแล้ว เขาก็พาดพิงอย่างนี้ ความจริงผมเป็นรองอัยการสูงสุด ผมสบายดีอยู่แล้ว ผมยังไม่เกษียณด้วย ผมอยู่ในตำแหน่งรองอีกประมาณปีกว่า แล้วผมสามารถเป็นอัยการอาวุโสได้อีก ๑๐ ปี แล้วเหตุที่มาก็เป็นความจำเป็น แล้วก็คิดว่า กกต. ชุดนี้ก็มาตระหนักรู้หน้าของตัวเองนะครับ --

๒๑๑

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิวรา ๑๐๒/๑

แล้วความเห็นที่ไม่ตรงกันอยู่บ้าง ผมคิดว่าเป็นความเห็นโดยสุจริต ไม่ว่าจะท่านใดผมคิดว่าจะกต. ชุดนี้ตั้งใจทำงานอย่างที่ผมได้อภิปรายไปแล้ว ถ้า กต. ชุดนี้ไม่เป็นกลาง การออกเสียงประชามติคงจะต้องมีการประท้วงแน่นอน วันที่ ๑๙ สิงหาคม เพราะก่อนหน้านั้นก็มีคนอภิปรายทำนองนี้ นายประพันธ์ นัยโกวิท เป็นกรรมาธิการร่าง เป็น กต. เดี่ยวต้องมีไฟไฟแล้วเป็นอย่างไรรับ มีผู้มาเห็นชอบ ๑๔ ล้านคน ไม่เห็นชอบ ๑๐ ล้านคน ผมถือว่าสวยงามมากนะครับ ถ้าเป็นมวยไม่มีใครแพ้ใครชนะ ถ้า กต. ไม่เป็นกลาง มีไฟไฟ พลร่ม ไม่อย่างนี้หรือครับ แล้วไม่มีใครคัดค้านแม้แต่หน่วยเลือกตั้งเดียวหน่วยออกเสียงเดียว ถ้าหากว่า กต. ไม่เป็นกลางไม่สุจริต ผมเชื่อเลย ๘๘,๕๐๐ หน่วยต้องมีคนประท้วงแต่ไม่มีคนประท้วงรวมทั้งคนที่คัดค้านไม่เห็นด้วย ผมถือว่าอันนี้เป็นการพัฒนาประชาธิปไตยอย่างหนึ่ง อันนี้ผมต้องขอชมเชยเลย แล้วถ้า กต. ไม่เป็นกลาง บังเอิญไม่ทราบว่ามีกี่แห่งหรือเปล่า วันที่ ๒๓ ธันวาคมผมยังไม่ทราบเลยว่าจะมีเลือกตั้งหรือเปล่า กต. จัดการเลือกตั้งล่วงหน้าถูกฟ้อง คือพูดง่าย ๆ อยากรจะให้มันผ่านไปเสียที ถ้าเราไม่ยื่นหยัดอยู่ ผมไม่ทราบนะครับว่าเราจะมีวันที่ ๒๓ ธันวาคมหรือเปล่า แล้วจะมีสภาวัดนี้หรือไม่ มีรัฐบาลวันนี้หรือไม่ แล้วถ้าไม่เป็นกลางผมยังไม่เห็นมีพรรคไหนเลยที่ว่าจัดการเลือกตั้งวันที่ ๒๓ ธันวาคมเสร็จมีพรรคไหนออกมาประท้วงคณะกรรมการการเลือกตั้ง วันรุ่งขึ้นพอทราบผล ๔ ทุ่มครึ่งเราให้ผลอย่างไม่เป็นทางการออกมา วันรุ่งขึ้นอียู (EU : สหภาพยุโรป) ซึ่งอียูคอยจ้องตามตลอด เขาให้เราทำเอ็มโอยู (MOU) กต. ยื่นหยัดมาว่าเราตั้งองค์กรมา ๙ ปีเราไม่เคยทำเอ็มโอยูกับใคร เพราะฉะนั้นเราก็ไม่ทำกับอียู ผมเป็นห่วงที่สุดว่าอียูจะไม่รับรองการเลือกตั้ง ปราบกฏวันรุ่งขึ้นอียูแถลงยอมรับว่าฟรีแอนด์แพร์มีแล้วสหรัฐอเมริกาแถลงยอมรับฟรีแอนด์แพร์ มีญี่ปุ่นแถลงยอมรับและให้เงินกู้รถไฟสายสีม่วงทั้ง ๆ ที่ความจริงแล้วเขาน่าจะอนุมัติตั้งนานแล้ว ออสเตรเลียประกาศยอมรับมีหนังสือชมเชยมาที่ กต. คือถ้าบอกว่าทำอะไรมีชอนหรือเปล่า ผลประโยชน์ทับซ้อนหรือเปล่า ผมก็ต้องชี้แจง

๒๑๒

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

นิวรา ๑๐๒/๒

ส่วนที่ท่านบอกว่าทำประชามติต้องใช้เวลา ๒,๐๐๐ ล้านบาท ความจริงประชามติคราวนั้นก็รู้สึกจะใช้ประมาณสัก ๑,๘๐๐ ล้านบาท แต่เหตุที่มันใช้มากกว่านั้นไปดูรายการได้ รายจ่ายส่วนมากมันจะเป็นเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ เดิมเบี้ยเลี้ยงเจ้าหน้าที่ให้วันละ ๑๕๐ บาท วันทำประชามติรู้สึกเราจะเพิ่มให้ ๒๕๐ บาท เจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งแต่ละครั้งรวมทั้งออกเสียงประชามติ ๘๘,๕๐๐ หน่วย มีเจ้าหน้าที่จัดการเลือกตั้งหน่วยหนึ่งประมาณเกือบ ๑๐ คน มีคนมาจัดเลือกตั้งประมาณ ๑ ล้านหรือ ๑ ล้าน ๑ แสนคน เพิ่มเงินอีกวันละ ๑๐๐ บาท เท่าไรครับ เพิ่มเงินอีกวันละ ๑๐๐ บาทเท่ากับเพิ่มอีกวันละ ๑๐๐ กว่าล้านบาท แล้วจะต้องมีการอบรม มีการรับหีบบัตรมาทำงานวันออกเสียงประชามติ เงินที่เพิ่มมันจะเป็นพวกจ่ายเหล่านี้ทั้งสิ้น และเป็นเงินที่เจ้าหน้าที่เขาได้รับทั้งสิ้น แล้วที่ท่านบอกว่าน่าจะหาวิธีการอื่นให้ อดต. ทำ การออกประชามติมันไม่ใช่เรื่องเล่น ๆ การออกเสียงประชามติเป็นการใช้อำนาจอธิปไตยทางตรงของประชาชนอย่างที่เขารู้จักว่า ไดรครี ดีโมครีชี (Direct democracy) ตอนที่จะทำประชามติเมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคมก็เหมือนกัน มีคนบอกว่าอย่าให้ กกด. ทำเลย ใช้วิธีการแบบเลือกกำนัน ผู้ใหญ่บ้านก็ได้ หมู่บ้านหนึ่งก็เรียกประชาชนมาแล้วใครเห็นชอบก็ยื่นผั่งหนึ่ง ใครไม่เห็นชอบก็ยื่นอีกผั่งหนึ่ง ใช้เงินไม่ถึง ๕๐๐ ล้านบาท แต่ถ้าทำแบบนั้นผมถามว่าต่างประเทศจะเชื่อท่านไหมครับ การออกเสียงประชามติรัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๕๐ ถ้าทำแบบนั้นคนจะเชื่อไหม แล้วท่านเสนอไปทำลักษณะทำนองเดียวกันอย่างนี้ความเชื่อถือจะอยู่ที่ไหน ผมคิดว่าผมใช้เวลาอภิปรายเรื่องนี้มาพอสมควร ท่านประธานก็มองหน้าอยู่นะครับ

แต่ที่นี้พอท่านพูดถึงว่าจับเงิน ๑ ล้าน ๓ แสนบาททำไมได้ไปเหลือ ผมเรียนท่านตรง ๆ ผมให้ไปแดง ถ้าท่านอยากรู้ แต่มันไม่ได้เสียงข้างมาก คือผมคิดว่าในระบอบประชาธิปไตยต้องยอมรับความเห็น จะเป็นความเห็นโดยสุจริตและไม่มีผลประโยชน์แอบแฝงแล้วสามารถอธิบายชี้แจงได้ แล้วไปเหลือที่ให้ไป คนได้ไปเหลือไม่ได้กลับมาครับ แล้วเห็นพูดอยู่อย่างนี้ ผมอยากจะเรียนว่าถ้าท่านสงสัยผมเองก็ให้ไปแดงเหมือนกัน

๒๑๓

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๑๐๓/๑

สำหรับท่านสุวโรชผมก็ได้เรียนแล้ว ผมได้สอบถามแล้วก็ได้ว่า
ในเรื่องของการแก้ไขฐานข้อมูล ป.ป.ช. รับผิดชอบดำเนินการแล้ว แล้วมันเป็นคดีอาญา ป.ป.ช.
สอบสวนถึงใครก็คงจะสามารถดำเนินการไปได้ ก็คิดว่าคงจะอยู่ในขั้นตอนกระบวนการของ
ป.ป.ช. ผมขอขอบคุณท่านประธาน ท่านสมาชิกผู้ทรงเกียรติ ขอขอบคุณครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ท่านเชาวรินเป็นกรรมาธิการด้วยไปว่าต่อในกรรมาธิการดีไหมครับ

ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ (แบบสัดส่วน) : เดี่ยวผมขอนิดเดียว

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เชิญครับ

ร้อยตำรวจโท เชาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ (แบบสัดส่วน) : คือขอบคุณที่ท่านประพันธ์
นัยโกวิท ได้ชี้แจงมาให้ผมเคลียร์ (Clear) แล้วทำให้ผมภูมิใจด้วยว่าผมคือคนราชบุรี
ท่านทำงานได้รับคำชมจากทั่วโลกเลย นี่แหละครับคุณสมบัติของคนราชบุรีเมืองดีของ
พระราชชาติครับ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ขอบคุณครับ ขออนุญาตขอมติเลยนะครับ

(นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง
มีสัญญาณให้สมาชิกที่มาประชุมทราบก่อนลงมติ)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ท่านสมาชิกครับ ก่อนลงมติขออนุญาตตรวจสอบองค์ประชุมนะครับ เพราะฉะนั้น
ท่านเสียบัตรแสดงตนได้เลยครับ เชิญครับ

(สมาชิกทำการเสียบัตรแสดงตน)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
เรียบร้อยนะครับ ปิดการแสดงตน เชิญเจ้าหน้าที่ครับ จำนวนผู้เข้าประชุม ๓๑๑ ท่าน
ครบองค์ประชุมครับ

๒๑๔

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

เบญจมาภรณ์ ๑๐๓/๒

ผมขออนุญาตขอมติครับ ขอถามมติที่ประชุมจะรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติฉบับนี้หรือไม่ ใช้สิทธิได้เลย เชิญครับ จะรับหลักการหรือไม่ใช้สิทธิได้เลยครับ

(สมาชิกทำการเสียบบัตรแสดงตนและกดปุ่มลงคะแนน)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ขออนุญาตปิดการลงคะแนน มติผู้เข้าประชุม ๓๑๘ คน เห็นด้วย ๓๑๘ คน ถือว่าที่ประชุม
มีมติรับหลักการนะครับ

- ๑๐๔/๑

๒๑๕

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๑๐๔/๑

ขอเชิญตั้งกรรมการ เชิญครับ

นายสามารถ แก้วมีชัย (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพ ผม สามารถ แก้วมีชัย สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดเชียงใหม่ พรรคพลังประชาชน ขอเสนอ คณะกรรมการวิสามัญจำนวน ๓๖ ท่าน ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ผู้รับรองถูกต้องนะครับ คณะกรรมการวิสามัญ ๓๖ ท่าน ไม่มีท่านใดเห็นเป็นอย่างอื่น

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถือว่าที่ประชุมมีมติเห็นชอบตามนี้ สักส่วนของรัฐบาล เชิญท่านรัฐมนตรี ๕ ท่านครับ

นายชูศักดิ์ ศิรินิล (รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี) : กราบเรียน ท่านประธานสภาที่เคารพ กระผม นายชูศักดิ์ ศิรินิล รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในส่วนของรัฐบาลจำนวน ๕ ท่าน ดังมีรายนามต่อไปนี้ ๑. นายวิทยา บุรณศิริ ๒. นายยุวรัตน์ กมลเวชช ๓. นายอัครพร จารุจินดา ๔. นายสุทธิพล ทวีชัยการ และ ๕. นายสมศักดิ์ สุริยมงคล

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : พรรคพลังประชาชน ๑๕ ท่าน เชิญครับ

ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช (ขอนแก่น) : ท่านประธานที่เคารพ กระผม ร้อยโท ปรีชาพล พงษ์พานิช สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคพลังประชาชนจากจังหวัดขอนแก่น ขอเสนอรายชื่อคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในส่วนของพรรคพลังประชาชนจำนวน ๑๕ คนดังนี้ครับ ๑. พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว ๒. ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ๓. นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว ๔. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ๕. นายพินิจ

๒๑๖

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๑๐๔/๒

จันทร์สมบูรณ์ ๖. นางสาวอรุณี ชำนาญยา ๗. นายจักรรัตน์ พัวช่วย ๘. นายทนต์ศักดิ์ เล็กอุทัย ๙. นายนิสิต สิ้นธุไพร ๑๐. นายศุภชัย โพธิ์สุ ๑๑. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์ ๑๒. นายสุทิน คลังแสง ๑๓. นายภิรมย์ พลวิเศษ ๑๔. นายพีระเพชร ศิริกุล ๑๕. นายสัมพันธ์ เลิศนุวัฒน์ ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ พรรคประชาธิปัตย์ ๑๑ ท่านครับ

นายสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล (สุโขทัย) : เรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ผมสัมพันธ์ ตั้งเบญจผล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคประชาธิปัตย์ จังหวัดสุโขทัย ขอเสนอรายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในสัดส่วนพรรคประชาธิปัตย์ ๑๑ คน ดังนี้ครับ ๑. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๒. นายนริศ ชำนาญกุล ๓. นายอิสสระ สมชัย ๔. นายอภิชาติ การ์ิกานูญ ๕. นายเจือ ราชสีห์ ๖. นายอรรถพร พลบุตร ๗. นายแพทย์วงศ์เดชกิจวิกรม ๘. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ๙. นางรัชฎาภรณ์ แก้วสนิท ๑๐. นายสมบูรณ์ อุทัยเวียนกุล และ ๑๑. นายนราพัฒน์ แก้วทอง ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ พรรคชาติไทย ๒ ท่านครับ

นายเอกพจน์ ปานแย้ม (ปทุมธานี) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม เอกพจน์ ปานแย้ม สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดปทุมธานี พรรคชาติไทย ขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในสัดส่วนของพรรคชาติไทยดังนี้ครับ ๑. นายวิจิตร พรพฤฒิพันธุ์ ๒. นายกมลวิศว์ แก้วแฝก ขอผู้รับรองด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

๒๑๗

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

สายชล ๑๐๔/๓

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ พรรคเพื่อแผ่นดิน ๑ ท่านครับ

นางจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล (นครราชสีมา) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน นางจิตรวรรณ หวังศุภกิจโกศล สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดนครราชสีมา เขต ๒ พรรคเพื่อแผ่นดิน ขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในสัดส่วนของพรรคเพื่อแผ่นดิน คือ ท่านนพดล พลเชื้อ ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ พรรคประชาธิปัตย์ ๑ ท่านครับ

นางอุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ (ศรีสะเกษ) : กราบเรียนท่านประธานสภาที่เคารพ ดิฉัน อุดมลักษณ์ เพ็ญนรพัฒน์ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดศรีสะเกษ พรรคประชาธิปัตย์ ขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ในสัดส่วนของพรรคประชาธิปัตย์ ๑ ท่าน คือ นายอารยะ ชุมดวง ขอผู้รับรองด้วยค่ะ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ พรรคภูมิใจไทยชาติพัฒนาและพรรคประชากร ๑ ท่านครับ

๒๑๘

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จึรนุช ๑๐๕/๑

นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ (นครสวรรค์) : กราบเรียนท่านประธานที่เคารพ
กระผม นายสมชัย เจริญชัยฤทธิ สมาชิกพรรคประชากร ขอเสนอคณะกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. ....
นายสมชัย ฉัตรพัฒนศิริ ขอผู้รับรองครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ถูกต้องครับ เชิญท่านเลขาธิการครับ

นายวัชรินทร์ จอมพลาพล (รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่แทน
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร) : รายงานคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ
ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการออกเสียงประชามติ พ.ศ. .... ๑. นายวิทยา บุรณศิริ
๒. นายยุวรัตน์ กมลเวชช ๓. นายอัชพร จารุจินดา ๔. นายสุทธิพล ทวีชัยการ
๕. นายสมศักดิ์ สุริยมงคล ๖. พันตำรวจโท กานต์ เทียนแก้ว ๗. ร้อยตำรวจโท เขาวริน
ลัทธศักดิ์ศิริ ๘. นายแพทย์ชลน่าน ศรีแก้ว ๙. นายชัยวัฒน์ ทรัพย์รวงทอง ๑๐. นายพินิจ
จันทร์สมบุรณ์ ๑๑. นางสาวอรุณี ชำนาญยา ๑๒. นายจักรรัตน์ พัวช่วย ๑๓. นายทนต์ศักดิ์
เล็กอุทัย ๑๔. นายนิสิต สินธุไพร ๑๕. นายศุภชัย โพธิ์สุ ๑๖. นายประสิทธิ์ ชัยวิรัตน์
๑๗. นายสุทิน คลังแสง ๑๘. นายภิรมย์ พลวิเศษ ๑๙. นายพีระเพชร ศิริกุล ๒๐. นายสัมพันธ์
เลิศนุวัฒน์ ๒๑. นายพีระพันธุ์ สาลีรัฐวิภาค ๒๒. นายนริศ ชำนาญรักษ์ ๒๓. นายอิสสระ สมชัย
๒๔. นายอภิชาติ กาวีกาญจน์ ๒๕. นายเจือ ราชสีห์ ๒๖. นายอรรถพร พลบุตร
๒๗. นายแพทย์วงศ์ เดชกิจวิกรม ๒๘. นายชินวรณ์ บุญยเกียรติ ๒๙. นางรัชฎาภรณ์
แก้วสนิท ๓๐. นายสมบุรณ์ อุทัยเวียนกุล ๓๑. นายนราพัฒน์ แก้วทอง ๓๒. นายวิจิตร
พรพฤตพันธ์ ๓๓. นายกมลวิศว์ แก้วแฝก ๓๔. นายนพดล พลเชื้อ ๓๕. นายอารยะ ชุมดวง
และ ๓๖. นายสมชัย ฉัตรพัฒนศิริ

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) :
ขอเวลาแปรญัตติครับ เชิญท่านสามารถ

๒๑๙

สผ ๒/๒๕๕๑ (วิ.) เป็นพิเศษ

จีรณัฐ ๑๐๕/๒

นายสามารถ แก้วมีชัย (เชียงใหม่) : ท่านประธานที่เคารพครับ ผม สามารถ แก้วมีชัย จังหวัดเชียงใหม่ พรรคพลังประชาชน ขอเสนอ ๗ วันตามข้อบังคับครับ ขอผู้รับรอง ด้วยครับ

(มีสมาชิกยกมือขึ้นรับรอง)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ไม่มีท่านใดเห็นเป็นอื่นนะครับ

(ไม่มีสมาชิกมีความเห็นเป็นอย่างอื่น)

นายสมศักดิ์ เกียรติสุรนนท์ (รองประธานสภาผู้แทนราษฎร คนที่หนึ่ง) : ถูกว่าที่ประชุมเห็นด้วย ๗ วันตามข้อบังคับครับ ปิดประชุมครับ

เลิกประชุมเวลา ๑๘.๓๘ นาฬิกา

การประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๑
ครั้งที่ ๒ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ
วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๑

รายนามคณะผู้จัดทำ

<u>ที่ปรึกษา</u>	นายจเร พันธุ์เปรื่อง นางสาวยุพา ศิริประภาพร	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ผู้อำนวยการสำนักรายงานการประชุม และชวเลข
------------------	--	---

ผู้ตรวจทานรายงานการประชุม

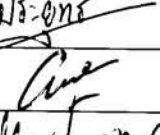
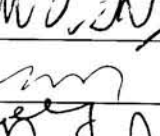

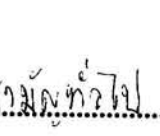

นางสุจิตรา อรุณ	ผู้อำนวยการกลุ่มงานชวเลข ๔
นางสติมา จันทน์ไพจิตร	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางสันทนา ทวีทรัพย์นผล	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔
นางสาวพัชรี ไซคำพา	เจ้าหน้าที่ชวเลข ๔

ผู้จัดรายงานการประชุม (กลุ่มงานชวเลข ๔)

นางสาวกุลนิษฐ์ พัฒนประเสริฐ	นายณัฐวัฒน์ อนันต์สิทธิพงศ์
นางดวงใจ มั่นคงดี	นางนิรรา คำงาม
นางสาวเบญจมาภรณ์ รงค์ทอง	นางสาวสายชล ไทยรวมมิตร
นางจิรนุช มานะกอบการ	นางวันทนา วงษ์ชมภู
นางสาวรัชนีพร มณีนิล	นางสาวสุทธาทิพ ศรีทองอินทร์
นางสาวบุศยรินทร์ พจนวิชัย	นางกมลทิพย์ บุญรอดฤทธิ์
นางสาวกมลมาศ ทังสุภุติ ศิริสัมพันธ์	นางสาวพรชวรารณ แก้วนิล

สำนักรายงานการประชุมและชวเลข
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คณะกรรมการตรวจสอบรายงานการประชุม และเปิดเผยรายงานการประชุมลับ
ในคณะกรรมการกิจการสภาผู้แทนราษฎร

ลำดับที่	รายชื่อ	ลายมือชื่อ
๑	นายบุญจง วงศ์ไตรรัตน์	
๒	นายสากล ม่วงศิริ	
๓	นายภราดร ปริศนานันทกุล	
๔	นายนิจาสด จันทรตระกูล	
๕	นายประยุทธ์ สวัสดิ์เรือกุล	
๖	นางอำไพ วิทยวิโรจน์	
๗	นายชนภัทร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	
๘	นายไพบูลย์ แสงเจริญตระกูล	
๙	นางทิฆัมพร กาญจนภาส	
๑๐	นางสาวกรรณิการ์ ผลพัฒน์	

ตรวจแล้ว วันที่ ๒๘ เดือน พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

สภารับรองในคราวประชุม

ชุดที่ ๒๓ ปีที่ ๒ ครั้งที่ ๕ (สมัย สามัญทั่วไป)
วันที่ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

(นายชัย ชิดชอบ)

ประธานสภาผู้แทนราษฎร